

Q2
2022

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים

ליום 30 ביוני 2022

תוכן העניינים

ד. ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים 199

205	5. ממשל תאגידי
206	6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם
220	7. נספחים
234	מילון מונחים
236	אינדקס

א. דוח הדירקטוריון וההנהלה 5

11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
44	3. סקירת הסיכונים
69	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקורות ונהלים

ב. הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי 71

ג. תמצית דוחות כספיים ליום 30 ביוני 2022 73

76	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
85	ביאורים לדוחות הכספיים

Q2
2022

בנק הפועלים

דוח הדירקטוריון וההנהלה

תוכן העניינים

44	3. סקירת הסיכונים	11	1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
44	3.1. תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם	11	1.1. מידע צופה פני עתיד
44	3.2. סיכון אשראי	11	1.2. מידע כספי תמציתי
66	3.3. סיכון שוק	14	1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
68	3.4. סיכון נזילות ומימון	14	1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית
68	3.5. סיכון ציזת	16	2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
69	3.6. סיכונים אחרים	16	2.1. מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
69	4. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים, בקרות ונהלים	19	2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
69	4.1. מדיניות ואומדנים חשובנאיים קריטיים	25	2.3. המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
70	4.2. בקרות ונהלים	35	2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים
		41	2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה
		43	2.6. חברות עיקריות

רשימת הטבלאות

12	טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים
17	טבלה 2-1: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין
19	טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד
20	טבלה 2-3: הרכב הרווח המימוני, נטו
21	טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית
22	טבלה 2-5: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
23	טבלה 2-6: פירוט עמלות והכנסות אחרות
23	טבלה 2-7: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות
24	טבלה 2-8: רווח כולל
25	טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים
25	טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה
26	טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי
27	טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים
28	טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך
29	טבלה 2-14: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק
29	טבלה 2-15: התפתחות ביתרות הפיקדונות
29	טבלה 2-16: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ
30	טבלה 2-17: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
30	טבלה 2-18: מכשירים נגזרים
31	טבלה 2-19: פרטים בדבר דיבידנד ששולם
33	טבלה 2-20: חישוב יחס הלימות ההון
34	טבלה 2-21: יחס מינוף
35	טבלה 2-22: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים
41	טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה
45	טבלה 3-1: פרטים בדבר יתרת החובות, לגביהם בוצעו שינויים בתנאים, במסגרת ההתמודדות עם משבר התפשטות נגיף הקורונה, שלא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי
46	טבלה 3-2: פרטים בדבר יתרת החוב הרשומה של אשראי בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה
46	טבלה 3-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור
47	טבלה 3-4: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר
48	טבלה 3-5: מדדי סיכון אשראי
49	טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק
52	טבלה 3-7: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים
53	טבלה 3-8: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן
54	טבלה 3-9: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה
57	טבלה 3-10: חשיפות עיקריות למדינות זרות
58	טבלה 3-11: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים
59	טבלה 3-12: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

59	טבלה 3-13: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי
60	טבלה 3-14: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק
60	טבלה 3-15: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים
61	טבלה 3-16: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק
62	טבלה 3-17: יתרת האשראי לאנשים פרטיים
62	טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת ולגודל הלווה
63	טבלה 3-19: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הלווים
63	טבלה 3-20: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון
64	טבלה 3-21: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה
65	טבלה 3-22: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק
66	טבלה 3-23: שווי הוגן נטו מותאם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
66	טבלה 3-24: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו מותאם של הבנק וחברות מאוחדות שלו
67	טבלה 3-25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
67	טבלה 3-26: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן
68	טבלה 3-27: יחס כיסוי הנזילות (LCR)
68	טבלה 3-28: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

רשימת התרשימים

11	תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 30 ביוני 2022 ולשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022
17	תרשים 2-1: תשואות אגרות-חוב ממשלתי ומדד המחירים לצרכן
21	תרשים 2-2: רווח מימוני נטו
26	תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 30 ביוני 2022

1. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 14 באוגוסט 2022, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, ליום 30 ביוני 2022. החל מיום 1 בינואר 2022, מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. הנתונים המתייחסים למספרי השוואה בקשר להפרשה להפסדי אשראי וסיווגי חובות לא הוצגו מחדש, אלא אם צוין אחרת. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

1.1 מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות (אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים), מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים ושינויים בכללי המיסוי, וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "תחזית", "תכנית", "יעד", "אומדן סיכון", "תרחיש", "תרחיש קיצוני", "הערכת סיכון", "קורלציה", "התפלגות", "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "מתעתד", "עשוי להשתנות", "צריך", "יכול", "ייהיה" וביטויים דומים להם. ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחו"ל, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כוח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה ודאית.

מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר ודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתמשו בכלל, או יתמשו במקצת בלבד, ואף שההתפתחויות בפועל תהיינה הפוכות מאלו שנצפו.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד הבינוי והשיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם.

1.2 מידע כספי תמציתי

תרשים 1-1: נתונים ומדדים עיקריים ליום 30 ביוני 2022 ולשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022

איכות האשראי	גידול באשראי	ריווחיות	הון
0.87% NPL*	4.6% אשראי עסקי ומסחרי	13.9% תשואה להון	11.14% יחס הון עצמי רובד 1
1.58% יחס כיסוי כולל**	7.4% אשראי לדיור	2,997 מיליוני ש"ח רווח נקי	44,217 מיליוני ש"ח הון עצמי

* אשראי לציבור שאינו צובר הכנסות ריבית מתוך יתרה רשומה של אשראי לציבור.
** סך ההפרשה להפסדי אשראי (כולל בגין יתרות חוץ מאזניות) מתוך יתרה רשומה של האשראי לציבור.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.12.2021	30.06.2021	30.06.2022	30.06.2021	
מדדי ביצוע עיקריים					
11.8%	13.7%	13.9%	13.8%	12.3%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון* ⁽¹⁾
11.9%	13.7%	13.9%	13.8%	12.3%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון מנוטרל חריגים* ⁽¹⁾⁽²⁾
0.85%	1.00%	0.94%	1.00%	0.84%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
2.48%	2.56%	2.50%	2.49%	2.56%	יחס הכנסות ⁽³⁾ לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
1.68%	1.70%	1.86%	1.77%	2.00%	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
0.58%	0.58%	0.56%	0.56%	0.57%	יחס פעילות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
54.2%	54.8%	49.8%	56.0%	48.8%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
53.9%	54.8%	49.8%	56.0%	48.8%	יחס יעילות - הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות מנוטרל חריגים ⁽²⁾
1.79%	1.83%	2.07%	1.87%	2.24%	מרווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾⁽⁴⁾
124%	140%	126%	140%	126%	יחס כיסוי נזילות (LCR)
**136%	-	132%	-	132%	יחס מימון יציב נטו (NSFR) ⁽⁵⁾

ליום

31.12.2021	30.06.2021	30.06.2022	
10.96%	11.61%	11.14%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽⁶⁾
14.22%	14.19%	14.45%	יחס הון כולל לרכיבי סיכון ⁽⁶⁾
6.03%	6.50%	6.17%	יחס מינוף ⁽⁶⁾

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שונתה החל משנת 2022 שיטת המרת התשואה הרבעונית למונחים שנתיים מחישוב מעריכי לחישוב ליניארי. מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי להתאים לאופן החישוב בשנת 2022.

** הוצג מחדש.

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) אינו כולל הוצאות בגין הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

(3) סך-כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(4) רווח מימוני מפעילות שוטפת (ראה [פרק "התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר"](#) להלן) מחולק בסך-הכל נכסים פיננסיים לאחר הפרשה להפסדי אשראי ובניכוי יתרות בגין כרטיסי אשראי שאינן נושאות ריבית.

(5) יחס מימון יציב (NSFR) מחושב החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021. למידע נוסף ראה [פרק "סיכון נזילות ומימון"](#) להלן.

(6) יחסי הון ויחס המינוף ליום 30 ביוני 2022, מביאים בחשבון את הוראות המעבר של יישום התקניה החשבונאית בנושא הפסדי אשראי צפויים. למידע נוסף, ראה [פרק הון, הלימות הון ומינוף](#) להלן.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.12.2021	30.06.2021	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2022	
מדדי איכות אשראי עיקריים					
1.65%	1.78%	1.58%	1.78%	1.58%	שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור
1.43%	1.57%	1.35%	1.57%	1.35%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך האשראי לציבור**
1.20%	1.33%	0.89%	1.33%	0.89%	שיעור אשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור*
(0.06%)	(0.05%)	(0.03%)	(0.12%)	0.00%	שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מתוך אשראי ממוצע לציבור
(0.37%)	(0.73%)	(0.29%)	(0.81%)	0.10%	שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך אשראי ממוצע לציבור
במיליוני ש"ח					
נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד					
4,914	2,773	2,997	1,419	1,343	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
4,957	2,773	2,997	1,419	1,343	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מנטרל חריגים ⁽¹⁾
9,767	4,741	5,903	2,508	3,187	הכנסות ריבית, נטו
10,848	5,391	6,032	2,709	3,168	רווח מימוני, נטו***
4,625	2,373	2,033	1,025	901	הכנסות שאינן מריבית
3,355	1,619	1,792	802	903	מזה - עמלות
14,392	7,114	7,936	3,533	4,088	סך הכנסות
(1,220)	(1,155)	(509)	(647)	91	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,803	3,899	3,954	1,980	1,996	הוצאות תפעוליות ואחרות
7,753	3,899	3,954	1,980	1,996	הוצאות תפעוליות ואחרות מנטרלות חריגים ⁽¹⁾
4,333	2,261	2,229	1,165	1,068	מזה - משכורות והוצאות נילוות
נתונים נוספים					
3.68	2.08	2.24	1.06	1.00	רווח נקי (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של הבנק - בסיסי (בש"ח)
1.11	-	-	-	-	סך-הכל דיבידנד למניה (בש"ח) ⁽²⁾

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

** החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. לעניין זה:
 (1) שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מתוך האשראי לציבור ליום 1 בינואר 2022 לאחר יישום הוראת CECL הינו 1.51%.
 (2) בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. מספרי ההשוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש. במידה ולצרכי נוחות מספרי השוואה היו מוצגים מחדש (משמע, חובות צוברים שסווגו בעבר כחובות פגומים, על-פי ההוראות החדשות לא היו נכללים במסגרת החובות שאינם צוברים), שיעור האשראי לציבור לא צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מתוך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2021 היה 1.13%.

*** רווח מימוני, נטו כולל הכנסות ריבית, נטו והכנסות (הוצאות) מימוני שאינן מריבית.
 (1) אינו כולל הוצאות בגין הפרשות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.
 (2) על-פי מועד ההכרזה.

טבלה 1-1: מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים לאורך זמן של קבוצת בנק הפועלים (המשך)

ליום			
31.12.2021	30.06.2021	30.06.2022	
במיליוני ש"ח			
			נתונים עיקריים מהמאזן
638,781	586,344	651,598	סך-הכל נכסים
189,283	170,439	162,579	מזה - מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,105	69,910	81,506	ניירות-ערך
352,623	323,757	371,976	אשראי לציבור, נטו
7,926	8,448	7,448	סיכון אשראי בעייתי, נטו
2,897	2,792	3,263	אשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL)*
596,034	544,009	607,380	סך-הכל התחייבויות
525,072	483,090	529,508	מזה - פיקדונות הציבור
11,601	10,110	9,045	פיקדונות מבנקים
25,582	20,944	27,334	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
42,735	42,314	44,217	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
			נתונים נוספים
32.1	26.2	29.2	מחיר מניה לטוף תקופה (בש"ח)

* החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. במסגרת זו בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי לא צובר. בנוסף, הלוואות לדירור בפיגור של 90 יום או יותר מסווגות כאשראי לא צובר. לצרכי נוחות, במידה ויתרת האשראי לציבור שלא צובר הכנסות ריבית (NPL) ליום 31 בדצמבר 2021 הייתה מוצגת מחדש יתרתה הייתה 3,955 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

1.3. תיאור תמציתי של הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

הבנק מבצע בחינה מקיפה להערכת הסיכונים אליהם הוא חשוף ואומד את המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי, סיכון ציות וסיכון מודל. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים). למידע נוסף ראה [פרק סיכונים מובילים ומתפתחים](#) להלן, [פרק סקירת הסיכונים](#) להלן ו**הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 30 ביוני 2022.**

1.4. יעדים ואסטרטגיה עסקית

בסוף שנת 2021 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את התכנית האסטרטגית ובמסגרת זו נקבעו היעדים והאסטרטגיה העסקית לשנים 2022-2024. התכנית שאושרה מהווה תכנית המשך ליישום התכנית האסטרטגית שהותוותה בשנת 2020, תוך ביצוע התאמות ועדכונים נדרשים, בהתאם לביצועי הבנק והשינויים בסביבה העסקית. הליך קביעת היעדים והאסטרטגיה העסקית, בוצע תוך בחינת השלכות התפשטות נגיף הקורונה, השינויים בכלכלה הגלובלית, השינויים בסביבה העסקית בישראל, מהלכי הרגולציה וההתעצמות בסביבה התחרותית בה פועל הבנק, בכלל תחומי פעילותו. התכנית האסטרטגית שאושרה בסוף שנת 2021, גובשה תוך התייחסות למגמות המרכזיות המשפיעות על תעשיית הבנקאות ובהן, התגברות עוצמת התחרות בענף וכניסת שחקנים פיננסיים חוץ בנקאיים וטכנולוגיים, האצת מגמת המעבר לצריכת שירותים פיננסיים בערוצים הישירים (ערוצי הדיגיטל, המוקדים הטלפוניים והמכונות לשירות עצמי), המשך הצעדים הרגולטוריים להגברת התחרות במערכת הבנקאית, המשך השקעות משמעותיות בחברות פינטק וכניסתם של שחקנים טכנולוגיים משמעותיים לפעילות מול לקוחות קמעונאיים בזירה הפיננסית. בנוסף לשינויים אלו, התכנית האסטרטגית נבנתה תוך התייחסות גם לתרחישים עתידיים אפשריים לענף הבנקאות כפי שאלו פורסמו על-ידי ועדת באזל לענייני בנקאות בפברואר 2018, ועודם רלוונטיים גם בימים אלו. במגזר הבנקאות הקמעונאית (לקוחות פרטיים ועסקים קטנים) קיימת סבירות גבוהה להתממשות, מדורגת על פני שנים, של תרחיש "הבנק המבוזר" בו יבוזרו השירותים הפיננסיים בין בנקים ושחקנים טכנולוגיים. ייתכן כי בתרחיש זה יירקמו שיתופי פעולה בין השחקנים באמצעות מודלים שונים לפעילות.

להערכת הבנק, בבנקאות העסקית והמסחרית, הערך המוסף שחברות הטכנולוגיה הגדולות יכולות לספק ללקוח העסקי הינו קטן יותר יחסית ומכאן שהאיום הנשקף מצד ענקיות הטכנולוגיה בפלחי לקוחות אלו עדיין רחוק יותר. על כן, להערכת הבנק במגזר הבנקאות העסקית קיימת סבירות גבוהה להתממשות תרחיש "הבנק המשופר". בתרחיש זה, יעברו הבנקים הקיימים תהליך מקיף של מודרניזציה ודיגיטציה ויעשו שימוש בטכנולוגיות חדישות כדי לשפר את מערכותיהם, לחדש את הממשק עם הלקוחות, ליצור ערך מוסף ולהציע שירותים מתקדמים. חלק מהמודלים העסקיים ישתנו, אך הקשר עם הלקוחות ופעילות הליבה יישמרו. הבנק מיישם את הוראות בנק ישראל לעמידה ביעדי ההון, והן נלקחו בחשבון במסגרת התכנון האסטרטגי של הבנק.

חזון הבנק - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות מתחדשת והוגנת ללקוחותינו"

התכנית האסטרטגית שהתוותה גובשה בראי החזון של הבנק - "מחויבים לצמיחה באמצעות בנקאות מתחדשת והוגנת ללקוחותינו". האסטרטגיה העסקית של הבנק מבוססת על מספר צירים מרכזיים:

1. צמיחה בפעילות הבנקאית - הבנק יפעל לצמיחה בהיקף פעילותו עם לקוחות הבנקאות הקמעונאית, המסחרית והעסקית, תוך שיפור מתמיד בהצעת הערך ללקוחות. כמו-כן, יפעל הבנק לשיפור השירות באמצעות מהלכים לחיזוק תודעת השירות, שיפור זמינות הבנקאי, הגדלת היצע הפעולות והמוצרים בדיגיטל, הרחבת סמכויות הבנקאים במוקדים הטלפוניים וכן הרחבת מגוון ערוצי התקשורת בין הבנק ללקוחותיו. בזירת הלקוחות המסחריים והעסקיים, ימשיך הבנק לפעול לשימור מעמדו המוביל במטרה להיות הבחירה הראשונה של הלקוחות העסקיים. כמו-כן, ימשיך הבנק לשפר תהליכי עבודה וליצור זמני המענה לצרכי הלקוחות.

2. פיתוח הבנקאות החדשה - הבנק יקדם פיתוח של ערוצי הפצה חדשים עבור השירותים והמוצרים הבנקאיים, בדגש על ערוצי הפצה דיגיטליים חדשים הנשענים על יכולות ניתוח דאטה מתקדמות והצטיינות בחוויית המשתמש. כמו-כן, הבנק פועל לייצר הצעות ערך חדשות ללקוחות הקמעונאים באמצעות שיתופי פעולה עם צדדים שלישיים.

3. בניית תשתית ארגונית תומכת צמיחה - הבנק יפעל להנעת תהליכים שיעודדו תרבות ארגונית ממוקדת לקוח, תומכת צמיחה ומאפשרת שיפור ה-delivery וה-Time to market. השימוש בדאטה ואנליטיקה ימשיך בתהליך ההרחבה וההעמקה שהחל לפני מספר שנים, לרבות מסעות לקוח הנתמכים בניית דאטה מתקדם. בנוסף, הבנק החל ביישום פרויקט לביצוע מודרניזציה של מערכות הליבה, ליצירת תשתית בנקאית גמישה ופשוטה יותר, שתשפר את קצב היישום של תהליכים עסקיים חדשים ופיתוח מוצרים חדשים (Time to Market), תשתית לבנקאות פתוחה (Open API) וצמצום עתיד של עלויות IT.

במהלך השנה, אישר דירקטוריון הבנק מספר שינויים ארגוניים, מתוך מטרה למקד ולממש בצורה הטובה ביותר את היתרונות והנכסים של הבנק, לייעל ולפשט תהליכים עבור לקוחות הבנק, ולהגביר את יכולות הצמיחה והשאת הערך.

בהתאם בחודש ינואר 2022 אישר דירקטוריון הבנק הקמתה של חטיבה לשירותים בנקאיים בה ירוכזו מרבית מערכי התפעול של החטיבות העסקית והקמעונאית בבנק. החטיבה החדשה תפעל לשיפור השירות ללקוחות הבנק באמצעות ייעול תהליכי העבודה הפנימיים בבנק וחתירה למצוינות תפעולית. בחודש יוני 2022 אישר דירקטוריון הבנק, מיזוג חטיבת החדשנות והאסטרטגיה, לחטיבות אחרות בבנק. בהתאם, הפיתוח העסקי התאגידי ופעילות bit הוכפפו ויפעלו בחטיבת השווקים הפיננסים והבנקאות הבינלאומית. יחידת המידע והאנליטיקה ויחידת האסטרטגיה התאגידי, הוכפפו ויפעלו תחת החטיבה הפיננסית. כמו-כן, חשבות הבנק הופרדה מהחטיבה הפיננסית והוכפפה למנכ"ל הבנק.

כמו-כן, בימים אלו פועל הבנק לגיבוש תכנית אסטרטגית מעודכנת חדשה להתוויית פעילותו של הבנק בטווח הבינוני-ארוך. האסטרטגיה ותכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט בפרק זה בכל הקשור בתכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

התכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמיוחד בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית והמערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי ודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שהנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלו יש לציין את הסביבה העסקית בישראל ובעולם ותנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס להשלכות האינפלציה הגואה וסביבת הריבית המשתנה בעולם ובישראל, למצב הכלכלה העולמית, למצב הכלכלי המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור ושינויים הרגולטוריים והמגבלות החלות על הבנק במסגרתן.

2. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

2.1 מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

2.1.1 סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

המלחמה באוקראינה, מדיניות הממשל בסין לבלימה של גל הקורונה והמשך שיבושים בשרשרת האספקה מביאים להאטה בכלכלה הגלובלית, ובד בבד לעלייה נוספת בקצב האינפלציה השנתי לרמה של כ-9% הן בארצות-הברית והן באירופה. רוסיה צמצמה את אספקת הגז הטבעי לאירופה ומחירי האנרגיה זינקו. בהיעדר יצוא של דגנים מרוסיה ומאוקראינה נרשם גם זינוק במחירי הסחורות החקלאיות. תחזיות הצמיחה פחתו בהדרגה והחשש ממיתון גבר. קרן המטבע הבינלאומית הפחיתה את תחזית הצמיחה הגלובלית לשנת 2022 ב-0.4 נקודות אחוז, והערכותיה מגלמות קיפאון בצמיחה ברבעונים הקרובים. כלכלת ארצות-הברית התכווצה ברבעון השני של השנה בשיעור של 0.9% במונחים שנתיים, זאת בהמשך להתכווצות של 1.4% ברבעון הראשון של השנה, ואילו בגוש האירו נרשמה צמיחה מפתיעה של 2.8% ברבעון השני של שנת 2022, במונחים שנתיים. בסין נרשמה ברבעון השני התכווצות חדה של 8.7% בתוצר במונחים שנתיים, בעיקר בשל התפרצות קורונה וסגרים ממושכים שהוטלו לאחר מכן. למרות ההאטה בפעילות בארצות-הברית נמשכה העלייה במספר המועסקים ורמות התעסוקה דומות לאלו של טרום המשבר. האינפלציה במדינות המפותחות הושפעה בראש ובראשונה מגורמי צד ההיצע שפורטו, אך ככל שנוקף הזמן היא הופכת לתופעה רוחבית, וניכרת עלייה גם במחירי שירותים שלא הושפעו באופן ישיר מגורמי צד ההיצע. העלייה המתמשכת באינפלציה האיצה את עליית הריבית של הבנקים המרכזיים, חרף סיכוני ההאטה. מטרת המדיניות עתה היא מניעת התבססות של האינפלציה ברמתה הגבוהה. שורה של בנקים מרכזיים העלו את הריבית בחדות ברבעון השני: הפד האמריקני העלה את הריבית ב-150 נקודות בסיס לרמה של 1.75%, ובחודש יולי העלה את הריבית ל-2.50%. ה-ECB העלה ביולי את הריבית על הפיקדונות מרמה שלילית של 0.5% ל-0.0%. עליות הריבית מקשות על שירות החוב של חלק מהמדינות המתפתחות, ובאירופה עליית האינפלציה והריבית אף העלתה את פרמיית הסיכון של מדינות שמאופיינות בחוב ציבורי גבוה.

הפעילות הכלכלית במשק הישראלי

האינדיקטורים לרמת הפעילות הכלכלית במשק הצביעו על התרחבות מתונה ברבעון השני, זאת לאחר התכווצות בפעילות הכלכלית ברבעון הראשון של השנה. נתוני המשק בולטים לחיוב ביחס למדינות מפותחות אחרות, זאת ככל הנראה על רקע יציבות יחסית במחירי האנרגיה ואינפלציה נמוכה יותר. הגידול ברכישות בכרטיסי אשראי בשוק המקומי התמתן ברבעון השני, בין היתר בשל עלייה חדה ביציאות של תיירים ישראלים לחו"ל שפועלות לצמצום הצריכה בשוק המקומי. מספר הלינות בבתי-מלון עלה בשיעור ניכר, אם כי הוא עדיין נמוך מאשר בתקופה של טרם פרוץ הקורונה, בשל התאוששות איטית של התיירות מחו"ל. אינדיקטורים חלקיים ליציאת הסחורות והשירותים הצביעו אף הם על התרחבות. מכירת הדירות החדשות נמצאת במגמת ירידה מתחילת השנה, ייתכן שעל רקע הכבדת המיסוי על משקיעים ועליית הריבית. רמת המכירות חזרה לזו של טרם הקורונה. שוק העבודה חזר להיות מאופיין בתעסוקה מלאה - שיעור האבטלה ירד בחודש יוני לרמה של 3.4%, ושיעור התעסוקה חזר לרמות של טרום קורונה. מספר המשרות הפנויות התייצב על רמה גבוהה, וניתן להעריך שקיימים במשק לחצים לעליית שכר. בהסתכלות קדימה מזהים גורמי סיכון שעשויים להאט את הפעילות ולהגביר סיכונים. האינפלציה הגבוהה בעולם הביאה לתפנית במדיניות המוניטרית. האינפלציה שחקה את כוח הקנייה של הציבור, וירידות המחירים בשווקים פוגעות בתחושת העושר של הציבור. יחד עם זאת, נתוני הפתיחה של המשק הם טובים, ובכלל זה אינפלציה שעדיין נמוכה ביחס לעולם, גירעון תקציבי נמוך, ושיעור חיסכון פרטי גבוה.

במהלך חודש אוגוסט חלה הסלמה במצב הביטחוני שכללה ירי רקטות מרצועת עזה לאזור הדרום ומרכז הארץ. בתום שלושה ימי לחימה הוכרזה הפסקת אש. השווקים הפיננסיים לא הגיבו לאירועים אלו.

המדיניות הפיסקאלית והמוניטרית

במחצית הראשונה של השנה נצטבר עודף תקציבי של 31.9 מיליארד ש"ח זאת לעומת גירעון של 43.7 מיליארד ש"ח במחצית המקבילה אשתקד. לראשונה משנת 2007 נצבר עודף תקציבי ב-12 החודשים האחרונים, שהגיע לרמה של כ-0.4% מהתוצר. ההסבר העיקרי לירידת הגירעון הוא גידול חד בהכנסות המדינה ממסים שמקורו בצמיחה, בריבוי עסקות נדל"ן ובעליית מחירי הנכסים. ההוצאות גדלו אף הן בשיעור מתון יחסית של 2.8% (ללא סיוע כלכלי של תקופת הקורונה). לאחר פיזור הכנסת נקבעו בחירות כלליות לתאריך 1 בנובמבר 2022.

ריבית בנק ישראל החלה לעלות ברבעון השני של השנה מרמה של 0.1% לרמה של 0.75% במהלך הרבעון השני של שנת 2022 ולרמה של 1.25% בחודש יולי 2022. העלייה באינפלציה בעולם הביאה להאצה של קצב עליות הריבית ברוב המדינות המפותחות, זאת בכדי להתאים עד כמה שיותר מהר את רמת הריבית לסביבת האינפלציה, ולמנוע מצב בו האינפלציה מתבססת ברמה גבוהה. שוק הנגזרים צופה עתה המשך עליית ריבית לרמה של כ-2.75% בפרק זמן של שנה.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן "הידוע" עלה ברבעון השני של שנת 2022 בשיעור גבוה של 1.9%. מדד המחירים בגין חודש יוני 2022 עלה בשיעור של 0.4%, והוא גבוה ב-4.4% לעומת המדד ביוני אשתקד. האינפלציה בישראל נמוכה באופן ניכר מזו שבארצות-הברית ובאירופה, זאת בעיקר הודות ליציבות במחירי הגז הטבעי בישראל. יחד עם זאת, ניתן לראות שעליות המחירים עתה הן לא רק תגובה לזעזועי צד ההיצע, שנובעים מפגיעה בתהליכי האספקה או עליית מחירי אנרגיה, אלא הפכו לרוחביות, וכוללות גם התייקרות במחירי שירותים מקומיים. שוק העבודה ההדוק מביא ללחצים לעליות שכר, ואלו מהווים גורם סיכון שעשוי להותיר את האינפלציה גבוהה זמן מה. שוק ההון צופה אינפלציה שגבוהה במעט משלושה אחוזים בשנה הקרובה, ולאחר מכן ירידה הדרגתית באינפלציה לכיוון מרכז היעד.

השקל פוחד במהלך הרבעון השני של השנה בשיעור של 10.2% מול הדולר האמריקאי, ומול סל המטבעות הוא פוחד ב-5.5%. בנק ישראל לא רכש מטבע-חוץ במהלך תקופה זו, ויתרות מטבע-החוץ ירדו לרמה של 193.8 מיליארד דולר בעיקר כתוצאה משערורים. הפיחות החד של השקל מול הדולר הושפע מהתחזקות המטבע האמריקאי בעולם, ומרכישות מטבע-חוץ של גופים מוסדיים, כתגובה לירידת מחירי המניות בעולם.

שוקי הכספים והון

השוקים הפיננסיים הושפעו מעליית האינפלציה, תגובת הבנקים המרכזיים והתגברות החששות מפגיעה בפעילות הכלכלית. בסיכום הרבעון השני של שנת 2022 מדד ה-S&P500 בארצות-הברית ירד בשיעור של 16.5%, מדד המניות האירופי היורוסטוקס 50 ירד ב-11.5% ומדד ת"א 125 ירד בשיעור של 10%.

מחזורי המסחר היומיים במניות והמירים ירדו במעט ברבעון השני של 2022 לרמה של 2.4 מיליארד שקל לעומת רמה של 2.6 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2022. ברבעון השני של שנת 2022 נרשמה עלייה חדה בתשואות אגרות-החוב לטווחים הארוכים. בארצות-הברית תשואת אגרת-החוב הממשלתית לטווח של עשר שנים עלתה מרמה של 2.34% בסוף הרבעון הראשון של 2022 לרמה של 3.0% בסוף הרבעון השני. גם בישראל נרשמה עלייה בתשואות, ותשואת אגרת ממשלתית לטווח של עשר שנים עלתה בתקופה זו מרמה של 2.17% ל-2.72%. במהלך חודש יולי, בעקבות התגברות החששות ממתן, ירדו התשואות לטווחים הארוכים, ובארצות-הברית העקום מאופיין בשיפוע שלילי.

בסיכום הרבעון השני מדד אגרות-החוב הממשלתיות השקליות ירד בשיעור של כ-2.0% ומדד אגרות-החוב הממשלתיות הצמודות ירד בכ-3.0%. מדד אגרות-החוב הקונצרניות ירד ברבעון ב-2.0% ומרווחי התשואה לעומת אגרות-החוב הממשלתיות עלו לרמה של כ-2.0% לעומת כ-1.66% בסוף הרבעון הראשון. גיוסי ההון של החברות הישראליות הלא פיננסיות באמצעות אגרות-חוב הסתכמו בכ-10.5 מיליארד ש"ח, התמתנות לעומת 13.3 מיליארד ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2022.

טבלה 1-2: נתונים על השינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין

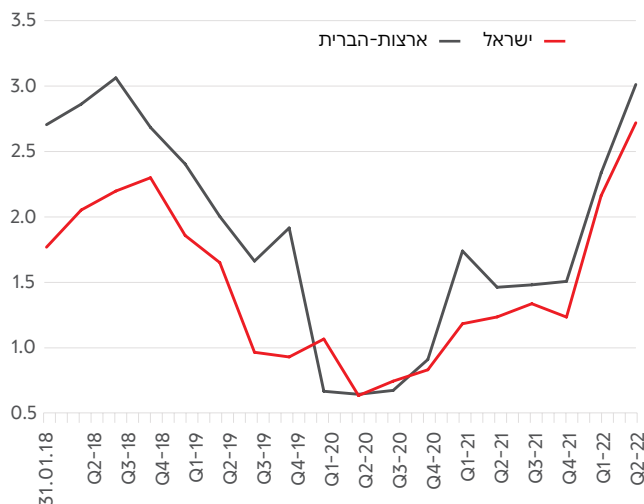
לשנת 2021	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2021	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2022	
2.40%	1.40%	3.13%	1.30%	1.93%	שיעור עליית (ירידת) מדד המחירים ה"דוע"
(3.27%)	1.40%	12.54%	(2.22%)	10.20%	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות-הברית
(10.76%)	(1.76%)	3.31%	(0.97%)	3.20%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
(6.72%)	(3.23%)	7.23%	(0.19%)	6.30%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
(46.11%)	(13.42%)	(9.82%)	(6.44%)	(3.13%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה התורכית

נתונים על ריבית בנק ישראל:

30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	
0.10%	0.10%	0.10%	0.10%	0.75%	שיעור הריבית בסוף התקופה

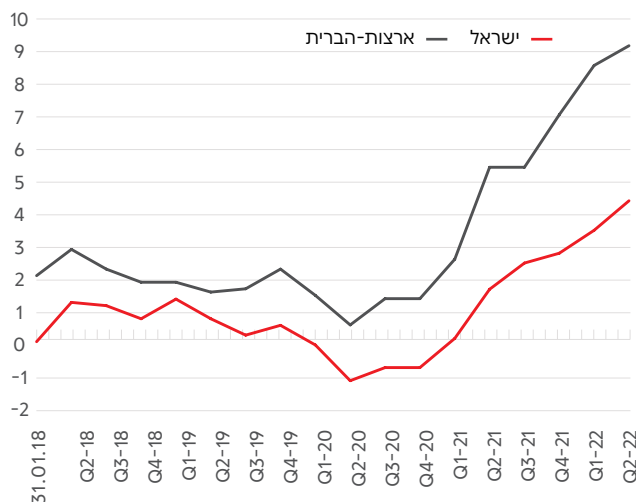
תרשים 1-2: תשואות אגרות-חוב ממשלתי ומדד המחירים לצרכן

תשואות אגרות-חוב ממשלתי ל-10 שנים באחוזים

מדד המחירים לצרכן

שיעור שינוי חודשי לעומת מקבילו אשתקד, באחוזים

2.1.2. סיכונים מובילים ומתפתחים

בהתבסס על המלצת ה-FSB (המוסד ליציבות פיננסית), סיכון מוביל מוגדר כהתפתחות המתרחשת כיום בסביבת העסקים של הבנק, אשר עלולה להשפיע לרעה על תוצאות הבנק במהלך השנה הקרובה. זאת לעומת סיכון מתפתח אשר ישנה אי ודאות גדולה יותר לגבי מועד גיבושו לכלל התרחשות בעלת השפעה מהותית על אסטרטגיית הבנק.

ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק מתואר בהרחבה בפרק סקירת הסיכונים, בהמשכו של דוח זה.

הנהלת הבנק והדירקטוריון דנו בהשפעתם על הבנק של הסיכונים המובילים והמתפתחים המפורטים להלן ובוחנים מעת לעת את הצורך בהתאמת האסטרטגיה העסקית בהתאם להתפתחויות אלה:

- סביבת המאקרו:** פעילות הבנק תלויה בסביבה העסקית בישראל ובעולם. מצב הכלכלה העולמית, שינויים משמעותיים במדיניות המוניטרית ובעקומי הריבית, תנודתיות בשווקים ושינויים במחירי הנכסים הפיננסיים בארץ ובעולם ובמחירי הנדל"ן והמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור הינם בעלי פוטנציאל להשפעה על פעילות הבנק. התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק כוללת הנחות מסוימות לגבי סביבת המאקרו תוך התייחסות לסיכונים הקיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון. הבנק מעריך כי שילוב של גורמים כלכליים, פוליטיים-מדיניים ובריאותיים הגבירו בחודשים האחרונים את הסיכונים בכלכלה העולמית כאשר השפעתם של אלו על הכלכלה הישראלית והבנק עשויים להיות משמעותיים. הכלכלה העולמית מתמודדת עם השפעות מאוחרות של תקופת מגפת הקורונה והמדיניות הפיסקאלית והמוניטרית המרחיבות שולו לה. שיעורי האינפלציה בעולם רשמו זינוק חד, בתחילה כתגובה לעליית מחירי האנרגיה והסחורות, אך ככל שנקף הזמן עליות המחירים הפכו לרוחביות. בהיבט הפוליטי-מדיני, המלחמה שפרצה באוקראינה בחודש פברואר העלתה את מחירי האנרגיה והסחורות והחריפה עוד יותר את האינפלציה בעולם. מרבית הבנקים המרכזיים בעולם, ובכלל זה בנק ישראל, החלו בתהליך של צמצום מוניטרי והעלאת ריבית. תהליך העלאת הריבית הביא להתאמה כלפי מטה של מחירי נכסים פיננסיים, ובכלל זה מניות ואגרות-חוב, לתנודתיות בשווקים ולחששות מפני מיתון אפשרי כתוצאה מהמשך העלאת הריבית. בעוד שלעליית הריביות של הבנקים המרכזיים בארץ ובארצות-הברית פוטנציאל להעלאת רווחי הבנק, הבנק ולקוחותיו חשופים למחירי הנכסים הפיננסיים, ואלו גם בעלי השפעה על ההון העצמי של הבנק. ככל שהמאבק בהפחתת האינפלציה יהיה ארוך יותר ויכלול העלאת ריבית אגרסיבית יותר, עלולים לעלות גם הסיכונים למיתון ועימם סיכונים אשראי אליהם חשוף הבנק. בהיבט הבריאותי, עדיין קיים חשש מזני קורונה חדשים אשר עלולים לחייב חזרה של חלק מהמגבלות תוך פגיעה בפעילות הכלכלית.

לפרטים ראה **פרק סקירה כלכלית ופיננסית** לעיל ו**סעיף בינו ונדל"ן** בפרק סיכון אשראי להלן.

- סיכון אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות:** איומי הסייבר המתגברים כלפי גופים פיננסיים מביאים להפניית משאבי התעשייה הבנקאית להתמודדות עם הסיכון. הבנק מבצע בקורות באופן תדיר בכלל הערוצים על מנת למנוע חדירת פוגענים, הפעלת תוכנות זדוניות ומניעת דלף מידע. מעגלי הבקרה מורכבים ממספר רב של מערכות אבטחת מידע מתקדמות אשר פרוסות פנימית ברשת הבנק וחיצונית בתור הגנה היקפית. מעבר עובדים לעבודה מרחוק ושינויים נוספים באופן פעילות הבנק, במקביל לגידול באיומים ובניסיונות תקיפה מעצימים את הסיכון. הבנק פועל במטרה לצמצם את הסיכון.

- הסביבה הרגולטורית בארץ ובחו"ל:** לרפורמות רגולטוריות בינלאומיות קיימת השלכה על פעילותו העסקית של הבנק בארץ ובחו"ל. בישראל גובשו בשנים האחרונות מספר יוזמות רגולטוריות שעניין בעיקר הגברת התחרות במערכת הבנקאית בישראל ולצידן קיימות מספר יוזמות רגולטוריות נוספות הנמצאות בשלבי ייזום. היוזמות והמגמות הרגולטוריות והבנקאות הפתוחה עשויות להשפיע על המערכת הבנקאית ובכלל זה על הבנק. בשלב זה מוקדם להעריך את ההשפעות של שינויים אלה על הבנק. כמו-כן, השפעות אלו ייתכן ולא יהיו מיידיות, אלא השפעות איטיות ומתמשכות לאורך זמן, שתגרנה מתהליכי השינוי ההדרגתי הן בסביבת הבנק (לקוחותיו, שחקנים בשוק וכדומה), לצד היערכות הדרגתית של הבנק להתאמות הדרושות בפעילותו.

- סיכון תחרותי-אסטרטגי:** תחרות מצד חברות ביג-טק (אפל, גוגל, אמזון ועוד), חברות פינטק ובנקים דיגיטליים, לצד חדירה של טכנולוגיות חדשות, שינויים בהתנהגות הלקוחות ומודלים עסקיים חדשים בעולם הפיננסי, עלולים להשפיע משמעותית על המערכת הבנקאית בארץ ובעולם בטווח הבינוני-ארוך. לצד זאת, שינויים רגולטוריים ותחרותיים בזירה המקומית, בדגש על מהלכים להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, ניווד חשבונות בנק ובנקאות פתוחה, כמו גם תחרות במגזר העסקי, העלולים להשפיע על התוצאות העסקיות של הבנק, ובכלל זה על מרווחי האשראי שלו. הבנק גיבש תכנית אסטרטגית לשנים 2022-2024, כהמשך ליישום התכנית האסטרטגית הקודמת, הכוללת, בין היתר, ביצוע צעדים בתחומי החדשנות, הטכנולוגיה, מבנה הפעילות ועוד, כדי לתת מענה למכלול האיומים. בימים אלו פועל הבנק לגיבוש תכנית אסטרטגית חדשה להתוויית פעילותו של הבנק בטווח הבינוני-ארוך.

- סיכון הציות:** תחת סיכון הציות כלולים, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור, מתן ייעוץ ללקוח, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), היבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או שירותים ללקוחות, או הוראות בעלות אופי דומה. התממשות הסיכון בעולם באה לידי ביטוי בהמשך החקירות נגד בנקים בעולם והקנסות המוטלים עליהם בקשר להפרות חוק או רגולציה, כגון בדבר סיוע להעלמות מס ומניעת מימון טרור, הלבנת הון וחקירת מעשי שחיתות.

- סיכון סביבתי:** בשנים האחרונות גברה ההבנה בעולם, כי אפשרות של התממשות סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים תפגע בכלכלה ובמקרים קיצוניים עלולה להביא לפגיעה משמעותית בבנקים ובמערכת הפיננסית כתוצאה מהתממשות סיכונים פיננסיים ולא-פיננסיים בטווח הארוך. השפעות אלו יכולות לבוא לידי ביטוי גם במסגרת הסיכונים האחרים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי בפעילותו, כמו סיכון אשראי (דרך ההשפעה על החוסן הפיננסי של לווים ושווי ביטחונות), סיכון שוק והשקעה, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד. לסיכונים אלו, בדגש על סיכונים האקלים והשפעת תהליכי המעבר לכלכלה מעוטת פליטת גזי חממה, יש מאפיינים ייחודיים של חוסר ודאות. בשלב זה מוקדם להעריך את פוטנציאל ההשפעות ארוכות הטווח של שינויים אלו על הבנק.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים ראה **ביאור 10** בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה על פעילות הבנק בתקופת הדיווח ראה **ביאור 16** בתמצית הדוחות הכספיים.

2.1.3. רואי החשבון המבקרים

רואי החשבון זיו האפט (BDO) וסומך חייקין (KPMG) משמשים כרואי החשבון המשותפים של הבנק. לעיתים, מוצא לנכון רואה החשבון המבקר לכלול שינוי מהנוסח האחד של חוות הדעת על-ידי הוספת פסקת הפניית תשומת לב שנועדה להדגיש עניין מסוים המשפיע באופן משמעותי על הדוחות הכספיים וכלול בביאור לדוחות הכספיים. לעניין זה, רואי החשבון המבקרים הפנו את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב. (ב) בתמצית הדוחות הכספיים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

2.2. התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הרווח הנקי של קבוצת הבנק המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2,997 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 2,773 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח נבעה בעיקר מגידול בשיעור של כ-11.6% בסך הכנסות הבנק שקוזזה בחלקה מקיטון בהכנסות מהפסדי אשראי.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-13.9%, בהשוואה ל-13.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-2: תמצית דוח רווח והפסד

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2021	30.06.2022		30.06.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	5,800	7,707	34.1%	3,209	4,304	
הוצאות ריבית	(1,059)	(1,804)	59.3%	(701)	(1,117)	
הכנסות ריבית, נטו	4,741	5,903	27.1%	2,508	3,187	
הכנסות מימון שאינן מריבית	650	129	(109%)	201	(19)	
רווח מימוני, נטו*	5,391	6,032	16.9%	2,709	3,168	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(1,155)	(509)	(114%)	(647)	91	
רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	6,546	6,541	(8.3%)	3,356	3,077	
עמלות והכנסות אחרות*	1,723	1,904	11.7%	824	920	
הוצאות תפעוליות ואחרות	3,899	3,954	0.8%	1,980	1,996	
רווח לפני מסים	4,370	4,491	(9.0%)	2,200	2,001	
הפרשה למסים על הרווח	1,629	1,566	(12.3%)	803	704	
רווח לאחר מסים	2,741	2,925	(7.2%)	1,397	1,297	
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים	27	73	130%	20	46	
רווח נקי:						
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2,768	2,998	(5.2%)	1,417	1,343	
הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	5	(1)	(100%)	2	-	
המיוחס לבעלי מניות הבנק	2,773	2,997	(5.4%)	1,419	1,343	
תשואת הרווח הנקי**	13.7%	13.9%	(11.2%)	13.8%	12.3%	

* סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות מימון שאינן מריבית מסעיף הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

** בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שונתה החל משנת 2022 שיטת המרת התשואה הרבעונית למונחים שנתיים מחישוב מעריכי לחישוב ליניארי. מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי להתאים לאופן החישוב בשנת 2022.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

2.2.1. התפתחות הכנסות והוצאות

הרווח המימוני נטו

הרווח מפעילות מימון כולל בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים ורווח ממימוש ניירות-ערך, המהווים חלק אינטגרלי בניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות מנגזרים כוללות, בין השאר, את השפעות ערך הזמן בשווי ההוגן של נגזרים המקזזות את חשיפות הריבית המאזניות וכן את השפעות שיעור השינוי בשערי חליפין ובמדד הידוע בגין יתרות נגזרים המקזזות את חשיפות מטבע-חוץ ומדד בגין היתרות המאזניות.

טבלה 3-2: הרכב הרווח המימוני, נטו

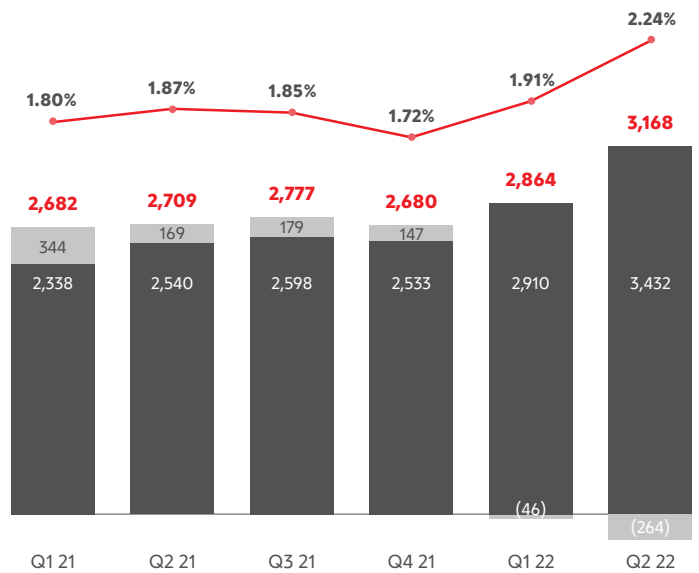
	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השנוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2021	30.06.2022		30.06.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
הכנסות ריבית	5,800	7,707	34.1%	3,209	4,304	
הוצאות ריבית	(1,059)	(1,804)	59.3%	(701)	(1,117)	
הכנסות ריבית, נטו	4,741	5,903	27.1%	2,508	3,187	
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית	650	129	(109%)	201	(19)	
סך הרווח המימוני המדווח	5,391	6,032	16.9%	2,709	3,168	
בנטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
הכנסות (הוצאות) ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב	108	32	(129%)	49	(14)	
רווח (הפסד) מהשקעות במניות	385	(160)	(307%)	92	(190)	
התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾	22	(150)	1,000%	(7)	(77)	
הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל וגידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים, ואחרים ⁽²⁾	(2)	(32)	(51.4%)	35	17	
סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת	513	(310)	(256%)	169	(264)	
סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾	4,878	6,342	35.1%	2,540	3,432	

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 - כולל השפעות גידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים והשפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 - רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבוני.
- מזה: בגין השפעות שינויים במדד, הכנסה בסך 516 מיליון ש"ח ברבעון השני של שנת 2022 בהשוואה להכנסה בסך 190 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, והכנסה בסך 817 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022 בהשוואה להכנסה בסך 202 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

תרשים 2-2: רווח מימוני נטו

● סך הרווח המימוני המדווח ● השפעות שאינן מפעילות שוטפת ● מרווח מימוני מפעילות שוטפת ● הכנסות מימון מפעילות שוטפת

הרווח המימוני מפעילות שוטפת במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם בסך של 6,342 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 4,878 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מהשפעת הגידול בהיקפי האשראי, מגידול בהכנסות מהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות, ומהשפעות עליית שיעורי הריבית השקלית והדולרית.

סך הרווח המימוני המדווח הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 בסך של 6,032 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 5,391 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-11.9%. העלייה נבעה מגידול ברווח מפעילות שוטפת כאמור לעיל. מנגד, חל קיטון ברווחים מאגרות-חוב והפסד מהשקעה במניות ומשינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, זאת בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 2-4: נתונים עיקריים בדבר הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום				לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.06.2021		30.06.2022		30.06.2021		30.06.2022		
שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית*	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית*	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ריבית	הכנסות (הוצאות) ריבית	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
2.28%	5,800	2.67%	7,707	2.47%	3,209	2.98%	4,304	הכנסות ריבית
(0.75%)	(1,059)	(1.11%)	(1,804)	(0.97%)	(701)	(1.37%)	(1,117)	הוצאות ריבית
1.53%	4,741	1.56%	5,903	(1.50%)	2,508	1.61%	3,187	הכנסות ריבית, נטו
1.87%		2.05%		1.93%		2.21%		יחס בין הכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

* בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים שונתה החל משנת 2022 שיטת החישוב של שיעורי הכנסה (הוצאה), באופן עיקרי עם שינוי שיטת חישוב התשואה הרבעונית. מספרי השוואה הוצגו מחדש כדי להתאים לאופן החישוב בשנת 2022.

דוח הדירקטוריון והנהלה

ליום 30 ביוני 2022

במחצית הראשונה של שנת 2022 חלה עלייה בהכנסות ובהוצאות ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד אשר נבעה מעלייה בהיקף הנכסים וההתחייבויות, מגידול בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות, ומעלייה בשיעורי הריבית השקלית והדולרית. במחצית הראשונה של שנת 2022 חלה עלייה ביחס בין הכנסות ריבית, נטו לבין יתרת נכסים נושאי ריבית לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של 0.18%. מחד, חלה עלייה הנובעת מגידול בהכנסות ריבית, נטו, בעיקר עקב עלייה בהפרשי הצמדה, בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות, ועלייה בשיעורי הריבית השקלית והדולרית. מנגד, חלה ירידה הנובעת מגידול ביתרה הממוצעת של הנכסים נושאי ריבית, לרבות עלייה בהיקף הנכסים הנזילים.

לפרטים נוספים ראה [פרק שיעורי הכנסות והוצאות ריבית](#) בדוח ממשל תאגידי.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 בהכנסה בסך של כ-509 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של 1,155 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההכנסה הפרטנית, נטו הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2022 בהכנסה בסך של כ-558 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסה בסך של כ-304 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות נבע מקיטון בהפרשה הפרטנית נטו בתקופה, שהושפע בעיקרו ממספר מצומצם של לווים. ההוצאה הקבוצתית, נטו, הסתכמה להוצאה בסך של כ-49 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022, בהשוואה להכנסה בסך של כ-851 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בתקופה המקבילה אשתקד נבעה בעיקר מהשיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים ובתחזיות הכלכליות, בין היתר, בהשפעת הסרת מרבית ממגבלות הקורונה וכן מהירידה הניכרת בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים. ההוצאה במחצית הראשונה של שנת 2022 הושפעה בעיקר מהמשך הגידול בתיק האשראי ומגידול בהתאמות בגין השפעות מאקרו כלכליות חזויות לאור עליית הריבית והאינפלציה. מנגד השיפור שחל במדדי הסיכון בתיק, קיזז השפעה זו. למידע נוסף בדבר היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים, ולגבי התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן [וביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 2-5: ההוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.2021	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2022	
במיליוני ש"ח				
218	270	129	121	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(522)	(828)	(378)	(129)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(304)	(558)	(249)	(8)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
(851)	49	(398)	99	הוצאה, נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
(1,155)	(509)	(647)	91	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:				
(506)	(510)	(303)	76	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(240)	38	(172)	6	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדירור
(409)	(62)	(172)	(16)	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	25	-	25	הוצאה (הכנסה) נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
(1,155)	(509)	(647)	91	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי

ב- %

שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור: ⁽¹⁾		שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי		
0.14%	0.14%	0.16%	0.13%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
(0.40%)	0.17%	(0.34%)	0.24%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽²⁾
(0.73%)	(0.28%)	(0.81%)	0.10%	שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽²⁾
(0.05%)	(0.03%)	(0.12%)	0.00%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
(2.99%)	(2.07%)	(7.76%)	0.16%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

(1) מחושב על בסיס שנתי.

(2) ההוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

עמלות והכנסות אחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-1,904 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,723 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. **ההכנסות מעמלות תפעוליות** הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-1,792 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,619 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע ממרבית תחומי הפעילות בדגש על עלייה בעמלות ניהול חשבון, עמלות כרטיסי אשראי ועמלות מעסקי מימון, זאת בהשפעת הסרת מרבית ממגבלות הקורונה והצמיחה בפעילות העסקית. העמלות מפעילות בניירות-ערך נותרו ברמה גבוהה, בדומה למגמה שאפיינה את שנת 2021, בשל מחזורי פעילות גבוהים בשוק ההון.

ההכנסות האחרות שנובעות בעיקרן מרווחים ממכירת נדל"ן הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-112 מיליון ש"ח בהשוואה ל-104 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 6-2: פירוט עמלות והכנסות אחרות

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.2021	30.06.2022		30.06.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
עמלות						
דמי ניהול חשבונות	379	429	13.5%	192	218	
פעילות בניירות-ערך	415	403	(0.5%)	194	193	
כרטיסי אשראי, נטו	125	162	32.9%	70	93	
טיפול באשראי	108	107	10.9%	46	51	
עמלות מעסקי מימון	286	335	9.5%	147	161	
הפרשי המרה	135	159	26.2%	65	82	
עמלות אחרות	171	197	19.3%	88	105	
סך-הכל עמלות תפעוליות	1,619	1,792	12.6%	802	903	
סך-הכל אחרות	104	112	(22.7%)	22	17	
סך-הכל הכנסות תפעוליות והכנסות אחרות	1,723	1,904	11.7%	824	920	

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-3,954 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,899 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

טבלה 7-2: פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות

	לשישה חודשים שהסתיימו ביום		השינוי	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
	30.06.21	30.06.22		30.06.21	30.06.22	
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
שכר						
שכר	2,261	2,229	(8.3%)	1,165	1,068	
אחזקה ופחת בניינים וציוד	653	695	16.8%	316	369	
הוצאות אחרות	985	1,030	12.0%	499	559	
סך-הכל הוצאות תפעוליות ואחרות	3,899	3,954	0.8%	1,980	1,996	

הוצאות השכר הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2,229 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,261 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.4%. הקיטון בהוצאות השכר נבע בעיקר מקיטון בהוצאה למענק בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. מנגד גידול בהוצאות השכר השוטפות קיזז חלקית קיטון זה.

הוצאות האחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-695 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-653 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בשיעור של כ-6.4% שנבעה בעיקרה מגידול בהוצאות הפחת בגין תוכנות. מנגד חלה ירידה בהוצאות האחזקה עקב צמצום שטחים. **ההוצאות האחרות** הסתכמו במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-1,030 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-985 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה בעיקר מהוצאות שיווק ופרסום והוצאות בגין עמלות. גידול זה קוזז מקיטון בהוצאות המשפטיות בקשר עם חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים וכן מירידה בהוצאות בגין צמצום הפעילות הפרטית הבינלאומית.

ההפרשה למסים על הרווח מפעילות נמשכת הסתכמה במחצית הראשונה של שנת 2022 בסך של 1,566 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 1,629 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון הנובע בעיקרו מירידה בהוצאות לא מוכרות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ברווח של 73 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של 27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נובע מהשקעות שבוצעו באמצעות פועלים אקוויטי (חברה בת בבעלות מלאה). לפרטים נוספים ראה פרק חברות עיקריות להלן.

חלקם של בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ברווח בסך של 1 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 בסך של 2,997 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 2,773 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה, המיוחס לבעלי מניות הבנק, בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם במחצית הראשונה של שנת 2022 ב-2.24 ש"ח, בהשוואה ל-2.08 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

2.2.2. התפתחות ברווח הכולל

טבלה 2-8: רווח כולל

לשישה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		
30.06.2021	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2022	
במיליוני ש"ח				
2,768	2,998	1,417	1,343	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5)	1	(2)	-	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,773	2,997	1,419	1,343	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:				
(499)	(2,286)	83	(775)	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(20)	567	(3)	246	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
(519)	(1,719)	80	(529)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
178	561	(26)	171	השפעת המס המתייחס
(341)	(1,158)	54	(358)	(הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
-	(2)	-	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(341)	(1,156)	54	(358)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
2,427	1,840	1,471	985	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(5)	(1)	(2)	-	הרווח (הפסד) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,432	1,841	1,473	985	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הרווח הכולל הסתכם במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 בסך של 1,841 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 2,432 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח הכולל במחצית הראשונה של שנת 2022 הושפע מירידה בסך של כ-2.3 מיליארד ש"ח בהתאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הנובעת מעלייה של כ-1.9% בריבית השקלית ועלייה של 1.8%-2.5% בריבית הדולרית לטווח הביניים. מנגד, הגידול ברווח הנקי ועלייה בהתאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים, בשל עלייה בריבית השקלית הצמודה, קיזזו ירידה זו.

2.3. המבנה והתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן המאוחד ליום 30 ביוני 2022 הסתכם ב-651.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-638.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

טבלה 2-9: ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח		
2.0%	638,781	651,598	סך-כל הנכסים
5.5%	352,623	371,976	אשראי לציבור, נטו
(14.1%)	189,283	162,579	מזומנים ופיקדונות בבנקים
14.6%	71,105	81,506	ניירות-ערך
0.8%	525,072	529,508	פיקדונות הציבור
6.9%	25,582	27,334	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
3.5%	42,735	44,217	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק

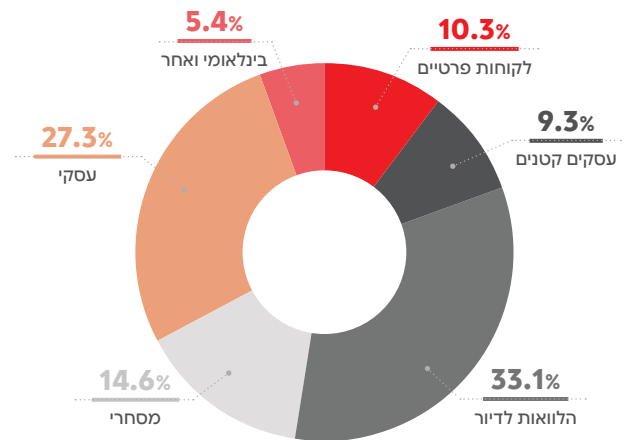
2.3.1. מבנה והתפתחות הנכסים וההתחייבויות

אשראי לציבור

טבלה 2-10: התפתחות האשראי לציבור, נטו, מאזני לפי מגזרי פעילות גישת ההנהלה

השינוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח		
(1.7%)	39,139	38,470	לקוחות פרטיים
1.9%	33,899	34,530	עסקים קטנים
7.4%	114,633	123,079	הלואות לדיר
3.2%	52,758	54,465	מסחרי
5.3%	96,335	101,482	עסקי
15.8%	13,946	16,144	פעילות בינלאומית
99.0%	1,913	3,806	ניהול פיננסי
5.5%	352,623	371,976	סך-הכל

תרשים 2-3: פילוח האשראי לפי מגזרים עיקריים ליום 30 ביוני 2022

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

חביונות בעייתיות

טבלה 2-11: סיכון אשראי בעייתי⁽¹⁾⁽²⁾

31.12.2021		⁽¹⁾ 31.12.2021 פרופורמה				30.06.2022			
מאזני	חוץ-מאזני	מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	מאזני	חוץ-מאזני	סך-הכל	מאזני	
במיליוני ש"ח									
4,447	812	3,635	4,785	812	3,973	4,039	769	3,270	סיכון אשראי לא צובר ⁽³⁾
1,518	152	1,366	1,115	152	963	1,201	197	1,004	סיכון אשראי נחות
3,806	658	3,148	3,871	658	3,213	3,778	676	3,102	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
9,771	1,622	8,149	9,771	1,622	8,149	9,018	1,642	7,376	סך סיכון אשראי בעייתי*
7,926	1,458	6,468	7,796	1,433	6,363	7,448	1,330	6,118	סיכון אשראי בעייתי, נטו
679	-	679	84	-	84	87	-	87	* מזה חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾

(1) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. במסגרת זו, בין היתר, שונו סיווגי החובות הבעייתיים - בוטל המונח פגום ובמקומו מוצג אשראי וסיכון אשראי לא צובר וכן הלוואות לדיור בפיגור של 90 יום או יותר סווגו כאשראי לא צובר. בטבלה זו מוצגים נתוני 31 בדצמבר 2021 טרם יישום ההוראות החדשות וכן נתוני פרופורמה להשפעת שינוי בסיווגים והשינוי בהפרשה להפסדי אשראי בעקבות יישום ההוראה כאמור. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#), בתמצית הדוחות הכספיים.

(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ליום 31 בדצמבר 2021 פגום.

(4) ליום 31 בדצמבר 2021 חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום או יותר.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

למידע נוסף על ניתוח תיק האשראי וסיכון אשראי בעייתי, לרבות תרחישים וניתוחי רגישות שנבחנו, ראה [פרק סיכון אשראי](#) להלן.

אשראי חוץ-מאזני

טבלה 2-12: ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים העיקריים

השני	יתרה ליום		
	31.12.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח		
	מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים		
5.8%	1,996	2,111	אשראי תעודות
13.7%	69,533	79,055	ערבויות והתחייבויות אחרות*
2.3%	11,333	11,588	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק
(9.6%)	41,534	37,556	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו*
(9.2%)	97,741	88,729	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות

* כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-36,974 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות (ליום 31.12.21: 11,053 מיליוני ש"ח).

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 חל קיטון במכשירים הפיננסיים החוץ-מאזניים. הקיטון נבע בעיקרו מניצול מסגרות אשראי וקיטון בהיקף המסגרות המחייבות. מנגד חל גידול בערבויות, בעיקר לרוכשי דירות אשר קיזז חלקית קיטון זה. בגין ערבויות כאמור נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות.

ניירות-ערך

לבנק השקעות באגרות-חוב ממשלתיות וקונצרניות וכן השקעה במניות סחירות (בעיקר זרות) ושאינן סחירות בפיזור נרחב. היקף ההשקעות בניירות הערך הסתכם ביום 30 ביוני 2022 בכ-81.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-71.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, עלייה בשיעור של כ-14.6% שנבעה בעיקר מגידול בהיקף אגרות-החוב הממשלתיות.

במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב בסך של כ-32 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-108 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לאור עליית עקומי הריבית השקלית והדולרית אשר התעצמה בשנת 2022, נרשמה ירידה בסך של כ-2,228 מיליון ש"ח (לפני מס) במחצית הראשונה של שנת 2022 בגין שינויים בשוויין של אגרות-החוב, בהשוואה לירידה בסך של כ-347 מיליון ש"ח (לפני מס) בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הירידה במחצית הראשונה של שנת 2022 חלה ברבעון הראשון בסך 1,459 מיליון ש"ח וברבעון השני חלה ירידה נוספת בסך של 769 מיליון ש"ח. הירידה ברבעון השני נמוכה מזו של הרבעון הראשון, בין היתר בשל העברת אגרות-חוב ממשלתיות מהתיק הזמין לתיק לפדיון, כמפורט להלן. השינויים בשוויין של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה נזקפו לקרן הון. מתחילת הרבעון השלישי של שנת 2022 חלה ירידה בריביות השקלית והדולרית למח"מ של טווח הביניים. בעקבות ירידה זו חלה עלייה של כ-0.2 מיליארד ש"ח בשוויין של אגרות החוב.

ביום 24 למרץ 2022 החליט הבנק להעביר אגרות-חוב (של ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית) בהיקף של כ-3.5 מיליארד ש"ח מהתיק הזמין למכירה אל התיק המוחזק לפדיון. העברת אגרות-החוב לתיק לפדיון בוצעה במטרה לצמצם את השפעת עליית תשואות אגרות-החוב על התנודתיות בקרן ההון בגין ניירות-ערך זמינים למכירה כחלק מניהול ההון של הבנק.

ההעברה בוצעה לנוכח השפעות ריבית חריגות ונדירות, זאת בשילוב עם המלחמה באוקראינה המשפיעה גם היא על סביבת האינפלציה והריבית בעולם והעצימה את ההשפעות.

קרן ההון בגין אגרות-החוב שהועברו לתיק המוחזק לפדיון הסתכמה ליום המעבר ליתרה שלילית בסך של כ-388 מיליון ש"ח. יתרה זו מוצגת בהון העצמי ומופחתת לרווח והפסד על פני משך החיים הנותרים של איגרת החוב כהתאמת תשואה. לעניין רגישות קרן ההון לשינויים בשיעורי ריבית, ראה [פרק הלימות הון](#) להלן.

תיק המניות הכולל של קבוצת הבנק הסתכם לסך של כ-3.8 מיליארד ש"ח, המשקף המשך מגמת גידול בהשקעות שחלה בשנת 2021. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשם בגין תיק המניות של קבוצת הבנק הפסד בסך של כ-160 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של כ-385 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מהפסדים בגין ירידות שערים של מניות סחירות ביחס לעליות משערוך מניות בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

להלן פירוט אודות הפעילות בניירות הערך של קבוצת הבנק:

טבלה 2-13: יתרות ניירות-ערך

סך-הכל		תיק למסחר		זמין למכירה		מוחזק לפדיון		
% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	% מסך ניירות-ערך	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח/באחוזים								
ליום 30 ביוני 2022								
58.9%	48,086	6.4%	5,260	48.5%	39,542	4.0%	3,284	אגרות-חוב ממשלת ישראל
23.5%	19,121	0.0%	-	21.3%	17,349	2.2%	1,772	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
2.1%	1,744	0.0%	-	2.1%	1,744	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
84.5%	68,951	6.4%	5,260	71.9%	58,635	6.2%	5,056	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.4%	302	-	-	-	-	0.4%	302	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
10.4%	8,461	1.4%	1,125	9.0%	7,336	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
10.8%	8,763	1.4%	1,125	9.0%	7,336	0.4%	302	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
4.7%	3,792	-	-	4.7%	3,792	-	-	מניות
100.0%	81,506	7.8%	6,385	85.6%	69,763	6.6%	5,358	סך-הכל ניירות-ערך
ליום 31 בדצמבר 2021								
55.3%	39,328	6.7%	4,774	48.3%	34,358	0.3%	196	אגרות-חוב ממשלת ישראל
28.5%	20,286	4.4%	3,161	24.1%	17,125	-	-	אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית
1.6%	1,159	0.0%	2	1.6%	1,157	-	-	אגרות-חוב ממשלות - מדינות זרות אחרות
85.5%	60,773	11.2%	7,937	74.0%	52,640	0.3%	196	סך-הכל אגרות-חוב ממשלות
0.4%	312	-	-	-	-	0.4%	312	אגרות-חוב קונצרניות - בישראל
9.0%	6,370	1.4%	1,002	7.5%	5,368	-	-	אגרות-חוב קונצרניות - מדינות זרות
9.4%	6,682	1.4%	1,002	7.5%	5,368	0.4%	312	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות
5.1%	3,650	-	-	5.1%	3,650	-	-	מניות
100.0%	71,105	12.6%	8,939	86.7%	61,658	0.7%	508	סך-הכל ניירות-ערך

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 14-2: פירוט אגרות-חוב קונצרניות לפי ענפי משק

יתרה ליום 31.12.2021		יתרה ליום 30.06.22		
אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	אחוז מסך אגרות-חוב קונצרניות	הערך במאזן	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
6.7%	447	3.8%	332	כרייה וחציבה
15.7%	1,050	10.6%	933	תעשייה
5.4%	359	2.4%	212	אספקת חשמל ומים
3.3%	222	2.5%	223	מידע ותקשורת
57.5%	3,843	69.9%	6,128	בנקים ומוסדות פיננסיים
0.6%	41	2.4%	210	מסחר
4.8%	318	2.6%	223	תחבורה ואחסנה
6.0%	402	5.8%	502	ענפים אחרים
100.0%	6,682	100.0%	8,763	סך-הכל אגרות-חוב קונצרניות

לפרטים נוספים לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 1.5](#). בתמצית הדוחות הכספיים. לפרטים בדבר ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין אגרות-חוב זמינות למכירה ואגרות-חוב זמינות למכירה שהועברו לתיק המוחזק לפדיון, ראה [ביאור 5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

פיקדונות

טבלה 15-2: התפתחות ביתרות הפיקדונות

השנוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח		
0.8%	525,072	529,508	פיקדונות הציבור
(22.0%)	11,601	9,045	פיקדונות מבנקים
48.4%	752	1,116	פיקדונות הממשלה
0.4%	537,425	539,669	סך-הכל

יתרת הפיקדונות ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה בסך של כ-539.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ-537.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021. עיקר הגידול נובע מלקוחות פרטיים ומנגד חל קיטון במפקידים גדולים.

פעילות חוץ-מאזנית בניירות-ערך המוחזקים על-ידי הציבור

טבלה 16-2: ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי משמורת, ניהול, תפעול וייעוץ

השנוי	יתרה ליום		
	31.12.2021	30.06.2022	
	במיליוני ש"ח		
(6.2%)	872,710	818,760	ניירות-ערך ⁽¹⁾

(1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי משמורת ושירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים.

הקיטון בהיקף ניירות-ערך של לקוחות קבוצת הבנק במחצית הראשונה של שנת 2022 הושפע בעיקרו מהירידה שחלה בשווקים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-27.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-25.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021, גידול בשיעור של כ-6.8%. הגידול נבע בעיקר מהנפקת כתבי התחייבות נדחים ואגרות-חוב. בחודש מרץ 2022, הנפיק הבנק לציבור אגרות-חוב בהיקף של כ-2 מיליארד ש"ח וכן כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים בדרך של המרה כפויה למניות רגילות של הבנק, בהיקף של כ-0.4 מיליארד ש"ח. ביום 11 במאי 2022, קיבל הבנק את אישור רשות ניירות-ערך להארכת תשקיף המדף של הבנק מחודש מאי 2020 בשנה נוספת, עד ליום 17 במאי 2023. במועד אישור דוחות כספיים אלה אישר הדירקטוריון פדיון מוקדם מלא של שטרי ההון הנדחים (סדרה ג') בהיקף של כ-1.6 מיליארד ש"ח ביום 1 בנובמבר 2022 וזאת בכפוף לקבלת אישור הפיקוח על הבנקים. שטרי ההון הנדחים (סדרה ג') אינם מוכרים בהון הפיקוחי החל מחודש ינואר 2022. לפרטים נוספים ראה [פרק הלימות הון](#) להלן.

טבלה 2-17: פירוט אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2022		
מזה: סחיר	הערך במאזן	מזה: סחיר*	הערך במאזן	
במיליוני ש"ח				
9,580	11,211	9,496	11,581	כתבי התחייבות נדחים
14,371	14,371	15,753	15,753	אגרות-חוב
23,951	25,582	25,249	27,334	סך-הכל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים

* כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים הנסחרים ברצף המוסדי.

טבלה 2-18: מכשירים נגזרים

31.12.2021			30.06.2022			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
במיליוני ש"ח						
401,309	4,566	4,075	515,529	7,841	7,890	חוזי ריבית
356,848	7,263	6,282	390,660	8,072	10,604	חוזי מטבע
157,552	2,558	2,624	178,615	3,795	3,879	חוזים בגין מניות
198	3	3	180	9	9	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
915,907	*14,390	12,984	1,084,984	*19,717	*22,382	סך-הכל

* מזה: שווי הוגן נטו של נכסים והתחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 26 ו-6 מיליוני ש"ח, בהתאמה (31.12.2021): התחייבויות בסך של 40 מיליוני ש"ח) אשר נכללו במאזן בסעיף פיקדונות הציבור.

יתרות השווי הוגן של המכשירים הנגזרים ליום 30 ביוני 2022 עלו בהיקפים משמעותיים במהלך התקופה של שישה חודשים שהסתיימה באותו תאריך, בעיקר לנוכח השינויים החדים בשערי מטבע-חוץ ובשיעורי הריבית בתקופה.

2.3.2. הון, הלימות הון ומינוף

1. הון

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 30 ביוני 2022 הינו 1,336,837,006 ש"ח ע.ג. המורכב ממניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. ההון המונפק הינו בניכוי 540,105 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק ("מניות באוצר").
לפרטים בדבר ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה, ראה פרק "עניינים אחרים" בדוח ממשל תאגידי להלן.

דיבידנדים

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 331. מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגיית הצמיחה של הבנק.

במועד אישור הדוחות הכספיים לשנת 2021 ואלה של הרבעון הראשון לשנת 2022 החליט הדירקטוריון לשמר עודפי הון שנצברו ולא להכריז על חלוקת דיבידנד על רקע תעדוף המשך יישומה של אסטרטגיית צמיחה.

דירקטוריון הבנק החליט ברבעון השני לשנת 2022 על חזרה למתווה של חלוקת דיבידנד שוטפות לצד המשך שמירה על צמיחה מאוזנת. החלוקות תהיינה בכפוף לתוצאות הבנק, התפתחויות בשווקים ובתנאים המאקרו כלכליים, השפעת יישום הוראות רגולטוריות ובהתאם למבחנים על-פי דין. במועד אישור דוחות כספיים אלה הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך 403 מיליון ש"ח, המהווה כ-30% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון השני לשנת 2022 ואשר ישולם ביום 7 בספטמבר 2022.

טבלה 19-2: פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
		באגורות	במיליוני ש"ח
14.08.2022	07.09.2022	30.146	403.0
15.11.2021	08.12.2021	64.499	862.0
01.08.2021	18.08.2021	46.152	616.8

2. הלימות הון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים. הוראות אלה מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכוני האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכוני נזילות, סיכוני סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שמבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2022 מכשירים אלו אינם נכללים עוד בהון הפיקוחי.

יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יוחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2022, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

יעד הון עצמי רובד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחידים האחרונים שבוצעו.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון יחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימת תכנית לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים וביעד הפנימי, תוך שמירה על שולי ביטחון.

הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

רגישות קרן ההון בגין אגרות-חוב זמינות למכירה נטו, לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בריבית חסרת סיכון ובמרווח סיכון האשראי נאמדת בקיטון בסך של כ-0.6 מיליארד ש"ח וכ-0.4 מיליארד ש"ח בהתאמה. מנגד, רגישות קרן ההון הנובעת מהתאמות בגין שינויים אקטואריים, נטו לאחר השפעת המס, לעלייה תיאורטית של 1% בריבית ההיוון נאמדת בגידול בסך של כ-0.2 מיליארד ש"ח.

שינויים מהותיים בהון

הנפקה של כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים

בחודש מרץ 2022, הנפיק הבנק כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו') בהיקף של כ-0.4 מיליארד ש"ח. כתבי התחייבות כוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של המרה כפויה למניות רגילות של הבנק במקרה של ירידת יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מ-5.0%. כתבי התחייבות נכללים בהון רובד 2 של הבנק בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. כתבי התחייבות הינם לתקופה של 11 שנים כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם מלא החל מ-6 שנים ממועד הנפקתם, בכפוף לקיומם של תנאים מסוימים. כתבי התחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית קבועה בשיעור של 0.84%. ככל שכתבי התחייבות לא יפרעו בפירעון מוקדם לאחר 6 שנים אז הריבית תעודכן בהתאם לתשואה השנתית על אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית צמודה בתוספת מרווח.

במועד אישור דוחות כספיים אלה אישר הדירקטוריון פדיון מוקדם מלא של שטרי ההון הנדחים (סדרה ג') בהיקף של כ-1.6 מיליארד ש"ח ביום 1 בנובמבר 2022 וזאת בכפוף לקבלת אישור הפיקוח על הבנקים. שטרי ההון הנדחים (סדרה ג') אינם מוכרים בהון הפיקוחי החל מחודש ינואר 2022. לפרטים נוספים בדבר התאמות פיקוחיות וניכויים ובדבר השפעות נוספות על הון והלימות הון, לרבות בגין הוראות שטרם הגיע מועד יישומן, ראה [ביאור 9](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר העברת אגרות-חוב מהתיק הזמין לתיק המוחזק לפדיון, ראה [סעיף נירוות-ערך](#) לעיל.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 20-2: חישוב יחס הלימות ההון

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
			במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
42,772	42,445	44,446	הון עצמי רובד 1
244	244	-	הון רובד 1 נוסף
43,016	42,689	44,446	סך-הכל הון רובד 1
12,490	9,196	13,173	הון רובד 2
55,506	51,885	57,619	סך-הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
363,588	339,700	371,418	סיכון אשראי
4,097	3,209	3,795	סיכונים שוק
22,595	22,750	23,652	סיכון תפעולי
390,280	365,659	398,865	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.96%	11.61%	11.14%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
11.02%	11.67%	11.14%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.22%	14.19%	14.45%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.21%	9.21%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
12.50%	12.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾

- (1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן:
- הקלות בגין תכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן ומוערכות בקיטון של כ-0.05% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022 (0.06% ליום 31 בדצמבר 2021 ו-0.1% ליום 30 ביוני 2021).
 - השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכת בקיטון של כ-0.08% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022.
 - הקלות בגין יישום לראשונה של חוזר בנק ישראל בדבר שקלול הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע, אשר תיפרס בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 30 בספטמבר 2022 עד ליום 30 ביוני 2023, ומוערכות בקיטון של כ-0.09% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022.
- (2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שנדרשו בתקופת הוראת השעה ועד לתום תוקף הוראת השעה ביום 31 בדצמבר 2021 (ראה בסעיף זה לעיל) הינם 9.0% ו-12.5% בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה.

הגידול ביחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022 בהשוואה ליחס ליום 31 בדצמבר 2021, נובע בעיקר מהרווח הנקי לתקופה, מירידה ביתרות האשראי החוץ-מאזני ועלייה בהיקף ביטוח האשראי והערבויות. גידול זה קוזז בעיקר מהירידה בקרנות ההון עקב עליית עקומי הריבית ומהגידול בנכסי הסיכון.

3. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי כזה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תחילת יישום ההוראה מיום פרסומה. תוקפה של הוראת השעה הוארך עד 30 ביוני 2022, ולאחריה תמשיך ההקלה לחול עד 31 בדצמבר 2023, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף שיהיה ביום 30 ביוני 2022 או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה (6.0% כאמור), הנמוך מביניהם. ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לפיו תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023 ולאחר מועד זה יידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0% כאמור).

טבלה 21-2: יחס מינוף

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
			במיליוני ש"ח
בנתוני המאוחד			
43,016	42,689	44,446	הון רובד *1
713,511	656,533	720,777	סך החשיפות*
באחוזים			
6.03%	6.50%	6.17%	יחס מינוף
5.50%	5.50%	5.50%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [ביאור 9.ט](#)). בתמצית הדוחות הכספיים). השפעת ההקלות בגין תכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2022, המוערכת בכ-0.03% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 (ראה [ביאור 9.יא](#)). בתמצית הדוחות הכספיים). השפעת ההקלות בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 30 ביוני 2022 מוערכת בכ-0.04%.

הגידול ביחס המינוף ליום 30 ביוני 2022 נובע מגידול בהון רובד 1 אשר קוזז בחלקו עקב גידול בחשיפות.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

2.4. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בסעיף 2.5 ובביאור 12א בתמצית הדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2021](#).

טבלה 2-22: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
רווח מימוני, נטו	3,168	180	2,988	-	815	56	395	225	603	38	856
עמלות והכנסות אחרות	920	9	911	34	48	24	138	80	237	38	312
סך הכנסות	4,088	189	3,899	34	863	80	533	305	840	76	1,168
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	91	41	50	-	-	3	(77)	77	57	-	(10)
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,996	124	1,872	9	96	41	163	106	478	51	928
רווח (הפסד) לפני מסים	2,001	24	1,977	25	767	36	447	122	305	25	250
הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)	704	22	682	6	260	13	160	42	104	9	88
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	1,343	2	1,341	19	553	23	287	80	201	16	162
יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח	377,085	18,119	358,966	-	-	1,661	98,259	39,049	61,392	861	157,744
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	529,508	22,350	507,158	-	-	87,193	81,527	35,554	101,747	36,743	164,394

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 21.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
2,709	117	2,592	-	818	28	316	206	501	12	711	רווח מימוני, נטו
824	11	813	40	19	24	121	69	213	36	291	עמלות והכנסות אחרות
3,533	128	3,405	40	837	52	437	275	714	48	1,002	סך הכנסות
(647)	(2)	(645)	-	-	(2)	(270)	(52)	23	-	(344)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,980	126	1,854	13	102	33	151	110	480	48	917	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,200	4	2,196	27	735	21	556	217	211	-	429	רווח (הפסד) לפני מסים
803	24	779	10	249	8	204	82	78	-	148	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,419	(21)	1,440	17	509	13	352	135	133	-	281	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617	138,304	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278	157,865	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח											
6,032	305	5,727	-	1,613	90	768	454	1,140	52	1,610	רווח מימוני, נטו
1,904	19	1,885	147	72	51	280	166	476	79	614	עמלות והכנסות אחרות
7,936	324	7,612	147	1,685	141	1,048	620	1,616	131	2,224	סך הכנסות
(509)	51	(560)	-	-	3	(478)	(103)	42	-	(24)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,954	217	3,737	41	206	78	314	212	957	98	1,831	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,491	56	4,435	106	1,479	60	1,212	511	617	33	417	רווח (הפסד) לפני מסים
1,566	33	1,533	40	496	21	433	179	210	11	143	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,997	22	2,975	66	1,056	39	779	332	407	22	274	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
377,085	18,119	358,966	-	-	1,661	98,259	39,049	61,392	861	157,744	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
529,508	22,350	507,158	-	-	87,193	81,527	35,554	101,747	36,743	164,394	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 21.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021											
סך-הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל									
		סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח											
5,391	237	5,154	-	1,653	51	613	401	994	22	1,420	רווח מימוני, נטו
1,723	21	1,702	136	54	49	234	138	431	75	585	עמלות והכנסות אחרות
7,114	258	6,856	136	1,707	100	847	539	1,425	97	2,005	סך הכנסות
(1,155)	4	(1,159)	-	-	-	(411)	(96)	(3)	-	(649)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,899	256	3,643	49	201	71	294	209	937	92	1,790	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,370	(2)	4,372	87	1,506	29	964	426	491	5	864	רווח (הפסד) לפני מסים
1,629	36	1,593	32	494	11	377	168	185	1	325	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,773	(38)	2,811	55	1,044	18	587	258	306	4	539	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617	138,304	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278	157,865	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

מגזר משקי בית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר משקי בית במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-274 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-539 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מירידה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, שקוּזז על-ידי עלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,610 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,420 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית וכן מגידול בהיקפי האשראי לדיור.

במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של כ-24 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-649 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהכנסות גבוהות יותר שנרשמו בתקופה המקבילה בהפרשה הקבוצתית, לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-1,831 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,790 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות האחרות ובהוצאות הפחת בגין תוכנות.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-157.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-149.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. גידול ביתרות האשראי נובע בעיקרו מעלייה ביתרות האשראי לדיור.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-164.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-156.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הגידול נובע מעליית הריביות השקלית והדולרית ומעבר לקוחות לאפיקים סולידיים עקב ירידות השערים בשווקים.

מגזר בנקאות פרטית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הבנקאות הפרטית במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזה על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-52 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-22 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-98 מיליון ש"ח בהשוואה ל-92 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-0.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-0.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-36.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-33.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הגידול נובע מעליית הריביות השקלית והדולרית ומעבר לקוחות לאפיקים סולידיים עקב ירידות השערים בשווקים.

מגזר עסקים קטנים וזעירים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים קטנים וזעירים במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-407 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-306 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע ברובו מעלייה ברווח המימוני, נטו בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ומעלייה בעמלות ובהכנסות האחרות. גידול זה קוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות בגין הפסדי אשראי. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,140 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-994 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת עליות בשיעורי הריבית השקלית והדולרית. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-476 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-431 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בדמי ניהול חשבונות ועמלות מכרטיסי אשראי, נטו. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הוצאות להפסדי אשראי בסך של 42 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מגידול בהפרשה הקבוצתית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-957 מיליון ש"ח בהשוואה ל-937 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות האחרות ובהוצאות הפחת בגין תכונות. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-61.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-60.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-101.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-94.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הגידול נובע מעליית הריביות השקלית והדולרית ומעבר לקוחות לאפיקים סולידיים עקב ירידות השערים בשווקים.

מגזר עסקים בינוניים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים בינוניים במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-332 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-258 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד וכן מעלייה ברווח המימוני, נטו ומגידול בעמלות והכנסות אחרות. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-454 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-401 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר בשל עליית הריביות השקלית והדולרית. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-166 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-138 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של 103 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-96 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון השני של שנת 2022 הסתכמו בכ-212 מיליון ש"ח בדומה ל-209 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-39.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-35.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-33.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

מגזר עסקים גדולים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר עסקים גדולים במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-779 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-587 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, עלייה בעמלות והכנסות האחרות וכן מעלייה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-768 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-613 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת העלייה בריביות השקלית והדולרית. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-280 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-234 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון ומעלייה בעמלות משוק ההון. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של 478 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-411 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מקיטון בהפרשה הפרטנית. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו בכ-314 מיליון ש"ח בהשוואה ל-294 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-98.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-89.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-81.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-84.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הירידה נבעה בעיקר מהקטנת יתרות מפקדים גדולים.

מגזר מוסדיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר גופים מוסדיים במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-39 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-18 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מגידול ברווח המימוני, נטו. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-90 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית. האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-1.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הקיטון נבע בעיקר מקיטון ביתרות המשמשות לתיחום חשיפה בנגזרים. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-87.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-101.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הירידה נבעה בעיקר מהקטנת יתרות מפקידים גדולים.

מגזר ניהול פיננסי

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר ניהול פיננסי במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,056 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,044 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות והכנסות אחרות. הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,613 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,653 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מרישום הפסדים מהשקעה במניות ומשינוי בפערים בין השווי ההוגן של נגזרים, שהינם חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, לבין מדידת אותם נכסים על בסיס צבירה, בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, חלה עלייה בהכנסות מהפרשי הצמדה בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות, אשר קיזזה חלקית ירידה זו. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון השני של שנת 2022 הסתכמו ב-72 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

מגזר אחר (פעילות ישראל)

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם בסך של 66 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 55 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן. העמלות וההכנסות אחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-147 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-136 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהכנסות אחרות מרווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן.

מגזר הפעילות הבינלאומית

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-78 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022 בהשוואה לרווח נקי של כ-54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר מעלייה בהכנסות הריבית, נטו הנובעת בעיקר מעלייה בשיעור הריבית ומגידול ביתרות האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויץ הסתכם בכ-31 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022 בהשוואה להפסד בסך של כ-74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע מקיטון בהוצאות הנובעות ממהלכי הסגירה של הפעילות וכן מקיטון בהוצאות המשפטיות בקשר עם עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-18.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-15.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-17.9 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-15.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. עיקר האשראי מקורו בפעילות ה-Middle-Market.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 בבנק פוזיטיב בתורכיה הסתכם בכ-0.2 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2021.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-22.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.5 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, מרביתם מקורם בסניף ניו-יורק.

2.5. תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות ושיוכם ליחידה הארגונית המטפלת, שמבוצע בהתאם לקריטריונים שונים שנקבעו על-ידי הנהלת הבנק. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לקבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפרטים בדבר הקריטריונים השונים לסיווג ולכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור א28 בדוחות הכספיים לשנת 2021](#).

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022									
התאמות (4) סך-הכל	ניהול פיננסי (3)	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית			פעילות קמעונאית			רווח מימוני, נטו
			עסקי (1)	מסחרי	עסקי (1)	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח									
3,168	-	830	162	463	358	336	388	631	רווח מימוני, נטו
920	31	52	7	158	124	11	157	380	עמלות והכנסות אחרות
4,088	31	882	169	621	482	347	545	1,011	סך ההכנסות
91	-	7	41	37	(12)	6	13	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,996	9	106	125	192	147	115	336	966	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,001	22	769	3	392	347	226	196	46	רווח (הפסד) לפני מסים
704	6	251	14	143	126	80	69	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,343	16	564	(11)	249	221	146	127	31	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
371,976	-	3,806	16,144	101,482	54,465	123,079	34,530	38,470	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
529,508	-	65,096	22,213	83,199	51,797	-	68,840	238,363	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
התאמות (4) סך-הכל	ניהול פיננסי (3)	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית			פעילות קמעונאית			רווח מימוני, נטו
			עסקי (2)	מסחרי	עסקי (2)	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
במיליוני ש"ח									
2,709	-	825	110	390	296	278	320	490	רווח מימוני, נטו
824	38	30	9	136	108	12	138	353	עמלות והכנסות אחרות
3,533	38	855	119	526	404	290	458	843	סך ההכנסות
(647)	-	(1)	(2)	(254)	(29)	(172)	(23)	(166)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,980	6	128	113	185	152	102	335	959	הוצאות תפעוליות ואחרות
2,200	32	728	8	595	281	360	146	50	רווח (הפסד) לפני מסים
803	14	249	28	218	102	128	49	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,419	18	499	(18)	377	179	232	97	35	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח.
 (2) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
 (3) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (4) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-23: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022									
התאמות ⁽⁴⁾ סך-הכל	ניהול פיננסי ⁽³⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית			פעילות קמעונאית			
			עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדירור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים		
במיליוני ש"ח									
6,032	-	1,658	272	901	690	662	723	1,126	רווח מימוני, נטו
1,904	144	85	15	324	252	22	303	759	עמלות והכנסות אחרות
7,936	144	1,743	287	1,225	942	684	1,026	1,885	סך ההכנסות
(509)	-	17	51	(549)	(66)	38	54	(54)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,954	34	231	201	394	292	226	670	1,906	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,491	110	1,495	35	1,380	716	420	302	33	רווח (הפסד) לפני מסים
1,566	41	482	27	496	257	147	105	11	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,997	69	1,086	7	884	459	273	197	22	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
371,976	-	3,806	16,144	101,482	54,465	123,079	34,530	38,470	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
529,508	-	65,096	22,213	83,199	51,797	-	68,840	238,363	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
התאמות ⁽⁴⁾ סך-הכל	ניהול פיננסי ⁽³⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית			פעילות קמעונאית			
			עסקי ⁽²⁾	מסחרי	הלוואות לדירור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים		
במיליוני ש"ח									
5,391	-	1,655	216	767	581	546	638	988	רווח מימוני, נטו
1,723	129	63	18	283	211	24	277	718	עמלות והכנסות אחרות
7,114	129	1,718	234	1,050	792	570	915	1,706	סך ההכנסות
(1,155)	-	1	4	(389)	(68)	(240)	(68)	(395)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,899	42	244	241	355	288	193	657	1,879	הוצאות תפעוליות ואחרות
4,370	87	1,473	(11)	1,084	572	617	326	222	רווח (הפסד) לפני מסים
1,629	35	485	36	417	221	230	122	83	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
2,773	52	1,017	(44)	667	351	387	204	139	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח.
- (2) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
- (3) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- (4) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצות הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

2.6 חברות עיקריות

2.6.1 חברות בישראל

קבוצת פועלים אקוויטי

קבוצת פועלים אקוויטי, המהווה את זרוע ההשקעות הראליות של הבנק ומוחזקת בבעלות מלאה, פועלת בשני תחומים עיקריים:

- השקעות ישירות בחברות בהן ומעין הון (מזנין) וכן השקעה וייזום קרנות השקעה פרטיות. מדיניות ההשקעות בפועלים אקוויטי מותאמת למגבלות חוק הבנקאות (רישוי) ולפיכך כוללת, בין היתר, החזקות מיעוט בלבד (ככלל עד 20% מכל אחד מאמצעי השליטה). פועלים אקוויטי מבצעת את ההשקעות במגוון סקטורים בחברות ריאליות ובחברות טכנולוגיות בישראל ובחו"ל.
- פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובחו"ל, אשר במסגרת פעילות זו, פועלים אקוויטי מעמידה מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות וליווי חברות בהשקעות שונות בארץ ובחו"ל.
- בנוסף, פועלים אקוויטי מחזיקה בפועלים אי.בי.אי. - ניהול וחיתום בע"מ (חברה ציבורית, שיעור ההחזקה כ-24.9%), העוסקת במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיסי הון בדרך של הנפקות פרטיות.

יתרת ההשקעות של פועלים אקוויטי ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה בסך של כ-3.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-2.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021. בנוסף, קיימת התחייבות להשקעה בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח נכון ליום 30 ביוני 2022, בהשוואה לסך של כ-0.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הגידול בהיקף ההשקעות מהווה המשך ישום אסטרטגית הבנק לגידול היקף ההשקעות המבוצעות בפועלים אקוויטי, בכפוף לתנאי השוק, במסגרת מתווה השקעות רב שנתי עד לשנת 2025 אשר אושר בדירקטוריון הבנק.

תרומת פועלים אקוויטי לתוצאות הפעילות של הבנק במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמה ברווח בסך של כ-75 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-158 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה בתרומה נובעת בעיקר מהשפעת ירידות שוויין של מניות סחירות (שחלקן מתאפיינות בתנודתיות גבוהה) במהלך התקופה השוטפת לעומת רווחים שנרשמו משיעור מניות בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים אקוויטי (בהון ובאמצעים אחרים) הסתכמה ביום 30 ביוני 2022 בכ-3.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-3.2 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021.

2.6.2 חברות מחוץ לישראל

Hapoalim (Switzerland) Ltd (להלן: "הפועלים שווייץ")

חברה בת (בבעלות מלאה של הבנק) המאוגדת בשווייץ, שעסקה בעבר בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות סניפים בציריך ובלוקסמבורג. בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותה של הפועלים שווייץ. למועד הנוכחי לא נותרו חשבונות לקוחות בשלוחה. הבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

ההפסד במחצית הראשונה של שנת 2022 של הפועלים שווייץ הסתכם בסך של 10 מיליון פרנק שוויצרי בהשוואה להפסד בסך של 19 מיליון פרנק שוויצרי בתקופה המקבילה אשתקד. תוצאות הפעילות בשווייץ משקפות את הקיטון שחל בהוצאות הנובעות מהליכי הסגירה והוצאות משפטיות בקשר עם סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית. במסגרת התכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף.

על רקע טענות של בעל מניות המיעוט בפוזיטיף ופתיחת הליכים משפטיים במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של פוזיטיף, חתם הבנק ביום 31 בינואר 2022 הסכם עם בעל מניות המיעוט לפיו ירכוש הבנק את החזקות בעל מניות המיעוט (30.17%) בתמורה לסך של 5 מיליון דולר, כך שהבנק יחזיק 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף והצדדים יוותרו הדדית על טענות הצד האחד כלפי האחר. בעל מניות המיעוט הגיש בקשה לבית המשפט למשיכת תביעתו (אשר תיבחן במסגרת השימוע שנקבע לכלל התביעות להמשך השנה). בתאריך 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק במלוא ההחזקה בבנק פוזיטיף.

להערכת הבנק העסקה תסייע לממש את מהלך היציאה מפעילות בתורכיה ותתרום להמשך ניהולו התקין של בנק פוזיטיף.

לפרטים בדבר הנחיות בנק ישראל להגדלת שיעורי השקלול של נכסי הסיכון וניכוי מסגרת קווי האשראי מההון הפיקוחי, ראה [ביאור 9.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

יתרת האשראי לציבור, נטו של בנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2022 הסתכמה ב-843 מיליון לירות תורכיות (כ-176 מיליון ש"ח), בהשוואה ליתרה בסך של 967 מיליון לירות תורכיות (כ-225 מיליון ש"ח) בסוף שנת 2021.

סך השקעת הבנק בבנק פוזיטיף ליום 30 ביוני 2022 בהון ובאמצעים אחרים, לאחר הכרה בהפסד מירידת-ערך, הסתכמה ב-106 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-91 מיליון ש"ח בסוף שנת 2021.

למידע נוסף בנוגע לפעילות הבינלאומית של הבנק, ראה [מגזר פעילות בינלאומית](#) בפרק מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה, בדוח ממשל תאגיד.

3. סקירת הסיכונים

חלק מהמידע המפורט בפרק זה, אף אם הוא מבוסס על עיבוד של נתונים היסטוריים, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך, וכמפורט בסעיף 1.1 לעיל. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2022 להלן "דוח על הסיכונים".

3.1 תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם

הבנק מבצע בדיקה מקיפה להערכת הסיכונים להם הוא חשוף ובחינת המהותיות שלהם. במסגרת תהליך ה-ICAAP (תהליך פנימי להערכת הלימות ההון) הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים מהותיים: סיכון אשראי, סיכון ריכוזיות, סיכון שוק, סיכון השקעה, סיכון תפעולי (לרבות סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון צד נגדי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכון מוניטין, סיכון אסטרטגי-תחרותי, סיכון רגולטורי וסיכון ציות. סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והם: סיכון משפטי, סיכון כלכלי וסיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים). אסטרטגיית ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה כולה, תוך זיהוי וכימות הסיכונים, הגדרת אחריות על הסיכונים (Risk Ownership) ומקסום התועלת העסקית בהתייחס לעלות במונחי סיכון על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. ניהול הסיכונים בבנק מתבצע במתודולוגיה אחידה ובראיה כוללת תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות, במטרה לתמוך בנטילת סיכונים באופן מושכל על מנת להשיא את רווחיות הקבוצה ברמת סיכון התואמת את תיאבון הסיכון.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות בעלות חשיפה משמעותית לקבוצה. החברות הבנות מונחות לנהל את הסיכונים על בסיס האסטרטגיה והמדיניות הקבוצתית, תוך ביצוע התאמות בהתאם לנסיבות, ודיווח עליהן לחברה האם. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המוטות על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם. הפיקוח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות לנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את דרישות הפיקוח בניהול הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי וקובעות עקרונות יסוד לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים לזיהוי הסיכונים ולמדידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק פועל בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. מנהלת הסיכונים הראשית (CRO) וחברת הנהלה האחראית על החטיבה לניהול סיכונים החל מה-1 ליוני 2022 הינה הגברת מ. בן שושן כהן שהחליפה בתפקיד את ד"ר א. בכר (שמונה למפקח הפנימי הראשי).

הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם.

חברי הנהלה העיקריים האחראים לניהול סיכונים האשראי הינם מנהל החטיבה העסקית (עד יום 19 ביולי 2022 מר צ. כהן וממועד זה - מר א. פורמן), והממונה על החטיבה הקמעונאית גברת ד. רביב.

חבר הנהלה האחראי על ניהול סיכונים השוק, ההשקעה והנזילות הינו מנהל חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית מר י. ענתבי.

הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי עורכת-דין י. אלמוג, היועצת המשפטית הראשית.

הסיכון הטכנולוגי, ובכללו סיכון הסייבר, מנוהל על-ידי גברת א. בן זאב מנהלת חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב.

הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי והסיכון הטכנולוגי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו.

לפרטים והרחבה בדבר ממשל ניהול הסיכונים לרבות תפיסת הבקרה, הגורמים האחראים, ועדות דירקטוריון וצוותי הנהלה בזיקה לניהול סיכונים ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021 וליום 30 ביוני 2022](#).

3.2 סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי.

תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות:

- **אשראי מאזני** - התחייבויות נוכחיות כלפי הבנק כגון אשראי ומשכנתאות לציבור, אשראי לבנקים ופיקדונות בבנקים, אשראי לממשלות, השקעה באגרות-חוב (קונצרניות ואחרות) וכן החלק המאזני (שווי הוגן חיובי) של נגזרים ומכשירים פיננסיים.
 - **אשראי חוץ-מאזני** - התחייבויות פוטנציאליות (שטרם מומשו) כלפי הבנק כגון ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי, מסגרות לא מנוצלות וכן התחייבויות פוטנציאליות כתוצאה משינוי בשווי עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.
- סיכון האשראי הנובע מעסקות במכשירים פיננסיים נגזרים מוגדר כסיכון צד נגדי, שהינו הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה בנגזרים. למידע על סיכון אשראי צד נגדי ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים](#).
- סיכון נוסף הנובע מתיק חשיפות אשראי הינו סיכון ריכוזיות. סיכון ריכוזיות נובע מפיזור לא אופטימאלי של סיכונים ספציפיים בתיק האשראי, דהיינו כאשר תיק האשראי אינו מפוזר דיו בין גורמי הסיכון השונים. לדוגמא: כאשר תיק האשראי מורכב מכמות קטנה של לוויים (ריכוזיות לווה) או חשוף במידה גבוהה לענף מסוים (ריכוזיות ענפית).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-3: פרטים בדבר יתרת החוב הרשומה של אשראי בערבות מדינה במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

יתרה ליום		
31.12.21	30.06.22	
במיליוני ש"ח		
4,024	3,437	עסקים קטנים וזעירים
752	589	עסקים בינוניים
233	206	עסקים גדולים
5,009	4,232	סך-הכל

טבלה 3-3: ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021				יתרה ליום 30 ביוני 2022				
סך-הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך-הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
במיליוני ש"ח								
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי⁽¹⁾								
346,599	31,624	111,739	203,236	378,506	32,196	122,297	224,013	סיכון אשראי מאזני
179,552	17,583	10,594	151,375	171,889	17,919	9,257	144,713	סיכון אשראי חוץ-מאזני
526,151	49,207	122,333	354,611	550,395	50,115	131,554	368,726	סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי								
12,642	2,468	2,793	7,381	7,551	2,238	566	4,747	א. לא בעייתי - מאזני
8,149	718	595	6,836	7,376	677	583	6,116	ב. סך-הכל בעייתי ⁽²⁾
4,176	246	-	3,930	4,106	411	-	3,695	בעייתי צובר*
3,973	472	595	2,906	3,270	266	583	2,421	בעייתי לא צובר*
20,791	3,186	3,388	14,217	14,927	2,915	1,149	10,863	סך-הכל סיכון אשראי מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
3,658	165	39	3,454	2,769	127	4	2,638	סיכון אשראי חוץ-מאזני שאינו בדירוג ביצוע אשראי
24,449	3,351	3,427	17,671	17,696	3,042	1,153	13,501	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
84	44	-	40	87	37	-	50	מזה: חובות שצוברים הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר*
550,600	52,558	125,760	372,282	568,091	53,157	132,707	382,227	סך-הכל סיכון אשראי כולל של הציבור
מידע נוסף על סך נכסים שאינם מבצעים								
3,955	472	595	2,888	3,263	266	583	2,414	א. חובות לא צוברים*
31	-	-	31	2	-	-	2	ב. נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
*3,986	*472	*595	*2,919	3,265	266	583	2,416	סך-הכל נכסים שאינם מבצעים של הציבור

* החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. בטבלה זו מספרי ההשוואה לתקופות קודמות הוצגו מחדש לצרכי נוחות. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

(1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. החל מיום 1 בינואר 2022, עם יישום הוראות בנק ישראל בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL), הסיווג של סיכון אשראי בהתאם לדירוג האשראי מבוצע באופן עקבי עם הדירוגים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי.

(2) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 חלה עלייה בהיקף סיכון האשראי בדירוג ביצוע אשראי וכן בשיעורו מסך סיכון האשראי בסך הבנק ובכל אחד מהמגזרים.

טבלה 4-3: מידע נוסף על תנועה באשראי לציבור לא צובר⁽¹⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
מסחרי	פרטי*	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה באשראי לציבור לא צובר		
2,970	647	3,617
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה		
(82)	420	338
התאמת יתרת פתיחה אשראי לא צובר בשל השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾		
185	392	577
חובות שסווגו כלא צוברים במהלך התקופה		
(192)	(441)	(633)
חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה		
(90)	(64)	(154)
חובות שנמחקו חשבונאית		
(377)	(105)	(482)
חובות שנפרעו		
2,414	849	3,263
יתרת חובות לא צוברים לסוף התקופה		

תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש לא צובר		
1,529	623	2,152
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
(80)	(171)	(251)
התאמת יתרת פתיחה אשראי לא צובר בארגון מחדש בשל השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾		
66	121	187
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(62)	(56)	(118)
חובות בארגון מחדש שנמחקו		
(152)	(207)	(359)
חובות בארגון מחדש שחזרו לצבור הכנסות ריבית במהלך התקופה		
(24)	(52)	(76)
חובות בארגון מחדש שנפרעו		
1,277	258	1,535
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לא צובר לסוף התקופה		

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
מסחרי	פרטי	סך-הכל
במיליוני ש"ח		
תנועה ביתרת החובות הפגומים בגין אשראי לציבור		
3,221	739	3,960
יתרת חובות פגומים לתחילת השנה		
592	104	696
חובות שסווגו כפגומים במהלך התקופה		
(175)	(3)	(178)
חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(157)	(58)	(215)
חובות פגומים שנמחקו		
(573)	(100)	(673)
חובות פגומים שנפרעו		
2,908	682	3,590
יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		

תנועה ביתרת החובות הבעייתיים בארגון מחדש		
2,012	698	2,710
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
94	96	190
ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(59)	(50)	(109)
חובות בארגון מחדש שנמחקו		
(334)	(94)	(428)
חובות בארגון מחדש שחזרו לסיווג שאינו פגום או שנפרעו		
1,713	650	2,363
יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		

* לרבות הלוואות לדיוור.
 (1) החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. הנתונים המתייחסים לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 מתייחסים לאשראי פגום ולא הוצגו מחדש. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-3: מדדי סיכון אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) מכאן ולהבא. יחד עם זאת, בטבלה זו לצורך ניתוח השינויים בסיכון האשראי הוצגו מחדש הנתונים המתייחסים ליום 31 בדצמבר 2021 באופן המשקף את יתרת הפרשה ואת השינוי בסיווגים בעקבות יישום ההוראה. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ליום							
31.12.2021				30.06.2022			
סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי	סך-הכל	אנשים פרטיים - אחר	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	מסחרי
ניתוח איכות האשראי לציבור							
1.11%	1.36%	0.52%	1.39%	0.87%	0.76%	0.47%	1.10%
שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור							
1.13%	1.48%	0.52%	1.41%	0.89%	0.86%	0.47%	1.13%
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור							
2.26%	2.06%	0.52%	3.26%	1.95%	1.93%	0.47%	2.79%
שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור							
5.84%	9.15%	2.94%	6.89%	3.95%	8.30%	0.93%	4.96%
שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור							
ניתוח הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח							
(0.37%)	(1.24%)	(0.21%)	(0.30%)	(0.29%)	(0.35%)	0.06%	(0.48%)
שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור							
0.06%	0.07%	-	0.09%	0.03%	(0.05%)	-	0.06%
שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור							
ניתוח הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור							
1.80%	2.62%	0.39%	2.44%	1.58%	2.40%	0.39%	2.12%
שיעור יתרת הפרשה הכוללת להפסדי אשראי* מתוך האשראי לציבור							
1.51%	2.49%	0.36%	1.99%	1.35%	2.27%	0.37%	1.76%
שיעור הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור							
137.0%	183.9%	68.9%	143.4%	156.6%	300.0%	77.7%	159.8%
שיעור הפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר							
134.2%	168.2%	68.9%	141.4%	152.5%	263.4%	77.7%	156.6%
יחס הפרשה להפסדי אשראי למחיקות חשבונאיות נטו							
27.4	34.7	410.0	24.1	48.2	(49.9)	(226.5)	31.1

* לרבות הפרשה בגין יתרות חוץ-מאזניות.

הערה:

אשראי לציבור - לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי.

ניתוח איכות התיק

במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמה ירידה (שיפור) במדדי סיכון האשראי הבאים לעומת סוף שנת 2021:

- שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת אשראי לציבור, עבור סך הבנק וכל אחד מהסגמנטים.
- שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת אשראי לציבור, עבור סך הבנק וכל אחד מהסגמנטים.
- שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור, עבור סך הבנק וכל אחד מהסגמנטים.
- שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור, עבור סך הבנק וכל אחד מהסגמנטים.
- בשיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור סך הבנק וכל אחד מהסגמנטים.
- בשיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור נרשמה ירידה בהשפעת ההכנסות שנרשמו מגבייה, עבור סך הבנק וכל אחד מהסגמנטים, פרט לסגמנט אנשים פרטיים - הלוואות לדיור בו נרשמה עלייה קלה.

במדדי ההוצאה בגין הפסדי אשראי מסך הסקטורים במצטבר נרשמה הכנסה בדומה לנתוני שנת 2021. בשיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור, עבור סך הבנק, שיעור ההכנסה נמוך מנתוני שנת 2021.

3.2.2. מיון וניתוח סיכון האשראי לפי ענפי משק

טבלה 3-6: סיכון אשראי לפי ענפי משק

ליום 30 ביוני 2022						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽⁷⁾
במיליוני ש"ח						
33,256	32,492	436	131	42	(14)	296
97,614	95,596	903	580	(115)	-	810
34,748	34,285	113	76	27	(53)	486
40,511	38,871	658	237	(22)	2	329
55,287	55,078	93	6	(152)	(4)	159
16,951	15,658	158	39	41	5	212
9,218	8,860	49	27	(11)	1	184
51,053	46,629	3,290	1,477	(379)	5	1,401
338,638	327,469	5,700	2,573	(569)	(58)	3,877
132,113	130,992	564	563	38	1	483
52,973	49,933	680	267	(62)	7	839
523,724	508,394	6,944	3,403	(593)	(50)	5,199
52,495	52,495	-	-	1	-	1
576,219	560,889	6,944	3,403	(592)	(50)	5,200
44,367	42,001	2,074	619	59	(3)	772
56,443	56,269	-	-	24	-	27
100,810	98,270	2,074	619	83	(3)	799
677,029	659,159	9,018	4,022	(509)	(53)	5,999

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 393,285; 77,725; 1,181; 22,357 ו-182,481 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(7) מרכיב ההפרשה הקבוצתית בגין התאמות איכותיות הנובעות מקצב הגידול ביתרות האשראי לבינוי ונדל"ן והקלות בחיתום, נכלל החל מיום 30 ביוני 2022, כחלק מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בענפי הבינוי והנדל"ן, בדומה לאופן הכללתה טרם יישום הוראות בנק ישראל בדבר הפסדי אשראי צפויים (CECL).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 30 ביוני 2021						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
312	34	(13)	222	641	32,055	33,083
603	(71)	(37)	460	738	84,502	86,046
463	2	(108)	140	376	29,564	31,551
844	(3)	(118)	254	819	38,082	40,054
250	(3)	6	6	159	42,754	43,033
189	18	(20)	95	189	14,713	15,952
69	-	(16)	40	79	8,149	8,538
1,485	(4)	(186)	1,495	3,563	40,503	45,227
4,215	(27)	(492)	2,712	6,564	290,322	303,484
511	1	(240)	1	608	112,287	114,847
629	(15)	(409)	683	748	49,129	52,218
5,355	(41)	(1,141)	3,396	7,920	451,738	470,549
-	-	-	-	-	2,226	2,226
-	-	-	-	-	48,570	48,570
5,355	(41)	(1,141)	3,396	7,920	502,534	521,345
493	(36)	(14)	874	2,530	31,067	35,763
5	-	-	-	-	40,867	41,030
498	(36)	(14)	874	2,530	71,934	76,793
5,853	(77)	(1,155)	4,270	10,450	574,468	598,138

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 344,976; 66,833; 892; 10,092 ו-175,345 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 6-3: סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021						
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום (למעט נגזרים)	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח						
280	52	(28)	178	539	33,516	34,554
798	(124)	103	557	873	93,465	95,350
469	(77)	(182)	127	212	34,927	35,698
755	(19)	(219)	265	689	39,627	41,705
253	(2)	9	6	154	50,283	50,636
189	28	(11)	87	171	14,743	16,228
70	1	(12)	41	73	8,727	9,284
1,413	19	(226)	1,567	3,266	46,196	50,960
4,227	(122)	(566)	2,828	5,977	321,484	334,415
527	(1)	(226)	1	570	121,811	125,207
625	(25)	(424)	649	720	49,033	52,381
5,379	(148)	(1,216)	3,478	7,267	492,328	512,003
-	-	-	-	-	6,511	6,511
-	-	-	-	-	41,758	41,758
5,379	(148)	(1,216)	3,478	7,267	540,597	560,272
524	(50)	(5)	943	2,504	33,823	38,597
6	-	1	-	-	50,247	50,251
530	(50)	(4)	943	2,504	84,070	88,848
5,909	(198)	(1,220)	4,421	9,771	624,667	649,120

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני⁽³⁾, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך של 194,116-12,985; 1,253; 67,454; 373,312 במיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), למעט אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף "נכסים אחרים").

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(6) סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

3.2.3. בינוי והנדל"ן

הפעילות בענפי הבינוי והנדל"ן התאפיינה בגידול משמעותי שהחל בשנת 2021, המוצא את ביטויו בין היתר בעלייה בהיקפי הבניה, ברמת ביקושים גבוהה לדירות, עלייה משמעותית בהיקפי מכירת דירות חדשות ועלייה במחירי הדיור. במחצית הראשונה של 2022 ניכרת מגמת ירידה במכירת דירות חדשות, אך זו ביחס לנתונים גבוהים במיוחד שנמדדו במחצית השנייה של 2021. עליית הריביות ועלייה במס הרכישה על משקיעים עשויה להסביר את הירידה במכירות בתקופה זו, אולם כאמור רמת הפעילות היא עדיין גבוהה ביחס לשנים קודמות, ונתוני הלמ"ס מצביעים על המשך עלייה במחירים. כתוצאה מהצמיחה בענף גדל הביקוש לאשראי עסקי בענפי הבינוי והנדל"ן כך שהבנק הגדיל במהלך שנת 2021 את פעילות המימון לענפי הנדל"ן ופרויקטי הנדל"ן, תוך התאמות והקלות מסוימות. כתוצאה מכך נרשמה צמיחה בתיק האשראי בענפי הבניה והנדל"ן בשנת 2021 תוך עלייה מתונה בשיעורי המימון במקביל לשחיקה מסוימת של מרווחי האשראי (לפרטים ראה **ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים** בתמצית הדוחות הכספיים), במחצית הראשונה של שנת 2022 הואט קצב הגידול בתיק באופן משמעותי. הבנק פועל בהתאם למסגרת ניהול סיכון האשראי ותוך בחינה של רווחיות מתואמת סיכון. בהמשך להנחיית הפיקוח על הבנקים נקבעו קריטריונים לחיתום אשראי הנחשבים כסיכון מוגבר, הבנק מנטר את הביצועים בהתאם לכך החל מהרבעון השני של 2021. להערכת הבנק ההתאמות וההקלות שבוצעו בתנאי החיתום אינן מביאות לשינוי מהותי ברמת הסיכון בהתחשב בגורמים מפצים באשראים אלה. כמו-כן, הבנק הביא לידי ביטוי גורמים אלו בקביעת ההפרשה הקבוצתית הנאותה לענף הבינוי והנדל"ן כמפורט בהמשך. הבנק בוחן את השלכות האפשרויות של השינויים בסביבה הכלכלית ובמידת הצורך מבצע התאמות נדרשות.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים

יתרה ליום 30 ביוני 2022					
סיכון אשראי מאזני	אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות	אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾		סיכון אשראי מאזני הלוואות ⁽²⁾
			מסגרות לא מנוצלות	ערבויות	
במיליוני ש"ח					
					חטיבה עסקית
4,542	(1,004)	5,546	929	1,614	בנייה למסחר ושירותים 3,003
402	-	402	43	62	בנייה לתעשייה 297
65,613	(47,340)	112,953	50,499 ⁽³⁾	37,437	בנייה לדיור 25,017
29,638	(793)	30,431	981	5,435	נכסים מניבים 24,015
20,875	(3,144)	24,019	6,879	7,001	אחר 10,139
121,070	(52,281)	173,351	59,331	51,549	סך-הכל חטיבה עסקית 62,471
11,292	(1)	11,293	718	1,760	חטיבה קמעונאית 8,815
132,362	(52,282)	184,644	60,049	53,309	סך-הכל - פעילות בישראל 71,286

- (1) יתרת חוזים, לפני השפעת מקדמי ערבויות חוק מכר.
- (2) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-7,542 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח בעיקר מחברות ביטוח זרות לתיק אשראי מקרקעין.
- (3) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-36,974 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר.

טבלה 7-3: פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021*					
סיכון אשראי כולל	השפעת מקדמים והפחתות	סיכון אשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות	אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾		סיכון אשראי מאזני הלוואות ⁽²⁾
			ערבויות	מסגרות לא מנוצלות	
במיליוני ש"ח					
5,198	(603)	5,801	755	1,375	3,671
409	-	409	38	54	317
61,699	(41,808)	103,507	41,917 ⁽³⁾	36,949	24,641
30,848	(799)	31,647	1,052	7,270	23,325
21,233	(3,014)	24,247	6,887	8,199	9,161
119,387	(46,224)	165,611	50,649	53,847	61,115
11,646	-	11,646	692	2,145	8,809
131,033	(46,224)	177,257	51,341	55,992	69,924

חטיבה עסקית

בנייה למסחר ושירותים	3,671	1,375	755	5,801	(603)	5,198
בנייה לתעשייה	317	54	38	409	-	409
בנייה לדיור	24,641	36,949	41,917 ⁽³⁾	103,507	(41,808)	61,699
נכסים מניבים	23,325	7,270	1,052	31,647	(799)	30,848
אחר	9,161	8,199	6,887	24,247	(3,014)	21,233
סך-הכל חטיבה עסקית	61,115	53,847	50,649	165,611	(46,224)	119,387
חטיבה קמעונאית	8,809	2,145	692	11,646	-	11,646
סך-הכל - פעילות בישראל	69,924	55,992	51,341	177,257	(46,224)	131,033

* סווג מחדש.

- (1) יתרת חוזים, לפני השפעת מקדמי ערבויות חוק מכר.
- (2) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של כ-5,786 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח לתיק אשראי מקרקעין.
- (3) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-11,053 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות לתיק ערבויות חוק מכר.

ליום 30 ביוני 2022 סיכון האשראי הכולל בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכם בכ-132 מיליארד ש"ח. סך סיכון האשראי לציבור בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל עלה במחצית הראשונה של שנת 2022 בכ-1.0% (ב-4.1% לפני השפעת מקדמים והפחתות). מרבית החשיפה הינה בחטיבה העסקית (לקוחות בינוניים וגדולים), כ-91% מסך סיכון האשראי בענפי בינוי ונדל"ן בישראל. החשיפה לחברות שעיקר פעילותן בענף הבינוי לדיור בחטיבה העסקית מהווה כ-54% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן. עיקר המימונים לחברות בענף כוללים מימוני קרקעות למגורים וליווי פרויקטי בנייה למגורים ברחבי הארץ. החשיפה לחברות הפועלות בענפים של הקמת מבנים למסחר, שירותים ותעשייה וכן נכסים מניבים להשכרה בחטיבה העסקית מהווה כ-29% מחשיפת החטיבה לענף הבינוי והנדל"ן.

טבלה 8-3: ניתוח איכות האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן

השינוי	יתרה ליום	
	31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2022
במיליוני ש"ח		
סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי		
סיכון אשראי שאינו בעייתי	137,438	142,875
4.0%		
סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי		
בעייתי צובר (עד ליום 31.12.2021 שאינו פגום)	524	607
15.8%		
לא צובר (עד ליום 31.12.2021 פגום)	1,368	1,139
(16.7%)		
שאינו בעייתי	3,081	1,651
(46.4%)		
סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי	4,973	3,397
(31.7%)		
סך-הכל	142,411	146,272
2.7%		

סך סיכון האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי ירד בחציון הראשון של שנת 2022 ב-31.7% כתוצאה מירידה באשראי שאינו צובר ואינו בעייתי. שיעור סך-הכל סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מתוך כל סיכון האשראי ירד מ-3.5% ל-2.3% במחצית הראשונה של שנת 2022.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 9-3: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾

יתרה ליום 30 ביוני 2022					
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽²⁾	נכסים שבנייתם הושלמה	אחר	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
					שיעור מימון⁽³⁾
2,705	-	3,654	-	6,359	עד 45%
5,940	-	5,835	-	11,775	מעל 45% ועד 65%
15,641	-	7,191	-	22,832	מעל 65% ועד 85%
565	-	435	-	1,000	מעל 85%
					כושר ספיגה⁽⁴⁾
-	1,514	-	-	1,514	עד 25%
-	17,817	-	-	17,817	מעל 25% ועד 50%
-	12,314	-	-	12,314	מעל 50% ועד 75%
-	60,291	-	-	60,291	מעל 75%
-	12,151	-	-	12,151	פרויקטים שטרם החלו
					אחר⁽⁵⁾
-	-	-	27,298	27,298	סך-הכל סיכון אשראי לפני מקדמים והפחתות - חטיבה עסקית
-	-	-	17,115	173,351	השפעת מקדמים והפחתות
-	-	-	-	(52,281)	סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית
-	-	-	-	121,070	

- הפילוח לסגמנטים ולשיעורי המימון נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו. הנתונים ליום 30 ביוני 2022 מוצגים לאחר טיוב החלוקה לסגמנטים של תיק האשראי אשר כלל הסטת יתרות בגין נדל"ן בתהליכי בנייה שנכללו עד למועד הדיווח תחת "אשראי אחר".
- "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים ויתרות ערביות חוק, מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- שיעור מימון הינו היחס בין סיכון האשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימאלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערביות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 9-3: סיכון אשראי בענף הנדל"ן בחטיבה העסקית בישראל לפי שיעור המימון (LTV) וכושר ספיגה⁽¹⁾⁽²⁾ (המשך)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021*					
קרקעות	נדל"ן בתהליכי בנייה ⁽³⁾	נכסים שבנייתם הושלמה	אחר	סך-הכל	
במיליוני ש"ח					
שיעור מימון⁽⁴⁾					
עד 45%	3,373	2,993	-	6,366	
מעל 45% ועד 65%	6,638	7,176	-	13,814	
מעל 65% ועד 85%	14,335	7,008	-	21,343	
מעל 85%	501	633	-	1,134	
כושר ספיגה⁽⁵⁾					
עד 25%	-	-	1,704	1,704	
מעל 25% ועד 50%	-	-	18,187	18,187	
מעל 50% ועד 75%	-	-	17,005	17,005	
מעל 75%	-	-	45,258	45,258	
פרויקטים שטרם החלו	-	-	9,159	9,159	
אחר⁽⁶⁾					
סך-הכל סיכון אשראי לפני מקדמים והפחתות - חטיבה עסקית	24,847	91,313	17,810	31,641	31,641
השפעת מקדמים והפחתות	-	-	-	-	(46,224)
סך-הכל סיכון אשראי חטיבה עסקית	-	-	-	-	119,387

* סווג מחדש, בעיקר לצורך הצגה בנפרד של פרויקטים שטרם החלו, מסך הנדל"ן בתהליכי בנייה.

- (1) הוצג לראשונה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021.
- (2) הפילוח לסגמנטים ולשיעורי המימון נערך בהתאם לניתוח מקור הפירעון של כל אשראי, כפי שהוצג ואושר בתהליך חיתומו.
- (3) "נדל"ן בתהליכי בנייה" כולל אשראי לפרויקטים בשלבי הקמה שונים לרבות: קבוצות רכישה, פרויקטים שנחתם בגינם הסכם ליווי אך טרם החל הליווי מפאת אי עמידה בתנאים מקדמיים (כושר ספיגה הוצג בהתאם לכושר הספיגה המינימלי בהתבסס על תנאי הליווי שאושרו) ויתרות ערבויות חוק מכר בתהליכי ביטול בגין פרויקטים שהסתיימו.
- (4) שיעור מימון הינו היחס בין סיכון האשראי לפני השפעת מקדמים והפחתות לבין שווי הבטוחה העדכני הקיים למועד הדיווח, לפני השפעת מקדמי ביטחון. שיעורי המימון אינם משקללים את גידור הסיכון של יתרות אשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- (5) כושר ספיגה בפרויקטים הינו שיעור הירידה האפשרי המקסימלי בשווי הנכס כגמור, מבלי שהבנק יספוג הפסדים מהפרויקט. כושר הספיגה הינו על-פי הדיווח האחרון הידוע למועד הדיווח ואינו משקלל את גידור הסיכון של יתרות האשראי המגובות בביטוח שנרכש ממבטחי משנה.
- (6) "אשראי אחר" הינו כל אשראי שאינו עומד בהגדרת אחד הסגמנטים המפורטים לעיל. תחת סעיף זה נכללים לדוגמה מימוני פרויקטי תשתיות (PPP), מימונים כנגד ביטחונות שאינם נדל"ן (כגון פיקדונות, מניות, שעבוד צף, ערבויות צד ג' ועוד), אשראים שוטפים כנגד חוסן פיננסי ועוד.

שיעור האשראי במימון מעל 85% מהווה כ-2.4% מסך היתרה של נכסים שבנייתם הושלמה וקרקעות בחטיבה העסקית ביוני 2022 לעומת 2.7% בדצמבר 2021. שיעור האשראי בכושר ספיגה עד 25% לנדל"ן בתהליכי בנייה מהווה כ-1.6% מסך היתרה של נדל"ן בתהליכי בנייה בחטיבה העסקית ביוני 2022 לעומת 2.1% בדצמבר 2021.

יצוין כי ביום 22 במאי 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון הוראה 203 לפיו לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% יתווספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד ולמעט הלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי של לווה שאינו מסווג בענף משק בנייה ונדל"ן על-פי המיון הענפי בהוראה 831 בנושא דיווח על ענפי משק.

ניהול סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן

החשיפה לתחום הבינוי והנדל"ן מהווה חלק משמעותי מתיק האשראי. הבנק מבצע מעקב אחר התפתחות האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכונים אשראי לנדל"ן נבחנים באופן פרטני על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לענפי הבינוי והנדל"ן בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים בנוסף למגבלה הרגולטורית המוגדרת על-ידי בנק ישראל. ביום 7 בינואר 2021 פרסם בנק ישראל התאמות נוספות להוראת ניהול בנקאי תקין 250 (הוראת שעה לצורך התמודדות עם משבר הקורונה) - במסגרתו ניתנה התייחסות גם להוראת ניהול בנקאי תקין 315 - מגבלת חבות ענפית. במסגרת העדכון, הוגדר כי מגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן בניכוי חבויות לתשתיות לאומיות תעלה משיעור של 20% ל-22% מסך-כל חבויות הציבור ומגבלת האשראי לענף בינוי ונדל"ן תעלה משיעור של 24% ל-26% מסך-כל חבויות הציבור. תוקף ההקלה הוארך עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025, ובלבד שהשיעור לא יעלה על השיעור ביום 31 בדצמבר 2025 או שיעור המגבלה הענפית כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מביניהם. כחלק מניהול החשיפה הענפית והעמידה במגבלה בענף, הבנק משתמש בכלים כגון סינדיקציה, ורכישת ביטוח מחברות ביטוח מדורגות המוכרות להפחתת חבות בהתאם לניהול בנקאי תקין 313. במהלך המחצית השנייה של שנת 2021 וברבעון הראשון של שנת 2022 הרחיב הבנק את היקף הביטוח לתיק ערביות חוק מכר וביצע לראשונה ביטוח לתיק ההלוואות המובטחות בשעבוד קרקע. ביטוחים אלו איפשרו לבנק, עם השלמתם, להקטין את החשיפה לענף הבינוי והנדל"ן (לפרטים נוספים ראה [ביאור 10א\(4\)](#)) בתמצית הדוחות הכספיים [והערות שוליים בטבלה "פילוח סיכון האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן בישראל, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים"](#) לעיל). הבנק עשוי לנקוט בצעדים נוספים בעתיד להמשך ניהול המגבלה והחשיפה לענף זה.

תהליך החיתום לאשראי חדש בענף נעשה תוך שימוש במדיניות אשראי סדורה לסוגי המימון השונים בענף כדוגמת מימון קרקעות, מימון בנייה למגורים, מימון בנייה והנבה של נכסים מניבים. המדיניות כוללת קריטריונים איכותיים וכמותיים כגון שיעור הון עצמי, LTV מקסימלי, יחס כיסוי מינימלי ורגישות לירידת מחיר. קריטריונים אלו מותאמים לסוג הנכס הממומן ומגדרים את תיאבון הסיכון בענף. חיתום אשראי חדש נעשה תוך קביעת רווחיות מתואמת סיכון.

במסגרת ניטור התיק נבחנים שינויים ומגמות במדדי סיכון שונים גם בהשוואה לנתונים המתפרסמים ביחס לכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיו. הבנק ממשיך לבחון את ההתפתחויות במשק ובוחן התאמות בהתאם. הבנק עושה שימוש במודל המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על האשראי לבינוי ונדל"ן.

החל משנת 2021 הבנק הביא לידי ביטוי בחישובי הפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי שינויים ומגמות באיכות התיק. במהלך 2021 בוצעו התאמות במקדם הפרשה הקבוצתית בענף הבינוי והנדל"ן וזאת לאור הגידול המהיר באשראי בענף ובגין הקלות בחיתום האשראי. התוספת במקדם הפרשה מעודכנת מדי רבעון בהתאם למתודולוגיה שנקבעה.

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין ענפי הבינוי והנדל"ן בישראל הסתכמה בסך של כ-1,296 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2022 בהשוואה לסך של כ-1,267 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, שיעור סך הפרשה להפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור בענף בינוי ונדל"ן בישראל ליום 30 ביוני 2022 הינו 1.82% בהשוואה ל-1.81% ליום 31 בדצמבר 2021. חישוב הפרשה כולל בתוכו הפרשה בגין הגידול המהיר ביתרות במהלך 2021 וכן ביטוי לגידול אפשרי בסיכון. כדי לבטא את הסיכון הפוטנציאלי, הגדיל הבנק את הפרשה להפסדי אשראי בגין ענפי הבינוי והנדל"ן בישראל באמצעות התאמה איכותנית ברבעון זה. בהתאם לכך יתרת הפרשה להפסדי אשראי וכן שיעורה מתוך האשראי לציבור בענף בינוי ונדל"ן בישראל גבוהים מאשר במרץ 2022 ובדצמבר 2021 למרות שיפור במדדי הסיכון של תיק זה.

3.2.4. חשיפת אשראי למדינות זרות

להלן מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך:

טבלה 10-3: חשיפות עיקריות למדינות זרות⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2022				
חשיפה						
מאזנית	חוף-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית	סך-הכל	חוף-מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	סך-הכל	
במיליוני ש"ח						
						המדינה
42,491	8,596	33,895	44,302	10,589	33,713	ארצות-הברית
4,176	946	3,230	6,238	1,960	4,278	שוויץ
14,468	6,203	8,265	19,924	7,272	12,652	אנגליה
3,056	1,434	1,622	7,516	5,705	1,811	גרמניה
2,981	1,127	1,854	4,119	1,206	2,913	צרפת
15,494	3,146	12,348	18,768	3,802	14,966	אחרות
82,666	21,452	61,214	100,867	30,534	70,333	סך-כל החשיפות למדינות זרות
228	58	170	244	56	188	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS: פורטוגל, איטליה, יוון וספרד
835	61	774	784	60	724	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
288	54	234	292	27	265	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נזילות*

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים".

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

* רשימת המדינות עם בעיות נזילות מבוססת על מספר קריטריונים שנקבעו על-ידי הבנק. התפשטות נגיף הקורונה העלתה את פרמיות הסיכון בשווקים הפיננסיים, וזו בלטה בשווקים המתעוררים. יודגש כי הוספה של מדינות לרשימה לא בהכרח מייצגת הרעה שייחודית למדינה זו, וכמו-כן שיפור באותם אינדיקטורים יוביל בהתאם לעדכון הרשימה.

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוף-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

הגידול בחשיפה למדינות זרות נובע בעיקרו מהגידול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, עקב השינויים בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים, וכן כתוצאה מרכישת ביטוח בגין ערבויות חוץ ומכר ומהגדלת ביטוח לתיק אשראי מקרקעין מחברות ביטוח זרות כמפורט להלן.

בחודש פברואר 2022 פרצה מלחמה בין רוסיה ואוקראינה. הבנק בחן וניתח את השפעות האירוע על החשיפות השונות וממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות והשלכותיהן. נכון ליום 30 ביוני 2022 לא קיימת לבנק חשיפה מהותית ללקוחות שמדינת התושבות שלהם היא רוסיה או אוקראינה.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

3.2.5. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

טבלה 3-11: חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 ביוני 2022			
סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי נוכחי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח						
דירוג אשראי חיצוני⁽⁴⁾						
4,615	2,792	1,823	15,529	7,491	8,038	AA- עד AAA
18,500	6,296	12,204	26,581	11,025	15,556	A- עד A+
661	161	500	204	67	137	BBB- עד BBB+
19	16	3	18	-	18	B- עד BB+
-	-	-	-	-	-	פחות מ-B-
198	57	141	330	80	250	ללא דירוג
23,993	9,322	14,671	42,662	18,663	23,999	סך-הכל חשיפות האשראי הנוכחיות למוסדות פיננסיים זרים

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו, אך איננה כוללת חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים שיש להם ערבות ממשלתית.
- (2) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.
- (4) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות Moody's ו-S&P.

החשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 ביוני 2022 בכ-42.7 מיליארד ש"ח, עלייה של כ-18.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-24.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2021. עלייה זו נבעה מעלייה בחשיפה המאזנית בסך של כ-9.3 מיליארד ש"ח הנובעת בעיקר מגידול באשראי וכן מעלייה בחשיפה החוץ-מאזנית בסך כ-9.4 מיליארד ש"ח הנובעת בעיקר מרכישת ביטוח בגין ערבויות חוק מכר ומהגדלת ביטוח לתיק אשראי מקרקעין מחברות ביטוח זרות. כ-98.7% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-56.9% בבנקים וחברות אחזקה בנקאיות, 42.9% בחברות ביטוח ו-0.2% מוסד פיננסי אחר. החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים במדינות מערב אירופה (77.3%), בארצות-הברית (19.6%) ובמדינות דרום ומזרח אסיה (3.1%).

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

3.2.6. סיכונים בתיק הלוואות לדיור טבלה 3-12: סיכונים בתיק הלוואות לדיור

יתרה ליום			
31.12.21	30.06.21	30.06.22	
במיליוני ש"ח			
			יתרות אשראי
115,166	105,466	123,498	הלוואות מכספי הבנק
961	1,006	929	הלוואות מכספי האוצר*
229	199	257	מענקים מכספי האוצר*
116,356	106,671	124,684	סך-הכל
			ביצוע
			סך-הכל הלוואות מכספי הבנק
28,683	12,168	14,598	
			הלוואות מכספי האוצר
69	35	24	הלוואות
57	25	24	מענקים
126	60	48	סך-הכל מכספי האוצר
28,809	12,228	14,646	סך-הכל הלוואות חדשות
2,794	1,180	1,099	הלוואות ישנות שמוחזרו, מכספי הבנק
31,603	13,408	15,745	סך-הכל הלוואות שניתנו

* סכום זה אינו נכלל במסגרת היתרות המאזניות לציבור.

טבלה 3-13: התפתחות סכומי הפיגור בהלוואות לדיור והפרשה להפסדי אשראי

שעור חוב בעייתי	חוב בעייתי*	שעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור*	הפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור*	שעור הסכום בפיגור	הסכום בפיגור של 90 יום או יותר מתוך סך החובות הבעייתיים	יתרת חוב רשומה	
במיליוני ש"ח/באחוזים							
0.47%	584	0.39%	487	0.08%	96	123,498	30.06.2022
0.52%	595	0.46%	533	0.09%	101	115,166	31.12.2021
0.68%	676	0.76%	758	0.12%	122	99,495	31.12.2020

* החל מיום 1 בינואר 2022 בעקבות יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים, הלוואות לדיור אשר הקרן או הריבית בגינן מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, מסווגות כחובות לא צוברים הכנסות ריבית. ראה גם [ביאור 1.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

במחצית הראשונה של שנת 2022 שיעור הפיגור, שיעור החוב הבעייתי ושיעור ההפרשה להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור ירדו לעומת סוף 2021 ונמוכים גם בהשוואה לסוף 2020. יצוין כי הירידה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי ביחס ליתרה ליום 31 בדצמבר 2021 הושפעה מיישום הוראות בדבר הפסדי אשראי צפויים.

התפתחות יתרות אשראי לדיור

טבלה 3-14: מעקב אחר התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור על-פי בסיסי הצמדה וכשיעור מיתרת תיק האשראי של הבנק

סך-הכל		מגזר מטבע-חוץ		מגזר צמוד מדד				מגזר לא-צמוד				
		ריבית משתנה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		
שיעור יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	שיעור יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	שיעור ב-%	יתרה במיליוני ש"ח	
7.2%	123,498	0.1%	139	24.1%	29,794	11.1%	13,694	39.7%	48,981	25.0%	30,890	30.06.2022
15.8%	115,166	0.1%	147	24.4%	28,137	11.8%	13,610	39.6%	45,600	24.0%	27,672	31.12.2021
10.8%	99,495	0.2%	200	25.7%	25,573	13.7%	13,619	38.8%	38,623	21.6%	21,480	31.12.2020

כימות ומדידת הסיכון - תיק אשראי לדיור

הבנק מבצע באופן שוטף מעקב אחר התפתחות תיק האשראי לדיור ונוקט באמצעים שונים לניהול הסיכון. סיכוני אשראי לדיור נבחנים באופן פרטי על-פי המדיניות והיעדים שנקבעו במסגרת תיאבון הסיכון שהוגדר באשראי לדיור, מרמת העסקה הבודדת ועד הסתכלות כוללת על תיק האשראי לדיור בבנק.

הבנק מנהל ומגדר את הסיכון בין השאר על-ידי מגבלות בסגמנטים שונים כפי שנקבעו במסגרת דיוני המדיניות בהנהלה ובדירקטוריון בריכוז והובלת החטיבה לניהול סיכונים. במסגרת המגבלות ישנה התייחסות לשיעור LTV, כושר החזר, התפלגות מוצרי אשראי בתיק, היקף החוב הבעייתי, תקופת הלואה, פריסה גיאוגרפית, שיעור הפיגורים וכדומה. ניטור המדדים מתבצע גם בהשוואה לנתונים בכלל המערכת הבנקאית. הבנק עוקב אחר התנאים והשינויים המאקרו-כלכליים בכלל ובסביבה העסקית בענף בפרט. הוגדרו אירועים בגינם נדרשת בחינה מחודשת של המדיניות כגון עלייה חדה בריבית המשתנה, בשיעור האינפלציה, עלייה ברמת האבטלה במשק ושינוי מהותי במחירי הדיור. דיווח הנתונים נעשה ברמה חודשית במסגרת פורום סיכון חטיבתי בראשות מנהלת החטיבה הקמעונאית וברמה רבעונית במסגרת הדיווח על התפתחות תיק האשראי וסיכון האשראי בהנהלה ובדירקטוריון.

הבנק עושה שימוש במודל סטטיסטי המודד את ההסתברות לכשל ואת ההפסד החזוי בתיק המשכנתאות. בנוסף, במסגרת בחינת תרחישי קיצון נבחנת ההשפעה גם על תיק המשכנתאות. כמו-כן, קיימים הסדרי ביטוח - ביטוח חיים וביטוח מבנה.

טבלה 3-15: התפתחות יתרות האשראי לדיור ב-5 רבעונים אחרונים

2021		2022			
רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני		
במיליוני ש"ח					
105,466	109,989	115,166	119,744	123,498	יתרות לסוף תקופה
4.1%	4.3%	4.7%	4.0%	3.1%	שינוי ביתרות
7,159	7,752	8,829	7,937	6,709	ביצוע הלואות חדשות

נתוני הלוואות לדיור - שיעור מסך הביצועים החדשים טבלה 3-16: פירוט מאפיינים שונים של אשראי לדיור שהעמיד הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	
מאפיינים					
41.8%	40.0%	41.0%	42.2%	41.8%	שיעור מימון מעל 60%
0.1%	0.1%	-	0.1%	0.2%	שיעור החזר מהכנסה מעל 40% (לרכישה ובהחזר חודשי)
59.8%	60.4%	60.1%	59.6%	60.8%	שיעור בריבית משתנה
3.8%	4.5%	3.8%	2.7%	2.6%	שיעור הלוואות לכל מטרה
9.3%	11.1%	11.8%	11.2%	9.8%	שיעור הלוואות למטרת השקעה מסך רכישת דירות
8.1%	8.1%	8.2%	8.0%	9.2%	קרן המתוכננת להיפרע מעל גיל 67 (ללא השקעה)
24.5	24.6	24.6	24.6	25.1	תקופת פירעון מקורית ממוצעת לרכישה בשנים (ללא גישור)

ברבעון השני של שנת 2022 קיימת עלייה ביתרות הלוואות לדיור של 3.1% לעומת רבעון קודם שיעור הנמוך מהגידול ברבעונים קודמים. במדדי איכות התיק נרשמה עלייה (החמרה) ברבעון השני של שנת 2022, במדד שיעור החזר מהכנסה מעל 40% אך השיעור עדיין נמוך מאוד, בשיעור ביצועי הלוואות בריבית משתנה, בהלוואות בהן הקרן מתוכננת להיפרע מעל גיל 67, ובתקופה הפירעון הממוצעת לרכישה. ירידה נרשמה ברבעון השני של שנת 2022 בשיעור מימון מעל 60%, בשיעור הלוואות לכל מטרה ובשיעור הלוואות למטרת השקעה.

3.2.7. אשראי ללקוחות פרטיים (ללא דיור)

מתן אשראי ללקוחות פרטיים נעשה בהלימה למדיניות ולנוהלי האשראי והביטחונות, לרבות: מטרת האשראי והתאמתה לצרכי הלקוח, סכום האשראי המבוקש והתאמתו ליכולת ההחזר של הלקוח. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית המאושרות בסניפים מבוצעות באמצעות מערכות ממוכנות, מודלים וכלים התומכים בקבלת החלטות של בעל הסמכות. בקשות האשראי ללקוחות הפרטיים מוגשות ונבחנות ברמת קבוצת סיכון, כנדרש על-פי הוראות בנק ישראל. בקשות האשראי נבחנות תוך מתן דגש לנושאים המצוינים לעיל. ללקוחות הפרטיים בחטיבה הקמעונאית מוצע בין היתר, אשראי מקוון מסוג "אשראי ברגע". סכום ההלוואה המירבי אותו יכול הלקוח לקבל ותנאי ההלוואה נקבעים על-פי קריטריונים שונים בהתאם לנתוני הלקוח וחשבוניתו. פנייה יזומה למתן אשראי ללקוחות פרטיים מתבצעת לאוכלוסייה מוגדרת לאחר הפעלת סננים רלוונטיים. מתן האשראי מותאם לצרכי הלקוח ויכולת ההחזר שלו, ולאחר שנתינו לו גילוי נאות מלא על נתוני ההלוואה. תכניות הבנק לצמיחה במוצרים הבנקאיים, ובין היתר בתחום האשראי, מתבססת על היבטי פוטנציאל צמיחה כמו גם היבטי סיכון, ביניהם, הצמיחה הצפויה במשק, יכולת ההחזר של הלקוחות, היקף הפירעונות הצפוי ועוד. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר ביצועי האשראי והסיכון. החטיבה הקמעונאית נוקטת פעולות לניהול סיכון האשראי בקרב אנשים פרטיים, המבוססות על עקרונות ניהול סיכונים אשראי בבנק, באמצעות כלי מדידה ובקרה לניטור תיק האשראי, איכותו, סיכנו ועמידה במגבלות המדיניות, ביניהם: מודל סטטיסטי לדרוג סיכון אשראי ללווים פרטיים, מדדי תאבון סיכון, מדיניות ונוהלי אשראי ומדרג סמכויות, ותהליכי בקרה בתחום סיכונים אשראי.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 3-17: יתרת האשראי לאנשים פרטיים

השינוי	יתרה ליום		במיליוני ש"ח	
	31.12.21	30.06.22		
				מאזני
2.9%	74	2,522	2,596	עו"ש חובה
1.4%	341	24,073	24,414	הלוואות ⁽¹⁾
27.9%	12	43	55	מזה: הלוואות בולט ובלון
(1.4%)	(46)	3,376	3,330	אשראי לרכישת כלי רכב ⁽²⁾
(1.4%)	(69)	4,838	4,769	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
0.9%	300	34,809	35,109	סך-הכל סיכון אשראי מאזני
				חוץ-מאזני
1.7%	297	17,743	18,040	סיכון אשראי חוץ-מאזני
1.1%	597	52,552	53,149	סך-הכל סיכון אשראי כולל

(1) אינו כולל הלוואות לרכישת כלי רכב.

(2) כולל הלוואות שניתנו למטרת רכישת כלי רכב ובשעבוד כלי רכב.

טבלה 3-18: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם להכנסה הממוצעת⁽¹⁾ ולגודל הלווה

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 ביוני 2022			סך-הכל	הכנסה לחשבון	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח		
	הכנסה לחשבון			הכנסה לחשבון									
	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח	עד 10 אלפי ש"ח	מ-10 עד 20 אלפי ש"ח	מעל 20 אלפי ש"ח							
													אשראי ללווה באלפי ש"ח
													עד 20
													מ-20 עד 40
													מ-40 עד 80
													מ-80 עד 150
													מ-150 עד 300
													מעל 300
													סך-הכל

(1) ההכנסה לחשבון חושבה בהתבסס על הכנסה ממוצעת לתקופה של 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 3-19: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם ליתרת תיק הנכסים הפיננסיים של הליומים

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 ביוני 2022	
סיכון אשראי מאזני		
במיליוני ש"ח		
גודל תיק נכסים פיננסיים באלפי ש"ח		
18,216	18,412	עד 10
6,424	6,474	מ-10 עד 50
5,276	5,383	מ-50 עד 200
2,358	2,384	מ-200 עד 500
2,535	2,456	מעל 500
34,809	35,109	סך-הכל

טבלה 3-20: התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בהתאם לסוג הריבית ולתקופה הנותרת לפירעון

ליום 31 בדצמבר 2021			ליום 30 ביוני 2022			
סך-הכל	הלוואות בריבית קבועה	הלוואות בריבית משתנה	סך-הכל	הלוואות בריבית קבועה	הלוואות בריבית משתנה	
במיליוני ש"ח						
תקופה לפירעון						
8,217	5,235	2,982	8,318	5,183	3,135	עד שנה
6,794	89	6,705	6,441	68	6,373	משנה עד 3 שנים
11,615	88	11,527	11,555	86	11,469	מ-3 עד 5 שנים
8,183	89	8,094	8,795	80	8,715	מעל 5 שנים
34,809	5,501	29,308	35,109	5,417	29,692	סך-הכל

לפרטים בדבר חובות בעייתיים בגין אנשים פרטיים בישראל ראה [ביאור 13](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

במחצית הראשונה של שנת 2022 עלתה יתרת ההלוואות לאנשים פרטיים בישראל כולל אשראי לרכישת כלי רכב בשיעור של כ-1.1% לעומת 31 בדצמבר 2021. סך סיכון האשראי המאזני גדל בתקופה זו בכ-0.9%. סיכון האשראי החוץ-מאזני גדל בכ-1.7%.

דוח הדירקטוריון וההנהלה

ליום 30 ביוני 2022

3.2.8. מימון ממונף

טבלה 21-3: חשיפות הבנק בגין מימון ממונף לפי ענף המשק של הלווה*

ליום 30 ביוני 2022			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
	4	220	224
1	1,090	311	1,401
2	240	-	240
3	544	310	854
1	350	-	350
1	648	-	648
1	426	-	426
10	3,302	841	4,143
ענף המשק של הלווה			
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
			בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
			כרייה וחציבה
			מסחר
			שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
			תעשייה
			סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2021			
מספר לווים	יתרת אשראי מאזני	יתרת אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
	3	326	329
2	889	497	1,386
1	240	-	240
2	600	-	600
1	641	-	641
1	425	-	425
8	2,798	823	3,621
ענף המשק של הלווה			
			בינוי ונדל"ן - בינוי
			בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
			בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
			מסחר
			שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
			תעשייה
			סך-הכל

* בניכוי מחיקות חשבוניות והפרשות להפסדי אשראי המחושבות על בסיס פרטני, ככל שקיימות.

3.2.9. סיכון אשראי בגין חשיפות ללווים גדולים

טבלה 22-3: יתרות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק

30 ביוני 2022			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	1,047	1,239	2,286
6	4,598	4,694	9,292
1	884	1,032	1,916
1	1,031	318	1,349
1	1,197	193	1,390
11	13,264	10,060	23,324
2	1,428	3,653	5,081
23	23,449	21,189	44,638

ענף משק

אספקת חשמל
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית
 בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
 מידע ותקשורת
 שירותים פיננסיים
 תעשייה
 סך-הכל

31 בדצמבר 2021			
מספר לווים	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
במיליוני ש"ח			
1	2,157	1,227	3,384
5	3,523	4,624	8,147
1	782	1,133	1,915
1	1,300	103	1,403
1	898	496	1,394
1	158	1,306	1,464
10	10,187	10,950	21,137
2	1,094	3,768	4,862
22	20,099	23,607	43,706

ענף משק

אספקת חשמל
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - הנדסה אזרחית
 בתי מלון שירותי הארחה ואוכל
 מידע ותקשורת
 מים, שירותי ביוב, טיפול באשפה ובפסולת ושירותי טיהור
 שירותים פיננסיים
 תעשייה
 סך-הכל

3.2.10. סיכון אשראי בגין חשיפות לקבוצות לווים

נכון ליום 30 ביוני 2022 לא קיימת קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בדבר "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים" (להלן: הוראה 313), עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי (כהגדרתו בהוראה 313). הבנק מקיים תהליכי מעקב ובקרה כדי לבדוק עמידה במגבלות הוראה 313 לעניין חשיפה לחבות קבוצות לווים. נכון למועד הדוח הבנק אינו חורג מהמגבלות.

3.3 סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או של תיק נכסים/מכשירים עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

3.3.1 סיכון ריבית

- סיכון הריבית הינו סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי ריבית במטבעות השונים. הסיכון כולל גם את גורמי הסיכון הבאים:
- סיכון תמחור מחדש (Repricing risk) - סיכון הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית הקבועה) ובמועדי התמחור מחדש (בריבית המשתנה);
- סיכון עקום התשואה (Yield curve risk) - סיכון הנובע משינויים שונים בשיעורי הריבית לתקופות פירעון שונות שיבואו לידי ביטוי בשינוי בשיפוע העקום (התללה או השטחה) או בצורתו (פיתול);
- סיכון מרווח (Basis risk) - סיכון להפסד כתוצאה משינויים במרווחים בין עקומי ריבית שונים;
- סיכון אופציונליות - נובע מזכויות מימוש שונות הגלומות בנכסים והתחייבויות (לדוגמא הזכות למשיכת כספים בכל עת, לעיתים ללא קנסות);
- חשיפת הערך - אומדן השינוי הצפוי בערך הכלכלי (ו/או בהון הפיננסי) כתוצאה משינוי הריבית;
- חשיפת ההכנסה החשבונאית - השינוי הצפוי בהכנסה החשבונאית בשנה הקרובה כתוצאה משינוי הריבית.

טבלה 23-3: שווי הוגן נטו מותאם* של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2022		
שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
39,383	331	39,052	42,042	1,635	40,407
שווי הוגן נטו מותאם*					
38,980	155	38,825	42,128	1,874	40,254
מזה: תיק בנקאי					

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

לפירוט נוסף בדבר הנחות ששימשו לחישוב השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15](#). בדוחות הכספיים.

טבלה 24-3: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי הוגן נטו מותאם* של הבנק וחברות מאוחדות שלו

31 בדצמבר 2021			30 ביוני 2022		
שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל	שקל	מטבע-חוץ	סך-הכל
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
669	227	442	75	188	(113)
עלייה במקביל של 1%					
647	233	414	122	222	(100)
מזה: תיק בנקאי					
(604)	(154)	(450)	44	(193)	237
ירידה במקביל של 1%					
(587)	(157)	(430)	(7)	(229)	222
מזה: תיק בנקאי					
שינויים לא מקבילים					
(288)	(42)	(246)	(348)	(37)	(311)
(1) התללה					
503	67	436	443	71	372
(2) השטחה					
632	96	536	362	112	250
עליית ריבית בטווח הקצר					
(639)	(93)	(546)	(354)	(100)	(254)
ירידת ריבית בטווח הקצר					

* שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא-כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פיקדונות לפי דרישה.

(1) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח הארוך.

(2) השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי הוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שמצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

טבלה 3-25: השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2022			
סך-הכל	הכנסות מריבית שאינן מריבית	סך-הכל	הכנסות מריבית שאינן מריבית	הכנסות ריבית	הכנסות ריבית
במיליוני ש"ח					
1,379	(12)	1,391	1,235	(195)	1,430
עלייה במקביל של 1%					
1,354	(37)	1,391	1,281	(149)	1,430
מזה: תיק בנקאי					
(773)	(57)	(716)	(2,149)	108	(2,257)
ירידה במקביל של 1%					
(757)	(41)	(716)	(2,201)	56	(2,257)
מזה: תיק בנקאי					

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל חושבה על-ידי שינוי עקומי הריבית תוך שימוש בהנחות לגבי שינויים במרווחי פיקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפיקדונות במקרה של עליית ריבית לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת ריבית ובהנחה של רצפות ריבית כך שעקומי הריבית השונים יורדים עד לאפס. במגזר מטבע-החוץ עקום הריבית יורד לאפס או לריבית השלילית המפורסמת על-ידי הבנק המרכזי, הנמוך מביניהם. בחלק מהתרחישים ההפסד התיאורטי במקרה של ריבית שלילית (מתחת לרצפה) עלול להיות גבוה יותר. רגישות התיק למסחר חושבה בגישת MTM. העלייה ברגישות ההכנסה נובעת מהמשך הגידול ביתרות עו"ש זכות.

במהלך הרבעון השני של שנת 2022 המשיכו העלויות בעקומי הריבית. כמו-כן אירעו לאחרונה עליות בריביות הבנקים המרכזיים בישראל ובארצות-הברית וקיימות ציפיות להמשך תהליך העלאת ריביות הבנקים המרכזיים. עליית עקומי הריבית יוצרת השפעה על הערך הכלכלי כמפורט בלוח רגישות הערך הכלכלי לעיל. עם זאת, לעליית עקומי הריבית השפעה שלילית על ההון העצמי של הבנק, עקב ירידת שווי של תיקי אגרות-החוב הזמין למכירה (בקזוזו) שינוי שווי התחייבויות בגין זכויות עובדים), שכן בניגוד לרגישות הערך הכלכלי, המתחשבת בכל המכשירים הפיננסיים במאזן הבנק, ההון העצמי מושפע רק מחלקם. לפירוט ראה [פרק הלימות ההון](#) לעיל. על מנת למתן השפעת שינויי ריבית עתידיים על ההון העצמי של הבנק, הועברו במהלך הרבעון הראשון אגרות-חוב בסך של כ-3.5 מיליארד ש"ח (בשקלים ובמטבע-חוץ) מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון, כאשר במהלך הרבעון השני המשיך הבנק את פעילותו גם בתיק לפדיון.

3.3.2. סיכון שער חליפין

סיכוי המטבע (או בשמם האחר - חשיפת בסיסי הצמדה) כוללים את החשיפה לשערי חליפין של המטבעות השונים מול השקל וכן את החשיפה למדד המחירים לצרכן בכלל הבנק.

טבלה 3-26: רגישות הבנק לשינויים בשערי חליפין של מטבעות חוץ בעלי נפח פעילות משמעותי ושינויים במדד המחירים לצרכן

31 בדצמבר 2021		30 ביוני 2022			
ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%	ירידה 10%	עלייה 10%
במיליוני ש"ח					
225	74	271	(240)	דולר ארצות-הברית	
*40	*27	86	(67)	אירו	
מדד המחירים לצרכן					
3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%	ירידה 3%	עלייה 3%
(548)	529	(627)	630		

* הוצג מחדש.

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בשערי חליפין, המבוסס על שערות כל המכשירים המאזניים והחוץ-מאזניים במערכת לניהול סיכונים, תוך שימוש במודלים מקובלים לשערות כל מכשיר, ובשערים יציגים כשער הבסיס. לצורך החישוב משוער התיק מחדש בשער חליפין המשקף עלייה/ירידה בשיעור המוצג, ללא הנחות נוספות. הרגישות למדד המחירים לצרכן מחושבת על-פי חשיפת הבנק למדד כמפורט בביאור 14 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת השפעת רצפת מדד על הרווח החשבונאי הצפוי. לפירוט והרחבה בנושא סיכוי השוק ובכלל זה סיכון הריבית, סיכון שערי חליפין וסיכון השקעה (סיכון מניות ומרווחי אשראי) ראה [הדוח על הסיכונים](#).

3.4. סיכון נזילות ומימון

סיכון נזילות - סיכון הנזילות מוגדר כסיכון קיים, או עתידי, ליציבות הבנק ולרווחיו הנובע מאי יכולתו לעמוד בתזרים המזומנים הנדרש לצרכיו. סיכון הנזילות בבנק נבחן בראיה רחבה יותר של יכולת עמידה בפירעון ההתחייבויות במועד פירעון גם בעתות לחץ, בלי לפגוע בהתנהלות השוטפת במסגרת תכניות העבודה של הבנק ובלי להיקלע להפסדים חריגים.

סיכון מימון - הינו הסיכון לאי יכולת לגייס מקורות חדשים במקום אלו שהגיעו לפירעון, או שהגיוס מחדש יבוצע בתקופות ובתנאים אשר יפגעו בהכנסות הבנק נטו מריבית. הסיכון מנוהל כחלק מסיכון הנזילות.

טבלה 2-3: יחס כיסוי הנזילות (LCR)*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
124%	140%	126%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים
ב. בנתוני הבנק			
124%	139%	125%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* היחס במאוחד ובתאגיד הבנקאי "סולו" מחושב על בסיס יומי, ומדווח בדוח כממוצע בתצפיות היומיות.

טבלה 28-3: יחס מימון יציב, נטו (NSFR)

ליום 31 בדצמבר *2021	ליום 30 ביוני 2022	
באחוזים		
בנתוני המאוחד		
136%	132%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* הוצג מחדש.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במדיניות ניהול סיכון הנזילות ובמדיניות גיוס המקורות. יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הרבעון השני של שנת 2022 עלה לעומת יחס כיסוי הנזילות ברבעון הרביעי של שנת 2021 על רקע גידול בפיקדונות של לקוחות פרטיים וירידה בפיקדונות של לקוחות פיננסיים וגיוסים בשוק ההון.

לאור התנודתיות בשווקים, ובפרט בשווקי המניות בארצות-הברית ובישראל, ובשוק ה-SWAP שקל-מטבע-חוץ, הבנק שומר על רמות נזילות גבוהות. יחס המימון היציב נטו לסוף הרבעון השני של שנת 2022 עומד על 132% במאוחד, כאשר הדרישה המזערית היא 100%. יחס המימון היציב נטו ירד מעט בהשוואה ליחס ליום 31 בדצמבר 2021 על רקע גידול באשראי יומי ומימון בגין מכשירים נגזרים מעבר לגידול במקורות מימון יציבים.

3.5. סיכון ציות

סיכון הציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שהוא אינו מקיים את הוראות הציות כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין 308.

תחת סיכון הציות כלולים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 308, גם סיכונים הנובעים מתחום הוגנות הבנק כלפי לקוחותיו, ניגוד עניינים, איסור הלבנת הון ומימון טרור (לרבות אלה העוסקות בדיני המס), מתן ייעוץ ללקוח, אכיפה בניירות-ערך, הגנה על הפרטיות (למעט היבטים של טכנולוגיית המידע), הוראות החקיקה בישראל ליישום ה-FATCA וה-CRS והיבטי מיסוי רלוונטיים למוצרים או לשירותים ללקוחות או הוראות בעלות אופי דומה. סיכון הציות כולל גם את סיכון המוניטין הנלווה לאי-הציות להוראות האמורות.

תחת סיכון הציות כלול גם הסיכון להפרת סנקציות בינלאומיות ורשימות מוכרזים. הטיפול בסיכון כרוך במעקב, ניתוח ויישום הסנקציות הבינלאומיות ורשימות המוכרזים, במעקב אחר העברות כספים בינלאומיות, ובמעקב אחר פתיחת חשבונות ללקוחות ופעילות בנקאית בהם.

במסגרת סיכון הציות נכלל גם הסיכון בקשר עם פעילות הבנק מול בנקים שמקום מושבם ברשות הפלסטינאית אשר טעונה עמידה בדרישות רגולטוריות שונות, בפרט בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור, וכרוכה במעקב אחר העברות כספיים אל ומאת תושבי הרשות הפלסטינאית. בתחילת שנת 2009 הפסיק הבנק את פעילותו עם בנקים וסניפים שמקום מושבם ברצועת עזה, לאחר שהממשלה הכריזה על עזה כעל ישות עוינת. במרוצת השנים, חזר הבנק ופנה לבנק ישראל ולמשרד האוצר והודיע כי נוכח הבעייתיות הכרוכה במתן שירותים בנקאיים לבנקים הפלסטינאים ברצונו להפסיק מתן שירותים קורספונדנטים לבנקים אלה.

בחודש ינואר 2018 קיבל הבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים מהיועץ המשפטי לממשלה ומשרד האוצר. כתב החסינות מגן על הבנק, נושאי משרה בו ועובדיו מפני הגשת כתב אישום בישראל בגין עבירות מסוימות בקשר עם הלבנת הון ומניעת מימון טרור ביחס לשירותים שהבנק העניק או יעניק לבנקים פלסטיניים מיום 28 במרץ 2016 ועד ליום 31 במאי 2019 ("תקופת החסינות והשיפוי"). בהמשך לכתב החסינות, קיבל הבנק בינואר 2018 מכתב מהמפקחת על הבנקים ובו הודעתה כי לא יינקטו צעדי אכיפה בכל הנוגע לפעולות של הבנק בקשר למתן שירותי קורספונדנציה שעליהם חל כתב החסינות.

בכתב השיפוי התחייבה מדינת ישראל לשפות את הבנק בסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין הוצאות (חבות לפי פסק דין והוצאות משפט) בהן יישא הבנק במסגרת הליכים אזרחיים או הליכים פליליים שלא הסתיימו בהרשעה אשר ננקטו כנגד הבנק, נושא משרה בו או עובד בקשר עם מתן השירותים הקורספונדנטים בתקופת החסינות והשיפוי. התחייבויות החסינות והשיפוי הניתנות לבנק כאמור כפופות לסייגים שנקבעו בהן ולתנאים בהם על הבנק לעמוד.

לאור בקשת המדינה לדחות את מועד סיום מתן השירותים הקורספונדנטים עד ליישום של פתרון ארוך טווח למתן השירותים הקורספונדנטים, באמצעות הקמת חברה ממשלתית אשר תספק לבנקים פלסטיניים שירותים אלה - ניתן ביום 30 ביוני 2019 כתב שיפוי מעודכן. בהתאם לכתב השיפוי המעודכן, עודכן סכום השיפוי בו התחייבה המדינה כלפי הבנק כמפורט לעיל, לסכום של עד 1.5 מיליארד ש"ח בגין כל הליך (ולא באופן מצטבר). בחודש יולי 2022 נמסר לבנק כתב שיפוי מעודכן בתוקף עד ליום 31 במרץ 2023. כתב החסינות הוארך אף הוא עד ליום 31 במרץ 2023.

למידע נוסף בנושא סיכון ציות ואופן ניהולו ראה [הדוח על הסיכונים - גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021](#).
לפרטים נוספים אודות ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פי"א ראה [ביאור 1.10](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

3.6 סיכונים אחרים

לפירוט והרחבה בנושא סיכונים תפעוליים (ובכלל זה סיכון IT וסיכון סייבר), סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי, סיכון אסטרטגי, סיכון סביבתי (לרבות סיכון אקלים) וסיכון מודל ראה [דוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 30 ביוני 2022 והדוח על הסיכונים גילוי בהתאם לנדבך 3 ומידע נוסף על הסיכונים ליום 31 בדצמבר 2021](#).

4. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

4.1 מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בביאור 1 לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2021. ביישום כללי החשבונאות, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

אומדני הנהלה וההנחות העיקריות ששימשו, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2021, למעט האומדנים וההנחות בקשר עם היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326). לפרטים נוספים ראה [גם ביאור 1.10](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ברבעון השני של שנת 2022 עודכן אומדן עלות תכנית הפרישה שהביא לגידול בהתחייבות הבנק בגין זכויות עובדים בסך של כ-170 מיליון ש"ח, לפני השפעת מס, שנקפו לרווח כולל אחר. לפרטים נוספים ראה [ביאור 8](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326). עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: הפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן הפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים. השפעת יישום התקן הסתכמה בגידול בסך של כ-546 מיליון ש"ח ביתרת הפרשה להפסדי אשראי, אשר נזקפו לאחר השפעת המס ישירות ליתרת העודפים.

הפרשה להפסדי אשראי מחושבת עבור הלוואות וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות וכן בגין אגרות-חוב מוחזקות לפדיון ונכסים פיננסיים אחרים הנמדדים לפי עלות מופחתת.

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בהתאם לשיטה מתקדמת המבוססת על אומדן כלכלי של תוחלת ההפסד הצפויה לאורך חיי האשראי (Life Time Expected Loss) באמצעות אומדן של רכיבי הפסד האשראי: ההסתברות לכשל (PD) וההפסד בהינתן כשל (LGD) ויתרת האשראי, המביאה בחשבון פירעונות וניצולים עתידיים של מסגרות חוץ-מאזניות (EAD), כולל התאמות מאקרו כלכליות והתאמות בגין גורמים איכותיים. נתוני השיטה מבוססים בעיקרם על מידע פנימי הקיים בבנק, במקרים בהם קיימות מגבלות של מידע שולבו הערכות מומחה. ההתאמות המאקרו כלכליות מבוססות על תחזיות הבנק בקשר לפרמטרים מאקרו כלכליים, לרבות: שיעורי אבטלה, מדד המחירים לצרכן, מדד מחירי הדיור, תוצר לאומי גולמי, צריכה פרטית ושכר ממוצע במשק. ההתאמות למודל בגין גורמים איכותיים מתייחסות, בין השאר, למאפיינים פוליטיים וסביבתיים, צמיחה מהירה באשראי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום וגורמים נוספים.

4.2. בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל שולבו בהוראות הדיווח לציבור. הוראת סעיף 302 בדבר קיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקוימת בבנק בתדירות רבעונית, והוראת סעיף 404 בדבר הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקוימת עבור סוף כל שנה, כנדרש בהוראות. במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותייעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (רשות ניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך התבססות על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על-ידי ה-Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO 2013). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של אפקטיביות הבקורות העיקריות. הבנק מבצע עבור שנת 2022 כמדי שנה, על-פי המתודולוגיות המקובלות ובסיוע חברת ייעוץ, עדכון לתייעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור השנה השוטפת. עיקר פעילות זו, על-פי המתוכנן, תושלם במהלך המחצית השנייה של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2022 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2022 לא אירע שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. לעניין הפרדת חשבות הבנק מהחטיבה הפיננסית והכפפת החשבונאי הראשי ישירות למנכ"ל הבנק, ראה [סעיף 5.1](#) בדוח ממשל תאגידי.

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 14 באוגוסט 2022

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2022

הצהרת המנכ"ל

אני, דב קוטלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2022 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

דב קוטלר
המנהל הכללי

תל-אביב, 14 באוגוסט 2022

הצהרות בקרה פנימית על דיווח כספי

ליום 30 ביוני 2022

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, גיא כליף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2022 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

גיא כליף

חבר הנהלה, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 14 באוגוסט 2022

Q2
2022

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים

תוכן העניינים

108	ביאור 7 פיקדונות הציבור		דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
109	ביאור 8 זכויות עובדים	76	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
114	ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות	77	תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
121	ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	78	תמצית מאזן מאוחד
	ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים -	79	תמצית דוח על השינויים בהון
126	היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון	80	תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים
134	ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים	83	ביאורים לדוחות הכספיים
154	ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה	85	ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית
	ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור	85	ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית
159	והפרשה להפסדי אשראי	90	ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית
178	ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	91	ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר
181	ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	93	ביאור 5 ניירות-ערך
195	ביאור 16 יוזמות רגולטוריות	97	ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
		103	

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו ("להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2022 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה ישראל (2410) של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מברורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום ניהול סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10.ב (ב) בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט

רואי חשבון
משרד האפט את האפט אשר התמזג
למשרד זיו האפט בשנת 2000
החל לכהן כרואי החשבון המבקרים של הבנק
משנת 1921

סומך חייקין

מכהנים כרואי החשבון המבקרים
של הבנק משנת 1998

תל-אביב, 14 באוגוסט 2022

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ביאור	
	2021	2022	2021	2022		
מבוקר			בלתי מבוקר			
11,684	5,800	7,707	3,209	4,304	2	הכנסות ריבית
(1,917)	(1,059)	(1,804)	(701)	(1,117)	2	הוצאות ריבית
9,767	4,741	5,903	2,508	3,187		הכנסות ריבית, נטו
(1,220)	(1,155)	(509)	(647)	91	13,6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
10,987	5,896	6,412	3,155	3,096		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
1,081	650	129	201	(19)	3	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
3,355	1,619	1,792	802	903		עמלות
189	104	112	22	17		הכנסות אחרות
4,625	2,373	2,033	1,025	901		סך-כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
4,333	2,261	2,229	1,165	1,068		משכורות והוצאות נלוות
1,333	653	695	316	369		אחזקה ופחת בניינים וציוד
2,137	985	1,030	499	559		הוצאות אחרות
7,803	3,899	3,954	1,980	1,996		סך-כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
7,809	4,370	4,491	2,200	2,001		רווח לפני מסים
2,958	1,629	1,566	803	704		הפרשה למסים על הרווח
4,851	2,741	2,925	1,397	1,297		רווח לאחר מסים
49	27	73	20	46		חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי						
4,900	2,768	2,998	1,417	1,343		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	5	(1)	2	-		הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4,914	2,773	2,997	1,419	1,343		המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח למניה רגילה בשקלים חדשים						
רווח בסיסי						
3.68	2.08	2.24	1.06	1.00		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח מדולל						
3.68	2.07	2.24	1.06	1.00		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

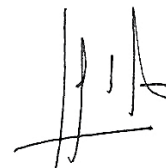
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

גיא כליף
חבר הנהלה,
חשבונאי ראשי

דב קוטלר
המנהל הכללי

ראובן קרופיק
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 14 באוגוסט 2022

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר			בלתי מבוקר		ביאור
4,900	2,768	2,998	1,417	1,343	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	5	(1)	2	-	הפסד (רווח) נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4,914	2,773	2,997	1,419	1,343	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים: 4
(575)	(499)	(2,286)	83	(775)	התאמות בגין אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
(314)	(20)	567	(3)	246	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים*
(889)	(519)	(1,719)	80	(529)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
300	178	561	(26)	171	השפעת המס המתייחס
(589)	(341)	(1,158)	54	(358)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
-	-	(2)	-	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(589)	(341)	(1,156)	54	(358)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
4,311	2,427	1,840	1,471	985	הרווח (ההפסד) הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	5	1	2	-	ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4,325	2,432	1,841	1,473	985	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

תמצית מאזן מאוחד

ליום 30 ביוני 2022

31 בדצמבר	30 ביוני		ביאור	
	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר			
נכסים				
189,283	170,439	162,579		מזומנים ופיקדונות בבנקים
71,105	69,910	81,506	5	ניירות-ערך ⁽¹⁾⁽²⁾
1,253	892	1,181		ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
357,729	328,909	377,085		אשראי לציבור
(5,106)	(5,152)	(5,109)		הפרשה להפסדי אשראי
352,623	323,757	371,976	13,6	אשראי לציבור, נטו
1,969	2,077	2,057		אשראי לממשלות
853	571	1,155		השקעות בחברות כלולות
3,555	3,254	3,457		בניינים וציוד
12,984	10,092	22,356	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,156	5,352	5,331		נכסים אחרים ⁽¹⁾
638,781	586,344	651,598		סך-כל הנכסים
התחייבויות והון				
525,072	483,090	529,508	7	פיקדונות הציבור
11,601	10,110	9,045		פיקדונות מבנקים
752	533	1,116		פיקדונות הממשלה
3,426	672	6,018		ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
25,582	20,944	27,334		אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
14,350	10,570	19,711	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,251	18,090	14,648		התחייבויות אחרות (מזה: 854; 696; 797 בהתאמה, הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים) ⁽¹⁾
596,034	544,009	607,380		סך-כל ההתחייבויות
42,735	42,314	44,217	9	הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק
12	21	1		זכויות שאינן מקנות שליטה
42,747	42,335	44,218		סך-כל ההון
638,781	586,344	651,598		סך-כל ההתחייבויות וההון

(1) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה [ביאור 15.ב.](#)

(2) לפרטים בדבר ניירות-ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5.](#)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
43,231	1	43,230	37,407	(2,396)	8,219	19	8,200
יתרה ליום 31 במרץ 2022							
1,343	-	1,343	1,343	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
2	-	2	-	-	2	2	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(12)	12
מימוש תגמול הוני למניות							
(358)	-	(358)	-	(358)	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
44,218	1	44,217	38,750	(2,754)	8,221	9	8,212
יתרה ליום 30 ביוני 2022							

* בניכוי 891,166 יתרת מניות באוצר.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
40,858	23	40,835	34,036	(1,404)	8,203	19	8,184
יתרה ליום 31 במרץ 2021							
1,417	(2)	1,419	1,419	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
6	-	6	-	-	6	6	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(15)	15
מימוש תגמול הוני למניות							
54	-	54	-	54	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
42,335	21	42,314	35,455	(1,350)	8,209	10	8,199
יתרה ליום 30 ביוני 2021							

* בניכוי 924,138 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון

לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
42,747	12	42,735	36,117	(1,598)	8,216	16	8,200
יתרה ליום 31 בדצמבר 2021							
(364)	-	(364)	(364)	-	-	-	-
התאמת ליתרת הפתיחה, נטו ממס, של השפעת היישום לראשונה של CECL ⁽¹⁾							
42,383	12	42,371	35,753	(1,598)	8,216	16	8,200
יתרת פתיחה מתואמת ליום 1 בינואר 2022							
2,998	1	2,997	2,997	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בתקופה							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
5	-	5	-	-	5	5	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(12)	12
מימוש תגמול הוני למניות							
(1,158)	(2)	(1,156)	-	(1,156)	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
(10)	(10)	-	-	-	-	-	-
ירידה בזכויות שאינן מקנות שליטה כתוצאה מעלייה בשיעור החזקה בחברה בת ⁽²⁾							
44,218	1	44,217	38,750	(2,754)	8,221	9	8,212
יתרה ליום 30 ביוני 2022							

* בניכוי 891,166 יתרת מניות באוצר.

(1) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארצות-הברית בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASU 2016 13). לפירוט ראה [ביאור 1.1](#) להלן.
(2) לפירוט ראה [ביאור 9.1](#) להלן.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021							
סך-הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	עודפים	רווח כולל אחר מצטבר	סך הון וקרנות הון	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	הון מניות ופרמיה*
39,899	26	39,873	32,682	(1,009)	8,200	17	8,183
יתרה ליום 1 בינואר 2021							
2,768	(5)	2,773	2,773	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי בשנת החשבון							
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
9	-	9	-	-	9	9	-
הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות							
-	-	-	-	-	-	(16)	16
מימוש תגמול הוני למניות							
(341)	-	(341)	-	(341)	-	-	-
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס							
42,335	21	42,314	35,455	(1,350)	8,209	10	8,199
יתרה ליום 30 ביוני 2021							

* בניכוי 924,138 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

תמצית דוח על השינויים בהון לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021							
הון מניות ופרמיה*	קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	סך הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך-הכל הון המיוחס לבעלי המניות של הבנק	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך-הכל הון
8,183	17	8,200	(1,009)	32,682	39,873	26	39,899
-	-	-	-	4,914	4,914	(14)	4,900
-	-	-	-	(1,479)	(1,479)	-	(1,479)
התאמות ושינויים הנובעים מ:							
-	16	16	-	-	16	-	16
17	(17)	-	-	-	-	-	-
-	-	-	(589)	-	(589)	-	(589)
8,200	16	8,216	(1,598)	36,117	42,735	12	42,747

* בניכוי 924,138 יתרת מניות באוצר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר			בלתי מבוקר		
	4,900	2,768	2,998	1,417	1,343
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת
	(49)	(27)	(73)	(20)	(46)
	602	282	347	139	189
	15	7	4	3	4
	(1,220)	(1,155)	(509)	(647)	91
	(256)	(154)	(58)	(58)	(6)
	54	46	26	9	20
	(566)	(374)	179	(85)	204
	(13)	(12)	(19)	(6)	(26)
	(92)	(73)	(16)	(9)	(2)
	(6)	(10)	(12)	1	(12)
	(11)	(36)	(5)	(23)	(8)
	684	501	(38)	252	145
	-	-	7	-	3
	34	26	54	18	11
	588	(125)	(1,643)	266	(1,291)
	732	(40)	(3,102)	449	(3,159)
					שינוי נטו בנכסים שוטפים
	1,906	4,798	(9,372)	1,274	(8,482)
	1,854	3,852	2,903	930	(665)
	214	347	(199)	(122)	(48)
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות
	(2,454)	(6,234)	5,361	(793)	5,326
	(1,738)	1,331	678	264	861
	5,178	5,718	(2,489)	3,259	(5,548)

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות כספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

תמצית דוח מאוחד על תזרימי מזומנים לתקופות שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר			בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה					
122	53	(19)	267	5	פיקדונות בבנקים
(46,428)	*(20,795)	(16,446)	*(16,965)	(5,051)	אשראי לציבור ⁽¹⁾
225	116	(76)	29	(130)	אשראי לממשלות
(885)	(524)	72	-	(523)	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
(190)	(190)	(1,225)	(3)	-	רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
115	115	-	-	-	תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון
(33,226)	(18,382)	(22,463)	(11,818)	(17,230)	רכישת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
29,859	15,799	6,289	5,358	3,400	תמורה ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
6,039	920	4,840	351	2,813	תמורה מפדיון אגרות-חוב זמינות למכירה
(472)	*(191)	(212)	*(191)	(178)	רכישת תיקי אשראי
-	-	1,136	-	499	תמורה ממכירת תיקי אשראי
(282)	(14)	(283)	(3)	(154)	השקעה בחברות כלולות
(886)	(251)	(262)	(151)	(157)	רכישת בניינים וציוד
140	105	27	10	3	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(45,869)	(23,239)	(28,622)	(23,116)	(16,703)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) השקעה
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון					
5,010	3,542	(2,556)	3,191	(2,325)	פיקדונות מבנקים
83,084	47,874	1,348	27,697	8,129	פיקדונות מהציבור
(9)	(228)	364	(23)	511	פיקדונות מהממשלה
3,420	667	2,592	670	(414)	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
8,123	-	2,437	-	-	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(6,174)	(2,678)	(1,420)	(649)	(668)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(1,479)	-	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות הבנק
-	-	(16)	-	-	רכישת זכויות המיעוט בחברה בת
91,975	49,177	2,749	30,886	5,233	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) מימון
51,284	31,656	(28,362)	11,029	(17,018)	גידול (קטיון) במזומנים
137,898	137,900	188,594	158,918	177,602	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(588)	125	1,643	(266)	1,291	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
188,594	169,681	161,875	169,681	161,875	יתרת מזומנים לסוף התקופה
ריבית ומסים ששולמו ו/או התקבלו					
10,108	5,246	6,090	2,856	3,262	ריבית שהתקבלה
(1,708)	(916)	(803)	(361)	(491)	ריבית ששולמה
33	11	19	(7)	14	דיבידנדים שהתקבלו
(1,608)	(723)	(1,332)	(387)	(786)	מסים על הכנסה ששולמו
4	1	251	1	244	מסים על הכנסה שהתקבלו

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות שוטפת של רכישת ניכיון חייבים.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022 נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. הוראות אילו מבוססות בעיקרן על כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעקביות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2021, למעט המפורט בסעיף ג' להלן.

תמצית הדוחות הכספיים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים לעיל ויש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2021 והביאורים הנלווים להם.

תמצית הדוחות הכספיים אושרה לפרסום על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 14 באוגוסט 2022.

ב. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על יישום המדיניות, על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

שיקול הדעת והאומדנים של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2021, למעט האומדנים וההנחות בקשר עם היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326), כמפורט להלן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה עודכנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326).

(1) אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה 13-2016 ASU. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגידים הבנקאיים. זאת באמצעות הקדמת רישום הפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנוני המחזוריות בהתנהגות הפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחזיק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר:

- הפרשה להפסדי אשראי מחושבת לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה;
 - באומדן הפרשה להפסדי אשראי נעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שמשקף תחזיות סבירות ונתמכות לגבי אירועים כלכליים עתידיים;
 - הורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי;
 - השתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות-חוב בתיק הזמין למכירה.
- הכללים החדשים לחישוב הפרשה להפסדי אשראי חלים על אשראי (לרבות הלוואות לדיוור), אגרות-חוב המוחזקות לפדיון, וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים". במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר שיחולו על השפעת האימוץ לראשונה של הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים וזאת על מנת להפחית השפעות בלתי צפויות של יישום הכללים על ההון הפיקוחי, בהתאם להנחיות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים ורשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית ובמדינות אחרות בעולם.

ביום 31 בינואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים קובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים. במסגרת השאלות והתשובות, בין היתר, נכללו הבהרות לגבי אופן הסיווג והחזרת חובות בארגון מחדש למסלול צובר.

בנוסף לכך, ביום 2 בפברואר 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הפסדי אשראי צפויים ממכשירים פיננסיים" אשר במסגרתו בוטלה, בין היתר, הדרישה לחישוב הפרשה קבוצתית בשיעור מינימלי של 0.35% בגין הלוואות לדיוור, ובוטלה הדרישה לחשב הפרשה מינימלית לפי שיטת עומק הפיגור. כמו-כן, בוצע עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בנושא "ההון הפיקוחי", לפיו תאגידים בנקאיים נדרשים לנכות מהון עצמי רוברד 1 סכומים בגין הלוואות לדיוור שמסווגות לאורך זמן כהלוואות שאינן צוברות, בהתאם לאופן החישוב שנקבע במסגרת נספח ח' להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202. כתוצאה מיישום התקן שינה הבנק תהליכים מסוימים בקשר לסיווג ובחינת האשראי הבעייתי, הגדרת אשראי כלא צובר הכנסות ריבית, כללי מחיקה ושיטות למדידת הפרשה. כמו-כן, דרישות הגילוי הותאמו לדרישות התקינה החשבונאית בארצות-הברית, כפי שאומצו על-ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת הוראות הדיווח לציבור, והכל כמפורט להלן.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

התקן החדש יישם החל מיום 1 בינואר 2022, תוך התאמת יתרת העודפים ליום 1 בינואר 2022 בגין ההשפעה המצטברת של שינוי השיטה. לעניין ההון הפיקוחי, נכללה הקלה לפיה, במועד היישום לראשונה תאגיד בנקאי רשאי להוסיף בחזרה להון עצמי רוברד 1, את הקיטון שנרשם במועד היישום לראשונה על פני שלוש שנים (ב-1 לינואר לשנת היישום הראשונה - 75%, השנייה 50% - והשלישית - 25%). עיקר ההשפעה, כפי שמוצגת בטבלה להלן, נבעה מעדכון שיטות המדידה של ההפרשה להפסדי אשראי, עדכון של יתרות המסים הנדחים המתייחסות וכן, השפעות על ההון הרגולטורי כתוצאה מניכוי מההון בגין הלוואות לדיור שנמצאות באופן ממושך בסטאטוס לא צובר זקיפת הגידול בהפרשה להפסדי אשראי תוך פריסה בהתאם להוראות המעבר שנקבעו כאמור לעיל.

31 בדצמבר 2021	השפעה יישום CECL	1 בינואר 2022
מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		
מאזן		
5,909	546	6,455
הפרשה להפסדי אשראי (לרבות בגין יתרות חוץ-מאזניות)		
4,744	336	5,080
מזה: תיק מסחרי		
533	(83)	450
הלוואות לדיור		
626	285	911
אנשים פרטיים אחר		
6	8	14
אחר		
הון עצמי		
36,117	(364)	35,753
עודפים (לאחר השפעת מס)		
הלימות הון ומינוף*		
10.96%	(0.03%)	10.93%
יחס הון עצמי רוברד 1		
14.22%	(0.03%)	14.19%
יחס הון כולל		
6.03%	(0.02%)	6.01%
יחס מינוף		

* לאחר יישום ההקלה כמפורט לעיל. לפרטים נוספים בדבר השפעת יישום התקן על הלימות הון ומינוף, ראה [ביאור 9](#) להלן.

(2) עדכון מדיניות חשבונאית בעקבות היישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות בין חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ-מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של החוב. חובות (לרבות אגרות-חוב) נמצאים בפגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

1. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה, או ככל שהחוב עבר הליך ארגון מחדש של חוב בעייתי.

החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").

2. אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדיור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מתחת 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. חובות אלה, אשר מצויים בפגור של 90 יום או יותר, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית, זאת למעט הלוואות לדיור אשר יסווגו כחובות לא צוברים הכנסות ריבית כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפגור של 90 ימים או יותר.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

3. חוב בעייתי בארגון מחדש

לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על-ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתו הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם: (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים, ו-(2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב. חובות שתנאיהם שונים בארגון מחדש של חוב בעייתי, יסווגו כחוב לא צובר.

4. החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועד פרעונם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנותרת והריבית בשלמותם לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
- כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.

כמו-כן, לגבי חוב אשר עבר פורמלית ארגון מחדש של חוב בעייתי, שסווג כחוב שאינו צובר במועד שינוי התנאים, הבנק רשאי להחזיר את החוב למצב צובר, וזאת בתנאי שבוצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד היטב, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי ההחזר בהתאם לתנאים המעודכנים. ההערכה צריכה להיות מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה הנמשכת לפחות שישה חודשים, כאשר הבנק רשאי להביא בחשבון תשלומים שבוצעו במשך תקופה סבירה לפני הארגון מחדש אם התשלומים עקביים לתנאים המעודכנים. אחרת, חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי חייב להמשיך להיות מסווג כחוב לא צובר.

החל מיום 1 בינואר 2022 הוראות אלה לעניין טיפול בחוב בעייתי בארגון מחדש חלות על הלוואות לדיוח. בהתאם להנחיות שנקבעו במסגרת שאלות ותשובות ליישום הכללים החדשים בנושא הפסדי אשראי צפויים, הבנק בחר לא ליישם הכללים החדשים לעניין זיהוי ארגונים מחדש של חובות בעייתיים, ולא למדוד את ההפרשה להפסדי אשראי בשיטה הנדרשת לפי כללים אלה לגבי חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, בגין שינויים בתנאים שבוצעו בהלוואות לדיוח לפני יום 1 בינואר 2022.

(3) הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאגרות-חוב המוחזקות לפדיון ותיק אגרות-חוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ-מאזניות מסוימות.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים. התקופה החוזית בגין הארכות, חידושים ושינויים צפויים אינם מובאים בחשבון, אלא אם מתקיים אחד או יותר מהבאים: (א) במועד הדיווח קיימת לבנק ציפייה סבירה (reasonable expectation) שיבוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי עם הלווה; או (ב) אופציית הארכה או החידוש נכללות בחוזה המקורי או בחוזה המעודכן במועד הדיווח, והן אינן ניתנות לביטול ללא תנאי על-ידי הבנק.

בעת חישוב אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק מביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים ברמת הלקוח והעסקה, בין היתר: (1) דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (2) היקף וסוגי הביטחונות המוקצים לעסקה; (3) משך חיי האשראי; (4) סוג הנכס הפיננסי. עבור אשראי לדיוח מובא בחשבון גם משך הזמן ממועד הקמת העסקה.

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לשיטה מתקדמת המבוססת על אומדן כלכלי של תוחלת ההפסד הצפויה לאורך חיי האשראי (Life Time Expected Loss). ההפסד החזוי בכל נקודת זמן עתידית עד למועד הפירעון החוזי של הלוואה, מתקבל באמצעות הכפלת רכיבי הסיכון המתייחסים לנקודת זמן עתידית זו: ההסתברות לכשל (Probability Of Default, "PD"), ההפסד בהינתן כשל (Loss Given Default, "LGD", להלן "LGD") ויתרת האשראי, המביאה בחשבון פירעונות וניצולים עתידיים של מסגרות חוץ-מאזניות (Exposure At Default, "EAD", להלן "EAD"). חישוב ההפסד הצפוי נערך ברמת החוב, עבור כל חודש מתאריך החתך ועד למועד הפירעון החוזי של החוב. ההפסד המצטבר לאורך כל חיי החוב, הינו יתרת ההפרשה בגינו. להערכת הבנק גישה זו צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי.

לצורך קביעה זו, הבנק מביא בחשבון משתנים מאקרו כלכליים על בסיס תחזיות לכל אורך החיים של הנכס הפיננסי בשלושה תרחישים: בסיס, אופטימי ופסימי, המתורגמות לעדכון בערכי ה-PD החזוי, עבור כל תקופה עתידית עד לתום חיי האשראי. עדכונים בערך הביטחונות, המהווים רכיב עיקרי באומדן LGD, נערכים באמצעות הצמדה של סוגי נכסי ביטחונות עיקריים למדד מייצג או ירידת-ערך טבעית לאורך חיי האשראי.

כמו-כן, במסגרת רכיב ההתאמה האיכותנית מובאים בחשבון מאפיינים נוספים של הנכסים הפיננסיים שלא הובאו בחשבון בחישוב תוחלת ההפסד, לרבות גורמים איכותניים רלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה, כגון: מאפיינים פוליטיים וסביבתיים, צמיחה מהירה באשראי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום ועוד.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

אומדן הפרשה להפסדי אשראי כולל גם רכיב גבייה חזויה (Expected Recoveries) המבוסס על מידע היסטורי בקשר לעיתוי ושיעור גביית החובות הצפויים לאחר מחיקת החוב לפי משך הזמן ממועד המחיקה ומאפיינים רלוונטיים נוספים. עבור עסקות בתיק המסחרי מתבצע תהליך איכותני בו נערכת בחינה ברמת לקוח של צפי הגבייה. בנושאים בהם שוררת אי ודאות הנובעת מצורך בשיפור תהליכי החישוב והאומדנים, נוספו מקדמי שמרנות ברמת רכיבי הסיכון: PD, LGD או EAD. נושאים אלו נבחנים באופן תקופתי, ורמת השמרנות מתעדכנת בהתאם לשיפורים המוטמעים בתהליך האומדן. בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנקלחים בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

הפרשה להפסדי אשראי - אגרות-חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין אגרות-חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת. בכל מועד בו השווי הוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי או גורמים אחרים. ירידת-ערך שנובעת מהפסדי אשראי, נרשמת במסגרת הפרשה להפסדי אשראי. הבנק מחשב את הפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון. הפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסדי אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוגן אל מתחת לעלות המופחתת. הפרשה להפסדי אשראי בגין אגרות-חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום הפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוגן. אם השווי ההוגן של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית מתבטלת באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי המוערך על בסיס פרטני

בהתאם להנחיות שנקבעו בתקן, כאשר הבנק זיהה כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, הבנק מעריך את הפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. נכסים פיננסיים אלו כוללים בעיקר אשראי מסחרי לא צובר שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח. במקרים אלו הפרשה מחושבת על בסיס פרטני, תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנה בביטחון. האמור אינו מתייחס לארגונים מחדש של חובות בעייתיים קמעונאים קטנים, בעלי מאפייני סיכון דומים, אשר הפרשה בגינם מחושבת על בסיס קבוצתי.

(4) מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גבייה ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גבייה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת הפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון. לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הפוכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצוין כי אם החוב מובטח על-ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפיסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). לגבי הלוואות לדיור בביטחון נכס למגורים, הבנק מבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר ומבצע מחיקה חשבונאית לחלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי העדכני של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות ביתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

ד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) הפסקת פרסום ריבית הליבור

החל מסוף שנת 2021, הופסק פרסום ריביות הליבור בארבעה מטבעות (אירו, ליש"ט, יין ופר"ש). ריביות הליבור על הדולר האמריקאי ימשיכו להתפרסם עד יוני 2023. ריביות אלו היוו בסיס לצורך חישוב שיעור הריבית החל על מוצרים פיננסיים במטבעות חוץ עיקריים או צמודים למטבעות אלו בריבית משתנה. במסגרת הכוונה לבסס עוגני ריבית חלופיים במטבעות הרלוונטיים, גובשו בעולם, על-ידי גופים כגון ISDA (International Swaps and Derivatives Association) וה-ARRC (Alternative Reference Rate Committee), חלופות לריביות אלו, שפה משפטית חדשה והצעות למנגנוני החלפה. השינוי משפיע על כל תעשיית הבנקאות בעולם ובארץ. לפי המלצת הוועדות הבינלאומיות נקבעו בחודש מרץ 2021, בהתאם להחלטות ISDA, שיעורי תוספות הריבית לצורך המרת מכשירים פיננסיים שנסמכים על ריביות אלו.

הבנק נערך להחלפת בסיס הריבית במוצרים הפיננסיים שהוא מציע ללקוחות והתאים את המערכות הטכנולוגיות לריביות ולמנגנונים החדשים. מיום 1 בינואר 2022 הוחלפו ריביות הבסיס על מוצרי העו"ש והחח"ד לריביות הבסיס החדשות. בהלוואות המבוססות על ריביות הבסיס שפרסומם הופסק, הבנק פעל להחלפת ההסכמים המשפטיים מול הלקוחות. בנוסף הבנק ממשיך לפעול להמרת המוצרים, כחלק מהיערכות הבנק לשינוי בריביות הבסיס.

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

הבנק ממשיך לעקוב אחרי הפרסומים הבינלאומיים ויפעל להקטין את הסיכונים שנובעים מתהליך החלפת הריביות. ביום 22 במרץ 2020 פרסם ה-FASB הקלות יישום בטיפול החשבונאי בהחלפת חוזים מבוססי ליבור לעוגני ריביות חלופיות. הקלות אלו מתייחסות בעיקר לטיפול בשינוי תנאי חוב וחשבונאות גידור, אשר נועדו לאפשר רציפות בטיפול החשבונאי במצב של החלפת ריבית הליבור בעוגני ריביות חלופיות. הבנק יישם את ההקלות ביחס לחוזים הרלוונטיים שיוחלפו בעוגני ריביות חלופיות. בחודש אוקטובר 2021 פרסם בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מעבר מריבית הליבור". ההוראה כוללת, בין היתר, התייחסות לתהליכים בבנק בבחירת הריביות האלטרנטיביות, התייחסות בנוגע לחוזים קיימים (ניהול המעבר), התייחסות לחוזים חדשים עד למועד הפסקת הפרסום וחוזים לאחר ה-31 בדצמבר 2021, התייחסות לפרסום מידע ללקוח וניהול הסיכונים הנובעים מהתהליך.

להלן פירוט יתרות החוזים המושפעים מריבית הליבור:

מזה: עסקות שיימשכו מעבר למועדי הפסקת פרסום הליבור		סך העסקות ליום 30 ביוני 2022		
מספר עסקות	סכום במיליוני ש"ח	מספר עסקות	סכום במיליוני ש"ח	
2,620	8,694	3,437	13,367	הלוואות
15	231	28	926	פיקדונות
864	64,387	1,238	123,659	נגזרים (ברוטו) - ערך נקוב

בנוסף קיימות מסגרות לא מנוצלות אשר מרביתן לתקופה שאינה עולה על שנה.

(2) עדכון תקינה ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי

ביום 31 במרץ 2022 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02 בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן: "העדכון"). העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על-ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו-כן, העדכון מוסיף דרישות גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי. ההוראות של העדכון יחולו על ישויות אשר אימצו את עדכון התקינה 2016-13 (CECL) החל מהתקופות השנתיות והביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2022. ישויות אחרות יישמו את ההוראות של העדכון במועד היישום לראשונה של עדכון התקינה 2016-13. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 2 הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
א. הכנסות ריבית*				
5,468	7,077	3,052	3,869	מאשראי לציבור
21	29	12	16	מאשראי לממשלות
29	49	15	33	מפיקדונות בבנקים
63	186	33	152	מפיקדונות בבנק ישראל וממזמנים
218	365	96	233	מאגרות-חוב
1	1	1	1	מנכסים אחרים
5,800	7,707	3,209	4,304	סך-כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית*				
(523)	(899)	(313)	(575)	על פיקדונות הציבור
(2)	(3)	(1)	(2)	על פיקדונות הממשלה
(7)	(4)	(4)	(3)	על פיקדונות מבנקים
-	(20)	-	(13)	על נירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(525)	(870)	(381)	(518)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(2)	(8)	(2)	(6)	על התחייבויות אחרות
(1,059)	(1,804)	(701)	(1,117)	סך-כל הוצאות ריבית
4,741	5,903	2,508	3,187	סך הכנסות ריבית, נטו

ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית**				
(70)	(55)	(43)	(20)	הכנסות ריבית
7	-	3	(1)	הוצאות ריבית

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות-חוב				
7	20	3	19	מוחזקות לפדיון
199	280	86	177	זמינות למכירה
12	65	7	37	למסחר
218	365	96	233	סך-הכל כלול בהכנסות ריבית

* כולל השפעת יחסי גידור.
** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו-ב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית

א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן פעילויות שאינן למטרות מסחר

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
559	5,707	(960)	4,731	סך-הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2. מהשקעה באגרות-חוב				
235	103	80	7	רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה
(81)	(45)	(22)	(1)	הפסדים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה ⁽²⁾
154	58	58	6	סך-הכל מהשקעה באגרות-חוב
3. הפרשי שער, נטו				
(640)	(5,724)	915	(4,677)	
4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות				
374	(179)	85	(204)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר, נטו ⁽³⁾⁽⁴⁾
11	19	7	14	דיבידנד ממניות שאינן למסחר
12	19	6	26	התאמה לשווי הוגן של השקעה בחברה מוחזקת
397	(141)	98	(164)	סך-הכל מהשקעה במניות
5. רווחים (הפסדים) נטו בגין עסקות איגוח				
-	-	-	-	
6. רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו				
-	(7)	-	(3)	
7. עלויות ביטוח אשראי, נטו				
-	(44)	-	(24)	
470	(151)	111	(131)	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

- (1) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (2) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-0 ו-0 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022, בהתאמה (לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021: כ-0 ו-0 מיליוני ש"ח), בהתאמה.
- (3) לרבות הפרשות לירידת-ערך בסך של כ-4 ו-7 מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022, בהתאמה (לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021: כ-4 ו-11 מיליוני ש"ח), בהתאמה.
- (4) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות מעלה או מטה של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 3 הכנסות מימון שאינן מריבית (המשך)

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר*

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
226	306	99	132	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים למסחר
(46)	(26)	(9)	(20)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו ⁽¹⁾
180	280	90	112	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית בגין פעילויות מסחר**
650	129	201	(19)	סך-הכל הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר, לפי חשיפת סיכון:				
26	(55)	20	(60)	חשיפת ריבית
141	317	65	164	חשיפת מטבע-חוץ
13	18	5	8	חשיפה למניות
180	280	90	112	סך-הכל

* כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

** להכנסות ריבית מהשקעה באגרות-חוב למסחר ראה [ביאור 2](#).

(1) מזה: חלק הרווחים (ההפסדים) הקשורים לאגרות-חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של כ-15 (וכ-30) מיליוני ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 (לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021: כ-18 מיליוני ש"ח וכ-6) מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ו-2021

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
בלתי מבוקר					
(2,396)	-	(2,396)	(1,490)	(906)	יתרה ליום 31 במרץ 2022
(358)	-	(358)	162	(520)	שינוי נטו במהלך התקופה
(2,754)	-	(2,754)	(1,328)	(1,426)	יתרה ליום 30 ביוני 2022
(1,404)	2	(1,402)	(1,507)	105	יתרה ליום 31 במרץ 2021
54	-	54	-	54	שינוי נטו במהלך התקופה
(1,350)	2	(1,348)	(1,507)	159	יתרה ליום 30 ביוני 2021

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ו-2021

רווח כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
בלתי מבוקר					
(1,598)	2	(1,596)	(1,701)	105	יתרה ליום 1 בינואר 2022
(1,156)	(2)	(1,158)	373	(1,531)	שינוי נטו במהלך התקופה
(2,754)	-	(2,754)	(1,328)	(1,426)	יתרה ליום 30 ביוני 2022
(1,009)	2	(1,007)	(1,496)	489	יתרה ליום 1 בינואר 2021
(341)	-	(341)	(11)	(330)	שינוי נטו במהלך התקופה
(1,350)	2	(1,348)	(1,507)	159	יתרה ליום 30 ביוני 2021

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2021

רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
		סך-הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים*	התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן	
מבוקר					
(1,009)	2	(1,007)	(1,496)	489	יתרה ליום 1 בינואר 2021
(589)	-	(589)	(205)	(384)	שינוי נטו במהלך השנה
(1,598)	2	(1,596)	(1,701)	105	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני בשנת 2022 ובשנת 2021

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2021			30 ביוני 2022		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
92	(47)	139	(514)	255	(769)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(38)	18	(56)	(6)	-	(6)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
54	(29)	83	(520)	255	(775)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(30)	18	(48)	136	(70)	206
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*					
30	(15)	45	26	(14)	40
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
-	3	(3)	162	(84)	246
שינוי נטו במהלך התקופה					
54	(26)	80	(358)	171	(529)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
54	(26)	80	(358)	171	(529)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
 (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
 (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

- ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)**
1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 ו-2021 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום					
30 ביוני 2021			30 ביוני 2022		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן					
(226)	121	(347)	(1,490)	738	(2,228)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(104)	48	(152)	(41)	17	(58)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(330)	169	(499)	(1,531)	755	(2,286)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
(68)	38	(106)	316	(164)	480
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*					
57	(29)	86	57	(30)	87
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
(11)	9	(20)	373	(194)	567
שינוי נטו במהלך התקופה					
(341)	178	(519)	(1,158)	561	(1,719)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	(2)	-	(2)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(341)	178	(519)	(1,156)	561	(1,717)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
 (1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
 (2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 4 רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)
2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר בשנת 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021			
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	(319)	115	(204)
רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	(256)	76	(180)
שינוי נטו במהלך התקופה	(575)	191	(384)
הטבות לעובדים			
רווח (הפסד) אקטוארי נטו במהלך התקופה*	(487)	168	(319)
רווחים (הפסדים) נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾	173	(59)	114
שינוי נטו במהלך התקופה	(314)	109	(205)
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה	(889)	300	(589)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה	-	-	-
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך-הכל השינוי נטו במהלך התקופה	(889)	300	(589)

* בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. פירוט נוסף ראה [בביאור 3](#).
(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות אחרות.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך

ליום 30 ביוני 2022					
הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי**	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון					
אגרות-חוב ומלוות					
של ממשלת ישראל	3,284	-	-	(184)	3,100
של ממשלות זרות	1,772	-	-	(113)	1,659
של מוסדות פיננסיים בישראל	302	(11)	11	-	313
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	5,358	(11)	11	(297)	5,072
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה					
אגרות-חוב ומלוות					
של ממשלת ישראל	39,542	-	89	(998)	39,542
של ממשלות זרות	19,093	-	12	(708)	19,093
של מוסדות פיננסיים זרים	4,971	-	9	(129)	4,971
של אחרים זרים	2,365	-	12	(23)	2,365
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	67,707	-	(1)122	(1)1,858	65,971
(3) השקעות במניות שאינן למסחר					
מניות שאינן למסחר	3,792	-	(2)122	(2)192	3,792
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾	2,070	-	-	-	2,070
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	75,121	(11)	255	(2,347)	74,835

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

** כולל את השפעות היישום לראשונה של הוראות בדבר הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL). לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.3](#) לעיל.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות בניכוי ירידת-ערך מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. לפירוט נוסף ראה [ביאור 1.15](#).

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2022					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר					
אגרות-חוב ומלוות					
של ממשלת ישראל	5,260	-	29	(60)	5,260
של מוסדות פיננסיים זרים	866	-	1	(19)	866
של אחרים זרים	259	-	-	(33)	259
סך-כל ניירות הערך למסחר	6,385	-	⁽¹⁾ 30	⁽¹⁾ (112)	6,385
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾⁽³⁾	81,506	(11)	285	(2,459)	81,220

סך-הכל	פחות מ-12 חודשים		סך-הכל	12 חודשים ומעלה	
	0-20%	20-40%		0-20%	20-40%
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	סך-הכל

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות							
של ממשלת ישראל	19,217	(998)	-	(998)	-	-	-
של ממשלות זרות	16,679	(551)	-	(551)	1,374	(157)	-
של מוסדות פיננסיים זרים	3,895	(129)	-	(129)	-	-	-
של אחרים זרים	1,305	(17)	-	(17)	154	(6)	-
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	41,096	(1,695)	-	(1,695)	1,528	(163)	-

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- (1) נקפו לדוח רווח והפסד.
- (2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-17 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.
- (3) ניירות-ערך שהושאלו בסך 1,592 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2021				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	194	1	-	195
של מוסדות פיננסיים בישראל	312	8	-	320
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	506	9	-	515
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	44,674	248	(37)	44,674
של ממשלות זרות	13,738	43	(177)	13,604
של מוסדות פיננסיים זרים	2,845	79	(14)	2,910
של אחרים זרים	2,730	93	(1)	2,822
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	63,776	463 ⁽¹⁾	(229) ⁽¹⁾	64,010
(3) השקעות במניות שאינן למסחר				
מניות שאינן למסחר	2,888	190 ⁽²⁾	(1) ⁽²⁾	3,077
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	1,845	-	-	1,845
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	67,170	662	(230)	67,593

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור [3](#).
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2021				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) מומשו	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	1,624	13	(1)	1,636
של ממשלות זרות	361	-	-	361
של מוסדות פיננסיים זרים	200	-	(1)	199
של אחרים זרים	121	-	-	121
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	2,306	13	(2)	2,317**
מניות				
סך-כל ניירות הערך למסחר	2,306	(13) ⁽¹⁾	(2) ⁽¹⁾	2,317
סך-כל ניירות הערך ⁽²⁾	69,476	675	(232)	69,919

פחות מ-12 חודשים			12 חודשים ומעלה		
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך-הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך-הכל
	0-20%	20-40%		0-20%	20-40%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות-ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

אגרות-חוב ומלוות						
של ממשלת ישראל	(34)	-	(34)	1,409	(3)	1,565
של ממשלות זרות	(169)	-	(169)	655	(8)	7,341
של מוסדות פיננסיים זרים	(14)	-	(14)	-	-	55
של אחרים זרים	(1)	-	(1)	-	-	160
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	(218)	-	(218)	2,064	(11)	9,121

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** מזה: ניירות-ערך בסך 300 מיליוני ש"ח שסווגו כניירות-ערך למסחר משום שהבנק בחר למדוד אותם בהתאם לחלופת השווי הוגן, למרות שהם לא נרכשו למטרות מסחר.

(1) נזקפו לדוח רווח והפסד.
(2) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-7.7 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.

הערות:

- לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) וביאור 3.
- ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב המוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	196	1	-	197
של מוסדות פיננסיים בישראל	312	6	-	318
סך-כל אגרות-החוב המוחזקות לפדיון	508	7	-	515

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן*
(2) אגרות-חוב זמינות למכירה				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	34,115	265	(22)	34,358
של ממשלות זרות	18,496	33	(247)	18,282
של מוסדות פיננסיים זרים	2,759	50	-	2,809
של אחרים זרים	2,485	76	(2)	2,559
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	57,855	424 ⁽¹⁾	(271) ⁽¹⁾	58,008

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(3) השקעות במניות שאינן למסחר				
מניות שאינן למסחר	3,229	431 ⁽²⁾	(10) ⁽²⁾	3,650
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין ⁽³⁾	2,058	-	-	2,058
סך-הכל ניירות הערך שאינן למסחר	61,592	862	(281)	62,173

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.

(2) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

לפירוט נוסף ראה [ביאור 15 ג](#).

הערות:

א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.

ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 5 ניירות-ערך (המשך)

מבוקר
במיליוני ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2021				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(4) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	4,774	55	(3)	4,774
של ממשלות זרות	3,163	-	-	3,163
של מוסדות פיננסיים זרים	722	8	(2)	722
של אחרים זרים	280	-	(3)	280
סך-כל אגרות-חוב ומלוות למסחר	8,939	63	(8)	8,939
מניות				
סך-כל ניירות הערך למסחר	8,939	⁽³⁾ 63	⁽³⁾ (8)	8,939
סך-כל ניירות הערך ⁽¹⁾⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾	71,105	925	(289)	71,112

פחות מ-12 חודשים		12 חודשים ומעלה	
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך-הכל	שווי הוגן
0-20%	20-40%	0-20%	20-40%

(5) שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות-חוב זמינות למכירה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

אגרות-חוב ומלוות				
של ממשלת ישראל	(22)	-	(22)	1,584
של ממשלות זרות	(91)	-	(91)	11,534
של אחרים זרים	(2)	-	(2)	247
סך-כל אגרות-חוב ומלוות זמינים למכירה	(115)	-	(115)	13,365

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

- (1) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
- (2) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (3) מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין - מוצגות לפי עלות מותאמת, מעלה או מטה, למחירים נצפים בעסקות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. לפירוט נוסף ראה [ביאור 15](#).
- (4) מזה: ניירות-ערך בסך של כ-11.6 מיליארד ש"ח ששועבדו למלווים.
- (5) ניירות-ערך שהושאלו בסך 509 מיליוני ש"ח מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור.

הערות:

- א. לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב וכן במניות - ראה [ביאור 2](#) ו**ביאור 3**.
- ב. ההבחנה בין אגרות-חוב של ישראל לבין אגרות-חוב של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

העברת אגרות-חוב מהתיק הזמין למכירה לתיק המוחזק לפדיון

ביום 24 למרץ 2022 החליט הבנק להעביר אגרות-חוב (של ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית) בהיקף של כ-3.5 מיליארד ש"ח מהתיק הזמין למכירה אל התיק המוחזק לפדיון. העברת אגרות-חוב לתיק לפדיון בוצעה במטרה לצמצם את השפעת עליית תשואות אגרות-החוב על התנודתיות בקרן ההון בגין ניירות-ערך זמינים למכירה, כחלק מניהול ההון של הבנק.

ההעברה בוצעה לנוכח השפעות ריבית חריגות ונדירות, זאת בשילוב עם המלחמה באוקראינה המשפיעה גם היא על סביבת האינפלציה והריבית בעולם והעצימה את ההשפעות.

קרן ההון בגין אגרות-החוב שהועברו לתיק המוחזק לפדיון הסתכמה ליום המעבר ליתרה שלילית בסך של כ-388 מיליון ש"ח. יתרה זו מוצגת בהון העצמי ומופחתת לרווח והפסד על פני משך החיים הנוטרים של איגרת החוב כהתאמת תשואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ג](#). בביאור זה מספרי השוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש.

1. חובות*, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

ליום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרים**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
271,405	82,171	189,234	52	-	189,182	יתרת חוב רשומה
						חובות שנבדקו על בסיס פרטני
193,209	5,358	187,851	35,057	123,446	29,348	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
464,614	87,529	377,085	35,109	123,446	218,530	סך-הכל ⁽¹⁾
						(1) מזה:
3,263	-	3,263	266	583	2,414	חובות לא צוברים
87	-	87	37	-	50	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
4,012	-	4,012	374	-	3,638	חובות בעייתיים אחרים
7,362	-	7,362	677	583	6,102	סך-הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות
3,368	25	3,343	5	-	3,338	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,777	11	1,766	793	453	520	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
5,145	36	5,109	798	453	3,858	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾
777	-	777	119	49	609	(2) מזה: הפרשה בגין חובות לא צוברים
480	-	480	98	-	382	מזה: הפרשה בגין חובות בעייתיים אחרים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-52 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
179,114	16,070	163,044	933	2	162,109	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
165,865	-	165,865	32,628	105,410	27,827	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
105,349	-	105,349	-	105,295	54	(1) מזה: חובות שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
344,979	16,070	328,909	33,561	105,412	189,936	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
2,363	-	2,363	650	-	1,713	חובות בארגון מחדש
1,227	-	1,227	31	1	1,195	חובות פגומים אחרים
3,590	-	3,590	681	1	2,908	סך-הכל חובות פגומים
773	-	773	37	635	101	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
4,484	-	4,484	28	1	4,455	חובות בעייתיים אחרים
8,847	-	8,847	746	637	7,464	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
3,678	5	3,673	96	-	3,577	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,479	-	1,479	500	517	462	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
5,157	5	5,152	596	517	4,039	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
517	-	517	-	517	-	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
1,254	-	1,254	92	-	1,162	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-54 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-369 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. חובות*, אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
יתרת חוב רשומה						
194,660	15,585	179,075	934	-	178,141	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
178,654	-	178,654	33,874	115,127	29,653	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾
115,057	-	115,057	-	115,018	39	(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
373,314	15,585	357,729	34,808	115,127	207,794	סך-הכל ⁽²⁾
(2) מזה:						
2,152	-	2,152	623	-	1,529	חובות בארגון מחדש
1,465	-	1,465	24	-	1,441	חובות פגומים אחרים
3,617	-	3,617	647	-	2,970	סך-הכל חובות פגומים
679	-	679	44	595	40	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
3,800	-	3,800	27	-	3,773	חובות בעייתיים אחרים
8,096	-	8,096	718	595	6,783	סך-הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות						
3,638	6	3,632	91	-	3,541	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
1,474	-	1,474	504	533	437	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
5,112	6	5,106	595	533	3,978	סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁽⁴⁾
533	-	533	-	533	-	(3) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור***
1,204	-	1,204	87	-	1,117	(4) מזה: הפרשה בגין חובות פגומים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל) וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-39 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך של כ-403 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,910	14	5,896	861	482	4,553	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2022
91	25	66	(16)	6	76	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(172)	-	(172)	(90)	(2)	(80)	מחיקות חשבונאיות
170	-	170	86	1	83	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2)	-	(2)	(4)	(1)	3	מחיקות חשבונאיות נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,400	5	6,395	786	690	4,919	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2021
(647)	-	(647)	(172)	(172)	(303)	(הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(178)	-	(178)	(78)	(2)	(98)	מחיקות חשבונאיות
278	-	278	96	1	181	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
100	-	100	18	(1)	83	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾
(36)	-	(36)	(14)	-	(22)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 6 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
5,909	6	5,903	626	533	4,744	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
546	8	538	285	(83)	336	התאמת יתרת פתיחה של ההפרשה בגין CECL
(509)	25	(534)	(62)	38	(510)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(350)	-	(350)	(185)	(3)	(162)	מחיקות חשבונאיות
403	-	403	177	2	224	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
53	-	53	(8)	(1)	62	מחיקות חשבונאיות נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור	מסחרי	
6,931	5	6,926	1,026	758	5,142	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
(1,155)	-	(1,155)	(409)	(240)	(506)	(הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(385)	-	(385)	(165)	(3)	(217)	מחיקות חשבונאיות
462	-	462	180	2	280	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
77	-	77	15	(1)	63	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(85)	-	(85)	(45)	-	(40)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 7 פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2021	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
בישראל			
לפי דרישה			
233,518	216,775	231,406	אינם נושאים ריבית
145,743	127,845	143,761	נושאים ריבית
379,261	344,620	375,167	סך-הכל לפי דרישה
125,305	119,622	131,991	לזמן קצוב
504,566	464,242	507,158	סך-כל פיקדונות הציבור בישראל*
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
1,527	1,253	2,037	אינם נושאים ריבית
8,368	8,270	6,700	נושאים ריבית
9,895	9,523	8,737	סך-הכל לפי דרישה
10,611	9,325	13,613	לזמן קצוב
20,506	18,848	22,350	סך-כל פיקדונות הציבור מחוץ לישראל
525,072	483,090	529,508	סך-כל פיקדונות הציבור
* מזה:			
190,674	191,143	201,137	פיקדונות של אנשים פרטיים
101,287	85,056	87,193	פיקדונות של גופים מוסדיים
212,605	188,043	218,828	פיקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2021	2021	
מבוקר	בלתי מבוקר		
תקרת הפקדון			
147,494	149,586	155,286	עד 1
114,756	113,185	122,538	מעל 1 עד 10
74,023	66,613	76,861	מעל 10 עד 100
51,346	51,936	55,436	מעל 100 עד 500
137,453	101,770	119,387	מעל 500
525,072	483,090	529,508	סך-הכל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים

א. התחייבות בגין הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2021	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		
פרישה מוקדמת ופיצויים			
8,167	7,898	7,665	סכום ההתחייבות
(4,073)	(4,040)	(3,958)	השווי ההוגן של נכסי התכנית
4,094	3,858	3,707	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק אי ניצול ימי מחלה			
409	375	347	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
409	375	347	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
מענק יובל			
36	35	31	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
36	35	31	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות בסיום ולאחר העסקה			
726	679	610	סכום ההתחייבות
-	-	-	השווי ההוגן של נכסי התכנית
726	679	610	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך-הכל			
5,265	4,947	4,695	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"*
7	17	(9)	* מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה

1. מחויבויות ומצב המימון

א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה, נטו***

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר		בלתי מבוקר			
4,918	4,918	5,229	4,929	4,911	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בתחילת התקופה
163	77	90	38	44	עלות שירות
70	37	29	17	16	עלות ריבית
(16)	(14)	(4)	(14)	-	הפקדות משתתפי התכנית
489	104	*** (485)	49	*** (216)	הפסד (רווח) אקטוארי
(2)	2	5	(1)	10	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
(393)	(212)	(200)	(106)	(101)	הטבות ששולמו
5,229	4,912	4,664	4,912	4,664	מחויבות בגין הטבה חזויה, נטו בסוף התקופה
4,906	4,703	4,467	4,703	4,467	מחויבות בגין הטבה מצטברת, נטו בסוף התקופה

* כולל הטבות לאחר פרישה, לרבות מענק מחלה אשר משולם במועד הפרישה.

** הסכומים המוצגים הינם בנטו מנכסי תכנית. לפירוט נוסף, ראה סעיף (ד) להלן.

*** כולל גידול בהתחייבות בסך כ-170 מיליון ש"ח בשל עדכון אומדן עלות תכנית הפרישה שהוכרזה בתחילת שנת 2020.

ב. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		
5,229	4,912	4,664	פרישה מוקדמת ופיצויים
			סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות

ג. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		
2,579	2,285	2,012	הפסד אקטוארי נטו
2,579	2,285	2,012	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

ד. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה עולה על נכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		
9,302	8,952	8,622	מחויבות בגין הטבה חזויה
8,979	8,743	8,425	מחויבות בגין הטבה מצטברת
(4,073)	(4,040)	(3,958)	שווי הוגן של נכסי התכנית

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

2. הוצאה לתקופה

א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר			בלתי מבוקר		
163	77	90	38	44	עלות שירות
70	37	29	17	16	עלות ריבית
הפחתה של סכומים שלא הוכרו:					
173	86	87	45	40	הפסד אקטוארי נטו
173	86	87	45	40	סך-הכל הפחתות של סכומים שלא הוכרו
406	200	206	100	100	סך עלות ההטבה, נטו

ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2022	2021	2022	
מבוקר			בלתי מבוקר		
489	104	*(485)	49	*(216)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(173)	(86)	(87)	(45)	(40)	הפחתה של רווח אקטוארי
(2)	2	5	(1)	10	שינויים בשערי החליפין של מטבע-חוץ
314	20	(567)	3	(246)	סך-הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
406	200	206	100	100	סך עלות ההטבה נטו
720	220	(361)	103	(146)	סך-הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה ובהפסד (רווח) כולל אחר

* כולל גידול בהתחייבות בסך כ-170 מיליון ש"ח בשל עדכון אומדן עלות תכנית הפרישה שהוכרזה בתחילת שנת 2020.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

3. הנחות*

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2021	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר			
(0.19%)	0.20%	1.21%		שיעור היוון
1.50%	1.50%	1.50%		שיעור עליית המדד
0.5%-7.6%	0.0%-7.5%	0.5%-7.6%		שיעור גידול בתגמול ⁽¹⁾

שיעורי עזיבה משתנים לפי גיל ומגדר ומשקפים שיעור עזיבה משוקלל של כ-7.6% לשנה.

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2021	2021	2022	2021	2022
מבוקר			בלתי מבוקר		
0.07%	0.37%	(0.19%)	0.29%	0.39%	שיעור היוון
0.0%-7.6%	0.0%-7.5%	0.0%-7.6%	0.0%-7.5%	0.0%-7.6%	שיעור גידול בתגמול

ב. השפעה על שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2022	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		
						שיעור היוון
554	500	427	(464)	(419)	(361)	

* ההנחות מתייחסות לנתוני הבנק בלבד.

(1) שיעור הגידול בתגמול מושפע ממספר תהליכים המביאים לגידול בעלות השכר ומשקפים שיעור גידול ממוצע של כ-1.2% לשנה במונחים ריאליים. תהליכים אלה כוללים קידומים ושינויים בהגדרות תפקיד, ותק ודירוג.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ב. תכנית הטבות לאחר פרישה (המשך)

4. נכסי תכנית

התחייבות הבנק בגין זכויות עובדים מחושבת בהתבסס על חישוב אקטוארי. חישוב זה מביא בחשבון, בין היתר, את ההסתברות לפרישה מוקדמת בתנאים מיטיבים בכל אחד מהמסלולים הרלוונטיים (פיצויים בשיעורים מוגדלים או פנסיה מוקדמת), את סכומי ההתחייבות בעת הפרישה ואת שווי היעודות באותו מועד. בנוסף, לאור הסכמי העבודה הקיימים בבנק ומהות הסכמי הפרישה בבנק, חשיפת הבנק לשינויים (חיוביים או שליליים) בשווי היעודות, הינה מצומצמת לאור קיומו של סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, לפיו במקרה של עזיבת העובד, בהגיעו לגיל הפרישה הקבוע בחוק, או יציאת העובד לפנסיה מוקדמת, הבנק אינו נדרש או נוהג לבצע השלמה ליעודות במקרים ששווין ירד או אינו מכסה את הגידול שחל בשכר. התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיו, מכוסה בעיקרה על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות לפיצויים על שם העובדים.

להלן יתרות ההתחייבות לפיצויי פיטורין והיעודות לפיצויי פיטורין:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2021	2021	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	
3,876	3,821	3,769
(3,822)	(3,770)	(3,742)
54	51	27

התחייבות לפיצויים

יעודות לפיצויים

התחייבות נטו

ג. תזרימי מזומנים

1. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	הפקדות בפועל			תחזית	
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2021	2022*
מבוקר	בלתי מבוקר				
163	74	77	37	37	154

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2022.

2. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד

שנה
2022
2023
2024
2025
2026
2027-2031
2032 ואילך
סך-הכל

ביאור 8 זכויות עובדים (המשך)

ד. ביום 22 במאי 2022 אישר הדירקטוריון הענקת מניות חסומות (ל-3 שנים מיום 1 בינואר 2022) למנכ"ל הבנק, חברי הנהלה, ומנהלים בכירים בבנק וכן מנהלים שפרשו מהבנק, בהיקף כולל של עד כ-0.03% מההון המונפק של הבנק וזאת במסגרת יישום תכניות התגמול והסכמי ההעסקה הקיימים, כחלק מרכיב התגמול הקבוע לשנת 2021 אשר הוכר בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2021 ולפי מתאר שפרסם הבנק ביום 26 באפריל 2021. בהתאם הוקצו למנהלים כאמור כ-351 אלף מניות חסומות ביום 23 במאי 2022.

ה. בהמשך לאמור בביאור 2.ג.22 לדוחות הכספיים לשנת 2021 בנוגע לתנאי כהונת יו"ר הדירקטוריון, בחודש אפריל 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין ו-301A בנוגע לתפקידי יו"ר הדירקטוריון ותנאי כהונה של יושבי ראש הדירקטוריון בבנקים ללא גרעין שליטה. תנאי כהונה מעודכנים ליו"ר הדירקטוריון התואמים את הוראות הפיקוח המעודכנות אושרו על-ידי האסיפה הכללית ביום 11 באוגוסט 2022. תנאי כהונה העדכניים הינם בתוקף החל מתחילת שנת 2022 וכל עוד מר קרופיק מכהן בתפקידו כיו"ר ואלה עיקריהם: תפקידי יו"ר הדירקטוריון יוסיף להיות תפקיד במשרה מלאה (100%). בגין כהונה יהיה היו"ר זכאי לגמול שנתי בסך 2.94 מיליון ש"ח ("הגמול השנתי"). הגמול השנתי יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן (בכפוף לכך שהתגמול הכולל של היו"ר לא יעלה על התקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 ("חוק הגבלת התגמול"); מדד הבסיס - מאי 2022) לסכום זה יתווסף מע"מ כדון. הגמול השנתי עשוי להיות משולם בתשלומים חודשיים ובגין כהונה בחלק משנה ישולם החלק היחסי של הגמול השנתי. התמורה תשולם כנגד חשבונת ותי"ר לא יהיה זכאי לתנאים נלווים לשכר (כגון הפקדות לפיצויים ולתגמולים והפרשות לקרן השתלמות). בנוסף לגמול השנתי היו"ר יהיה זכאי להחזר הוצאות סבירות בגין ביצוע תפקידי, לרבות הוצאות נסיעה וטלפון (בכפוף למגבלות הכלולות בהוראה 301A ובכפוף לכך שהתגמול הכולל של היו"ר לא יעלה על התקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק הגבלת התגמול). היו"ר ימשיך להיות מבוטח בפוליסת ביטוח אחריות של דירקטורים ונושאי משרה של הבנק. בנוסף, מחזיק היו"ר בכתב שיפוי ופטור, כפי שמוענק לנושאי משרה בבנק. תנאי כהונה העדכניים אינם כוללים הוראות בעניין תקופת הדעה מוקדמת, אי תחרות וצינון שנכללו בתנאי כהונה הקודמים של היו"ר.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות

א. דיבידנד

חלוקת דיבידנד על-ידי הבנק כפופה למבחנים ולמגבלות הקבועים בחוק החברות ובהוראות הפיקוח על הבנקים, לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 331. מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק היא לחלק עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני הנובע מפעולות רגילות. כל חלוקה ושיעורה כפופה להחלטה ספציפית של דירקטוריון הבנק לפי שיקול דעתו במועד החלוקה ובהתחשב בהוראות כל דין ובמגבלות על החלוקה ובשיקולים עסקיים, לרבות בהתחשב באסטרטגיית הצמיחה של הבנק.

במועד אישור הדוחות הכספיים לשנת 2021 ואלה של הרבעון הראשון לשנת 2022 החליט הדירקטוריון לשמר עודפי הון שנצברו ולא להכריז על חלוקת דיבידנד על רקע תעדוף המשך יישומה של אסטרטגיית צמיחה.

דירקטוריון הבנק החליט ברבעון שני לשנת 2022 על חזרה למתווה של חלוקות דיבידנד שוטפות לצד המשך שמירה על צמיחה מאוזנת. החלוקות תהינה בכפוף לתוצאות הבנק, התפתחויות בשווקים ובתנאים המאקרו כלכליים, השפעת יישום הוראות רגולטוריות ובהתאם למבחנים על-פי דין. במועד אישור דוחות כספיים אלה הכריז דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד בסך 403 מיליון ש"ח, המהווה כ-30% מהרווח הנקי של הבנק לרבעון השני לשנת 2022 ואשר ישולם ביום 7 בספטמבר 2022.

ב. תשלום דיבידנד

מועד הכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
14.08.2022	07.09.2022	30.146 באגורות	403.0 במיליוני ש"ח
15.11.2021	08.12.2021	64.499	862.0
01.08.2021	18.08.2021	46.152	616.8

ג. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2022 מכשירים אלו אינם נכללים עוד בהון הפיקוחי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. הלימות הון בנתוני המאוחד

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
42,772	42,445	44,446	הון עצמי רובד 1
244	244	-	הון רובד 1 נוסף
43,016	42,689	44,446	סך-הכל הון רובד 1
12,490	9,196	13,173	הון רובד 2
55,506	51,885	57,619	סך-הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

363,588	339,700	371,418	סיכון אשראי
4,097	3,209	3,795	סיכונים שוק
22,595	22,750	23,652	סיכון תפעולי
390,280	365,659	398,865	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

10.96%	11.61%	11.14%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ⁽¹⁾
11.02%	11.67%	11.14%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
14.22%	14.19%	14.45%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.21%	9.21%	10.23%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾
12.50%	12.50%	13.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ⁽²⁾

(1) הנתונים מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299 וכוללים התאמות בגין הוראות רגולטוריות כדלקמן:

1. הקלות בגין תכניות ההתייעלות אשר נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן ומוערכות בקיטון של כ-0.05% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022 (0.06% ליום 31 בדצמבר 2021 ו-0.1% ליום 30 ביוני 2021).

2. השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ומוערכת בקיטון של כ-0.08% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022.

3. הקלות בגין יישום לראשונה של חוזר בנק ישראל בדבר שקלול הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע, אשר תיפרס בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 30 בספטמבר 2022 עד ליום 30 ביוני 2023, ומוערכת בקיטון של כ-0.09% על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2022.

(2) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שנדרשו בתקופת הוראת השעה ועד לתום תקופת הוראת השעה ביום 31 בדצמבר 2021 (ראה סעיף ת. להלן) הינם 9.0%-12.5%. ליחס הון עצמי רובד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ה. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
הון עצמי רובד 1			
42,747	42,335	44,218	סך ההון
(4)	(11)	(1)	הבדלים בין סך ההון לבין הון עצמי רובד 1
42,743	42,324	44,217	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(28)	(27)	(16)	מסים נדחים לקבל
(154)	(174)	(205)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1*
סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים, לפני התאמות בגין תכניות ההתייעלות			
(182)	(201)	(221)	ולפני התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
211	322	176	סך התאמות בגין תכניות ההתייעלות - הון עצמי רובד 1**
-	-	274	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1***
42,772	42,445	44,446	סך-הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 1 נוסף			
244	244	-	סך-הכל הון רובד 1 נוסף
43,016	42,689	44,446	סך-הכל הון רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
הון רובד 2			
7,945	4,950	8,530	הון רובד 2 - מכשירים, לפני ניכויים
4,545	4,246	4,643	הון רובד 2 - הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים
12,490	9,196	13,173	סך-הכל הון רובד 2
55,506	51,885	57,619	סך-הכל הון כולל

* היתרה ליום 30 ביוני 2022 כוללת סך של 158 מיליוני ש"ח, היתרה ליום 31 בדצמבר 2021 כוללת סך של 140 מיליוני ש"ח והיתרה ליום 30 ביוני 2021 כוללת סך של 163 מיליוני ש"ח הנובע מניכוי קו אשראי לבנק פוזיטיף בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים. לפרטים נוספים ראה [סעיף 9. להלן](#).

** התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף 9. להלן](#)) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

*** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף 9. להלן](#)) פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

א. השפעת התאמות בגין תכניות ההתייעלות, הפסדי אשראי צפויים והלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.90%	11.51%	10.92%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני השפעת ההתאמות
0.06%	0.10%	0.05%	השפעת ההתאמות בגין תכניות ההתייעלות*
-	-	0.08%	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים**
-	-	0.09%	השפעת ההתאמות בגין הלוואות בסיכון מוגבר לרכישת קרקע
10.96%	11.61%	11.14%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

* התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף 9. להלן](#)) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

** התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף 9. להלן](#)) פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ז. רכיבי הון הנתונים לתנועתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמותה ופרישה.
- השפעות שינויים בריבית על קרנות ההון מאגרות-חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי חליפין על יתרות הנכסים.

להלן קנה מידה להשפעות קיטון בהון וגידול בנכסי סיכון על יחס הון עצמי רוברד 1 ליום 30 ביוני 2022:

השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון עצמי רוברד 1	השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון	באחוזים
(0.03%)	(0.03%)	יחס הון עצמי רוברד 1

ח. יעד הלימות ההון ואופן ניהול ותכנון ההון

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים, נדרש הבנק בהיותו תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד (כזה, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל), לעמוד ביחס הון עצמי רוברד 1 מזערי בשיעור של 10.0% וביחס הון כולל מזערי של 13.5%. ליחס הון עצמי רוברד 1 מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור לתאריכי הדוחות הכספיים, למעט הלוואות לדיור לגביהן ניתנה הקלה במסגרת הוראת השעה להתמודדות עם משבר הקורונה. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על-ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, ליום 30 ביוני 2022, הינם 10.23% ו-13.50%, בהתאמה.

יעד הון עצמי רוברד 1 שנקבע על-ידי הבנק מביא בחשבון, בין היתר, את תוצאות תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק, לרבות תוצאות מבחני הקיצון הפנימיים שערך הבנק, ואת תוצאות הדיונים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים לגבי מאפייני הסיכון הפרטניים של הבנק במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחי האחרון שבוצע ומבחני הקיצון האחרונים שבוצעו.

לצורך עמידה ביעד הלימות ההון וניהול אפקטיבי של ההון מבוצע תכנון הון בבנק בהתבסס על תכנית העבודה של הבנק והוראות הרגולציה, תוך תרגומן לנכסי הסיכון, ושינויים בהון על רבדיו השונים תוך שמירה על שולי ביטחון. במסגרת תכנון ההון ויחסי ההון, מתבצעים מבחני רגישות שונים. כמו-כן, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התוצאות בפועל אל מול התכנון והפערים ביניהם, ובהתאם לצורך בוחן נקיטת פעולות נדרשות לצורך עמידה ביעדי הון שנקבעו. כחלק מקביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק כמפורט להלן, מדיניות הבנק הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהיחס המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים ואשר אינה נמוכה מרמת הלימות ההון הנדרשת לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך הפנימי להערכת הלימות ההון (ה-ICAAP). במסגרת ה-ICAAP, הבנק בוחן את השפעתם של תרחישי קיצון על יחסי הלימות ההון ובהתאם קיימת תכנית לחזרה להלימות ההון הרגולטורית בקרות אירוע קיצון כאמור.

על יסוד תהליכי קביעת יעדי ההון הפנימיים של הבנק ותוצאות הדיונים הפנימיים שהתקיימו עם הפיקוח על הבנקים (כמפורט לעיל), הגדיר דירקטוריון הבנק יעד פנימי של יחס הון עצמי רוברד 1 בשיעור שלא יפחת מ-10.5%.

ט. התייעלות תפעולית

במסגרת חוזרי הפיקוח על הבנקים ניתנו הקלות לבנקים שיבצעו התייעלות בכח אדם והתייעלות בתחום הנדל"ן. היקף תכנית התייעלות בכח אדם ליום 30 ביוני 2022 הינו בסך של 352 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת המס. תכנית התייעלות משנת 2016 בהיקף של 762 מיליוני ש"ח, נטו מהשפעת המס, הוכרה במלואה בהון הפיקוחי בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021. השפעת התכניות האמורות נזקפה להון, ולצרכי חישוב יחס הון מינוף מופחתת מההון הפיקוחי על פני 5 שנים, ממועד תחילת היישום של כל תכנית. יתרת השפעת ההקלות בגין תכניות התייעלות על יחס הון עצמי רוברד 1 מוערכת בכ-0.05% ליום 30 ביוני 2022.

י. שלוחת הבנק בתורכיה

על רקע המצב הכלכלי והפוליטי בתורכיה ובמסגרת התכנית האסטרטגית של הבנק, הבנק פועל למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף.

לפרטים בדבר פעולות הבנק למכירת ההשקעה והסכם שנחתם עם בעל מניות המיעוט לרכישת החזקותיו, ראה [ביאור 15 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021](#). בנוגע להסכם לרכישת החזקות המיעוט בבנק פוזיטיף, ביום 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק בבנק פוזיטיף בבעלות מלאה.

בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים החל מינואר 2021 ועד מאי 2022 שוקללו נכסי הסיכון בגין השלוחה בשיעור של 600% (מינואר 2020 עד דצמבר 2020 נדרש שקלול ב-300%). בחודש מאי 2022 התקבל אישור מהפיקוח על הבנקים להקטין את שיעור השקלול ל-300%. ההקלה מיושמת החל מהדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2022 והביאה להגדלת יחס הון עצמי רוברד 1 של הבנק בכ-0.02%.

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

כמו כן, לבנק קו אשראי לבנק פוזיטיב בהיקף של כ-45 מיליון דולר מתוכו מנוצל סך של כ-25 מיליון דולר לסוף יולי 2022 בשיעור ריבית נמוך מתנאי השוק. בהתאם לדרישת הפיקוח על הבנקים בישראל, בשל התמחור האמור נכתה יתרת קו האשראי מההון הפיקוחי. קו האשראי חודש בדצמבר 2021 ל-12 חודשים או עד למועד בו יחדל הבנק מלהיות בעל מניות עיקרי בבנק פוזיטיב, המוקדם מביניהם. סך ההשפעות האמורות על יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק ליום 30 ביוני 2022 מסתכמות בהקטנה ב-0.06%.

יא. השפעת היישום של כללי חשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים על ההון הפיקוחי

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL). השפעת היישום לראשונה גרמה לקטון בהון עצמי רובד 1 של הבנק. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים, הבנק יזקוק את השפעת יישום התקן בהדרגה על פני 3 שנים. השפעת ההקלות בגין יישום הכללים החדשים על יחס הון עצמי רובד 1 מוערכת בכ-0.08% ליום 30 ביוני 2022. לפרטים נוספים בדבר השפעת יישום הכללים החדשים על ההון הפיקוחי, ראה [ביאור 1.ג.](#) לעיל.

יב. הנפקה של כתבי התחייבות עם מנגנון לספיגת הפסדים

בחודש מרץ 2022, הנפיק הבנק כתבי התחייבות נדחים (סדרה ו') בהיקף של כ-0.4 מיליארד ש"ח. כתבי ההתחייבות כוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן בדרך של המרה כפויה למניות רגילות של הבנק במקרה של ירידת יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מ-5.0%. כתבי ההתחייבות נכללים בהון רובד 2 של הבנק בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. כתבי ההתחייבות הינם לתקופה של 11 שנים כאשר לבנק עומדת האפשרות לבצע פדיון מוקדם מלא החל מ-6 שנים ממועד הנפקתם, בכפוף לקיומם של תנאים מסוימים. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית קבועה בשיעור של 0.84%. ככל שכתבי ההתחייבות לא יפרעו בפירעון מוקדם לאחר 6 שנים אז הריבית תעודכן בהתאם לתשואה השנתית על אגרות-חוב ממשלת ארצות-הברית צמודה בתוספת מרווח.

במועד אישור דוחות כספיים אלה אישר הדירקטוריון פדיון מוקדם מלא של שטרי ההון הנדחים (סדרה ג') בהיקף של כ-1.6 מיליארד ש"ח ביום 1 בנובמבר 2022 וזאת בכפוף לקבלת אישור הפיקוח על הבנקים. שטרי ההון הנדחים (סדרה ג') אינם מוכרים בהון הפיקוחי החל מחודש ינואר 2022.

יג. הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

בחודש מרץ 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקאי ('BCBS') עדכונים להוראות באזל 3 (המוכרים גם כבאזל 4) וביניהם הוראה בדבר "הגישה הסטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי - SA-CCR".

בחודש דצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראות הנוגעות להקצאת הון בגין מכשירים פיננסיים נגזרים. החוזר נועד להתאים את הוראות ניהול בנקאי תקין למספר הוראות חדשות ועדכונים שפורסמו בשנים האחרונות על-ידי ועדת באזל ואשר קשורים לסיכון אשראי צד נגדי. בהתאם לחוזר נוספה הוראה 203A בנושא טיפול בסיכון אשראי של צד נגדי. הוראה זו כוללת גישה חדשה, הגישה הסטנדרטית - SA-CCR, שמחליפה את הגישות הקיימות בהוראת ניהול בנקאי 203 (גישת החשיפה הנוכחית והגישה הסטנדרטית) לחישוב חשיפה לצד נגדי במקרה כשל (EAD). עיקרי העדכונים בגישה החדשה מתייחסים לטיפול שונה במערכי קיזוז הכוללים הסכמי התאמת מרווח אל מול מערכי קיזוז שאינם כוללים הסכמי התאמת מרווח, מקדמי סיכון פיקוחיים עדכניים וחלוקת חשיפות הנגזרים במערכי קיזוז המאפשרים קיזוז החשיפות באופן מלא או חלקי. נדרש ליישם את ההוראה החל מיום 1 ביולי 2022.

ביום 1 באוגוסט 2022 פורסם חוזר בנושא עדכון הוראה 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי. בהתאם לחוזר עודכנו משקלות הסיכון בחישוב הקצאת ההון בגין סיכון CVA לחשיפות של התאגידים הבנקאיים לחברות ביטוח, קופות-גמל וקרנות נאמנות. בהתאם לחוזר, בשל הסיכון הנמוך, החליט הפיקוח על הבנקים להפחית את משקל הסיכון המיוחס לחברות ביטוח, קופות-גמל וקרנות נאמנות ולהשוותו למשקל הסיכון המיוחס לתאגידים בנקאיים.

יישום הכללים החדשים מביא להגדלה בדרישות ההון בגין מכשירים נגזרים, לקטון ביחס המינוף וכן משפיע על חישוב מגבלת לווה בודד. השפעת יישום הדרישות החדשות מביאה לגידול בסך כ-2.6 מיליארד ש"ח בנכסי סיכון אשראי, וכן לקטון של כ-0.07% ו-0.10% ביחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל, בהתאמה. כמו-כן, הדרישות החדשות צפויות להביא לקטון של כ-0.06% ביחס המינוף.

בנוסף, בהתאם לחוזר מדצמבר 2021 נוספה הוראה 208A בנושא גישות חדשות להקצאת הון בגין סיכון CVA. ההוראה מציגה מספר גישות אפשריות לחישוב הקצאת הון בגין סיכון CVA. בהתאם לחוזר שפרסם הפיקוח על הבנקים ביום 21 בפברואר 2022 נדרש ליישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2025.

יד. חוזר בנושא עדכון הוראה 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי

ביום 22 במאי 2022 פורסם חוזר בנושא עדכון הוראה 203 - מדידה והלימות הון - הגישה הסטנדרטית - סיכון אשראי. בהתאם לחוזר, לרשימת החובות המשוקללים לסיכון ב-150% נוספו הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית שאין לגביה אופק תכנוני או כוונה להגיש בקשה לשינוי יעוד. השפעת החוזר תיפרס בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 30 בספטמבר 2022 עד ליום 30 ביוני 2023. ביחס למלאי הלוואות הקיים ליום 30 ביוני 2022, השפעת החוזר, ללא יישום הוראות המעבר, צפויה להביא לקטון של כ-0.09% ו-0.11% ביחס הון עצמי רובד 1 ויחס הון כולל, בהתאמה. לאור פירעון צפוי של חלק מהיתרות האמורות ופעולות יזומות שנוקט הבנק לצמצום החשיפה, להערכת הבנק, יישום ההוראה בפועל צפוי להיות נמוך משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ט. יחס מינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 בנושא "יחס מינוף" (להלן: "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות הון מבוססות הסיכון, ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מוגדר כיחס בין מדידת הון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקות מימון ניירות-ערך ופריטים חוץ-מאזניים.

ביום 15 בנובמבר 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 250 בדבר יחס המינוף. תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (הבנק הינו תאגיד בנקאי זה), יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5% (במקום 6.0% לפני ההקלה). תחילת יישום ההוראה מיום פרסומה. תוקפה של הוראת השעה הוארך עד 30 ביוני 2022, ולאחריה תמשיך ההקלה לחול עד 31 בדצמבר 2023, ובלבד שיחס המינוף לא יפחת מיחס המינוף שיהיה ביום 30 ביוני 2022 או יחס המינוף המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה (6.0% כאמור), הנמוך מביניהם. ביום 15 במאי 2022 פורסם חוזר לפיו תוקף ההקלה הוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023 ולאחר מועד זה ידרש לשוב תוך שני רבעונים ליחס המינוף הנדרש טרם הוראת השעה (6.0% כאמור).

31 בדצמבר 2021	30 ביוני 2021	30 ביוני 2022
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	

א. בנתוני המאוחד

43,016	42,689	44,446	הון רובד *1
713,511	656,533	720,777	סך החשיפות*

באחוזים			
6.03%	6.50%	6.17%	יחס מינוף
5.50%	5.50%	5.50%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בתקופת הוראת השעה
6.00%	6.00%	6.00%	יחס מינוף מזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים לאחר תום הוראת השעה

* נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראת הפיקוח על הבנקים (ראה [סעיף ט. לעיל](#)). השפעת ההקלות בגין תכניות ההתייעלות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2022, המוערכת בכ-0.03% נזקפת בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין השפעת היישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים אשר פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024 (ראה [סעיף יא. לעיל](#)). השפעת ההקלות בגין הפסדי אשראי צפויים ליום 30 ביוני 2022 מוערכת בכ-0.04%.

השפעת גידול ב-1 מיליארד ש"ח בסך החשיפות	השפעת קיטון ב-100 מיליוני ש"ח בהון רובד 1
	באחוזים

ב. להלן השפעות על יחס המינוף ליום 30 ביוני 2022:

(0.01%)	(0.01%)	יחס מינוף
---------	---------	-----------

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 9 הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

טז. יחס כיסוי הנזילות (LCR)

הבנק מחשב את יחס הנזילות "סולו" ובמאחד מדי יום, בחלוקה לשקלים ומטבע-חוץ, ועוקב אחר היחס בחברות הבנות (אשר נדרשות לעמוד במגבלות נזילות פנימיות המותאמות לאופי פעילותן). היחסים מדווחים כממוצע התצפיות היומיות. מספר התצפיות ששימשו בחישוב הממוצעים ברבעון המדווח הינו 60.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022
מבוקר	בלתי מבוקר	
באחוזים		

א. בנתוני המאוחד

124%	140%	126%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

ב. בנתוני הבנק

124%	139%	125%	יחס כיסוי נזילות
100%	100%	100%	יחס כיסוי נזילות המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

ז. יחס מימון יציב נטו (NSFR)

מיום 31 בדצמבר 2021 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס המימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על-ידי התאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ-מאזניות.

ליום 31 בדצמבר *2021	ליום 30 ביוני 2022
באחוזים	

בנתוני המאוחד

136%	132%	יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים

* הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	30 ביוני	
2021	2021	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	
932	895	1,248
866	1,002	924

1. התחייבות לרכישת ניירות-ערך
2. הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
3. פעילות מכירת אשראי
הטבלה שלהלן מסכמת את פעילות מכירת האשראי של הבנק:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2021	2021	2022	2021	2022
מבוקר	בלתי מבוקר			
-	-	1,143	-	502
-	-	1,136	-	499
-	-	(7)	-	(3)

4. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 הרחיב הבנק את שיעור הכיסוי בפוליסת ביטוח האשראי ("פוליסת מקרקעין") שבוצעה בתום שנת 2021, המבטיחה את הבנק מהפסדי אשראי בגין תיק הלוואות, אשר הועמדו ללקוחות החטיבה העסקית של הבנק והמבוטחות בשיעבוד קרקע, וזאת בגובה החלק המבוטח.
בנוסף רכש הבנק במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022, פוליסת ביטוח ערבויות חוק מכר ("פוליסת עח"מ") המבטיחה את הבנק מהפסדים בגין ערבויות חוק מכר אשר מונפקות במסגרת פרויקטי נדל"ן של לקוחות החטיבה העסקית המלווים על-ידי הבנק. זאת בנוסף לביטוחים דומים שנרכשו על-ידי הבנק בשנת 2021 ובשנים קודמות.
5. בהמשך למסמך עקרונות מחודש מאי 2022 חתמו הבנק, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל"), אלקטרה קמעונאות בע"מ (חברה בת של אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ, "אלקטרה") ותאגידים בשליטתם ביום 10 באוגוסט 2022 על הסכם מפורט לשיתוף פעולה משולש בקשר עם מועדון לקוחות מבוסס כרטיס אשראי חוץ בנקאי שיונפק על-ידי כאל לבדה. הפניה להנפקת כרטיסי האשראי תתבצע בין היתר, באמצעות כפתור ייעודי באפליקציית ביט אשר לחיצה עליו תפנה את הלקוחות להנפקת הכרטיס על-ידי כאל. כמו כן, יוצג באפליקציית ביט, ללקוחות המועדון, מידע בקשר עם כרטיסי המועדון, ובכלל זה פירוט עסקאות המבוצעות על-ידי הלקוחות בכרטיסי המועדון. אלקטרה (באמצעות תאגיד בשליטתה) תהא אחראית לניהול המועדון ותציע הצעות ערך ברכישה ברשתות קמעונאיות של קבוצת אלקטרה. על פי ההסכם, הבנק ותאגידים מקבוצת אלקטרה יהיו זכאים לתשלומים מכאל ותיערך בין הצדדים התחשבות בגין הוצאות. הצדדים יתחייבו לתקופות בלעדיות מוגבלות והכל בתנאים שנקבעו בהסכם. בכוונת הצדדים להחיל את התנאים המסחריים שבהסכם על כרטיסי ביטקארד הקיימים ובכפוף לכל דין להסב למועדון החדש כרטיסים אלה. שיתוף הפעולה יהיה לתקופה של כ-12 שנים בכפוף לעילות סיום כמפורט בהסכם. ההסכם כפוף להתקיימותם של מספר תנאים מתלים, ובהם קבלת אישור מרשות התחרות. אין ודאות בהתקיימות התנאים המתלים.
6. במסגרת משא ומתן שהחל לבקשת ישראל כרטיס לקידוש ההסכם הקיים בין הבנק לישראל כרטיס, הגיע הבנק ביום 17 ביולי 2022 להסכמות עקרוניות עם ישראל כרטיס ועם פרימיום אקספרס בע"מ (חברה בת בבעלותה המלאה של ישראל כרטיס) בנוגע להסכמים חדשים, אשר יחולו לתקופה של 8 שנים החל מיום 1 באפריל 2022 להנפקה ולתפעול הנפקה של כרטיסי אשראי בנקאים (מסוג מסטרקארד, ויזה ואמריקן אקספרס) כרטיסי דביט, וכרטיסים נטענים ללקוחות הבנק ("הכרטיסים") וביחס לעיקרי תנאיהם המסחריים.
ההסכמות העקרוניות נוגעות, בין היתר, למנגנון ההתחשבות בין הצדדים בקשר עם מחזורי הפעילות בכרטיסים (והתלו, בין היתר, בהיקפי מחזורים אלו), הסדרים כספיים בגין תפעול והנפקת הכרטיסים, זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים וכמו-כן הסכמות בתחומי התפעול והממשק שבין הצדדים. להערכת הבנק, אם ההסכמות האמורות יבשילו לכדי הסכמים מפורטים שייחתמו ומועד שייחתמו, תהיה לכך השפעה על הכנסות הבנק מכרטיסי אשראי בתקופת ההסכמים (אל מול ההסכמים החלים עובר למשא ומתן), המוערכת באופן ראשוני בגידול של כ-50 מיליון ש"ח בממוצע לרבעון (לפני מס, על בסיס היקפי הפעילות בשנת 2021). ההשפעה בפועל תהיה תלויה בפרמטרים שונים ובהם, בין היתר, היקף ותמהיל מחזורי הפעילות וכמות כרטיסי האשראי.
למועד זה אין ודאות בדבר השלמת המשא ומתן לכדי הסכמים מפורטים בין הצדדים, ואין ודאות בדבר התנאים הסופיים שייקבעו בהם, אם יושגו.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

7. במהלך השנים 2016-2019 נתקבלו בישראל (חברה בת לשעבר שנמכרה והופרדה מהבנק) ובפרימיום אקספרס (חברה בת של ישראל) שומות מטעם רשות המסים בישראל, אגף המכס ומע"מ וזאת בהמשך לביקורת רוחבית ענפית, אשר עיקרן התחשבות ישראל אקספרס בגין עמלת מנפיק המתקבלת מארגונים בינלאומיים בקשר לעסקאות של מחזיקי כרטיס מול בתי עסק בחו"ל. במסגרת הליך שמתברר בבית המשפט, מסתמן כי הצדדים יגיעו להסדר פשרה ביחס לטענות האמורות. במסגרת ההליך המשפטי האמור (לרבות אם יתגבש הסדר פשרה), הבנק צפוי להסדיר גם את מחויבותו לישראל אקספרס בגין השיפוי שניתן במועד ההפרדות מישראל אקספרס בגין נושא זה (ראה [ביאור 38 לדוחות הכספיים לשנת 2021 של הבנק](#)). הבנק אינו צופה כל השפעה מהותית על תוצאות פעילותו ביחס להסדרת נושא זה.

ב. הליכים משפטיים

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. עילות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק בנושאים שונים, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (Reasonably Possible), מסתכם ליום 30 ביוני 2022 בכ-579 מיליוני ש"ח.

לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על דעת הנהלת חברות מאוחדות רלוונטיות ובהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

א. לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה [ביאור 25. בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2021](#) (להלן: "הדוחות לשנת 2021"). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט בביאור 25. בדוחות לשנת 2021 האמור, למעט כמפורט להלן:

1. באשר לתביעה שהוגשה ביום 16 באוגוסט 2010 על-ידי Fairfield Sentry Ltd באמצעות מפרקיה, המתוארת בביאור 25.ה.א. לדוחות לשנת 2021, כאמור ביום 14 במאי 2021 הקרן הגישה תביעה מתוקנת בהמשך להחלטה בבקשת הסילוק ("התביעה הנותרת המתוקנת"). ביום 29 באוקטובר 2021 הפועלים שווייץ, הגישו בקשה לסילוק התביעה הנותרת המתוקנת על הסף מחמת חוסר סמכות עניינית של ה-Court Bankruptcy כלפי הפועלים שווייץ. בית המשפט של פשיטות רגל הורה על המשך הליכי גילוי, בעוד שתלוי ועומד ערעור על עניין זה בבית המשפט המחוזי.

2. באשר לתביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית המתוארת בביאור 25.ה.א. לדוחות לשנת 2021, שהוגשה נגד הבנק ונושאי משרה בו בעבר ובהווה ביום 5 במאי 2020, שעוסקת בטענות לפגמים, חוסרים והטעיות בדיווחי הבנק לפי חוק ניירות-ערך מאז שנת 2015 הנוגעים לחקירת המס של הרשויות האמריקאיות ולניהול החקירה הפנימית שערך הבנק, ביום 1 במאי 2022 הגישו הבנק והצדדים הרלוונטיים להליך המשפטי לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשה לאישור הסדר פשרה במסגרתו ישלם הבנק סך כולל של 50 מיליון ש"ח (מתוכו ישולם גמול למבקש ושכר טרחה והחזר הוצאות לבאי כוחו). הסדר הפשרה יביא למיציאת יתור וסילוק של כל תביעה, דרישה, טענה וסעד הנובעים מדיווחי הבנק, בקשר עם פרשת המס, החקירה ואופן ניהולה, ובקשר עם עילות התובענה ובקשת האישור ו/או עם המעשים או המחדלים הנובעים בתובענה ובבקשת האישור. הסדר הפשרה טעון את אישורו של בית המשפט ואין ודאות שאישור זה יינתן. ביום 13 ביוני 2022 הודיע הבנק על פרסום הודעה לציבור בדבר הסדר פשרה. כמו-כן, ביום 12 ביוני 2022 הורה בית המשפט ליועצת המשפטית לממשלה להגיש את עמדתה ואת עמדת הגורמים הרגולטוריים בדבר הסדר הפשרה.

3. באשר לתביעה המתוארת בביאור 25.ה.א. לדוחות לשנת 2021, שהוגשה ביום 13 בספטמבר 2021 נגד הבנק וארבעה בנקים נוספים בה נטען, בין היתר, כי הבנקים מציגים בתעריפונים עמלות בגין ביצוע פעולות שונות הנקובות במטבע-חוץ ולא בשקלים, וכי הבנקים גובים עמלות אלה בשקלים על-בסיס שערי המרה גבוהים שאף עולים על שערי המטבעות היציגים. ביום 9 במאי 2022 ניתן פסק דין המאשר את הסתלקות המבקשים מהבקשה לאישור התביעה כייצוגית, ומורה על מחיקת בקשת האישור ודחיית תביעתם האישית של המבקשים.

4. באשר לתביעה המתוארת בביאור 25.ה.ב. לדוחות לשנת 2021, שהוגשה ביום 22 באפריל 2021 נגד הבנק ובנק נוסף בה נטען, בין היתר, כי גביית עמלת שורה (עמלת דמי רישום פעולה או עמלת דמי ניהול פעולה כהגדרתן בבקשת האישור) ביחס ללקוחות המוגדרים עסק גדול, מנוגדת לדין ולהוראות התעריפון ומהווה גביה ביתר. ביום 30 במרץ 2022 הגישה המבקשת בקשה לאישור הסתלקות מבקשת האישור. ביום 23 במאי 2022 ניתן פסק דין המאשר את הסתלקות המבקשת מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית, ומורה על מחיקת בקשת האישור ודחיית תביעתה האישית של המבקשת.

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. הליכים משפטיים (המשך)

ב. בנוסף, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תביעות, לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות, כמפורט להלן שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייהן ולפיכך לא בוצעה בגינן הפרשה:

1. ביום 9 בפברואר 2022 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית שהוגשו לבית המשפט המחוזי בירושלים על-ידי המועצה הישראלית לצרכנות כנגד הבנק, תשעה בנקים נוספים ושתי חברות פרטיות המפעילות בעצמן ו/או באמצעות זיכיון מכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים למשיכת מזומן. בבקשה נטען, בין היתר, כי משיכת כספים במכשירים אוטומטיים חוץ בנקאיים/פרטיים משיתה על הלקוחות חיוב כפול, שכן בנוסף לתשלום שמשלם הלקוח לחברה הפרטית, הוא גם משלם לבנק עמלה מהטעם שמדובר בפעולה בערוץ ישיר, וזאת מבלי שניתן על כך גילוי ובניגוד לדיון. סכום הנזק הקבוצתי הוערך בסך כולל של 458 מיליון ש"ח כנגד כל הנתבעים, תוך שהמבקשת מותירה לשיקול דעת בית המשפט את שאלת חלוקת האחריות בין כלל המשיבים. הבנק הגיש תשובה לבקשת האישור. דיון קדם משפט בתיק נקבע ליום 27 באוקטובר 2022.

2. בחודש יולי 2022 נודע לבנק שכתב תביעה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו נגד ישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט") ונושאי משרה שלה וכן כנגד הבנק. בבקשה נטען נגד הבנק, כי הבנק הפר את חובת הגילוי במסגרת התשקיף להצעת מכר מניות ישראלכרט (משנת 2019) בנוגע להסכם הנפקה ותפעול הנפקת כרטיסי אשראי בין ישראלכרט לבנק, וזאת בנוגע לתיאור תקופת ההסכם והאפשרות שיערכו בו שינויים. למבקש קיימות טענות גם כנגד דיווחיה של ישראלכרט המאוחרים לתשקיף, שאינן מופנות לבנק. נטען כי הנזק הקבוצתי (ללא הבחנה בין הטענות השונות), על-בסיס חוות דעת מומחה, מסתכם בכ-396 מיליון ש"ח.

ג. הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות

לפרטים בדבר הליכים אחרים ובקשות לאישור תביעות נגזרות, ראה [ביאור 25ה.ג. \(ג\) בדוחות לשנת 2021](#). למועד פרסום הדוחות הכספיים, לא חלו שינויים מהותיים ביחס לביאור 25ה.ג. (ג) למעט כמפורט להלן.

1. באשר לבקשה לאישור תביעה נגזרת שהוגשה נגד הבנק ונושאי משרה המתוארת בביאור 25ה.ג.1. בדוחות לשנת 2021, במסגרתה נטען כי על המשיבים לפצות את הבנק בגין נזקים שנגרמו לו במעשיהם ומחדליהם בקשר עם חקירת המס האמריקאית, ביום 1 במאי 2022 הגישו הבנק והצדדים הרלוונטיים להליך המשפטי לבית המשפט בתל-אביב-יפו בקשה לאישור הסדר פשרה, במסגרתו ישולם לבנק סך של 135 מיליון דולר (מתוכם ישולם גמול למבקשת, והחזר הוצאות ושכר טרחה לבא כוחה) על-ידי מבטחי אחריות של נושאי המשרה בבנק. הסדר הפשרה יביא לסיילוק הדדי של הטענות, הדרישות והתביעות בקשר עם פרשת המס, ייצור מעשה בית דין, ויביא לסיילוק מלא של חבות המבטחים בקשר עם ההליכים, התביעות והטענות הקיימות והפוטנציאליות בקשר עם עילות התביעה ופרשת המס. הסדר הפשרה טעון את אישורו של בית המשפט ואין ודאות שאישור זה יינתן. ביום 15 במאי 2022 הורה בית המשפט ליועצת המשפטית לממשלה להגיש עמדתה בתיק.

2. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת בקשה לתביעה נגזרת המתוארת בביאור 25ה.ג.2. בדוחות לשנת 2021, בקשר עם חקירה שהתנהלה בארצות-הברית בחשד כי קבוצת הבנק שימשה צינור להחזקה ולהעברת כספי שוחד ששולמו לבכירי ארגון הכדורגל FIFA, ביום 1 במאי 2022 הגישו הבנק והצדדים הרלוונטיים להליך המשפטי לבית המשפט בתל-אביב-יפו בקשה לאישור הסדר פשרה במסגרתו ישולם לבנק סך של 5 מיליון דולר (מתוכם ישולם שכר טרחה לבאי כח המבקש) על-ידי מבטחי אחריות של נושאי המשרה בבנק. הסדר הפשרה יביא לסיילוק הדדי של הטענות, הדרישות והתביעות בקשר עם פרשת פיפ"א, ייצור מעשה בית דין, ויביא לסיילוק מלא של חבות המבטחים בקשר עם ההליכים, התביעות והטענות הקיימות והפוטנציאליות בקשר עם עילות התביעה ופרשת פיפ"א. הסדר הפשרה טעון את אישורו של בית המשפט ואין ודאות שאישור זה יינתן. ביום 2 במאי 2022 הורה בית המשפט ליועצת המשפטית לממשלה להגיש את עמדתה ביחס לבקשת ההסדר.

3. בהמשך להודעת הערעור שהגיש המבקש ביום 6 בינואר 2022 על החלטת בית המשפט למחוק את ההליך, המתוארת בביאור 25ה.ג.4. לדוחות לשנת 2021. ביום 23 ביוני 2022 הגיש הבנק תשובה לכתב הערעור מועד הדיון בהליך נקבע ליום 18 בינואר 2023.

4. באשר לבקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד נושאי משרה בבנק בעבר, המתוארת בביאור 25ה.ג.5. בדוחות לשנת 2021, שעניינה, בין היתר, בטענות לכשלים של הבנק בהעמדת אשראי לחברות מקבוצת מר אליעזר פישמן ("קבוצת פישמן"), הבנק והמשיבים הגישו תגובתם לעמדת היועץ המשפטי לממשלה, כאשר הבנק בתשובתו ביקש מבית המשפט לאשר את הסדר הפשרה כלשונו ובכלל זה לא למנות בודק חיצוני, שכן השאלות הטעונות הכרעה הן שאלות משפטיות. ביום 23 במרץ 2022 התקיים דיון בבקשה לאישור הסדר פשרה, התיק ממתין להחלטת בית המשפט. באשר לצו גילוי המסמכים, הבנק והמשיבים פנו בהודעת עדכון נוספת לבית המשפט העליון בעניין מועד הגשת בקשת רשות לערער בקשר עם צו גילוי המסמכים, במסגרת ההודעה התבקש בית המשפט לאפשר לצדדים לשוב ולעדכנו בעניין הסדר הפשרה עד ליום 6 בספטמבר 2022, בית המשפט אישר את הבקשה.

5. באשר לבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפי סעיף 198 לחוק החברות, המתוארת בביאור 25ה.ג.7. בדוחות לשנת 2021, ועניינה, בין היתר, בטענה להעמדת אשראי בהיקף של כמיליארד ש"ח לצורך מסחר במכשירים פיננסיים ספקולטיביים ברמת סיכון גבוהה לחברות הנמנות על קבוצת "ידיעות אחרונות" ולבעל השליטה בקבוצה, מר ארנון (נוני) מוזס, ביום 27 באפריל 2022 התקיים דיון בתיק. על הבנק להגיש את תגובתו לבקשה המתוקנת לגילוי מסמכים שהגישה המבקשת 30 ימים לאחר קבלת החלטת בית המשפט בבקשה התלויה ועומדת בפניו.

6. באשר לפסק דין בשתי תובענות ייצוגיות שניתן כנגד מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ ("מיטב דש") המתוארת בביאור 25ה.ג.9. בדוחות לשנת 2021, בקשר עם קופת הגמל "תגמולים" ("קופת הגמל") אותה רכשה מיטב דש מהבנק בשנת 2007, ביום 10 בפברואר 2022 הגישו התובעים ערעור על פסה"ד המשלים אשר פורסם ביום 20 בדצמבר 2021 (ותוקן ביום 7 בינואר 2022), וביום 27 בפברואר 2022 הגישה מיטב דש ערעור נוסף (ע"א 1451/22).

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

- א.** בהמשך לביאור 25 (i) לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2021, ביום 30 באפריל, 2020 הוכרזו ונכנסו לתוקפם הסדרים עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם חקירת המס ועם פרשת פיפ"א. ההסדרים הכוללים התחייבויות נמשכות מפורטים להלן:
- א.** הסדר מסוג Deferred Prosecution Agreement (כתב אישום נדחה) ("DPA") בין הבנק לבין ה-DOJ, המתייחס לפעילות הבנק ועסקי הבנק מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2002 - 2014) ככל שהדברים נוגעים לבנק הפועלים בישראל, חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ וכן סניפים וחברות בנות של בנק הפועלים מחוץ לישראל (למעט הפועלים שווייץ).
- במסגרת ה-DPA קיבל על עצמו הבנק אחריות לפי חוקי ארצות-הברית בכך שסייע ללקוחות אמריקאים לחמוק מהתחייבויותיהם לפי חוקי המס האמריקאים כמפורט במסמך העובדות (Statement of Facts) המצורף ל-DPA, אשר הבנק הודה בו. בהתאם ל-DPA וכפי שאושר על-ידי בית משפט פדרלי במדינת ניו-יורק, האישומים כנגד הבנק יעוכבו למשך תקופה של שלוש שנים, כך שאם הבנק יעמוד בתנאי ההסדר במשך התקופה האמורה האישומים (המפורטים במסמך ה-Information המצורף כנספח להסדר) יבטלו ללא כל הרשעה פלילית. במקרה שהבנק יפר את ההסדר, יהיה רשאי ה-DOJ, בין השאר, להאריך את תקופת ההסדר הנדחה לתקופה של שנה אחת נוספת וכן לנקוט בצעדים אחרים כנגד הבנק, ובכלל זה לבטל את ההסדר ולהעמיד לדין את הבנק.
- בהתאם ל-DPA, הבנק שילם לממשלת ארצות-הברית סך כולל של 214,385,612 דולר ארצות-הברית, הסכום האמור מורכב מרכיבי התשלום הבאים: סך של 77,877,099 דולר בגין רכיב השבת אבדן מס, סך של 35,696,929 דולר בגין רכיב חילוט עמלות ברוטו ששולמו לבנק על-ידי הלקוחות האמריקאים הרלוונטיים וסך של 100,811,584 דולר בגין רכיב הקנס.
- ב.** הסדר מסוג Plea Agreement (הסדר טיעון) בין ה-DOJ ובין הפועלים שווייץ בע"מ (לשעבר, בנק הפועלים (שווייץ) בע"מ) ("הפועלים שווייץ") המתייחס לפעילות הפועלים שווייץ ועסקי הפועלים שווייץ מול לקוחותיו האמריקאים במהלך התקופה נשוא החקירה (2002-2014).
- במסגרת הסדר הטיעון הפועלים שווייץ הודה באשמה והורשע בעבירה על חוקי ארצות-הברית בכך שסייע ללקוחות אמריקאים לחמוק מהתחייבויותיהם לפי חוקי המס האמריקאים כמפורט במסמך העובדות (ה-Statement of Facts) המצורף להסדר הטיעון בו הודה הפועלים שווייץ.
- בהתאם להסדר הטיעון (ה-Plea Agreement) הפועלים שווייץ שילם לממשלת ארצות-הברית סך כולל של 402,534,921 דולר ארצות-הברית, הסכום האמור מורכב מרכיבי התשלום הבאים: סך של 138,908,073 דולר בגין רכיב השבת אבדן מס, סך של 124,628,449 דולר בגין רכיב חילוט עמלות ברוטו ששולמו לבנק על-ידי הלקוחות האמריקאים הרלוונטיים וסך של 138,998,399 דולר בגין רכיב הקנס.
- ג.** הסדר מסוג Consent Order שהוצא על-ידי הרשות לשיירות פיננסים של מדינת ניו-יורק (New York Department of Financial Services) ("NYDFS"), במסגרתו שילם הבנק ל-NYDFS עיצום כספי אזורי בסך של 220,000,000 דולר.
- ד.** Cease and Desist Order שהוצא על-ידי ה-Board of Governors of the Federal Reserve System ("ה-Fed") במסגרתו שילם הבנק ל-Fed עיצום כספי אזורי בסך של 37,350,000 דולר.
- בסך-הכל במסגרת ההסדרים האמורים שילמה קבוצת הבנק לשלוש הרשויות האמורות סך כולל של 874,270,533 דולר ארצות-הברית בקשר עם חקירת המס (3,066 מיליון ש"ח).
- כניסתם לתוקף של ההסדרים האמורים הביאו לידי סיום את חקירת המס אשר התנהלה על-ידי הרשויות האמריקאיות כנגד קבוצת הבנק.
- ה-DPA וה-Plea Agreement כוללים Statement of Facts (מסמכי עובדות), המפרטים את המעשים והמחדלים אשר הבנק והפועלים שווייץ הודו בהם ואשר בגינם הם קיבלו אחריות בהתאם לחוקי ארצות-הברית. מסמכי ההסדרים מפרטים בנוסף גם את השיקולים לקביעת סכומי הקנסות השונים, הכוללים, בין השאר, את סוג וחומרת המעשים של קבוצת הבנק בכל אחד מהמקרים; קרדיט חלקי אשר ניתן על-ידי הרשויות הרלוונטיות בקשר עם תשלומים ששולמו לרשויות אחרות; המעורבות של יחידים בעלי תפקידים בכירים בעבירות; רמת שיתוף הפעולה של קבוצת הבנק עם הרשויות הרלוונטיות; והיעדר עבר פלילי של קבוצת הבנק.
- ההסדרים המפורטים לעיל עם ה-DOJ כוללים התחייבויות שונות של הבנק והפועלים שווייץ להמשיך ולשתף פעולה באופן מלא עם הרשויות האמריקאיות בקשר עם הנושאים מושא החקירות, ובכלל זה, להמשיך ולספק סיוע וסוגים שונים של מידע ל-DOJ ולהגיש ל-DOJ דוח תקופתי בקשר להלוואות שהועמדו על-ידי סניפי הבנק בארצות-הברית ומובטחות על-ידי חשבונות המנוהלים בסניפי הבנק מחוץ לארצות-הברית וכן על הבקורות הפנימיות הקשורות לכך.
- ה-Consent Order וה-Cease and Desist Order מחייבים את הבנק ליטול על עצמו מספר התחייבויות, בין היתר בקשר עם הליכים משמעתיים כנגד עובדים, בקרות פנימיות, דיווח ושיתוף פעולה. ההסדרים אינם כוללים מינוי מפקח (monitor).
- ההסדרים המפורטים לעיל מתייחסים לבנק ולהפועלים שווייץ, לפי העניין, ולתאגידים הנכללים בקבוצת הבנק בלבד ולאחריות שתאגידים אלה נוטלים על המעשים והמחדלים המפורטים במסמכי ההסדרים השונים, בהתאם לדין האמריקאי. ההסדרים אינם חלים על יחידים, ובכלל זה עובדים או בעלי תפקידים אחרים בקבוצת הבנק, בהווה ובעבר, למעט ככל שהדברים נוגעים להתחייבויות של קבוצת הבנק לשיתוף פעולה בהתאם להסדרים ולא הפרה של הוראות ההסדרים.
- ה.** הסדר מסוג Non Prosecution Agreement (הסכם בדבר אי העמדה לדין) ("NPA") בין ה-DOJ לבין הבנק והפועלים שווייץ בקשר עם חקירת פיפ"א. ההסדר אינו כולל אישום פלילי, העמדה לדין או הרשעה פלילית. במסגרת ה-NPA, הודה הבנק, בין השאר, כי עובדים מסוימים של קבוצת הבנק השתתפו בתכנית הלבנת הון של כספים המהווים כספי שוחד ששולמו לבעלי תפקידים בעולם הכדורגל. התחייבויות הבנק במסגרת הסדר זה כוללות בין היתר הגשת דוח שנתי בקשר עם תכניות איסור הלבנת הון. בהתאם ל-NPA, הבנק שילם לממשלת ארצות-הברית סך כולל של 30,063,317 דולר ארצות-הברית.

ההסדרים המפורטים לעיל על נספחיהם זמינים לקריאה באתר הבנק בכתובת <https://www.bankhapoalim.co.il/he/node/757>

ביאור 10 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

דירקטוריון הבנק הקים ועדת דירקטוריון למעקב אחר יישום ההסדרים של הבנק עם הרשויות האמריקאיות ופיקוח אחר יישום הדרישות והתחייבויות של הבנק הכלולות בהסדרים.

לפי דרישת המפקחת על הבנקים, החליט דירקטוריון הבנק שוועדה בלתי תלויה, בראשות שופט בית המשפט העליון (בדימ') פרופ' יורם דנציגר ("הוועדה"), תבדוק את התהליכים הניהוליים ותהליכי הבקרה, שאפשרו את המעשים נשוא חקירת המס בכללותה, תוך התייחסות להיבטי ממשל תאגידי והתנהלות ההנהלה הבכירה והדירקטוריון. על-פי החלטת דירקטוריון הבנק, הוועדה בחנה את מיצוי זכויות הבנק בקשר עם חקירת המס, ובכלל זה האם טובת הבנק מצדיקה נקיטת הליכים או צעדים אחרים כלפי כל צד שלישי ו/או הגעה להסדרים אחרים. חברי הוועדה הם כבוד השופט (בדימ') פרופ' יורם דנציגר (יו"ר הוועדה); כבוד השופט (בדימ') יוסף אלון, פרופ' גדעון פרחומובסקי וגב' רונית אברמזון-רוקח, דירקטורית חיצונית בבנק.

הוועדה החלה בעבודתה מיד לאחר אישורם של ההסדרים עם הרשויות האמריקאיות. במסגרת הליך בדיקתה, קיימה הוועדה כ-80 ישיבות, ראינה עשרות מרואיינים, והעניקה לה גישה למסמכים שונים שנדרשו לה לצורך עבודתה. לאחר שהוועדה סיכמה את מסקנותיה וטרם שאלו הועברו לבנק נוהל משא ומתן עם נציגי המבטחים שביטחו את אחריות נושאי המשרה בבקבוצת הבנק, שבסופו הוסכם כי המבטחים ישלמו לבנק סכום של 140 מיליון דולר לסילוק סופי ומחלט של כל התביעות והדרישות נגד המבטחים ונושאי המשרה בבקבוצת הבנק, בקשר עם פרשת המס ופרשת פיפ"א (ראה [ביאור 10.ב.ג.1.1](#) ו-[10.ב.ג.2](#), לעיל). אלה עיקרי המלצות הוועדה:

אחריותם של נושאי המשרה בבקבוצת הבנק וצדדים שלישיים - הוועדה בחנה את אחריותם של נושאי המשרה בבקבוצת הבנק בפרשת המס ובפרשת פיפ"א, ומצאה כי קיימת אפשרות מסתברת להפדת חובת זהירות מצד מספר נושאי משרה לשעבר בבקבוצת הבנק. הוועדה ציינה עם זאת כי נושאי משרה אלה ראו לנגד עיניהם את טובת הבנק, לא פעלו מתוך מניע אישי ולא פעלו במצב של ניגוד עניינים, ואף לא פעלו תוך הפרה מודעת של החוק או האסדרה (רגולציה). עוד נמצא כי קיימת אפשרות מסתברת להפדת חובת אמונים של נושאי משרה לשעבר בבנק הפועלים שווייץ ("פועלים שווייץ"). הוועדה שקלה את סיכויי התביעה נגד נושאי המשרה, ואת מכלול שיקולי הרוחב הנוגעים לטובת הבנק, איזנה בין השיקולים, והמליצה לבנק למצות את זכויותיו אל מול המבטחים בהסדר פשרה שבו ישולם לבנק סך של 140 מיליון דולר, לסילוק סופי ומחלט כאמור, ולא להגיש תביעות נגד נושאי משרה בפרשת המס ובפרשת פיפ"א.

לאחר שבדקה את אחריותם של צדדים שלישיים אחרים הוועדה לא מצאה בסיס להמליץ על נקיטת הליכים או צעדים נוספים כלפיהם. השבת תגמול ששולם לנושאי משרה - הוועדה בחנה האם יש מקום לדרוש מגורמים שכינה כנושאי משרה בבנק להשיב לבנק חלק מהתגמול שהוענק להם בשנים הרלוונטיות לחקירה שניהלו רשויות האכיפה האמריקאיות בפרשת המס. הוועדה ניתחה את המצב הנורמטיבי בהקשר זה, שקלה שיקולי רוחב נוספים, והגיעה לכלל מסקנה כי אין מקום לדרוש את השבת התגמול מאותם גורמים.

הפקת לקחים בבנק - הוועדה בחנה את תהליך הפקת הלקחים שביצע הבנק בעקבות החקירה שניהלו רשויות האכיפה האמריקאיות בפרשת המס ובפרשת פיפ"א. בתום בדיקתה, מצאה הוועדה לקבוע כי התרשמה מהמאמצים המשמעותיים שהשקיע הבנק במסגרת תהליך הפקת הלקחים ומהאופן שבו הבנק פעל ועודנו פועל במטרה לשפר ולחזק את הממשל התאגידי בו. הוועדה פירטה שורה של תחומים בהם שיפר הבנק את מערכיו, נהליו והתנהלותו.

לאחר מספר דיונים בהמלצות הוועדה, החליט דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 26 בינואר 2022 לאמץ את המלצות הוועדה הבלתי תלויה במלואן, הן בפרשת המס, הן בפרשת פיפ"א, והנחה את הנהלת הבנק והיועצים המשפטיים לממש וליישם את המלצות הוועדה הבלתי תלויה ולגבש הסדרים מפורטים עם כל הגורמים הרלוונטיים בהליכים המשפטיים המתייחסים לפרשות. הבנק מסר הודעות עדכון לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו הן בהליך הנגזר בפרשת המס (ביאור 10.ב.ג.1.1. לעיל) וכן בהליך הנגזר בפרשת פיפ"א (ביאור 10.ב.ג.2. לעיל) בדבר אימוץ המלצות הוועדה הבלתי תלויה, בצירוף תקצירי דוחות הוועדה. ביום 1 במאי 2022 הגישו הבנק והצדדים הרלוונטיים לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו בקשות לאישור הסדרי פשרה במסגרת התביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית ובמסגרת הבקשה לאישור תביעה נגזרת בפרשת המס (ביאור 10.ב.א.2. ו-10.ב.ג.1.1. בהתאמה לעיל) ובקשה לאישור הסדר פשרה במסגרת הבקשה לגילוי ועיון במסמכים לפני הגשת בקשה לתביעה נגזרת בפרשת פיפ"א (ביאור 10.ב.ג.2. לעיל). בית המשפט הורה ליועצת המשפטית לממשלה להגיש עמדתה ביחס לבקשות לאישור ההסדרים שהוגשו בפרשת המס ובפרשת פיפ"א (ביאורים 10.ב.א.2., 10.ב.ג.1.1. ו-10.ב.ג.2. לעיל).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2022			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
71,002	65,762	5,240	חוזי Forward-I Futures
6,229	6,120	109	אופציות שנכתבו
6,856	6,502	354	אופציות שנקנו
431,442	407,934	23,508	Swaps ⁽¹⁾
515,529	486,318	29,211	סך-הכל ⁽²⁾
17,556	-	17,556	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
286,963	262,507	24,456	חוזי Forward-I Futures
32,518	32,518	-	אופציות שנכתבו
31,465	31,145	320	אופציות שנקנו
39,714	39,392	322	Swaps
390,660	365,562	25,098	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
43,397	43,397	-	חוזי Forward-I Futures
34,336	32,836	1,500	אופציות שנכתבו
33,286	32,836	450	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
67,596	66,805	791	Swaps
178,615	175,874	2,741	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
46	46	-	חוזי Forward-I Futures
68	68	-	אופציות שנכתבו
66	66	-	אופציות שנקנו
180	180	-	סך-הכל
1,084,984	1,027,934	57,050	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps התאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 216,455 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 37,869 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 24,502 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 32,836 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

30 ביוני 2021			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
			חוזי ריבית
31,468	27,449	4,019	חוזי Forward-Futures
4,761	4,660	101	אופציות שנכתבו
5,859	5,660	199	אופציות שנקנו
316,210	299,883	16,327	Swaps ⁽¹⁾
358,298	337,652	20,646	סך-הכל ⁽²⁾
10,863	-	10,863	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזי מטבע-חוץ
278,859	263,488	15,371	חוזי Forward-Futures
26,173	26,173	-	אופציות שנכתבו
20,711	20,359	352	אופציות שנקנו
33,467	33,221	246	Swaps
359,210	343,241	15,969	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
			חוזים בגין מניות
32,731	32,731	-	חוזי Forward-Futures
49,523	47,924	1,599	אופציות שנכתבו
48,376	47,924	452	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
40,718	39,833	885	Swaps
171,348	168,412	2,936	סך-הכל
			חוזי סחורות ואחרים
190	190	-	חוזי Forward-Futures
3	3	-	אופציות שנכתבו
3	3	-	אופציות שנקנו
196	196	-	סך-הכל
889,052	849,501	39,551	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 166,255 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 28,398 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 21,528 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך 20,237 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2021			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי ריבית			
44,480	38,163	6,317	חוזי Forward-Futures
6,374	6,277	97	אופציות שנכתבו
6,874	6,777	97	אופציות שנקנו
343,581	325,139	18,442	Swaps ⁽¹⁾
401,309	376,356	24,953	סך-הכל ⁽²⁾
13,300	-	13,300	מזה: נגזרים מגדרים
חוזי מטבע-חוץ			
268,307	249,494	18,813	חוזי Forward-Futures
25,911	25,911	-	אופציות שנכתבו
27,275	26,983	292	אופציות שנקנו
35,355	35,096	259	Swaps
356,848	337,484	19,364	סך-הכל ⁽³⁾
-	-	-	מזה: נגזרים מגדרים
חוזים בגין מניות			
35,919	35,919	-	חוזי Forward-Futures
31,333	29,739	1,594	אופציות שנכתבו
30,178	29,739	439	אופציות שנקנו ⁽⁴⁾
60,122	59,397	725	Swaps
157,552	154,794	2,758	סך-הכל
חוזי סחורות ואחרים			
50	50	-	חוזי Forward-Futures
74	74	-	אופציות שנכתבו
74	74	-	אופציות שנקנו
198	198	-	סך-הכל
915,907	868,832	47,075	סך-הכל סכום נקוב

(1) מזה: swaps שהתאגיד הבנקאי משלם שיעור ריבית קבוע בסך 181,034 מיליוני ש"ח.

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 35,232 מיליוני ש"ח.

(3) מזה: חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט בסך 12,844 מיליוני ש"ח.

(4) מזה: נסחרים בבורסה בסך של 29,739 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2022						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
7,841	7,196	645	7,890	7,017	873	חוזי ריבית
314	-	314	679	-	679	מזה: נגזרים מגדרים
8,072	7,847	225	10,604	10,152	452	חוזי מטבע-חוץ
3,795	3,773	22	3,879	3,857	22	חוזים בגין מניות
9	9	-	9	9	-	חוזי סחורות ואחרים
19,717	18,825	892	22,382	21,035	1,347	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
19,717	18,825	892	22,382	21,035	1,347	יתרה מאזנית
2,159	2,046	113	2,538	2,444	94	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 26 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 6 מיליוני ש"ח.

30 ביוני 2021						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
5,161	4,448	713	4,602	4,311	291	חוזי ריבית
463	-	463	125	-	125	מזה: נגזרים מגדרים
3,663	3,642	21	3,691	3,605	86	חוזי מטבע-חוץ
1,769	1,716	53	1,776	1,723	53	חוזים בגין מניות
23	23	-	23	23	-	חוזי סחורות ואחרים
10,616	9,829	787	10,092	9,662	430	סך-הכל נכסים (התחייבויות) בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
10,616	9,829	787	10,092	9,662	430	יתרה מאזנית
1,475	1,264	211	1,269	1,195	74	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 46 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים (המשך)

31 בדצמבר 2021						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך-הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
4,566	3,951	615	4,075	3,817	258	חוזי ריבית
333	-	333	143	-	143	מזה: נגזרים מגדרים
7,263	7,180	83	6,282	6,014	268	חוזי מטבע-חוץ
2,558	2,509	49	2,624	2,575	49	חוזים בגין מניות
3	3	-	3	3	-	חוזי סחורות ואחרים
14,390	13,643	747	12,984	12,409	575	סך-הכל נכסים בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוזזו במאזן
14,390	13,643	747	12,984	12,409	575	יתרה מאזנית
1,940	1,886	54	1,705	1,681	24	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן נטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 40 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. גידור חשבונאי

1. השפעה של גידור חשבונאי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2021	2021	2022	2021	2022
הכנסות (הוצאות) ריבית				
מבוקר	בלתי מבוקר			
(613)	(460)	(546)	94	(299)
622	472	556	(98)	306

רווח (הפסד) מגידור שווי הוגן

פריטים מגודרים

נגזרים מגדרים

2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		יתרה ליום 30 ביוני 2021		יתרה ליום 30 ביוני 2022	
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהקטינו את הערך בספרים	הערך בספרים
מבוקר		בלתי מבוקר			
131	11,851	296	12,460	(667)	13,687
(12)	3,118	-	-	(264)	3,315

ניירות-ערך

כתבי התחייבות נדחים

3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2021	2021	2022	2021	2022
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾				
מבוקר		בלתי מבוקר		
14	17	(40)	(16)	(46)
(1,460)	722	6,035	(862)	4,901
16	46	17	17	7
-	-	1	-	1
(1,430)	785	6,013	(861)	4,863

חוזי ריבית

חוזי מטבע-חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך-הכל

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 ביוני 2022						
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות		
22,382	10,249	83	2,502	9,276	272	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(12,808)	(2,245)	(59)	(1,932)	(8,572)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(5,811)	(5,122)	-	(61)	(628)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
3,763	2,882	24	509	76	272	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
17,004	7,808	103	2,926	5,670	497	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(5,073)	(1,227)	(43)	(746)	(3,057)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
39,386	18,057	186	5,428	14,946	769	סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים
19,717	5,643	61	2,873	10,883	257	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(12,808)	(2,245)	(59)	(1,932)	(8,572)	-	מכשירים פיננסיים
(3,173)	(1,195)	-	(229)	(1,749)	-	ביטחון במזומן ששועבד
3,736	2,203	2	712	562	257	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
30 ביוני 2021						
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות		
10,092	2,430	183	1,997	5,318	164	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(6,276)	(626)	(3)	(1,480)	(4,167)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
(2,613)	(1,184)	(180)	(246)	(1,003)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,203	620	-	271	148	164	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
14,913	6,878	122	3,087	4,335	491	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(4,620)	(1,939)	(1)	(731)	(1,949)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני
25,005	9,308	305	5,084	9,653	655	סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים
10,616	3,814	3	2,189	4,441	169	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾ סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(6,276)	(626)	(3)	(1,480)	(4,167)	-	מכשירים פיננסיים
(2,083)	(1,632)	-	(396)	(55)	-	ביטחון במזומן ששועבד
2,257	1,556	-	313	219	169	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 26 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 6 מיליוני ש"ח (30.06.21: שווי הוגן בגין התחייבויות 46 מיליוני ש"ח, 31.12.21: שווי הוגן בגין התחייבויות 40 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 11 פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2021					
סך-הכל	אחרים	דילרים/ברוקרים ממשלות ובנקים מרכזיים	בנקים	בורסות	
מבוקר					
12,984	3,416	282	2,420	6,641	225
שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(6,226)	(683)	-	(1,554)	(3,989)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
(4,790)	(1,736)	(257)	(382)	(2,415)	-
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל					
1,968	997	25	484	237	225
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
15,340	7,046	105	2,770	4,939	480
סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
(4,559)	(2,108)	-	(699)	(1,752)	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ-מאזני					
28,324	10,462	387	5,190	11,580	705
סך-הכל סיכון אשראי ברוטו בגין מכשירים נגזרים					
14,390	7,419	-	2,495	4,276	200
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
(6,226)	(683)	-	(1,554)	(3,989)	-
מכשירים פיננסיים					
(3,963)	(3,752)	-	(199)	(12)	-
ביטחון במזומן ששועבד					
4,201	2,984	-	742	275	200
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

(1) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי), כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.
 (2) מתוך זה, שווי הוגן ברוטו של נכסים בגין נגזרים משובצים בסך 26 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים משובצים בסך של 6 מיליוני ש"ח.
 30.06.21: שווי הוגן בגין התחייבויות 46 מיליוני ש"ח, 31.12.21: שווי הוגן בגין התחייבויות 40 מיליוני ש"ח.

ה. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)

30 ביוני 2022				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
חוזי ריבית				
37,869	7,275	19,202	8,612	2,780
שקל-מדד				
477,660	66,403	208,543	137,561	65,153
אחר				
390,660	13,837	35,845	114,254	226,724
חוזי מטבע-חוץ				
178,615	168	5,686	70,929	101,832
חוזים בגין מניית				
180	-	23	124	33
חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)				
1,084,984	87,683	269,299	331,480	396,522
סך-הכל				
30 ביוני 2021				
בלתי מבוקר				
889,052	78,307	230,242	219,746	360,757
סך-הכל				
31 בדצמבר 2021				
מבוקר				
915,907	84,390	245,889	238,734	346,894
סך-הכל				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים

שיור לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2021.

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022											לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
סך-הכל	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל		סך-הכל	
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מזה: הלואות לדיוור		מזה: כרטיסי אשראי
4,304	219	4,085	-	401	8	716	329	636	6	3	1,541	1,989	הכנסות ריבית מחיצוניים
(1,117)	(42)	(1,075)	-	(614)	(124)	(88)	(68)	(49)	(30)	-	-	(102)	הוצאות ריבית לחיצוניים
3,187	177	3,010	-	(213)	(116)	628	261	587	(24)	3	1,541	1,887	הכנסות ריבית, נטו: מחיצוניים
-	(13)	13	-	1,066	155	(228)	(20)	11	61	-	(1,206)	(1,032)	בינמגזרי
3,187	164	3,023	-	853	39	400	241	598	37	3	335	855	סך הכנסות ריבית, נטו: הכנסות שאינן מריבית:
(19)	16	(35)	-	(38)	17	(5)	(16)	5	1	-	-	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
920	9	911	34	48	24	138	80	237	38	65	11	312	עמלות והכנסות אחרות
901	25	876	34	10	41	133	64	242	39	65	11	313	סך הכנסות שאינן מריבית
4,088	189	3,899	34	863	80	533	305	840	76	68	346	1,168	סך הכנסות
91	41	50	-	-	3	(77)	77	57	-	-	6	(10)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,996	124	1,872	23	82	41	163	106	478	51	43	114	928	הוצאות תפעוליות ואחרות: לחיצוניים
-	-	-	(14)	14	-	-	-	-	-	-	-	-	בינמגזרי
1,996	124	1,872	9	96	41	163	106	478	51	43	114	928	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
2,001	24	1,977	25	767	36	447	122	305	25	25	226	250	רווח (הפסד) לפני מסים
704	22	682	6	260	13	160	42	104	9	9	79	88	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,297	2	1,295	19	507	23	287	80	201	16	16	147	162	רווח (הפסד) לאחר מסים
46	-	46	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות
1,343	2	1,341	19	553	23	287	80	201	16	16	147	162	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	הפסד (רווח) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,343	2	1,341	19	553	23	287	80	201	16	16	147	162	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי		מזה: מזה: הלוואות לדיור
638,751	30,118	608,633	225	264,158	3,619	90,223	38,209	59,316	811	3,496	120,304	152,072	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,120	-	1,120	-	1,120	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
365,270	16,352	348,918	-	-	3,391	92,383	38,755	60,228	814	3,496	120,747	153,347	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
377,085	18,119	358,966	-	-	1,661	98,259	39,049	61,392	861	4,341	122,947	157,744	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,263	604	2,659	-	-	-	1,008	406	416	-	-	563	829	יתרת חובות לא צוברים
87	-	87	-	-	-	2	7	41	-	-	-	37	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
593,463	22,376	571,087	1	72,090	89,004	78,563	35,493	98,217	36,118	-	-	161,601	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
519,679	21,516	498,163	-	-	88,968	78,176	35,313	98,010	36,117	-	-	161,579	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
529,508	22,350	507,158	-	-	87,193	81,527	35,554	101,747	36,743	-	-	164,394	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
395,865	22,505	373,360	4,432	21,437	4,558	113,002	51,133	73,027	1,189	4,138	68,568	104,582	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
398,865	23,355	375,510	4,296	21,629	5,248	114,077	51,032	72,432	1,220	4,139	69,545	105,576	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
756,559	-	756,559	4,364	92,272	352,616	114,894	28,692	44,737	52,673	-	-	66,311	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
3,869	173	3,696	-	1,931	3	352	211	494	1	3	335	704	מרווח מפעילות מתן אשראי
(914)	(41)	(873)	-	(1,276)	34	48	30	104	36	-	-	151	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
232	32	200	-	198	2	-	-	-	-	-	-	-	אחר
3,187	164	3,023	-	853	39	400	241	598	37	3	335	855	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 21.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	
3,209	156	3,053	-	179	6	503	260	532	5	4	1,138	1,568
(701)	(28)	(673)	-	(386)	(75)	(32)	(39)	(24)	(23)	-	-	(94)
2,508	128	2,380	-	(207)	(69)	471	221	508	(18)	4	1,138	1,474
-	(6)	6	-	847	85	(164)	(18)	(11)	30	(1)	(860)	(763)
2,508	122	2,386	-	640	16	307	203	497	12	3	278	711
201	(5)	206	-	178	12	9	3	4	-	-	-	-
824	11	813	40	19	24	121	69	213	36	52	11	291
1,025	6	1,019	40	197	36	130	72	217	36	52	11	291
3,533	128	3,405	40	837	52	437	275	714	48	55	289	1,002
(647)	(2)	(645)	-	-	(2)	(270)	(52)	23	-	-	(172)	(344)
1,980	127	1,853	24	90	33	151	110	480	48	39	102	917
-	(1)	1	(11)	12	-	-	-	-	-	-	-	-
1,980	126	1,854	13	102	33	151	110	480	48	39	102	917
2,200	4	2,196	27	735	21	556	217	211	-	16	359	429
803	24	779	10	249	8	204	82	78	-	5	127	148
1,397	(20)	1,417	17	486	13	352	135	133	-	11	232	281
20	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-
1,417	(20)	1,437	17	506	13	352	135	133	-	11	232	281
2	(1)	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
1,419	(21)	1,440	17	509	13	352	135	133	-	11	232	281

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021										לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזה: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: הלוואות לדיור		
568,359	28,771	539,588	326	248,328	2,468	69,021	32,053	53,956	556	3,705	104,749	132,880	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
571	-	571	-	571	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות* ⁽¹⁾
311,443	13,458	297,985	-	-	2,160	73,415	32,818	54,865	563	3,597	102,604	134,164	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617	4,482	105,088	138,304	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,590	833	2,757	-	-	-	978	320	777	-	-	1	682	יתרת חובות פגומים
773	43	730	-	-	1	1	18	81	-	-	606	629	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
527,339	19,717	507,622	17	58,664	80,409	61,174	30,918	84,328	34,104	-	-	158,008	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
467,386	18,835	448,551	-	-	80,366	61,046	30,826	84,202	34,104	-	-	158,007	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278	-	-	157,865	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
360,296	19,070	341,226	5,185	19,464	7,068	98,727	46,467	67,593	1,152	4,446	59,490	95,570	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
365,659	19,111	346,548	5,452	19,127	7,486	101,835	47,056	68,378	1,133	4,431	60,300	96,081	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
711,298	-	711,298	4,258	67,931	366,323	88,808	23,597	41,872	51,156	-	-	67,353	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
3,052	135	2,917	-	1,286	2	297	196	476	2	3	278	658	מרווח מפעילות מתן אשראי
(313)	(23)	(290)	-	(403)	12	10	7	21	10	-	-	53	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(231)	10	(241)	-	(243)	2	-	-	-	-	-	-	-	אחר
2,508	122	2,386	-	640	16	307	203	497	12	3	278	711	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סווג מחדש.

(1) יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022										לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזכה: מזה: כרטיסי אשראי	
7,707	389	7,318	-	587	14	1,280	618	1,221	11	7	2,714	3,587
(1,804)	(67)	(1,737)	-	(1,005)	(192)	(131)	(106)	(69)	(54)	-	-	(180)
5,903	322	5,581	-	(418)	(178)	1,149	512	1,152	(43)	7	2,714	3,407
-	(17)	17	-	1,947	235	(393)	(47)	(20)	94	-	(2,053)	(1,799)
5,903	305	5,598	-	1,529	57	756	465	1,132	51	7	661	1,608
129	-	129	-	84	33	12	(11)	8	1	-	-	2
1,904	19	1,885	147	72	51	280	166	476	79	115	21	614
2,033	19	2,014	147	156	84	292	155	484	80	115	21	616
7,936	324	7,612	147	1,685	141	1,048	620	1,616	131	122	682	2,224
(509)	51	(560)	-	-	3	(478)	(103)	42	-	-	38	(24)
3,954	217	3,737	63	184	78	314	212	957	98	94	226	1,831
-	-	-	(22)	22	-	-	-	-	-	-	-	-
3,954	217	3,737	41	206	78	314	212	957	98	94	226	1,831
4,491	56	4,435	106	1,479	60	1,212	511	617	33	28	418	417
1,566	33	1,533	40	496	21	433	179	210	11	10	143	143
2,925	23	2,902	66	983	39	779	332	407	22	18	275	274
73	-	73	-	73	-	-	-	-	-	-	-	-
2,998	23	2,975	66	1,056	39	779	332	407	22	18	275	274
1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2,997	22	2,975	66	1,056	39	779	332	407	22	18	275	274

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022										לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי		מזה: הלואות לדיור
635,901	30,035	605,866	230	263,927	3,044	89,700	38,471	59,515	770	3,455	118,380	150,209	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
1,004	-	1,004	-	1,004	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות ⁽¹⁾
361,997	16,094	345,903	-	-	2,777	91,766	39,074	60,320	774	3,455	118,729	151,192	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
377,085	18,119	358,966	-	-	1,661	98,259	39,049	61,392	861	4,341	122,947	157,744	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,263	604	2,659	-	-	-	1,008	406	416	-	-	563	829	יתרת חובות לא צוברים
87	-	87	-	-	-	2	7	41	-	-	-	37	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
591,751	22,019	569,732	5	70,422	93,680	79,335	35,064	96,085	35,480	-	-	159,661	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
519,600	21,249	498,351	-	-	93,645	78,896	34,848	95,850	35,479	-	-	159,633	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
529,508	22,350	507,158	-	-	87,193	81,527	35,554	101,747	36,743	-	-	164,394	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
392,866	21,657	371,209	4,567	21,245	3,867	111,930	51,237	73,626	1,160	4,137	67,593	103,577	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
398,865	23,355	375,510	4,296	21,629	5,248	114,077	51,032	72,432	1,220	4,139	69,545	105,576	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
759,027	-	759,027	4,364	91,053	354,642	114,306	28,740	44,861	53,320	-	-	67,741	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
7,077	329	6,748	-	3,212	5	694	426	1,001	4	7	661	1,406	מרווח מפעילות מתן אשראי
(899)	(67)	(832)	-	(1,361)	48	62	39	131	47	-	-	202	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(275)	43	(318)	-	(322)	4	-	-	-	-	-	-	-	אחר
5,903	305	5,598	-	1,529	57	756	465	1,132	51	7	661	1,608	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלואות לדיור בסך של 21.9 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021										לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	
5,800	303	5,497	-	410	11	900	487	1,037	6	8	1,788	2,646
(1,059)	(60)	(999)	-	(534)	(122)	(55)	(56)	(38)	(44)	-	-	(150)
4,741	243	4,498	-	(124)	(111)	845	431	999	(38)	8	1,788	2,496
-	(8)	8	-	1,186	140	(253)	(36)	(12)	60	(1)	(1,242)	(1,077)
4,741	235	4,506	-	1,062	29	592	395	987	22	7	546	1,419
650	2	648	-	591	22	21	6	7	-	-	-	1
1,723	21	1,702	136	54	49	234	138	431	75	92	23	585
2,373	23	2,350	136	645	71	255	144	438	75	92	23	586
7,114	258	6,856	136	1,707	100	847	539	1,425	97	99	569	2,005
(1,155)	4	(1,159)	-	-	-	(411)	(96)	(3)	-	-	(240)	(649)
3,899	257	3,642	63	186	71	294	209	937	92	84	193	1,790
-	(1)	1	(14)	15	-	-	-	-	-	-	-	-
3,899	256	3,643	49	201	71	294	209	937	92	84	193	1,790
4,370	(2)	4,372	87	1,506	29	964	426	491	5	15	616	864
1,629	36	1,593	32	494	11	377	168	185	1	5	232	325
2,741	(38)	2,779	55	1,012	18	587	258	306	4	10	384	539
27	-	27	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-
2,768	(38)	2,806	55	1,039	18	587	258	306	4	10	384	539
5	-	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-
2,773	(38)	2,811	55	1,044	18	587	258	306	4	10	384	539

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

סך-הכל	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			
	פעילות חו"ל		פעילות ישראל							פעילות ישראל			
	סך-הכל פעילות חו"ל	סך-הכל פעילות ישראל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: הלוואות לדיור	סך-הכל	
556,576	27,326	529,250	216	242,062	3,040	67,039	31,441	53,556	530	3,543	100,495	131,366	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
566	-	566	-	566	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: השקעות בחברות כלולות* ⁽¹⁾
307,277	14,375	292,902	-	-	2,686	70,237	32,190	54,504	537	3,543	101,234	132,748	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור, ברוטו ⁽¹⁾
328,909	14,954	313,955	-	-	2,635	83,231	33,686	55,482	617	4,482	105,088	138,304	יתרת האשראי לציבור, ברוטו, לסוף תקופת הדיווח
3,590	833	2,757	-	-	-	978	320	777	-	-	1	682	יתרת חובות פגומים
773	43	730	-	-	1	1	18	81	-	-	606	629	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
516,257	19,560	496,697	13	59,447	74,605	58,630	29,904	82,663	33,910	-	-	157,525	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
455,477	18,613	436,864	-	-	74,560	58,506	29,817	82,548	33,910	-	-	157,523	מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ⁽¹⁾
483,090	18,848	464,242	-	-	85,056	67,800	32,365	87,878	33,278	-	-	157,865	יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
354,932	19,031	335,901	4,917	19,802	6,655	95,624	45,878	66,811	1,174	4,460	58,680	95,040	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
365,659	19,111	346,548	5,452	19,127	7,486	101,835	47,056	68,378	1,133	4,431	60,300	96,081	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
682,823	-	682,823	4,203	55,936	358,501	86,372	21,583	39,822	49,894	-	-	66,512	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
פיצול הכנסות ריבית, נטו:													
5,468	275	5,193	-	1,973	4	573	382	946	3	7	546	1,312	מרווח מפעילות מתן אשראי
(523)	(59)	(464)	-	(683)	20	19	13	41	19	-	-	107	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
(204)	19	(223)	-	(228)	5	-	-	-	-	-	-	-	אחר
4,741	235	4,506	-	1,062	29	592	395	987	22	7	546	1,419	סך-הכל הכנסות ריבית, נטו

* סוג מחדש.

(1) יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור בסך של 19.3 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021											לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל	
	פעילות חו"ל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	מזה: מזה: הלוואות לדיור		
11,684	624	11,060	-	728	24	1,892	1,015	2,150	14	15	3,507	5,237	
(1,917)	(107)	(1,810)	-	(940)	(220)	(117)	(103)	(70)	(81)	-	-	(279)	
9,767	517	9,250	-	(212)	(196)	1,775	912	2,080	(67)	15	3,507	4,958	
-	(11)	11	-	2,368	261	(501)	(94)	(72)	112	(1)	(2,349)	(2,063)	
9,767	506	9,261	-	2,156	65	1,274	818	2,008	45	14	1,158	2,895	
1,081	(25)	1,106	-	985	44	49	11	14	-	-	-	3	
3,544	38	3,506	244	112	101	501	290	895	152	199	53	1,211	
4,625	13	4,612	244	1,097	145	550	301	909	152	199	53	1,214	
14,392	519	13,873	244	3,253	210	1,824	1,119	2,917	197	213	1,211	4,109	
(1,220)	25	(1,245)	-	-	(1)	(457)	(184)	48	-	-	(226)	(651)	
7,803	557	7,246	176	358	143	587	403	1,836	181	159	390	3,562	
-	(1)	1	(44)	45	-	-	-	-	-	-	-	-	
7,803	556	7,247	132	403	143	587	403	1,836	181	159	390	3,562	
7,809	(62)	7,871	112	2,850	68	1,694	900	1,033	16	54	1,047	1,198	
2,958	79	2,879	43	983	24	655	346	383	6	19	384	439	
4,851	(141)	4,992	69	1,867	44	1,039	554	650	10	35	663	759	
49	-	49	-	49	-	-	-	-	-	-	-	-	
4,900	(141)	5,041	69	1,916	44	1,039	554	650	10	35	663	759	
14	3	11	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	
4,914	(138)	5,052	69	1,927	44	1,039	554	650	10	35	663	759	

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

ביאור 12 מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021										לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021		
סך-הכל	פעילות ישראל									פעילות ישראל		סך-הכל
	פעילות חו"ל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	מזק: מזה: כרטיסי אשראי	
579,690	28,309	551,381	215	249,001	3,530	73,574	33,334	55,000	604	3,602	104,831	136,123
650	-	650	-	650	-	-	-	-	-	-	-	-
321,961	14,744	307,217	-	-	3,200	76,236	34,057	55,850	611	3,602	105,460	137,263
357,729	15,630	342,099	-	-	4,164	89,436	38,269	60,258	786	4,563	114,690	149,186
3,617	917	2,700	-	-	-	1,085	267	701	-	-	-	647
679	26	653	-	-	-	1	-	39	-	-	569	613
538,332	20,054	518,278	13	58,856	83,549	67,162	31,757	85,772	33,837	-	-	157,332
478,165	19,195	458,970	-	-	83,507	66,999	31,657	85,646	33,837	-	-	157,324
525,072	20,506	504,566	-	-	101,287	84,106	33,579	94,920	33,897	-	-	156,777
367,610	19,594	348,016	5,183	20,186	6,400	101,058	48,043	68,911	1,162	4,395	60,832	97,073
390,280	20,446	369,834	4,837	20,892	2,760	111,900	52,580	74,161	1,106	4,192	65,494	101,598
715,847	-	715,847	4,351	68,667	365,482	93,272	23,474	40,912	51,605	-	-	68,084
פיצול הכנסות ריבית, נטו:												
11,050	571	10,479	-	3,838	9	1,229	790	1,922	6	14	1,158	2,685
(983)	(104)	(879)	-	(1,334)	47	45	28	86	39	-	-	210
(300)	39	(339)	-	(348)	9	-	-	-	-	-	-	-
9,767	506	9,261	-	2,156	65	1,274	818	2,008	45	14	1,158	2,895

- (1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרה לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
- (2) נכסים משוקללים בסיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון (הוראת ניהול בנקאי תקין 201).
- (3) נכסים בניהול - לרבות נכסי קופות-גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות-ערך של לקוחות.
- (4) כולל הלוואות לדיור בסך של 20.6 מיליארד ש"ח ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל החלטות התפעול הראשי בבנק (הנהלת הבנק והדירקטוריון) לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה.

לפרטים בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה [ביאור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2021](#).

מידע על מגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
3,187	-	(294)	164	661	407	1,547	365	337	מחיצוניים
-	-	1,161	(9)	(211)	(44)	(1,211)	22	292	בינמגזרי
(19)	-	(37)	7	13	(5)	-	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,168	-	830	162	463	358	336	388	631	סך-הכל רווח מימוני, נטו
920	31	52	7	158	124	11	157	380	עמלות והכנסות אחרות
4,088	31	882	169	621	482	347	545	1,011	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
91	-	7	41	37	(12)	6	13	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,996	22	192	125	159	135	117	316	930	מחיצוניים
-	(13)	(86)	-	33	12	(2)	20	36	בינמגזרי
2,001	22	769	3	392	347	226	196	46	רווח (הפסד) לפני מסים
704	6	251	14	143	126	80	69	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,297	16	518	(11)	249	221	146	127	31	רווח (הפסד) לאחר מסים
46	-	46	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:									
1,343	16	564	(11)	249	221	146	127	31	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,343	16	564	(11)	249	221	146	127	31	המיוחס לבעלי מניות הבנק
371,976	-	3,806	16,144	101,482	54,465	123,079	34,530	38,470	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
529,508	-	65,096	22,213	83,199	51,797	-	68,840	238,363	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות ושאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
2,508	-	(260)	112	524	334	1,140	313	345	מחיצוניים
-	-	902	4	(152)	(42)	(862)	6	144	בינמגזרי
201	-	183	(6)	18	4	-	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
2,709	-	825	110	390	296	278	320	490	סך-הכל רווח מימוני, נטו
824	38	30	9	136	108	12	138	353	עמלות והכנסות אחרות
3,533	38	855	119	526	404	290	458	843	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
(647)	-	(1)	(2)	(254)	(29)	(172)	(23)	(166)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות:
1,980	22	209	113	173	132	141	254	936	מחיצוניים
-	(16)	(81)	-	12	20	(39)	81	23	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
2,200	32	728	8	595	281	360	146	50	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
803	14	249	28	218	102	128	49	15	רווח (הפסד) לאחר מסים
1,397	18	479	(20)	377	179	232	97	35	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
20	-	20	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
1,417	18	499	(20)	377	179	232	97	35	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	-	-	2	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,419	18	499	(18)	377	179	232	97	35	המיוחס לבעלי זכויות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022									
סך-הכל ⁽³⁾	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
5,903	-	(556)	295	1,244	788	2,722	711	699	מחיצוניים
-	-	2,098	(8)	(372)	(89)	(2,060)	9	422	בינמגזרי
129	-	116	(15)	29	(9)	-	3	5	הכנסות מימון שאינן מריבית
6,032	-	1,658	272	901	690	662	723	1,126	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,904	144	85	15	324	252	22	303	759	עמלות והכנסות אחרות
7,936	144	1,743	287	1,225	942	684	1,026	1,885	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי									
(509)	-	17	51	(549)	(66)	38	54	(54)	הוצאות תפעוליות ואחרות:
3,954	58	404	201	333	269	233	627	1,829	מחיצוניים
-	(24)	(173)	-	61	23	(7)	43	77	בינמגזרי
רווח (הפסד) לפני מסים									
4,491	110	1,495	35	1,380	716	420	302	33	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
1,566	41	482	27	496	257	147	105	11	רווח (הפסד) לאחר מסים
2,925	69	1,013	8	884	459	273	197	22	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
73	-	73	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
2,998	69	1,086	8	884	459	273	197	22	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1	-	-	1	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות הבנק
2,997	69	1,086	7	884	459	273	197	22	
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח									
371,976	-	3,806	16,144	101,482	54,465	123,079	34,530	38,470	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח
529,508	-	65,096	22,213	83,199	51,797	-	68,840	238,363	

- כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח.
- מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
- במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				עסקי ⁽¹⁾	מסחרי	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
4,741	-	(224)	213	966	644	1,791	618	733	מחיצוניים
-	-	1,280	3	(238)	(70)	(1,245)	18	252	בינמגזרי
650	-	599	-	39	7	-	2	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,391	-	1,655	216	767	581	546	638	988	סך-הכל רווח מימוני, נטו
1,723	129	63	18	283	211	24	277	718	עמלות והכנסות אחרות
7,114	129	1,718	234	1,050	792	570	915	1,706	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
(1,155)	-	1	4	(389)	(68)	(240)	(68)	(395)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,899	60	393	241	337	261	266	497	1,844	מחיצוניים
-	(18)	(149)	-	18	27	(73)	160	35	בינמגזרי
רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לפני מסים									
4,370	87	1,473	(11)	1,084	572	617	326	222	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעילות נמשכת
1,629	35	485	36	417	221	230	122	83	רווח (הפסד) מפעילות נמשכת לאחר מסים
2,741	52	988	(47)	667	351	387	204	139	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
27	-	27	-	-	-	-	-	-	רווח (הפסד) נקי:
2,768	52	1,015	(47)	667	351	387	204	139	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5	-	2	3	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,773	52	1,017	(44)	667	351	387	204	139	המיוחס לבעלי מניות הבנק
323,757	-	2,341	13,504	86,192	47,513	104,949	31,787	37,471	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
483,090	-	61,170	18,663	73,164	46,036	-	60,851	223,206	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות ושאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח.
 (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 12 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

מידע על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021									
סך-הכל	התאמות ⁽³⁾	ניהול פיננסי ⁽²⁾	פעילות בינלאומית	פעילות עסקית		פעילות קמעונאית			
				מסחרי	עסקי ⁽¹⁾	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	לקוחות פרטיים	
הכנסות ריבית, נטו:									
9,767	-	(386)	458	2,003	1,366	3,516	1,293	1,517	מחיצוניים
-	-	2,534	10	(475)	(155)	(2,356)	(7)	449	בינמגזרי
1,081	-	1,009	(37)	86	13	-	4	6	הכנסות מימון שאינן מריבית
10,848	-	3,157	431	1,614	1,224	1,160	1,290	1,972	סך-הכל רווח מימוני, נטו
3,544	232	140	32	594	446	54	570	1,476	עמלות והכנסות אחרות
14,392	232	3,297	463	2,208	1,670	1,214	1,860	3,448	סך ההכנסות
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
(1,220)	-	(3)	25	(564)	30	(226)	(79)	(403)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,803	173	784	530	658	501	525	969	3,663	מחיצוניים
-	(46)	(304)	-	42	57	(135)	323	63	בינמגזרי
7,809	105	2,820	(92)	2,072	1,082	1,050	647	125	רווח (הפסד) לפני מסים
2,958	48	981	73	783	410	382	235	46	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
4,851	57	1,839	(165)	1,289	672	668	412	79	רווח (הפסד) לאחר מסים
49	-	49	-	-	-	-	-	-	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:									
4,900	57	1,888	(165)	1,289	672	668	412	79	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
14	-	7	7	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
4,914	57	1,895	(158)	1,289	672	668	412	79	המיוחס לבעלי מניות הבנק
352,623	-	1,913	13,946	96,335	52,758	114,633	33,899	39,139	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
525,072	-	78,123	20,277	85,304	49,442	-	66,102	225,824	פיקודנות הציבור לסוף תקופת הדיווח

- (1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאלות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-8,532 מיליוני ש"ח.
 (2) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.
 (3) במסגרת זו נכללות גם תוצאות של פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר כל אחת מהן אינה מגיעה לכדי מגזר בר דיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2022 יישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (CECL) בדרך של מכאן ולהבא. לפרטים נוספים ראה [ביאור 1.ג](#). בביאור זה מספרי השוואה לתקופות קודמות לא הוצגו מחדש.

א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי*

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
5,910	14	5,896	861	482	4,553	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2022
91	25	66	(16)	6	76	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(172)	-	(172)	(90)	(2)	(80)	מחיקות חשבונאיות
170	-	170	86	1	83	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(2)	-	(2)	(4)	(1)	3	מחיקות חשבונאיות נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיור		
6,400	5	6,395	786	690	4,919	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2021
(647)	-	(647)	(172)	(172)	(303)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(178)	-	(178)	(78)	(2)	(98)	מחיקות חשבונאיות
278	-	278	96	1	181	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
100	-	100	18	(1)	83	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾
(36)	-	(36)	(14)	-	(22)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך) הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי* (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022						
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
5,909	6	5,903	626	533	4,744	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
546	8	538	285	(83)	336	התאמת יתרת פתיחה של ההפרשה בגין CECL
(509)	25	(534)	(62)	38	(510)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(350)	-	(350)	(185)	(3)	(162)	מחיקות חשבונאיות
403	-	403	177	2	224	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
53	-	53	(8)	(1)	62	מחיקות חשבונאיות נטו
5,999	39	5,960	841	487	4,632	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2022 ⁽¹⁾ (בלתי מבוקר)
854	3	851	43	34	774	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021						
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי	
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור		
6,931	5	6,926	1,026	758	5,142	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה (מבוקר)
(1,155)	-	(1,155)	(409)	(240)	(506)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ⁽¹⁾
(385)	-	(385)	(165)	(3)	(217)	מחיקות חשבונאיות
462	-	462	180	2	280	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
77	-	77	15	(1)	63	מחיקות חשבונאיות נטו
5,853	5	5,848	632	517	4,699	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2021 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)
(85)	-	(85)	(45)	-	(40)	(1) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
696	-	696	36	-	660	(2) מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)
הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה

30 ביוני 2022					
סך-הכל	בנקים, ממשלות ואגרות-חוב	אשראי לציבור			
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי**
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
271,405	82,171	189,234	52	-	189,182
שנבדקו על בסיס פרטני					
193,209	5,358	187,851	35,057	123,446	29,348
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
464,614	87,529	377,085	35,109	123,446	218,530
סך-הכל חובות*					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
3,368	25	3,343	5	-	3,338
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,777	11	1,766	793	453	520
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
5,145	36	5,109	798	453	3,858
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.
 ** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-52 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.21: 54 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.21: 39 מיליוני ש"ח).

30 ביוני 2021					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי**
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
179,114	16,070	163,044	933	2	162,109
שנבדקו על בסיס פרטני					
165,865	-	165,865	32,628	105,410	27,827
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
344,979	16,070	328,909	33,561	105,412	189,936
סך-הכל חובות*					
105,349	-	105,349	-	105,295	54
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
3,678	5	3,673	96	-	3,577
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,479	-	1,479	500	517	462
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
5,157	5	5,152	596	517	4,039
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
517	-	517	-	517	-
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.
 ** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-52 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.21: 54 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.21: 39 מיליוני ש"ח).
 *** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי (ליום 30.06.21: 369 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.21: 403 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות*, אגרות-חוב לפדיון, אגרות-חוב זמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך) הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*, אגרות-חוב לפדיון ואגרות-חוב זמינות למכירה (המשך)

31 בדצמבר 2021					
סך-הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			מסחרי**
		סך-הכל	פרטי אחר	לדיוור	
יתרת חוב רשומה של חובות*:					
194,660	15,585	179,075	934	-	178,141
שנבדקו על בסיס פרטני					
178,654	-	178,654	33,874	115,127	29,653
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽¹⁾					
373,314	15,585	357,729	34,808	115,127	207,794
סך-הכל חובות*					
115,057	-	115,057	-	115,018	39
(1) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות*:					
3,638	6	3,632	91	-	3,541
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,474	-	1,474	504	533	437
שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽²⁾					
5,112	6	5,106	595	533	3,978
סך-הכל הפרשה להפסדי אשראי					
533	-	533	-	533	-
(2) מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק הפיגור***					

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות ופיקדונות בבנקים (למעט פיקדונות בבנק ישראל), וחובות אחרים, למעט נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף (המוצגים בסעיף נכסים אחרים). בהתייחס למספרי השוואה, בנוסף אינו כולל אגרות-חוב.

** יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיוור בסך של כ-52 מיליון ש"ח, של לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (ליום 30.06.21: 54 מיליון ש"ח, ליום 31.12.21: 39 מיליון ש"ח).

*** כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי (ליום 30.06.21: 369 מיליון ש"ח, ליום 31.12.21: 403 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור 1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2022					
תקינים	סך-הכל		בעייתיים ⁽¹⁾		מידע נוסף - חובות צוברים ⁽²⁾
	לא צוברים	צוברים ⁽²⁾	לא צוברים	צוברים ⁽²⁾	
	בפיגור של 90 ימים או יותר	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾			
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	42,462	90	216	42,768	7
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	28,421	33	64	28,518	-
שירותים פיננסיים	25,513	78	6	25,597	2
מסחרי - אחר	92,662	2,197	1,544	96,403	41
סך-הכל מסחרי	189,058	2,398	1,830	193,286	50
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁴⁾	122,329	-	563	122,892	-
אנשים פרטיים - אחר	34,376	411	266	35,053	37
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל	345,763	2,809	2,659	351,231	87
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	8,550	234	483	9,267	-
מסחרי אחר	14,820	1,056	101	15,977	-
סך-הכל מסחרי	23,370	1,290	584	25,244	-
אנשים פרטיים	590	-	20	610	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל	23,960	1,290	604	25,854	-
סך-הכל ציבור	369,723	4,099	3,263	377,085	87

(1) סיכון אשראי לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.

(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 59 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 44 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.

(4) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 59 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 57 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2021					
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
17	6	36,348	206	152	35,990
בינוי ונדל"ן - בינוי					
6	4	25,083	129	226	24,728
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	3	21,441	6	143	21,292
שירותים פיננסיים					
58	74	87,758	1,735	2,531	83,492
מסחרי - אחר					
83	87	170,630	2,076	3,052	165,502
סך-הכל מסחרי					
529	606	104,899	1	607	104,291
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
78	37	33,504	680	65	32,759
אנשים פרטיים - אחר					
690	730	309,033	2,757	3,724	302,552
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	130	-	-	130
בנקים בישראל					
-	-	866	-	-	866
ממשלת ישראל					
690	730	310,029	2,757	3,724	303,548
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
1	-	6,387	511	119	5,757
בינוי ונדל"ן					
-	14	12,919	321	1,385	11,213
מסחרי אחר					
1	14	19,306	832	1,504	16,970
סך-הכל מסחרי					
9	29	570	1	29	540
אנשים פרטיים					
10	43	19,876	833	1,533	17,510
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	13,859	-	-	13,859
בנקים בחו"ל					
-	-	1,215	-	-	1,215
ממשלות חו"ל					
10	43	34,950	833	1,533	32,584
סך-הכל פעילות בחו"ל					
700	773	328,909	3,590	5,257	320,062
סך-הכל ציבור					
-	-	13,989	-	-	13,989
סך-הכל בנקים					
-	-	2,081	-	-	2,081
סך-הכל ממשלות					
700	773	344,979	3,590	5,257	336,132
סך-הכל					

- * לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
- (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.2](#). להלן.
- (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 59 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 44 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.
- (5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 59 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 57 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

- ב. אשראי לציבור (המשך)**
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2021					
חובות לא פגומים* - מידע נוסף		סך-הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		לא בעייתיים
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽³⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁴⁾		פגומים ⁽²⁾	לא פגומים	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
20	5	42,343	214	152	41,977
בינוי ונדל"ן - בינוי					
2	5	27,581	115	80	27,386
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
5	-	23,541	6	140	23,395
שירותים פיננסיים					
45	30	93,805	1,719	2,005	90,081
מסחרי - אחר					
72	40	187,270	2,054	2,377	182,839
סך-הכל מסחרי					
602	569	114,612	-	569	114,043
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ⁽⁵⁾					
84	44	34,754	646	71	34,037
אנשים פרטיים - אחר					
758	653	336,636	2,700	3,017	330,919
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	167	-	-	167
בנקים בישראל					
-	-	787	-	-	787
ממשלת ישראל					
758	653	337,590	2,700	3,017	331,873
סך-הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
-	-	7,982	702	109	7,171
בינוי ונדל"ן					
-	-	12,542	214	1,327	11,001
מסחרי אחר					
-	-	20,524	916	1,436	18,172
סך-הכל מסחרי					
8	26	569	1	26	542
אנשים פרטיים					
8	26	21,093	917	1,462	18,714
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	13,444	-	-	13,444
בנקים בחו"ל					
-	-	1,187	-	-	1,187
ממשלות חו"ל					
8	26	35,724	917	1,462	33,345
סך-הכל פעילות בחו"ל					
766	679	357,729	3,617	4,479	349,633
סך-הכל ציבור					
-	-	13,611	-	-	13,611
סך-הכל בנקים					
-	-	1,974	-	-	1,974
סך-הכל ממשלות					
766	679	373,314	3,617	4,479	365,218
סך-הכל					

- * לעניין זה, "חובות לא פגומים" לרבות חובות לא בעייתיים.
 (1) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
 (2) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 13.ב.2](#). להלן.
 (3) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
 (4) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 59 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 44 מיליוני ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.
 (5) כולל יתרת הלוואות לדיור שהוסדרה במסגרת הסדר עם הלווה בסך של כ-56 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 59 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 57 מיליוני ש"ח).

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לציבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך 30 ימי פיגור ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב.

יתורים וארגון מחדש של חוב בעייתי

במדיניות היתורים הבנק מביא בחשבון מגוון שיקולים על מנת למקסם את ההחזר לבנק: ניהול מערכת היחסים עם הלקוח ומקסום הזדמנויות, מניעת default, עיקולים, היבטים ציבוריים וכדומה. ויתורים ניתנים במקרים בהם הלקוח הציג רצון טוב לפרוע את ההלוואות וצפוי כי יעמוד בהתחייבויותיו. במקרים בהם, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק מעניק לחייב ויתור אשר בתנאים אחרים הוא לא היה מעניק, החוב יוגדר כארגון מחדש של חוב בעייתי. ארגון מחדש של חוב בעייתי יכול שיהיה שינוי בתנאי החוב שגורם להפחתה או לדחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב בעתיד הקרוב, הפחתה בשיעור הריבית או בהפחתה של תשלומים על חשבון הקרן, איחוד חובות וכו'. הבנק יכול להסכים לקבל במזומן נכסים או זכות בהון עצמי של החייב כפירעון של החוב למרות שהשווי המתקבל נמוך מסכום החוב מאחר והבנק מגיע למסקנה שהאמור ימקסם את החזר ההשקעה שלו.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

30 ביוני 2022								
סך-הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות*	יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב שהועמדה בשנת						
		קודם	2018	2019	2020	2021	2022	
פעילות לווים בישראל								
ציבור - מסחרי								
71,286	14,890	3,033	2,114	2,968	5,276	18,852	24,153	ביוני ונדל"ן - סך-הכל
69,654	14,552	2,900	2,065	2,878	5,060	18,377	23,822	אשראי בדירוג ביצוע
1,229	220	40	37	60	196	377	299	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
123	26	24	7	11	7	25	23	אשראי בעייתי צובר
280	92	69	5	19	13	73	9	אשראי שאינו צובר
122,000	25,233	10,422	4,013	6,792	12,166	26,258	37,116	מסחרי - אחר - סך-הכל
114,922	23,788	9,572	3,675	6,418	10,361	25,208	35,900	אשראי בדירוג ביצוע
3,253	741	148	225	286	508	638	707	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
2,275	463	449	85	57	539	298	384	אשראי בעייתי צובר
1,550	241	253	28	31	758	114	125	אשראי שאינו צובר
122,892	-	37,029	9,485	13,366	18,120	28,510	16,382	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר - סך-הכל
75,590	-	24,477	6,396	8,115	10,501	16,672	9,429	LTV עד 60%**
44,245	-	10,694	2,972	5,075	7,353	11,388	6,763	LTV מעל 60% ועד 75%**
3,057	-	1,858	117	176	266	450	190	LTV מעל 75%**
121,467	-	36,161	9,341	13,230	18,015	28,397	16,323	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
338	-	240	19	21	16	29	13	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
524	-	250	66	60	55	52	41	בפיגור 89-30 יום
563	-	378	59	55	34	32	5	בפיגור של 90 יום או יותר
563	-	378	59	55	34	32	5	אשראי שאינו צובר
35,053	2,615	1,239	1,824	2,504	4,009	9,892	12,970	אנשים פרטיים - אחר - סך-הכל
32,140	2,216	859	1,488	2,158	3,625	9,167	12,627	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
2,795	369	360	322	332	367	709	336	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
81	20	10	12	11	14	8	6	בפיגור 89-30 יום
37	10	10	2	3	3	8	1	בפיגור של 90 יום או יותר
266	2	67	48	46	41	45	17	אשראי שאינו צובר
351,231	42,738	51,723	17,436	25,630	39,571	83,512	90,621	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל								
25,854	2,599	1,857	1,828	1,994	2,896	5,417	9,263	סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
23,960	2,598	1,286	1,279	1,695	2,630	5,413	9,059	אשראי לא בעייתי
1,290	-	392	522	50	118	4	204	אשראי בעייתי צובר
604	1	179	27	249	148	-	-	אשראי שאינו צובר
377,085	45,337	53,580	19,264	27,624	42,467	88,929	99,884	סך-הכל אשראי לציבור

* ליום 30 ביוני 2022 לא קיימות הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך) 3. מידע נוסף על חובות לא צוברים*

30 ביוני 2022					
יתרת חובות ⁽¹⁾ לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת חובות ⁽¹⁾ לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	סך-הכל יתרת חובות לא צוברים	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
145	34	71	216	1,357	-
בינוי ונדל"ן - בינוי					
11	2	53	64	828	-
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
6	5	-	6	157	-
שירותים פיננסיים					
1,375	411	169	1,544	4,407	8
מסחרי - אחר					
1,537	452	293	1,830	6,749	8
סך-הכל מסחרי					
563	47	-	563	-	17
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
266	119	-	266	1,011	5
אנשים פרטיים - אחר					
2,366	618	293	2,659	7,760	30
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
548	159	56	604	855	-
סך-הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל					
2,914	777	349	3,263	8,615	30
סך-הכל**					
** מזה:					
1,808	535	152	1,960	-	-
נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים					
98	11	197	295	-	-
נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון					
1,008	231	-	1,008	-	-
נמדד על בסיס קבוצתי					

* ליום 30 ביוני 2021 וליום 31 בדצמבר 2021 - חובות פגומים.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 146 מיליוני ש"ח לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים בששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 הינה 3,364 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על חובות לא צוברים* (המשך)

30 ביוני 2021						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
1	1,387	206	108	28	98	בינוי ונדל"ן - בינוי
-	993	129	66	11	63	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	272	6	1	1	5	שירותים פיננסיים
11	4,688	1,735	172	939	1,563	מסחרי - אחר
12	7,340	2,076	347	979	1,729	סך-הכל מסחרי
-	1	1	1	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
23	1,549	680	1	92	679	אנשים פרטיים - אחר
35	8,890	2,757	349	1,071	2,408	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
3	552	511	246	134	265	בינוי ונדל"ן
5	563	321	246	49	75	מסחרי אחר
8	1,115	832	492	183	340	סך-הכל מסחרי
-	4	1	-	-	1	אנשים פרטיים
8	1,119	833	492	183	341	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
43	10,009	3,590	841	1,254	2,749	סך-הכל ציבור**
** מזה:						
-	-	3,140	679	1,177	2,461	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	-	2,363	404	938	1,959	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* ליום 30 ביוני 2021 וליום 31 בדצמבר 2021 - חובות פגומים.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 150 מיליוני ש"ח לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום

30 ביוני 2021.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות פגומים בששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021 הינה 3,827 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)
3. מידע נוסף על חובות לא צוברים* (המשך)

31 בדצמבר 2021						
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך-הכל יתרת ⁽²⁾ חובות	יתרת חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פגומים פרטנית ⁽²⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	יתרת ⁽¹⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽²⁾	
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
3	1,380	214	94	30	120	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	914	115	72	6	43	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	270	6	1	1	5	שירותים פיננסיים
27	4,597	1,719	302	872	1,417	מסחרי - אחר
31	7,161	2,054	469	909	1,585	סך-הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
45	1,454	646	2	87	644	אנשים פרטיים - אחר
76	8,615	2,700	471	996	2,229	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור - מסחרי						
10	719	702	244	174	458	בינוי ונדל"ן
-	443	214	180	34	34	מסחרי אחר
10	1,162	916	424	208	492	סך-הכל מסחרי
-	3	1	-	-	1	אנשים פרטיים
10	1,165	917	424	208	493	סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
86	9,780	3,617	895	1,204	2,722	סך-הכל ציבור**
** מזה:						
-	-	3,177	618	1,132	2,559	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי המזומנים
-	-	2,152	386	930	1,766	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

* ליום 30 ביוני 2021 וליום 31 בדצמבר 2021 - חובות פגומים.

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(3) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים.

אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 317 מיליוני שח בשנת 2021.

מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות פגומים בשנת 2021 הינה 3,681 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי

30 ביוני 2022				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
45	17	-	-	28
בינוי ונדל"ן - בינוי				
24	2	-	-	22
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
9	3	-	-	6
שירותים פיננסיים				
1,070	138	3	-	929
מסחרי - אחר				
1,148	160	3	-	985
סך-הכל מסחרי				
3	-	-	-	3
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור				
602	342	5	-	255
אנשים פרטיים - אחר				
1,753	502	8	-	1,243
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
389	91	-	6	292
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל				
2,142	593	8	6	1,535
סך-הכל ציבור				
30 ביוני 2021				
יתרת חוב רשומה				
סך-הכל ⁽³⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית
פעילות לווים בישראל				
ציבור - מסחרי				
50	24	-	-	26
בינוי ונדל"ן - בינוי				
8	5	-	-	3
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
6	4	-	-	2
שירותים פיננסיים				
1,312	183	-	-	1,129
מסחרי - אחר				
1,376	216	-	-	1,160
סך-הכל מסחרי				
650	446	-	-	204
אנשים פרטיים - אחר				
2,026	662	-	-	1,364
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל				
פעילות לווים בחו"ל				
337	136	-	-	201
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל				
2,363	798	-	-	1,565
סך-הכל ציבור				

(1) צובר הכנסות ריבית.

(2) ליום 30 ביוני 2022 חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי בסך של 2,135 מיליוני ש"ח סווגו כחובות בעייתיים.

(3) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

31 בדצמבר 2021					
יתרת חוב רשומה					
סך-הכל ⁽²⁾	צובר ⁽¹⁾ לא בפיגור	צובר ⁽¹⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽¹⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות ריבית	
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
					בינוי ונדל"ן - בינוי
47	22	-	-	25	
					בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
17	3	-	-	14	
					שירותים פיננסיים
5	3	-	-	2	
1,187	179	-	-	1,008	מסחרי - אחר
1,256	207	-	-	1,049	סך-הכל מסחרי
623	430	-	-	193	אנשים פרטיים - אחר
1,879	637	-	-	1,242	סך-הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
					סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל
273	83	-	-	190	
2,152	720	-	-	1,432	סך-הכל ציבור

(1) צובר הכנסות ריבית.
(2) נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
37	5	4	74	12	11
בינוי ונדל"ן - בינוי					
3	-	-	11	9	9
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
1	4	4	2	4	4
שירותים פיננסיים					
202	20	18	392	55	42
מסחרי - אחר					
243	29	26	479	80	66
סך-הכל מסחרי					
6	1	1	32	4	4
אנשים פרטיים - הלוואות לדויר					
1,427	64	62	2,684	120	117
אנשים פרטיים - אחר					
1,676	94	89	3,195	204	187
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
1	-	-	3	-	-
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,677	94	89	3,198	204	187
סך-הכל ציבור					

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
41	10	10	76	14	13
בינוי ונדל"ן - בינוי					
7	1	1	14	2	2
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
3	-	-	6	2	2
שירותים פיננסיים					
196	32	25	378	80	52
מסחרי - אחר					
247	43	36	474	98	69
סך-הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדויר					
1,015	47	47	2,085	97	96
אנשים פרטיים - אחר					
1,262	90	83	2,559	195	165
סך-הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
4	25	25	8	25	25
סך-הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
1,266	115	108	2,567	220	190
סך-הכל ציבור					

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. מידע נוסף על חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*			
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
4	60	2	30
-	6	-	2
-	4	-	-
14	270	7	127
18	340	9	159
20	1,492	10	755
38	1,832	19	914
פעילות לווים בחו"ל			
-	2	-	-
38	1,834	19	914

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו*			
בשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה
פעילות לווים בישראל			
ציבור - מסחרי			
4	65	3	36
-	11	-	7
-	3	-	3
32	281	20	130
36	360	23	176
20	1,437	9	704
56	1,797	32	880
פעילות לווים בחו"ל			
-	6	-	3
56	1,803	32	883

* חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

5. מידע נוסף לגבי אשראי לא צובר ויתרות בפיגור

ליום 30 ביוני 2022							
סך-הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 עד 180 יום	אינו בפיגור של או בפיגור של עד 90 יום
מסחרי	2,414	91	5	82	75	326	1,756
הלוואות לדיור	583	34	12	36	109	134	-
אנשים פרטיים - אחר	266	-	-	-	-	15	251
סך-הכל	3,263	125	17	118	184	460	2,007

6. מידע נוסף על הלוואות לדיור - אנשים פרטיים

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג ההחזר וסוג הריבית

30 ביוני 2022			
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים		
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך-הכל
	בלתי מבוקר		
שיעבוד ראשון: שיעור המימון עד 60%	48,232	1,171	76,074
מעל 60%	29,966	403	46,325
שיעבוד משני או ללא שיעבוד	692	21	1,047
סך-הכל	9,262	78,890	123,446

30 ביוני 2021			
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים		
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך-הכל
	בלתי מבוקר		
שיעבוד ראשון: שיעור המימון עד 60%	41,885	1,384	65,776
מעל 60%	25,498	417	38,706
שיעבוד משני או ללא שיעבוד	594	25	930
סך-הכל	9,974	67,977	105,412

31 בדצמבר 2021			
סיכון אשראי חוץ-מאזני	יתרת הלוואות לדיור - אנשים פרטיים		
	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך-הכל
	מבוקר		
שיעבוד ראשון: שיעור המימון עד 60%	45,382	1,236	71,413
מעל 60%	27,830	396	42,707
שיעבוד משני או ללא שיעבוד	651	23	1,007
סך-הכל	10,633	73,863	115,127

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

איכות אשראי - יחס ה-LTV

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק לאיכות אשראי. יחס ה-LTV - מהווה יחס בין סכום הלוואה לבין השווי המוערך של הנכס הממומן כפי שאושר על-ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מחושב בעת אישור האשראי למעט החריגים המפורטים להלן:

1. העמדת אשראי נוסף בביטחון אותו נכס.
 2. קבלת הלוואה מתאגיד אחר, תוך ביצוע שיעבוד משותף פרי-פסו בגין הנכס.
 3. גרירת משכנתא.
 4. חלק ממסגרת האשראי שלא נוצל.
 5. פירעון מוקדם מהותי (10 אחוז ומעלה).
- הביאור מציג יתרות חוב בגין הלוואות לדיור תוך פילוח לפי טווח יחסי LTV ודרגות שיעבוד.

ג. מידע בדבר מכירות של חובות

למידע לגבי עסקות מכירת אשראי ראה [ביאור 10.א.3](#).

ד. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני		31 בדצמבר		30 ביוני	
2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
יתרת הפרשה להפסדי אשראי				יתרות החוזים**			
מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר		בלתי מבוקר	
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:							
9	6	1,996	2,111	1,369	2,111	(א) אשראי תעודות	
36	49	6,758	7,627	5,925	7,627	(ב) ערבויות להבטחת אשראי	
131	131	32,974 ⁽¹⁾	40,156 ⁽¹⁾	25,550 ⁽¹⁾	40,156 ⁽¹⁾	(ג) ערבויות לרוכשי דירות***	
170	256	29,801*	31,272	27,292*	31,272	(ד) ערבויות והתחייבויות אחרות****	
31	19	11,333	11,588	13,368	11,588	(ה) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו באחריות הבנק	
116	53	41,534 ⁽¹⁾	37,556 ⁽¹⁾	43,372 ⁽¹⁾	37,556 ⁽¹⁾	(ו) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו	
210	328	64,021	54,061	52,540*	54,061	(ז) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן*****	
94	12	33,720	34,668	30,222	34,668	(ח) התחייבויות להוצאת ערבויות	

* סוג מחדש.

** יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

*** החל מיום 31 בדצמבר 2020, כולל גם ערבויות מסוימות שניתנו במסגרת ליווי פיננסי לפרויקטים מסוג פינוי בינוי, תמ"א 38 (סוג 2) או עסקות קומבינציה, אשר בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים ניתן ליישם מקדמי המרה מופחתים בגינם.

**** כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלקת המעו"ף בסך 76 מיליוני ש"ח (ליום 30.06.2021: 80 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 75 מיליוני ש"ח).

***** כולל התחייבויות למתן אשראי שניתנו ללקוחות במסגרת "אישור עקרוני ושמירת שיעור הריבית" להוראת ניהול בנקאי תקין 451, נהלים למתן הלוואות לדיור.

(1) כולל סיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של כ-36,974 מיליוני ש"ח בגינו נרכש ביטוח מחברות ביטוח זרות (ליום 30.06.2021: 9,889 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2021: 11,053 מיליוני ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 13 מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. ערבויות

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות. במידת הצורך הבנק נוהג לקבל ביטחונות או התחייבויות מסוגים שונים כגון פיקדונות, ניירות-ערך, נדל"ן, יחסים פיננסיים וכדומה. מרבית הערבויות בבנק מדורגות בדירוג ביצוע האשראי.

ליום 30 ביוני 2022					
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם					
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות
בלתי מבוקר					
7,627	8	647	244	1,256	5,472
40,156	35,143	-	-	111	4,902
31,272	6,355	3,929	1,623	5,005	14,360
34,668	-	67	3,592	13,065	17,944
113,723	41,506	4,643	5,459	19,437	42,678

ליום 30 ביוני 2021					
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם					
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה ועד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות
בלתי מבוקר					
5,925	17	607	149	731	4,421
*25,550	*21,944	2	-	1	3,603
*27,292	*3,332	4,105	1,493	6,896	11,466
30,222	-	66	5,918	14,967	9,271
88,989	25,293	4,780	7,560	22,595	28,761

ליום 31 בדצמבר 2021					
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם					
סך-הכל	ללא תאריך פקיעה	פקיעה מעל 5 שנים	פקיעה מעל 3 ועד 5 שנים	פקיעה בין שנה עד 3 שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות
מבוקר					
6,758	11	564	215	1,092	4,876
*32,974	*28,267	-	-	11	4,696
*29,801	*4,723	4,151	1,170	6,636	13,121
33,720	-	67	7,282	17,339	9,032
103,253	33,001	4,782	8,667	25,078	31,725

* סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 30 ביוני 2022							
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
		אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
נכסים							
162,579	-	561	276	13,437	-	148,305	מזמנים ופיקדונות בבנקים
81,506	3,792	971	2,736	32,415	2,323	39,269	ניירות-ערך
1,181	-	-	-	-	-	1,181	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
371,976	3,958	2,954	4,267	29,157	56,622	275,018	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
2,057	-	-	1,289	548	198	22	אשראי לממשלות
1,155	1,082	-	-	-	-	73	השקעות בחברות כלולות
3,457	3,457	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
22,356	1,483	265	436	12,840	1,201	6,131	נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,331	1,202	15	17	117	23	3,957	נכסים אחרים
651,598	14,974	4,766	9,021	88,514	60,367	473,956	סך-כל הנכסים
התחייבויות							
529,508	3,968	3,712	11,140	114,077	11,627	384,984	פיקדונות הציבור
9,045	-	16	153	1,178	-	7,698	פיקדונות מבנקים
1,116	-	3	4	156	1	952	פיקדונות הממשלה
6,018	-	-	-	6,018	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,334	-	-	-	3,315	20,474	3,545	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,711	1,482	234	234	9,545	1,862	6,354	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
14,648	681	332	72	641	3,730	9,192	התחייבויות אחרות
607,380	6,131	4,297	11,603	134,930	37,694	412,725	סך-כל ההתחייבויות
44,218	8,843	469	(2,582)	(46,416)	22,673	61,231	עודף נכסים (התחייבויות)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	-	(752)	2,037	44,911	(1,682)	(44,514)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(132)	699	(127)	-	(440)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	116	(359)	(623)	-	866	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
44,218	8,843	(299)	(205)	(2,255)	20,991	17,143	סך-הכל כללי
-	-	(136)	861	(2,148)	-	1,423	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	572	(1,640)	(2,633)	-	3,701	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 30 ביוני 2021					לא-צמוד	צמוד למדד	מטבע ישראלי	דולר	אירו	מטבע-חוץ ⁽¹⁾	אחר	
		מטבע-חוזר		מטבע-חוזר		מטבע-חוזר								
		אחר	אחר	אחר	אחר	אחר								אחר
נכסים														
170,439	-	161	181	13,878	-	156,219	-	מזמנים ופיקדונות בבנקים						
69,910	3,077	376	2,440	24,515	825	38,677	-	ניירות-ערך						
892	-	-	-	-	-	892	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
323,757	1,021	2,225	5,212	23,447	50,953	240,899	-	אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾						
2,077	-	-	1,229	619	197	32	-	אשראי לממשלות						
571	506	-	-	-	-	65	-	השקעות בחברות כלולות						
3,254	3,254	-	-	-	-	-	-	בניינים וציוד						
10,092	1,062	307	193	2,608	447	5,475	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים						
5,352	1,196	12	-	88	7	4,049	-	נכסים אחרים						
586,344	10,116	3,081	9,255	65,155	52,429	446,308	-	סך-כל הנכסים						
התחייבויות														
483,090	1,080	4,427	12,010	106,092	10,523	348,958	-	פיקדונות הציבור						
10,110	-	28	247	2,125	-	7,710	-	פיקדונות מבנקים						
533	-	-	1	246	2	284	-	פיקדונות הממשלה						
672	-	7	-	665	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
20,944	-	-	-	-	20,791	153	-	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
10,570	1,014	340	216	2,526	1,089	5,385	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
18,090	457	187	93	485	4,646	12,222	-	התחייבויות אחרות						
544,009	2,551	4,989	12,567	112,139	37,051	374,712	-	סך-כל ההתחייבויות						
42,335	7,565	(1,908)	(3,312)	(46,984)	15,378	71,596	-	עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:														
-	-	1,754	2,625	48,763	(3,232)	(49,910)	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	114	460	(2,173)	-	1,599	-	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	(152)	109	(754)	-	797	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)						
42,335	7,565	(192)	(118)	(1,148)	12,146	24,082	-	סך-הכל כללי						
-	-	(1)	-	(55)	-	56	-	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	-	(6)	3	(165)	-	168	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי הצמדה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 14 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	ליום 31 בדצמבר 2021					לא-צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר
		מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי						
נכסים											
189,283	1	127	260	13,397	-	175,498					מזמנים ופיקדונות בבנקים
71,105	3,650	456	2,336	31,921	2,121	30,621					ניירות-ערך
1,253	-	-	-	-	-	1,253					ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
352,623	2,336	2,540	4,044	26,216	54,315	263,172					אשראי לציבור, נטו ⁽²⁾
1,969	-	-	1,170	563	196	40					אשראי לממשלות
853	785	-	-	-	-	68					השקעות בחברות כלולות
3,555	3,555	-	-	-	-	-					בניינים וציוד
12,984	1,447	168	119	3,045	844	7,361					נכסים בגין מכשירים נגזרים
5,156	1,227	14	5	119	11	3,780					נכסים אחרים
638,781	13,001	3,305	7,934	75,261	57,487	481,793					סך-כל הנכסים
התחייבויות											
525,072	2,404	3,786	11,589	110,062	12,338	384,893					פיקדונות הציבור
11,601	-	22	197	3,778	-	7,604					פיקדונות מבנקים
752	-	-	-	318	2	432					פיקדונות הממשלה
3,426	-	7	-	3,419	-	-					ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
25,582	-	-	-	3,118	19,845	2,619					אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
14,350	1,410	183	141	2,666	1,794	8,156					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
15,251	390	288	45	544	5,298	8,686					התחייבויות אחרות
596,034	4,204	4,286	11,972	123,905	39,277	412,390					סך-כל ההתחייבויות
42,747	8,797	(981)	(4,038)	(48,644)	18,210	69,403					עודף נכסים (התחייבויות) השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
-	-	801	4,033	49,520	(592)	(53,762)					מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	(190)	(159)	(1,919)	-	2,268					אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
-	-	(15)	74	(365)	-	306					אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס הבסיס)
42,747	8,797	(385)	(90)	(1,408)	17,618	18,215					סך-הכל כללי
-	-	(9)	82	(1,568)	-	1,495					אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	128	(359)	(3,307)	-	3,538					אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה ריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת הזכויות שאינן מקנות שליטה ואת השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו-כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקות דומות במועד הדיווח.

ניירות-ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונוו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה.

בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות לא צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות לא צוברים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפירעון בסוף התקופה.

בחישוב השווי ההוגן נכללו הנחות פירעון מוקדם בגין אשראי לדיור בהתאם להערכת הבנק בהתבסס על בחינת הנתונים ההיסטוריים של פירעונות מוקדמים ביחס לפרמטרים המסבירים פירעונות אלו. השפעת הנחות אלו על השווי ההוגן הינה הגדלת השווי ההוגן ב-410 מיליוני ש"ח.

פיקדונות, אגרות-חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פיקדונות דומים, או בהנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על-ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

השאלות בין לקוחות - מוצגים כאשראי ופיקדונות ונמדדים לפי ערכם בבורסה של ניירות הערך המושאלים.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

מידת השווי ההוגן של מכשירים נגזרים מתחשבת בין היתר בסיכון האשראי הגלום בעסקות אלו.

אומדן השווי ההוגן של נכסים בגין מכשירים נגזרים, משקף גם את סיכון האשראי של הצד הנגדי, ואומדן השווי ההוגן של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משקף גם את סיכון האשראי של הבנק.

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן מוצג בהתאם ליתרה המאזנית של העמלות בעסקות הנ"ל המהוות קירוב לשווי הוגן.

נכסים והתחייבויות אשר מדידת השווי ההוגן בגינם מתבססת על נתוני רמה 3 - פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחיר אינדיקטיבי מגורם בלתי תלוי, מחיר אינדיקטיבי של צד נגדי לעסקה, מודלים להערכה אשר חלק מהנתונים המשמעותיים בהם אינם נצפים וכן פריטים ששוויים ההוגן נקבע על סמך מחשבוני פנימיים או לשכות שירות אשר חלק מהנתונים בהם אינם נצפים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2022			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
162,556	159,332	-	3,224	162,579	מזומנים ופיקדונות בבנקים
81,220	2,562	16,508	62,150	81,506	ניירות-ערך*
1,181	1,181	-	-	1,181	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
364,777	355,168	-	9,609	371,976	אשראי לציבור, נטו***
2,083	2,083	-	-	2,057	אשראי לממשלות
22,356	9,052	11,646	1,658	22,356	נכסים בגין מכשירים נגזרים
642	608	-	34	642	נכסים פיננסיים אחרים
634,815	529,986	28,154	76,675	642,297	סך-כל הנכסים הפיננסיים**
התחייבויות פיננסיות					
528,890	515,933	1,125	11,832	529,508	פיקדונות הציבור***
8,810	8,810	-	-	9,045	פיקדונות מבנקים
1,119	1,119	-	-	1,116	פיקדונות הממשלה
6,008	6,008	-	-	6,018	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
27,609	11,610	1,639	14,360	27,334	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
19,711	5,250	12,853	1,608	19,711	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,090	7,056	-	34	7,090	התחייבויות פיננסיות אחרות
599,237	555,786	15,617	27,834	599,822	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
266	266	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,070 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 109,314 מיליון ש"ח ובסך של 38,639 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכלל ביתרת פיקדונות הציבור סך של (20) מיליון ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 30 ביוני 2021			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾		רמה 1		
	רמה 2	רמה 3			
נכסים פיננסיים					
170,466	167,480	-	2,986	170,439	מזומנים ופיקדונות בבנקים
69,919	2,334	14,101	53,484	69,910	ניירות-ערך*
892	892	-	-	892	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
325,911	322,576	-	3,335	323,757	אשראי לציבור, נטו***
2,157	2,157	-	-	2,077	אשראי לממשלות
10,092	1,592	7,496	1,004	10,092	נכסים בגין מכשירים נגזרים
602	596	-	6	602	נכסים פיננסיים אחרים
580,039	497,627	21,597	60,815	577,769	סך-כל הנכסים הפיננסיים**
התחייבויות פיננסיות					
484,806	480,394	-	4,412	483,090	פיקדונות הציבור***
10,021	10,021	-	-	10,110	פיקדונות מבנקים
543	543	-	-	533	פיקדונות הממשלה
671	671	-	-	672	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
21,873	798	1,554	19,521	20,944	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
10,570	3,286	6,280	1,004	10,570	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
10,425	10,419	-	6	10,425	התחייבויות פיננסיות אחרות
538,909	506,132	7,834	24,943	536,344	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
199	199	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 1,845 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 84,012 מיליון ש"ח ובסך של 25,453 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-ו](#).
- *** מזה נכלל ביתרת פיקדונות הציבור סך של 46 מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סך-הכל	ליום 31 בדצמבר 2021			יתרה במאזן	
	שווי הוגן ⁽¹⁾				
	רמה 3	רמה 2	רמה 1		
נכסים פיננסיים					
189,299	186,264	-	3,035	189,283	מזמנים ופיקדונות בבנקים
71,112	2,536	14,044	54,532	71,105	ניירות-ערך*
1,253	1,253	-	-	1,253	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
355,298	349,563	-	5,735	352,623	אשראי לציבור, נטו***
2,051	2,051	-	-	1,969	אשראי לממשלות
12,984	2,224	9,330	1,430	12,984	נכסים בגין מכשירים נגזרים
446	419	-	27	446	נכסים פיננסיים אחרים
632,443	544,310	23,374	64,759	629,663	סך-כל הנכסים הפיננסיים**
התחייבויות פיננסיות					
526,995	516,951	-	10,044	525,072	פיקדונות הציבור***
11,534	11,534	-	-	11,601	פיקדונות מבנקים
761	761	-	-	752	פיקדונות הממשלה
3,427	3,427	-	-	3,426	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
26,622	8,829	1,589	16,204	25,582	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
14,350	6,799	6,115	1,436	14,350	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6,960	6,933	-	27	6,960	התחייבויות פיננסיות אחרות
590,649	555,234	7,704	27,711	587,743	סך-כל ההתחייבויות הפיננסיות**
מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים					
133	133	-	-	-	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- * כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 2,058 מיליוני ש"ח. לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות-ערך ראה [ביאור 5](#).
- ** מזה: נכסים והתחייבויות בסך של 90,413 מיליון ש"ח ובסך של 31,394 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר יתרתם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [סעיפים ב-1](#).
- *** מזה נכלל ביתרת פיקדונות הציבור סך של 40 מיליוני ש"ח בגין מכשירים נגזרים משובצים.
- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2022			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
39,542	-	6,778	32,764
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
19,093	-	1,378	17,715
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
4,971	179	4,792	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
2,365	-	2,351	14
אגרות-חוב של אחרים זרים			
65,971	179	15,299	50,493
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
1,722	-	66	1,656
השקעות במניות סחירות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
5,260	-	18	5,242
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
259	-	259	-
אגרות-חוב של אחרים זרים			
866	-	866	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
6,385	-	1,143	5,242
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
949	118	831	-
חוזי שקל-מדד			
6,921	544	6,377	-
חוזי ריבית אחרים			
10,599	6,306	4,076	217
חוזי מטבע-חוץ			
3,879	2,077	361	1,441
חוזי מניות			
9	7	2	-
חוזי סחורות ואחרים			
26	5	21	-
נכסים בגין נגזרים משובצים			
22,383	9,057	11,668	1,658
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
9,622	-	-	9,622
אשראי בגין השאלת ניירות-ערך			
34	-	-	34
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
106,117	9,236	28,176	68,705
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
859	373	486	-
חוזי שקל-מדד			
6,982	439	6,543	-
חוזי ריבית אחרים			
8,072	4,218	3,691	163
חוזי מטבע-חוץ			
3,789	211	2,133	1,445
חוזי מניות			
9	9	-	-
חוזי סחורות ואחרים			
6	-	6	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
19,717	5,250	12,859	1,608
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
8,030	-	-	8,030
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
34	-	-	34
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
4,927	-	1,125	3,802
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
32,708	5,250	13,984	13,474
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 30 ביוני 2021				
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
נכסים				
אגרות-חוב זמינות למכירה				
44,674	-	7,302	37,372	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
13,604	-	854	12,750	אגרות-חוב של ממשלות זרות
2,910	169	2,741	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
2,822	-	2,808	14	אגרות-חוב של אחרים זרים
64,010	169	13,705	50,136	סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה
1,232	-	64	1,168	השקעות במניות סחירות שאינן למסחר
ניירות-ערך למסחר				
1,636	-	12	1,624	אגרות-חוב של ממשלת ישראל
361	-	-	361	אגרות-חוב של ממשלות זרות
199	-	199	-	אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים
121	-	121	-	אגרות-חוב של אחרים זרים
2,317	-	332	1,985	סך-הכל ניירות-ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
371	90	281	-	חוזי שקל-מדד
4,231	306	3,925	-	חוזי ריבית אחרים
3,691	1,047	2,627	17	חוזי מטבע-חוץ
1,776	128	661	987	חוזי מניות
23	22	1	-	חוזי סחורות ואחרים
10,092	1,593	7,495	1,004	סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,369	-	-	3,369	אשראי בגין השאלות בין לקוחות
6	-	-	6	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
81,026	1,762	21,596	57,668	סך-כל הנכסים
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
355	108	247	-	חוזי שקל-מדד
4,806	238	4,568	-	חוזי ריבית אחרים
3,667	2,265	1,385	17	חוזי מטבע-חוץ
1,719	672	60	987	חוזי מניות
23	3	20	-	חוזי סחורות ואחרים
46	23	23	-	התחייבויות בגין נגזרים משובצים
10,616	3,309	6,303	1,004	סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,369	-	-	3,369	פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות
6	-	-	6	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
1,043	-	-	1,043	התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך
15,034	3,309	6,303	5,422	סך-כל ההתחייבויות

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021			
סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-		
	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
נכסים			
אגרות-חוב זמינות למכירה			
34,358	-	6,890	27,468
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
18,282	-	882	17,400
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
2,809	160	2,649	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
2,559	-	2,545	14
אגרות-חוב של אחרים זרים			
58,008	160	12,966	44,882
סך-הכל אגרות-חוב זמינות למכירה			
1,592	-	68	1,524
השקעות במניות סחירות שאינן למסחר			
ניירות-ערך למסחר			
4,774	-	8	4,766
אגרות-חוב של ממשלת ישראל			
3,163	-	-	3,163
אגרות-חוב של ממשלות זרות			
280	-	280	-
אגרות-חוב של אחרים זרים			
722	-	722	-
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים			
8,939	-	1,010	7,929
סך-הכל ניירות-ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
594	93	501	-
חוזי שקל-מדד			
3,481	201	3,280	-
חוזי ריבית אחרים			
6,282	1,656	4,583	43
חוזי מטבע-חוץ			
2,624	272	965	1,387
חוזי מניות			
3	2	1	-
חוזי סחורות ואחרים			
12,984	2,224	9,330	1,430
סך-הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
5,828	-	-	5,828
אשראי בגין השאלות בין לקוחות			
27	-	-	27
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף			
87,378	2,384	23,374	61,620
סך-כל הנכסים			
התחייבויות			
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
598	230	368	-
חוזי שקל-מדד			
3,968	205	3,763	-
חוזי ריבית אחרים			
7,267	5,425	1,800	42
חוזי מטבע-חוץ			
2,514	936	184	1,394
חוזי מניות			
3	3	-	-
חוזי סחורות ואחרים			
40	21	19	-
התחייבויות בגין נגזרים משובצים			
14,390	6,820	6,134	1,436
סך-הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
5,318	-	-	5,318
פיקדונות בגין השאלות בין לקוחות			
27	-	-	27
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף			
4,726	-	-	4,726
התחייבויות בגין השאלת ניירות-ערך			
24,461	6,820	6,134	11,507
סך-כל ההתחייבויות			

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

ליום 30 ביוני 2022					
סך-הכל הרווח (הפסד) בגין השינויים בשווי בתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022	סך-הכל שווי הוגן	מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-			מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
		נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	נתונים נצפים משמעותיים (רמה 2)	מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					בלתי מבוקר
					נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
					אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
16 ⁽¹⁾	295	295	-	-	
48 ⁽²⁾	98	98	-	-	השקעות במניות
64	393	393	-	-	סך-הכל
ליום 30 ביוני 2021					
					בלתי מבוקר
					נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
12 ⁽¹⁾	450	450	-	-	
122 ⁽²⁾	262	262	-	-	השקעות במניות
134	712	712	-	-	סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2021					
					מבוקר
					נכסים שנמדדים לפי שווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
18 ⁽¹⁾	440	440	-	-	
146 ⁽²⁾	338	338	-	-	השקעות במניות
128	778	778	-	-	סך-הכל

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הפסדי אשראי.
 (2) הפסדים שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 במרץ 2022	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2022
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
163	17	(1)	-	-	-	-	179	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(325)	75	-	-	(5)	-	-	(255)	63 ⁽³⁾
31	67	-	4	3	-	-	105	86 ⁽¹⁾
(2,216)	4,314	-	589	(599)	-	-	2,088	2,161 ⁽³⁾
(1,036)	2,649	-	-	253	-	-	1,866	111 ⁽³⁾
6	(8)	-	-	-	-	-	(2)	-
9	(14)	-	-	-	-	-	(5)	- ⁽³⁾
(3,368)	7,100	(1)	593	(348)	-	-	3,976	2,421
סך-הכל								

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021								
שווי הוגן ליום 31 במרץ 2021	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2021
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
172	(4)	1	-	-	-	-	169	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
44	(47)	-	-	(15)	-	-	(18)	(31) ⁽³⁾
167	(83)	-	(2)	(14)	-	-	68	(68) ⁽¹⁾
(70)	(1,418)	-	(150)	420	-	-	(1,218)	(1,000) ⁽³⁾
(229)	(328)	-	(1)	14	-	-	(544)	(19) ⁽³⁾
-	19	-	-	-	-	-	19	-
(20)	(3)	-	-	-	-	-	(23)	(3) ⁽³⁾
64	(1,864)	1	(153)	405	-	-	(1,547)	(1,121)
סך-הכל								

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2022	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2022
160	20	(1)	-	-	-	-	179	-
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
160	20	(1)	-	-	-	-	179	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
(137)	(125)	-	-	7	-	-	(255)	(119) ⁽³⁾
(4)	108	-	4	(3)	-	-	105	189 ⁽¹⁾
(3,769)	3,760	-	292	1,805	-	-	2,088	1,960 ⁽³⁾
(664)	1,814	-	-	716	-	-	1,866	(142) ⁽³⁾
(1)	(3)	-	3	(1)	-	-	(2)	-
(21)	15	-	-	11	-	-	5	-
(4,436)	5,589	(1)	299	2,535	-	-	3,986	1,888

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2021	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2021
165	3	1	-	-	-	-	169	-
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
165	3	1	-	-	-	-	169	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
169	(164)	-	-	(23)	-	-	(18)	(142) ⁽³⁾
118	(18)	-	-	(32)	-	-	68	(13) ⁽³⁾
(2,202)	(9)	-	(74)	1,067	-	-	(1,218)	(5) ⁽³⁾
(752)	(496)	-	3	701	-	-	(544)	(34) ⁽³⁾
-	19	-	-	-	-	-	19	-
(18)	(7)	-	-	2	-	-	(23)	(6) ⁽³⁾
(2,520)	(672)	1	(71)	1,715	-	-	(1,547)	(200) ⁽³⁾

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר
במיליוני ש"ח

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021								
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2020	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾⁽³⁾	רווחים (הפסדים) שנכללו בהון ⁽²⁾	רכישות	סילוקים	העברות אל רמה 3	העברות מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2021	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021
נכסים								
אגרות-חוב זמינות למכירה								
165	(5)	-	-	-	-	-	160	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו								
169	(251)	-	-	(55)	-	-	(137)	(169) ⁽³⁾
118	(72)	-	(10)	(40)	-	-	(4)	(48) ⁽¹⁾⁽³⁾
(2,202)	(2,934)	-	(9)	1,376	-	-	(3,769)	(1,101) ⁽³⁾
(752)	(675)	-	-	763	-	-	(664)	10 ⁽³⁾
-	(1)	-	-	-	-	-	(1)	-
(18)	(8)	-	-	5	-	-	(21)	-
(2,520)	(3,946)	-	(19)	2,049	-	-	(4,436)	(1,308)

- (1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות ריבית.
 (2) רווחים (הפסדים) שנכללו בהון בסעיף התאמות בגין הצגת אגרות-חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן.
 (3) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

ה. במהלך התקופה לא היו מעברים של פריטים הנמדדים לפי שווי הוגן ממדידה ברמה 3 למדידה ברמה 2, למעט העברות הנובעות מסיכון צד נגדי לעסקה. בהתאם למדיניות התאגיד הבנקאי, ההעברות בין הרמות מוכרות כמתרחשות בסוף תקופת הדיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3

ליום 30 ביוני 2022			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	179	ציטוט מצד נגדי לעסקה	ציטוט מצד נגדי לעסקה -
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(255)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (0.06%-2.49%) (0.70%)
חוזי ריבית אחרים	105	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה (0.06%-3.43%) (0.86%)
חוזי מטבע-חוץ	2,088	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה (0.06%-14.41%) (0.32%)
חוזי מניות	1,862	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה (0.06%-2.49%) (0.35%)
חוזי מניות	4	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
חוזי מטבע-חוץ	-	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
חוזי ריבית אחרים	-	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן (100.00%-130.00%) (120.00%)
חוזי סחורות ואחרים	(2)	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה (0.11%-0.82%) (0.12%)
נגזרים משובצים	5	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	98	הערכת שווי	
אשראי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון	295	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

בלתי מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 30 ביוני 2021			
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	169	ציטוט מצד נגדי לעסקה	ציטוט מצד נגדי לעסקה -
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(18)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	סיכון צד נגדי לעסקה 0.04%-3.75% (0.75%)
חוזי ריבית אחרים	68	מודל תמחור נגזרי ריבית	סיכון צד נגדי לעסקה 0.04%-14.50% (1.58%)
חוזי מטבע-חוץ	(1,218)	מודל תמחור אופציות	סיכון צד נגדי לעסקה 0.04%-13.84% (0.43%)
חוזי מניות	(567)	מודל תמחור נגזרי מניות	סיכון צד נגדי לעסקה 0.04%-13.75% (0.45%)
חוזי מניות	23	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
חוזי ריבית אחרים	1	מודל תמחור אופציות	סטיית תקן 55.00%-100.00% (69.00%)
חוזי סחורות ואחרים	19	מודל תמחור נגזרי מטבע	סיכון צד נגדי לעסקה 0.04%-0.04% (0.04%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	(23)	מודל תמחור אופציות	ציטוט מצד נגדי -
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	262	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	450	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 ביוני 2022

מבוקר

ביאור 15 יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשים במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו לרמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021			
שווי הוגן	טכניקות הערכה	נתונים לא נצפים	טווח (ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן יחסי)
במיליוני ש"ח			
1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה			
נכסים			
אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	160	ציטוט מצד נגדי לעסקה	-
יתרות בגין מכשירים נגזרים, נטו			
חוזי שקל-מדד	(137)	מודל תמחור נגזרי מטבע וריבית	0.04%-1.84% (0.68%)
חוזי ריבית אחרים	(4)	מודל תמחור נגזרי ריבית	0.04%-14.23% (1.12%)
חוזי מטבע-חוץ	(3,769)	מודל תמחור אופציות	0.04%-14.29% (0.37%)
חוזי מניות	(687)	מודל תמחור נגזרי מניות	0.04%-1.79% (0.20%)
חוזי מניות	21	מודל תמחור אופציות	-
חוזי ריבית אחרים	2	מודל תמחור אופציות	-
חוזי סחורות ואחרים	(1)	מודל תמחור נגזרי מטבע	0.09%-0.09% (0.09%)
נגזרים משובצים ⁽¹⁾	(21)	מודל תמחור אופציות	-
2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה			
השקעה במניות לא סחירות	338	הערכת שווי	
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	440	נכסים סחירים - שווי שוק בניכוי מקדם ביטחון מתאים	
		נכסים לא סחירים - היוון תזרימי מזומנים בניכוי מקדם ביטחון מתאים	

ניתוח רגישות לגבי מדידות שווי הוגן המסווגות ברמה 3:
 (1) עלייה (ירידה) בשיעור הריבית להיוון תביא למדידת שווי הוגן נמוכה (גבוהה) משמעותית.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות

בתקופת הדוח פורסמו עדכונים רגולטוריים, בתחומי פעילות שונים, אשר להם עשויות להיות השפעות שונות על פעילות הקבוצה. להלן פירוט עדכונים רגולטוריים מהותיים ורלוונטיים לפעילות הבנק. נכון לתקופת הדוח. לפרטים נוספים והרחבה בנושאים שונים, בהם לא חל שינוי בתקופת הדוח, ראה [ביאור 35 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2021](#).

משבר הקורונה והמערכת הבנקאית

לאור ההתאמות שנדרשו בפעילות המערכת הבנקאית עקב משבר הקורונה, פרסם בנק ישראל במהלך שנת 2020 במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין ייעודית מספר 250, ריכוז של כלל ההתאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם וירוס הקורונה, שכלל שורה של הקלות רגולטוריות להתמודדות עם משבר הקורונה. לאור התייצבות המצב במשק, פרסם בנק ישראל ביום 28 בדצמבר 2021 עדכון להוראה 250, במסגרתו בוטלו מרבית ההקלות או עוגנו בהוראות הרלוונטיות, וחלקן הוארכו עד לסוף יוני 2022.

לנוכח השפעת משבר הקורונה על נכסי הבנקים, והמשך מגמת השחיקה ביחס המינוף של המערכת הבנקאית, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 15 במאי 2022 עדכון (מספר 20) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250, בנושא "התמודדות עם משבר הקורונה", במסגרתה האריך בנק ישראל את תוקף ההקלה שנקבעה בהוראת השעה, בה נקבעה הפחתה של חצי נקודת אחוז ביחס המינוף, עד ליום 31.12.23. לאחר מועד זה נדרשת המערכת הבנקאית לשוב בתוך שני רבעונים ליחסי המינוף שנדרשו טרם הוראת השעה.

לפרטים נוספים והרחבה בנושא ראה [ביאור 35 לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2021](#).

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו יוזמות רגולטוריות רבות שעיקר עניינן, הגברת התחרות ועידוד החדשנות במערכת הבנקאית בישראל, חלקן יושמו, וחלקן עדיין נמצאות בשלבי גיבוש ויישום שונים, ובכלל זה:

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ).
בעקבות דיון בוועדת הכלכלה מיום 27 בדצמבר 2021, בנושא צמצום מסגרות האשראי, הוסכם על-ידי משרד האוצר ויו"ר ועדת הכלכלה בתיאום עם בנק ישראל, על הפחתת הצמצום במסגרות כרטיסי האשראי שנקבע בחוק שטרומ. בהתאם לזאת, ביום 30 בינואר 2022 אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9 (ג) בחוק "הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות" במסגרתו הוארכו ההקלות שניתנו בשנה נוספת עד ליום 31 ינואר 2023, כך שהצמצום במסגרות יהיה 45% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 7,500 ש"ח במקום 5,000 ש"ח. בשנת 2023 ישתנה שיעור הצמצום ל-49% כאשר מסגרת מתחת ל-8,500 ש"ח לא תילקח בחשבון בחישוב צמצום המסגרות. תיקון הסעיף יאפשר לבנק לצמצם את הפגיעה בלקוחותיו כתוצאה מצמצום המסגרות.

בנקאות פתוחה - OPEN API

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת חקיקה העוסקת בקידום הבנקאות הפתוחה - חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"א 2021. החוק נותן דגש, בין היתר, לנושאים: מערכת ההסכמות בין הלקוח (וכלל שותפיו לחשבון), נותן שירותי המידע וצרכן המידע, איסור גביית עמלה בגין השירות, אפשרות ביטול השירות, סדרי אבטחת מידע וכו', ונכנסה לתוקף ביום 14 ביוני 2022.

בחוק נקבע כי סלי המידע יעלו לאוויר במועדים הבאים: שלב ג' - הכולל גישה למידע נוסף של הלקוח (אשראי, פיקדונות, חסכונות) ביום 31 באוקטובר 2022. שלב ד' - הכולל מידע על תיק נירות-ערך של הלקוח - צפוי להסתיים עד ליום 14 ביוני 2023. הרחבת המידע לתאגידים תתבצע בשתי פעימות: בחודש ינואר 2023 מידע על תאגידים עם מחזור עד 5 מיליוני ש"ח ומורשה חתימה יחיד (עסק קטן); בדצמבר 2023 יתר התאגידים.

ביום 23 לפברואר 2022 פרסם בנק ישראל, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 368, במסגרתו בוצעו התאמות שונות לנוסח שנקבע בחוק, הוסרו הוראות שיצרו כפילות ביחס אליו, וכן הותאמו לוחות הזמנים לשלבי היישום כפי שנקבעו בו.

הרחבת חוק נתוני אשראי למגזר העסקי

ביום 20 ביולי 2022 הודיע נגיד בנק ישראל כי יעשה שימוש בסמכות שנתנה לו וירחיב את חוק נתוני אשראי לגבי תאגידים וזאת על מנת לשפר את הנגישות לאשראי לעסקים קטנים ובינוניים ולהגביר את התחרות בתחום זה. עם גיבוש הכללים הנדרשים לשם הרחבת המאגר הקיים לנתוני אשראי של תאגידים הנגיד יקיים התייעצות עם שר המשפטים ויביאם לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת כקבוע בחוק, במקביל לקידום תיקוני חקיקה שיינתן ויידרשו לשם התאמת הוראות החוק.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

יוזמות רגולטוריות בתחום התשלומים

תזכיר חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, התשפ"ב-2022

תזכיר החוק פורסם ביום 10 בינואר 2022 ומטרתו להסדיר את העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ בנקאיים ומערכת היחסים בינם לבין הבנקים, על מנת, ולאפשר לגופים אלה להשתלב כשחקן משמעותי בשוק התשלומים, ובכך להביא לעידוד התחרות. בהתאם לתזכיר חוק זה, השירותים אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת הרשות לניירות-ערך, כוללים, בין היתר; הנפקת אמצעי תשלום; מתן הוראת תשלום; פעילות סליקה; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון, ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים וכד'. לנוכח ההתפתחויות בתחום התשלומים והפעילות של ארנקים דיגיטליים, פרסם בנק ישראל ביום 16 ליוני 2021 קול קורא לקבלת מידע בנושא תשלומים באמצעות הטלפון הנייד. לצורך כך, ובהמשך לוועדה שהוקמה לגיבוש מדיניות בנק ישראל בנושא, התבקש מידע מגופים ישראלים ובין-לאומיים בעלי ניסיון וידע מתאימים על תחום התשלומים באמצעות הטלפון הנייד או מכשירים חכמים אחרים, בדגש על תחום השימוש במידע שנבוע אגב תשלומים כאלה, וכן בנוגע לאפשרות של ביצוע העברות של תשלומים בין יישומונים (אפליקציות) שונים בטכנולוגיית Peer to Peer (להלן תשלומי P2P), בפרט הסוגיות הבאות: השימוש במידע שנבוע מפעילות התשלומים בנייד; יתרונות וחסרונות ביצירת ממשק לביצוע תשלומי P2P בין יישומונים שונים; התייחסות להיבטי תחרות, תנאי שוק הוגנים, יעילות וחדשנות, דינמיקת שוק והגנת הצרכן. בהמשך לזאת, פרסם בנק ישראל ביום 11 בינואר 2022 את מסקנות הוועדה, ובכלל זה, (1) בנק ישראל מחזיק בתפיסה העקרונית לעניין המידע אשר נוצר ונאסף בגופים הפיננסיים השונים אודות לקוח, לפיה המידע שייך ללקוח, כך שיש בידי הלקוח את הזכות להחליט אילו גורמים יחשפו למידע האמור ואילו שימושים יעשו בו. בהתאם לגישה זו, בנק ישראל סובר כי (2) גופים פיננסיים רשאים להשתמש במידע שקיבלו בהסכמה של לקוחותיהם לשימושים שהסכימו הלקוחות, בכפוף לכל דין. עוד הודגש כי התאמת חוק הגנת הפרטיות בישראל לדין האירופאי, צפוי בין היתר, לתת מענה גם לסוגיות שימוש במידע בכל הנוגע למידע שנאסף אגב מתן שירות, באופן חוצה סקטורים במשק הישראלי.

הגנת הפרטיות

ביום 5 בינואר 2022 עברה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022 קריאה ראשונה בכנסת. התיקון הצפוי להתאים את הרגולציה הקיימת בישראל בתחום להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, ולחקיקה האירופאית (GDPR), לצמצם את חובת הרישום על מאגרי מידע, ולהרחיב את סמכויות האכיפה המנהלית של הרשות להגנת הפרטיות.

ביום 2 במאי 2022 פרסמה הרשות להגנת הפרטיות טיוטת גילוי דעת להערות הציבור בה מבקשת הרשות להבהיר את פרשנותה לעניין "חובת יידוע במסגרת איסוף ושימוש במידע אישי" הקבועה בסעיף 11 לחוק הגנת הפרטיות. סעיף 11 לחוק קובע כי פניה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע, תלויה בהודעה בה יצוין: למי יימסר המידע ומטרות המסירה; המטרה אשר לשמה מבוקש המידע; והאם חלה על אדם חובה חוקית למסור את המידע או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו. לעניין זה הבהירה הרשות כי חובת היידוע חלה בכל מקרה של פניה לאדם במסגרת נאסף מידע אישי אודותיו, הן כאשר המידע נמסר מכוח הסמכה שבדין, והן כאשר המידע נמסר מרצונו החופשי, ומחייבת את הפונה לציין אם חלה חובה חוקית למסור לו את המידע.

ביום 22 ליוני 2022 אישרה מליאת הכנסת בקריאה טרומית את הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון - מחיקה ממאגרי מידע) התשפ"ב-2022, אשר מטרתה לעגן בחקיקה את זכותה של אדם לדרוש מחיקת מידע אודותיו ממאגר. המשך הליך חקיקה זה יתבצע במסגרת הליך החקיקה של תיקון 14 לחוק הגנת הפרטיות, כאמור לעיל.

הוראות המפקח על הבנקים בנושאים נוספים שפורסמו/נכנסו לתוקף בתקופת הדוח

- **עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 362 בנושא "מחשוב ענן"** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 13 ביוני 2022 נוסח סופי לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 362 בנושא "מחשוב ענן", ולהוראת הדיווח לפיקוח מס' 881 בנושא "דיווח על מחשוב ענן". במסגרת העדכון, בוטל האיסור שחל עד כה, והותר למערכת הבנקאית לעשות שימוש במחשוב ענן במערכת ליבה, בכפוף לדרישות ממשל תאגידי מחמירות, והידוק הליכי ניהול סיכונים. כמו-כן, נקבע, כי השימוש בשירותי מחשוב ענן הינו מקרה פרטי של מיקור חוץ, ועל כן יחולו על בנק העושה שימוש בשירותי מחשוב ענן, גם דרישות הוראת ניהול בנקאי תקין 359A לעניין מיקור חוץ. מועד תחילה של הוראה זו הינו ביום 1 בינואר 2023. לעניין חוזים שנכרתו לפני מועד פרסום הוראה זו - במועד החידוש הקרוב של החוזה ולא יאוחר מ-4 שנים ממועד התחילה, יתאים הבנק את החוזים להוראה זו ככל שהדבר נדרש. לעניין חוזים שנכרתו לאחר מועד פרסום הוראה זו ועד למועד התחילה - לא יאוחר משנה ממועד התחילה, יתאים הבנק את החוזים להוראה זו ככל שהדבר נדרש.
- **הוראת ניהול בנקאי תקין 460 בנושא "הצגת נתוני פעילות בפיקודן ניירות-ערך"** - ביום 13 ביוני 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראה במסגרתו, בין היתר: הוחרגו סוגי לקוחות העונים על הגדרות "עושה שוק" ו"זירת סוחר" כמו-כן לקוחות המקבלים מהבנק שירות משמורת ניירות-ערך, שיעור התשואה יחושב ללא שיובאו בחשבון הוצאות מסים כמפורט בהנחיות הכלולות בדיווח התקופתי ללקוח בנספח להוראה, חישוב התשואה ביחס ללקוח המקבל שירותי ייעוץ השקעות יכלול גם פיקודנות מובנים, גם עבור לקוח שחדל לקבל שירותי ייעוץ השקעות אולם בחשבון מתנהל עדיין פיקודן מובנה. מועד התחילה של ההוראה הינו עד ליום 1 בינואר 2023.
- **עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 203 בנושא מדידה והלימות הון** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 25 למאי 2022 עדכון לניהול בנקאי תקין 203 בנושא מדידה והלימות הון, במסגרתו התווספה לרשימת החובות המשוקללים בסיכון מוגבר, שמשקל הסיכון שלהם הינו 150% ומעלה, גם הלוואות למימון קרקעות, ששיעור המימון שלהן עולה על 80%. העדכון יכנס לתוקף במלואו ביום 30 ביוני 2023.

ביאור 16 יוזמות רגולטוריות (המשך)

- עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 בנושא "נהלים להלוואות לדיור"** - ביום 31 בינואר 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנוהל בנקאי 451 בנושא נהלים להלוואות לדיור, לפיו, תאגיד בנקאי נדרש, בין היתר:
 - למתן אישור עקרוני ללקוח תוך 5 ימי עסקים מיום בו הוגשה הבקשה לקבלת הלוואה;
 - להעמיד לרשות הציבור מחשבון מקוון המאפשר ביצוע סימולציות של תמהילים שונים של הלוואות לדיור בטווחי זמן שונים;
 - להציג ללקוחותיו בחשבונם באתר האינטרנט של הבנק מידע בהתאם למידע המפורט, בפורמט קבוע, ובתדירות דו שנתי. תחילתה של הוראה זו ביום 31 באוגוסט 2022.בהמשך לזאת, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 7 ביולי 2022 עדכון נוסף במסגרתו בין היתר, נדרשים הבנקים להציג במחשבון המקוון את סכום ההחזר החודשי הראשון, את סכום ההחזר החודשי הגבוה ביותר הצפוי על-פי התחזית ואת סך הסכום הצפוי החזוי שישולם עד לסוף תקופת הלוואה. כמו-כן, התווספה הדרישה להציג את "הריבית הכוללת החזויה" בתמהילים השונים.
- עדכונים להוראת ניהול בנקאי תקין 411 בנושא "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור"** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 9 במאי 2022 נוסח סופי לעדכון סעיף 487 בהוראת ניהול בנקאי תקין 411 הסעיף מעגן את העקרונות והדרישות מהמערכת הבנקאית בניהול סיכון איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור הכרוך במתן שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים, על רקע פוטנציאל הסיכון הגבוה הטמון בפעילות זו. בין הדרישות המפורטות בהוראה, נכללו הדרישות: לקבוע מדיניות ונהלים למתן שירותי תשלום אגב פעילות במטבע וירטואלי; לבצע הערכת סיכונים תקופתית; לדווח בתדירות חצי שנתי להנהלה ולדירקטוריון.

ביום 24 באוקטובר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לנוהל 411 הכולל, בין היתר, הוספת נספח ב'2 העוסק באסדרת היבטי איסור הלבנת הון בשירותי תשלום מתקדמים, דוגמת אפליקציית תשלומים. הערכת הסיכונים, כפי שנערכה על-ידי הפיקוח על הבנקים במסגרת גיבוש האסדרה, העלתה כי סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור, הכרוכים בפעילות בשירותי תשלום אינם גבוהים, נכון למועד זה, וזאת בהינתן מגבלות מהודקות, ובכלל זה הגבלת היקפי הפעילות ומסגרות האשראי. בהתאם לעדכון הנוהל, בנק רשאי לקבוע דרכי זיהוי ואימות חלופיים ביחס לחלק מדרישות צו איסור הלבנת הון, התשס"א-2001 (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידי בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור). מועד התחילה לעניין נספח ב'2 - הינו שנה מיום פרסום העדכון לנוהל, קרי ביום 24 באוקטובר 2022, ויחול הן ביחס ללקוחות חדשים והן ביחס ללקוחות קיימים. בנק הערוך לכך רשאי לפעול בהתאם לעדכון לנוהל, מוקדם ממועד התחילה האמור, ובלבד שהעביר הודעה על כך בכתב לפיקוח על הבנקים.

חקיקה חדשה

- חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34), התשפ"ב-2022** - ביום 22 ביוני 2022 פרסם ברשומות חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34), התשפ"ב-2022, המגביל את גובה העמלה שבנק רשאי לגבות בגין פתיחת תיק הלוואה לדיור, עד לסכום של עד 360 ש"ח. החוק יכנס לתוקפו ביום 22 באוגוסט 2022.

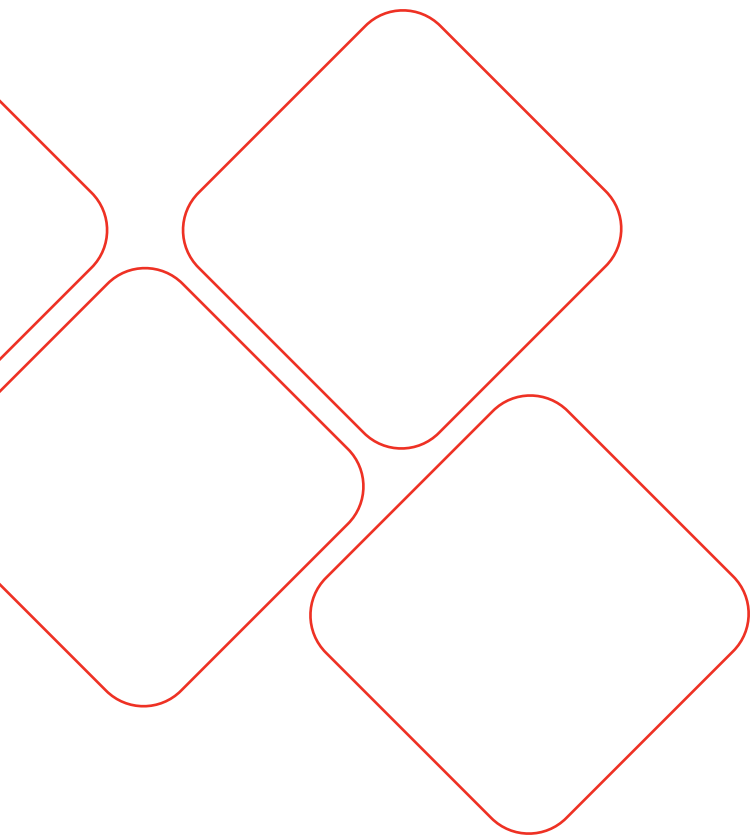
ביום 21 ביולי 2022, פירסם המפקח על הבנקים מכתב המבהיר מספר סוגיות בעניין יישום החוק: החוק חל על כל סוגי הלקוחות של הבנקים ובכללם - יחידים, עסקים קטנים ועסקים גדולים. בהתאם, גם ההוראה שנקבעה חלה ביחס לכל סוגי הלקוחות, ככל ונוגע ב"עמלה בעד טיפול בבקשה להלוואה לדיור"; הגבלת המחיר שנקבעה בתיקון החוק לגבי הלוואות לדיור, כהגדרתן בסעיף 9ב לחוק, חלה בעקיפין על כל סוגי הלוואות לדיור, כהגדרתן בכללי העמלות.
 - חוק המידע הפילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019** - פרסם בחודש ינואר 2019 ונכנס לתוקף ביום 12 ביולי 2022. החוק מחליף את חוק המרשם הפילי ותקנות השבים, התשמ"א-1981 ותכליתו, להגדיר מחדש את נקודת האיזון הראויה בין הצורך לקיים מאגר מידע פילי ולשקול מידע כאמור לבין תקנת השבים. סעיף 38 לחוק קובע את האיסור הנורמטיבי לשקול מידע פילי על-ידי מי שאינו זכאי לקבלו וכן איסור שקילת מידע נוסף הנוגע למידע הפילי, שנודע בדרכים אחרות כגון מפסקי דין ומהתקשורת.
 - תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' --) התשפ"ב-2022** - ביום 1 במרץ 2022 פרסם תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' --), התשפ"ב-2022, תזכיר חוק זה מבקש לערוך מספר תיקונים בחוק פסיקת ריבית והצמדה המבוססים על המלצות הוועדה הבין משרדית לבחינת הריביות לפי חוק פסיקת ריבית אשר מונתה בשנת 2018. העדכונים כוללים, בין היתר: שתי חלופות לחישוב ריבית הבסיס בלבד (שקלית וצמודה), ושינוי מנגנון ריבית הפיגורים והפחתתו. תזכיר החוק עבר קריאה ראשונה במליאה בחודש יוני 2022.
- יוזמות רגולטוריות אלו בעלות השפעה על עסקי קבוצת הבנק בעתיד. הבנק בוחן את המשמעויות העסקיות והתפעוליות הן בטווח המיידי לצרכי יישום, וכן את ההשפעות ארוכות הטווח הנובעות מהן. השפעות אלו אינן ניתנות בכל המקרים לכימות בראשית התהוותן ותלויות, בין היתר בדפוס התנהגות צרכניים, שינויים רגולטוריים נוספים משיקים והתנהגות של שחקנים נוספים בשוק.

Q2
2022

בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

תוכן העניינים

5. ממשל תאגידי

5.1 הביקורת הפנימית

5.2 עניינים אחרים

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

6.1 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.2 דירוג הבנק

6.3 בנקאות חברתית - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

7. נספחים

220

7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

7.2 שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

220

223

205

205

205

206

206

218

219

רשימת הטבלאות

208	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
210	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
211	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
212	טבלה 6-4: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
213	טבלה 6-5: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
215	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
216	טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
218	טבלה 6-8: דירוג
220	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
221	טבלה 7-2: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
222	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
222	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
223	טבלה 7-5: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי 5.1 הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2021. בהמשך לאמור בדוח השנתי לשנת 2021 בנוגע לחילופים בתפקיד המבקר הפנימי הראשי של הבנק ואישור הדירקטוריון למינויו של ד"ר אמיר בכר, עורך-דין שכהן כמשנה למנכ"ל וממונה על חטיבת ניהול הסיכונים, למבקר הפנימי הראשי, ביום 31 במרץ 2022 הודיע המפקח על הבנקים לבנק, כי בהתאם לסמכותו לפי סעיפים 11א ו-14ה(ג) (1) לפקודת הבנקאות, 1941, הוא אינו מתנגד למינויו של ד"ר אמיר בכר, עורך-דין לתפקיד. המינוי נכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2022.

5.2 עניינים אחרים

בחודשים מרץ ואפריל 2022 אימץ דירקטוריון הבנק לפי הוראות תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני) (הוראת שעה), תשפ"ב-2022 אמות מידה לענין גמול השתתפות בשיבות הדירקטוריון וועדותיו לפיהן תסוג השתתפות של דירקטור תוך שימוש באמצעי תקשורת בשל הגבלות הנובעות מנגיף הקורונה כהשתתפות בשיבה רגילה, ובהמשך סיווג הדירקטוריון את השתתפויות הדירקטורים באמצעי תקשורת ביחס לשיבות מחודש מרץ 2020 ועד מרץ 2022 בהתאם לאמות המידה שנקבעו. בהמשך לכך שילם הבנק בחודש אפריל 2022 השלמת גמול לדירקטורים (לרבות לדירקטורים שכהנו בעבר בתקופה האמורה) בסך כולל של כ-1.9 מיליון ש"ח (בתוספת מע"מ).

בחודש מאי 2022 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לגיון הרכב הדירקטוריון לפיה, במסגרת מכלול השיקולים לגבי הרכב הדירקטוריון וכשירותו הקולקטיבית, הדירקטוריון ישאף לכך שהרכבו יכלול שיעור של 40% או יותר מאוכלוסיות המיוצגות בחסר בתפקידים עסקיים בכירים (כגון: נשים, מיעוטים אתניים, חרדים, וכד') ובכל מקרה יפעל, כפוף להוראות הדין החלות על תאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה, במטרה לשמור על שיעור גיוון מגדרי של לפחות 30%. בעת גיבוש בקשת צרכים לוועדה למינוי דירקטורים לפני אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים, יבחן הדירקטוריון את שיעור הגיוון הקיים בו ויכלול בבקשת הצרכים בקשה מהוועדה למינוי דירקטורים להציע במידת האפשר מועמדים באופן שיאפשר מימוש המדיניות האמורה. מובהר כי גם אם מכל סיבה שהיא שיעור הגיוון המגדרי בדירקטוריון הבנק לא יעמוד ברף הנזכר לעיל, אין בכך כדי לגרוע בכשירותו או תוקף החלטותיו של הדירקטוריון. בהמשך לאמור בדוח השנתי לשנת 2021 בנוגע לחילופים הצפויים בתפקיד המבקר הפנימי הראשי של הבנק ואישור הדירקטוריון למינויו של ד"ר אמיר בכר, שכהן כממונה על חטיבת ניהול הסיכונים, למבקר הפנימי הראשי, ביום 31 במרץ 2022 הודיע המפקח על הבנקים לבנק, כי בהתאם לסמכותו לפי סעיפים 11א ו-14ה(ג) (1) לפקודת הבנקאות, 1941, הוא אינו מתנגד למינויו של ד"ר בכר לתפקיד.

ביום 13 באפריל 2022 אישר דירקטוריון בהמלצת מנכ"ל הבנק שבג' מירב בן שושן כהן, שכהנה בשש השנים האחרונות כמנהלת אגף ניהול נכסים והתייבויות בחטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית, תצטרף להנהלת הבנק ותמונה למנהלת הסיכונים הראשית וממונה על חטיבת ניהול הסיכונים. בג' בן שושן כהן מחליפה בתפקיד את ד"ר אמיר בכר. ביום 12 במאי 2022 הודיע המפקח על הבנקים לבנק, כי אינו מתנגד למינויה של הגב' בן שושן כהן לתפקיד. המינוי האמור, כמו גם מינויו של ד"ר אמיר בכר לתפקיד המבקר הפנימי הראשי ומינויו של מר זאב חיו לממונה על החטיבה לשירותים בנקאיים נכנסו לתוקף ביום 1 ביוני 2022.

מר אסף אזולאי שכהן כסמנכ"ל השיווק של הבנק סיים את תפקידו ביום 15 במאי 2022 ופרש מהבנק. את מר אזולאי החליף בתפקיד מר יגאל ברקת שהצטרף לבנק.

ביום 26 ביוני 2022 אישר דירקטוריון בהמלצת מנכ"ל הבנק את השינויים הארגוניים והמינויים המפורטים להלן: היחידות השונות של חטיבת החדשנות ואסטרטגיה פוצלו בין חטיבות הבנק. חטיבת שווקים פיננסיים ובנקאות בינלאומית, שבראשה עומד המשנה למנכ"ל ידן ענתבי, מרכזת את זרוע ההשקעות והפיתוח העסקי האסטרטגי של הבנק ובנוסף לפועלים אקוויטי (זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק) קיבלה לאחריותה גם את יחידות הפיתוח העסקי התאגידי וביט. יחידות האסטרטגיה, דאטה ואנליטיקה הועברו מחטיבה החדשנות והאסטרטגיה לאחריות החטיבה הפיננסית בראשה עומד המשנה למנכ"ל רם גב.

חשבות הבנק הופרדה מהחטיבה הפיננסית והחשבוני הראשי, גיא כליף הוכפף ישירות למנכ"ל הבנק. גולן שרמן, שכהן כממונה על חטיבת החדשנות ואסטרטגיה, יצא בחודש יולי 2022 לתקופת חל"ת.

בנוסף, מר צחי כהן, שכהן כממונה על החטיבה העסקית, הודיע על כוונתו לפרוש מהבנק לאחר כ-28 שנות עבודה, מהן עשר שנים כחבר הנהלת הבנק והוא סיים את תפקידו ביום 19 ביולי 2022. בהמלצת המנכ"ל אישר דירקטוריון כי לתפקיד הממונה על החטיבה העסקית ימונה איתמר פורמן, שכהן בתפקידו האחרון כמנהל האגף העסקי בחטיבה העסקית ובמשך 23 שנות עבודתו בבנק כיהן גם כמנהל סקטור תשתיות, אנרגיה ושוק ההון ובתפקידים נוספים בחטיבה העסקית ובחטיבת שווקים פיננסיים. ביום 14 ביולי 2022 הודיע המפקח על הבנקים לבנק, כי אינו מתנגד למינויו של מר פורמן לתפקיד והמינוי נכנס לתוקף ביום 20 ביולי 2022.

בחודש יוני 2022 אישרו ועדת התגמול (בהתאם לתקנה 1ב לתקנות החברות (הקלות בעסקות עם בעלי עניין), תש"ס-2000 ("תקנות ההקלות")) והדירקטוריון חידוש רכישת פוליסת כיסוי ביטוחי לאחריות הדירקטורים ונושאי משרה בקבוצת הבנק וחבויות כספיות שתוטלנה עליהם בשל תפקודם כנושאי משרה וכן כולל גם כיסוי לחברה בגין סכומים בהם שיפתה את נושאי המשרה ובגין תביעות ניירות-ערך. הכיסוי הביטוחי הינו בגבולות אחריות של 183 מיליון דולר וכן כיסוי נוסף לדירקטורים ונושאי המשרה (side A) בגבולות אחריות של 72 מיליון דולר (סך-הכל כיסוי של 255 מיליון דולר), וזאת החל מיום 1 ביולי 2022, לתקופה של שנים עשר חודשים. סך הפרמיה בגין הכיסוי הביטוחי כאמור עומדת על כ-7.4 מיליון דולר.

באסיפה הכללית השנתית שמונה ביום 11 באוגוסט 2022 נדונו והתקבלו ההחלטות הבאות: (1) נערך דיון בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון וההנהלה של הבנק לשנת 2021; (2) אושר מינויים מחדש של סומך-חיילין (KPMG), רואי חשבון, וזיו האפט (BDO), רואי חשבון לרואי החשבון המבקרים של הבנק במשותף, עד לתום האסיפה הכללית השנתית הבאה של הבנק; (3) אושרו תנאי כהונה מעודכנים ליו"ר הדירקטוריון, מר ראובן קרופיק. זאת, בין היתר בעקבות עדכון להוראות ניהול בנקאי תקין 301 ו-301A שפורסם בחודש אפריל 2022 בנוגע לתפקידי יו"ר הדירקטוריון ותנאי כהונה של יושבי ראש הדירקטוריון בבנקים ללא גרעין שליטה; (4) אושר מינויו של דוד אבנר כדירקטור חיצוני לפי חוק החברות (העומד גם בתנאי הכשירות לדירקטור חיצוני לפי הוראה 301 של המפקח על הבנקים ("הוראה 301")), לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים; (5) אושר מינויו של נעם הנגבי כדירקטור חיצוני לפי הוראה 301, לתקופת כהונה נוספת של שלוש שנים; (6) אושר מינויים של ד"ר דוד צביליחובסקי (לתקופת כהונה נוספת) ושל אודליה לבנון - כדירקטורים במעמד "אחר", היינו שאינם דירקטורים חיצוניים לפי חוק החברות או לפי הוראה 301, לתקופה של שלוש שנים.

כל המועמדים לכהונת דירקטורים הוצעו לאסיפה הכללית על-ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים. המינויים האמורים לכהונת דירקטורים טעונים קבלת אישור המפקח על הבנקים.

בחודש מאי 2022 אישר דירקטוריון הבנק את דוח הסביבה, חברה וממשל (ESG) של הבנק לשנת 2021. הדוח מתפרסם 15-השנה ה-15 ברציפות ונכתב על-פי תקן GRI ברמת השקיפות המקיפה (Comprehensive Option) והשנה לראשונה גם על-פי תקן SASB.

בהמשך לאמור בסעיף 7.2 לחלק ממשל תאגידי ופרטים נוספים בדוח השנתי בנוגע לרכוש קבוע, הבנק בוחן חלופות להשבת נכסים, המשמשים כיום את יחידות ההנהלה הראשית וצפויים להתפנות במסגרת המעבר למבנה המטה המרכזי שנרכש (ראה [ביאור 25.ב.13 לדוחות הכספיים השנתיים](#)). בקשר עם חלק מהנכסים גיבש הבנק תכניות והגישן לאישור הוועדה המקומית לתכנון ובניה במהלך הרבעון השלישי 2022.

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר החזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגידי בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר החזקה נדרשת גב' אריסון, המחזיקה למועד פרסום הדוח כ-7.9% ממניות הבנק, למכור בתוך מספר שנים את החזקותיה בבנק העולות על 5% (לפי היתר המקורי - עד חודש נובמבר 2022, עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות באישור המפקח על הבנקים; ביום 10 ביוני 2021 הודיעה אריסון החזקות, שהמפקח על הבנקים האריך בשנה (עד ליום 20 בנובמבר 2023) את התקופה שבמסגרתה עליה למכור את אמצעי השליטה בבנק העוליים על 5% כאמור). לפרטים נוספים אודות היתר החזקה, השינוי שחל בשנת 2018 במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018](#) סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי.

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגידי הבנקאי ואופן ניהולם

קבוצת הבנק מספקת שירותים בנקאיים ופיננסיים במגוון מגזרי פעילות בישראל ומחוצה לה.

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה.

נכון לתאריך הדוח על המצב הכספי, השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 174 סניפים, בנוסף לשלוחות "פועלים מקרוב", מרכזי ייעוץ, מרכזי פלטינום ללקוחות נבחרים, ושני סניפים נידים המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ.

בנוסף לרשת הסניפים הרחבה, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין, הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב-"חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון" מוקד "פרו" - ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)", פניות כתובות מהאתר והאפליקציה ופניות ברשתות החברתיות.

כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). יצוין כי כ-85% מהפעולות הבנקאיות הנופצות של לקוחות הבנק מבוצעות בשירותי הדיגיטל והשרות העצמי.

בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות מראש עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, זאת על מנת לצמצם את זמן המתנה בסניף ולאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להעצמת הערך ללקוח וליווי הלקוחות בצמתי ההחלטה החשובים בחיים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו, הכוללים בין היתר, שירותים לקבוצות לקוחות בעלי מאפיינים משותפים (מועדון הייטק זון, פועלים YOUNG ומועדון הסטודנטים, ו-Poalim Wonder), שירותים בערוצים הישירים ופיתוח אפליקציות ייעודיות (אפליקציה לפתיחת חשבון 'OPEN', אפליקציית bit, אפליקציית מסחר שוק ההון). בחודש אוקטובר 2021 השיק הבנק תכנית נאמנות (הטבות) ייעודית ללקוחותיו בעלי כרטיס אשראי בנקאי ("פועלים וונדר"), וזאת ללא קשר לזהות חברת כרטיסי האשראי המתפעלת את הכרטיס. התכנית צפויה להחליף חלק מהתכניות המנוהלות על-ידי חברות כרטיסי האשראי המתפעלות את הכרטיסים הבנקאיים.

בחודש נובמבר 2021 נחתם הסכם בין הבנק לבלנדר טכנולוגיות פיננסיות בע"מ ("בלנדר") להקמת חברה בה יחזיק הבנק בשיעור 20% ובלנדר ב-80%, אשר תעסוק בהעמדת אשראי צרכני לאנשים פרטיים בנקודות מכירה פיזיות ווירטואליות בישראל. ההסכם כולל, בין היתר, הוראות בנוגע למימון החברה, בנוגע לאופציות לבנק של רכש (לשיעור של 51%) ושל מכר, וכן אופציית רכש לבלנדר, והכל בנסיבות מסוימות. אישור רשות התחרות להסכם התקבל ביום 16 בפברואר 2022.

לעניין הסכם שנחתם עם אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ (אמ"צ) וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כאל), ראה [ביאור 10\(א\)5](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

פעילות שוק ההון

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים (כולל בתחום המעו"ף), מסחר בניירות-ערך זרים, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון. הפעילויות מתבצעות בחלקן ישירות על-ידי הבנק ובחלקן על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פיננסי בכ-15 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST, יחידת הפלטינום ובחטיבה העסקית, יועצי ההשקעות בבנק הפועלים מעניקים ללקוחותיהם ייעוץ מקצועי וחדשני באמצעות כלים ומערכות מתקדמים תוך הבנת צרכים, השאת ערך וחיזוק הקשר על-ידי מעטפת שירות אישית ומותאמת לכל לקוח.

ייעוץ פנסיוני

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון פרישה באמצעות מערך יועצים הפרוסים ברחבי הארץ. הבנק מחובר למסלוקה הפנסיונית, ומקבל באמצעותה מידע לצורך מתן הייעוץ. לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ב-15 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST ומרכז ארצי לתכנון פרישה. הבנק חתום על הסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה, והוא זכאי, כיועץ אובייקטיבי, לגבות עמלת הפצה אחידה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון פועלת לקידום תיקון חקיקה במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לבצע ייעוץ בטלפון ובאמצעים דיגיטליים. בהתאם לזאת, פרסמה ביום 9 בפברואר 2022 טיוטת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 11), התשפ"ב-2022. הטיוטה קיבלה אישור בוועדת השרים.

ביום 20 לדצמבר 2021 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע בשוק החיסכון הפנסיוני. החוזר קובע את מבנה הממשקים האחידים המשמשים את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, המעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת העברת מידע וביצוע פעולות עסקיות שונות המתבצעות ביניהם. העברת מידע במבנה אחיד מאפשרת שכלול של תהליכי זרימת המידע בשוק ומהווה בסיס לפעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

כמו-כן, כחלק מייעול תהליכי העבודה בשוק ולאור ההתפתחויות הטכנולוגיות, קובע החוזר קיצור לוחות הזמנים להעברת מידע וביצוע פעולות ומנגיש מידע עדכני לכלל השחקנים בשוק. יישום הוראות החוזר יעשה בהדרגה עד שנת 2025.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים באמצעות סניפי הבנק, ב"פועלים בטלפון", ובאמצעות הערוצים הישירים (מכשירים לשירות עצמי, אתר ואפליקציה) ועמוד הפייסבוק של הבנק, זאת הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, ברשת, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים.

לקוחות

המגזר כולל לקוחות פרטיים המקבלים שירותים בפועלים בסניפים, בפועלים בטלפון ובדיגיטל. השירות הניתן מותאם למאפייני הלקוחות השונים.

תחרות

בשנים האחרונות נמשכת העלייה ברמת התחרות. בין היתר בשל, התפתחויות טכנולוגיות ונכונות גוברת מצד לקוחות לקבלת שירותים מרחוק, במקביל להורדת חסמי כניסה למתחרים חדשים וחיזוק מתחרים קטנים ובינוניים. התחרות ממשיכה להתרחב לגופים פיננסיים וחופ בנקאיים, דוגמת חברות כרטיסי האשראי, חברות הביטוח, מיזמים טכנולוגיים פיננסיים וגופים קמעונאיים נוספים. גם רפורמת הבנקאות הפתוחה, יישום החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאות ('חוק שטרם') וחוק נתוני אשראי תורמים לעלייה בעוצמת התחרות בענף. הבנק ממשיך להתאים את מודל ההפעלה לצורך מתן מענה מלא ללקוחותיו בהתאם לצרכים ומאפייניהם המשתנים, תוך מתן שירותים מלאים במגוון רחב של תחומים ומוצרים והנגשתם במגוון רחב של ערוצי שירות.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

בשנת 2022 נמשכה מגמת העדפה מוגברת של הדיגיטל בקרב הלקוחות והמשך צמיחה של תחום זה. בהתאם לכך ולאור ביקוש הלקוחות, הבנק ממשיך להרחיב את היכולות והצעות הערך הדיגיטליות.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות, שמשפיעה על המגזר. לפרטים נוספים ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
985	1,121	489	629	סך הכנסות ריבית, נטו
3	5	1	2	הכנסות מימון שאינן מריבית
988	1,126	490	631	סך-הכל רווח מימוני, נטו
718	759	353	380	עמלות והכנסות אחרות
1,706	1,885	843	1,011	סך ההכנסות
(395)	(54)	(166)	(1)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,879	1,906	959	966	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
222	33	50	46	רווח (הפסד) לפני מסים
83	11	15	15	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
139	22	35	31	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
37,471	38,470	37,471	38,470	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
223,206	238,363	223,206	238,363	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

הרווח המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר לקוחות פרטיים במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 139 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע בעיקר מקיטון בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ומעלייה בהוצאות התפעוליות ואחרות. מנגד, חלה עלייה ברווח המימוני, נטו ובעמלות וההכנסות האחרות.

הרווח המימוני נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,126 מיליון ש"ח בהשוואה ל-988 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-759 מיליון ש"ח בהשוואה ל-718 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בדמי ניהול חשבון ובעמלות מכרטיסי אשראי, שקוזה בחלקה על-ידי ירידה בעמלות משוק ההון.

במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של 54 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 395 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע ברובו מהכנסות גבוהות יותר שנרשמו בתקופה המקבילה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-1,906 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,879 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות האחרות ובהוצאות הפחת בגין תוכנות.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-38.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-39.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-238.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-225.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה בפרק "מגזר לקוחות פרטיים" לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להתמקד בהרחבת הפעילות במגזר העסקים הקטנים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו החל ממימון לפעילות העסקית, חבילת מוצרים ושירותים להתרחבות העסק, שירותי דיגיטל מתקדמים ומוקד שירות מתמחה בעסקים. כמו-כן, הבנק המשיך בפעילות המרכז לצמיחה פיננסית המעניקה לעסקים קטנים בכל רחבי הארץ ידע וכלים לניהול העסק והצמחתו.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון וב"פועלים בטלפון" והן בנכסים הדיגיטליים השונים, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק המקבילים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק בצורה משמעותית את השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשר פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

מגזר העסקים הקטנים מספק שירותים ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים קטנים ובינוניים ממגוון רחב של ענפי משק. בנוסף, מטופלים במגזר החשבונות הפרטיים של הלקוחות העסקיים.

תחרות

הפעילות במגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך מתן שירות מלא, מקיף ומקצועי ללקוח וכן לצורך ניהול סיכונים האשראי. בשנים האחרונות ניכרת כניסה גם של מתחרים חוץ בנקאיים כגון חברות כרטיסי אשראי, גופי מימון חוץ בנקאיים וכן קיימים פינטקים העוסקים בתחום. הבנק פועל באופן מתמיד להתאמת המוצרים והשירותים הניתנים ללקוחותיו וכן הנגשתם ללקוחות במגוון ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

מגמת הגידול בלקוחות הפעילים בדיגיטל וכמות מבצעי הפעולות בנכסים הדיגיטליים בקרב לקוחות עסקיים קמעונאים נמשכה גם במחצית הראשונה של שנת 2022.

אפליקציה חדשה לעסקים

ברבעון זה הורחבה הפריסה של האפליקציה החדשה לעסקים לכלל הלקוחות. האפליקציה מביאה את בשורת הבנקאות הקלה ללקוחות העסקיים, במטרה להקל עליהם ולאפשר להם לבצע פעולות לניהול השוטף של העסק ולהתעדכן בכל מה שקורה בחשבון העסקי בצורה יעילה וקלה. באפליקציה החדשה, כל המידע והפעולות לניהול החשבון העסקי נמצאים במרחק קליק, עיצוב חדש המציג את כל המידע החשוב במקום אחד, לצד מעבר קל ומהיר בין התחומים השונים (העברות כספים, משכורות, הפקדות, חתימה על עסקות ועוד). האפליקציה מהירה ונוחה ושמה את הלקוחות העסקיים במרכז, בהתאם לאופן בו הם רוצים לנהל את החשבון העסקי שלהם.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
636	720	319	387	סך הכנסות ריבית, נטו
2	3	1	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
638	723	320	388	סך-הכל רווח מימוני, נטו
277	303	138	157	עמלות והכנסות אחרות
915	1,026	458	545	סך ההכנסות
(68)	54	(23)	13	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
657	670	335	336	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
326	302	146	196	רווח (הפסד) לפני מסים
122	105	49	69	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
204	197	97	127	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
31,787	34,530	31,787	34,530	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
60,851	68,840	60,851	68,840	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר העסקים הקטנים במחצית הראשונה של שנת 2022, הסתכם ב-197 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-204 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מהכרה בהוצאות מהפסדי אשראי בהשוואה להכנסות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד, שקוץ על-ידי גידול ברווח המימוני.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-723 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-638 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע ברובו מעלייה במרווחים הפיננסיים על הפיקדונות כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-303 מיליון ש"ח בהשוואה ל-277 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בדמי ניהול חשבונות, מעלייה בעמלות הפרשי המרה ובעמלות כרטיסי אשראי שקוץ בחלקן על-ידי ירידה מעמלות משוק ההון. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הוצאות מהפסדי אשראי בסך של כ-54 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-68 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מהכרה בהכנסות שנתרמו בתקופה המקבילה בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-670 מיליון ש"ח בהשוואה ל-657 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-34.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-33.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-68.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-66.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות נציגויות משכן בסניפים השונים הפרושים ברחבי הארץ.

ניתן להגיש בקשה לאישור עקרוני למתן הלוואה לדיור גם בדיגיטל ובפועלים בטלפון.

מוצרים ושירותים

הפעילות העיקרית של מגזר זה הינה מתן הלוואות לדיור ומיועדת לקהל לקוחות המבקשים הלוואה למימון אחת מהמטרות שלהלן:

- הלוואה המיועדת לרכישה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה או שיפוץ.
- הלוואה המיועדת לרכישה מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישה זכות לדירת מגורים.
- הלוואה הניתנת במשכון דירת מגורים ושאינה למטרת עסק.
- הלוואה המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה, כאמור לעיל.

פעולת חיתום משכנתאות נערכת ובחנת בהתייחס לארבעה רכיבים מהותיים: יכולת החזר, הבטוחה - הנכס המוצע לשעבוד, שיעור מימון ומרווחים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

שיווק והפצה

השיווק וההפצה נעשים באמצעות נציגויות משכן בסניפי הבנק ובאמצעות "פועלים בטלפון" ו"פועלים באינטרנט". כמו-כן, מתבצעות פעולות שיווק והפצה באמצעי המדיה השונים כגון שלטים באתרי בניה.

לקוחות

הבנק מעניק הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים ועסקיים אשר מנהלים את חשבונם בבנק או בבנקים אחרים.

תחרות

תחום ההלוואות לדיור מאופיין ברמת תחרותיות גבוהה. מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים, בעצמם או על-ידי יועצי משכנתאות חיצוניים. לעניין זה, בנק ישראל פועל במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 לקידום רפורמה צרכנית משמעותית, שנועדה להשפיע על כל נטלי המשכנתאות במדינת ישראל, בשלושה היבטים: שקיפות המידע ללקוח; יכולת השוואה בין הצעות; פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע תהליך לקיחת המשכנתא.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [ביאור 16](#) בתמצית הדוחות הכספיים.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
546	662	278	336	סך הכנסות ריבית, נטו
24	22	12	11	עמלות והכנסות אחרות
570	684	290	347	סך ההכנסות
(240)	38	(172)	6	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
193	226	102	115	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
617	420	360	226	רווח (הפסד) לפני מסים
230	147	128	80	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
387	273	232	146	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
104,949	123,079	104,949	123,079	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הלוואות לדיור במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-273 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-387 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מהכרה בהוצאות מהפסדי אשראי בהשוואה להכנסות בגין הפסדי אשראי בתקופה המקבילה אשתקד, וכן מעלייה בהוצאות התפעוליות שקוזזו בחלקם על-ידי עלייה ברווח המימוני, נטו.

הרווח המימוני, נטו במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-662 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-546 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בהכנסות הריבית כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הוצאות מהפסדי אשראי בסך של כ-38 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-240 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינוי נבע ברובו מהכרה בהכנסות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בהפרשה הקבוצתית לאור השיפור שחל בפרמטרים המאקרו כלכליים והמשך הירידה בהיקף החובות הנמצאים בדחיית תשלומים. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-226 מיליון ש"ח בהשוואה ל-193 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות האחרות ובהוצאות הפחת בגין תוכנות.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-123.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-114.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [פרק הלוואות לדיור](#) בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

6.1.4. מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים ומרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מרכזי השירות. ברבעון הראשון של שנת 2022, מתוך החלטה להרחיב את מיקוד הבנק בתחום ההיי טק, רוכזה פעילות זאת ביחידה חדשה שמטרתה לפתח הצעות ערך ללקוחות ההיי טק שבמיקוד ובכך גם לבסס את חלקו של הבנק. יחידה זו מספקת שירותים בנקאיים הכוללים מתן אשראי וערבויות, פעילות מטבע-חוץ ועו"ש וכו'.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות המנהלים פעילות יבוא ויצוא. עיקר הגידול במגזר זה, הינו מענף הבנייה והנדל"ן.

טבלה 4-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
574	699	292	363	סך הכנסות ריבית, נטו
7	(9)	4	(5)	הכנסות מימון שאינן מריבית
581	690	296	358	סך-הכל רווח מימוני, נטו
211	252	108	124	עמלות והכנסות אחרות
792	942	404	482	סך ההכנסות
(68)	(66)	(29)	(12)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
288	292	152	147	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
572	716	281	347	רווח (הפסד) לפני מסים
221	257	102	126	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
351	459	179	221	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
47,513	54,465	47,513	54,465	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
46,036	51,797	46,036	51,797	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר המסחרי במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-459 מיליון ש"ח בהשוואה ל-351 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו וכן מגידול בהכנסה מעמלות והכנסות אחרות. הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-690 מיליון ש"ח בהשוואה ל-581 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת העלייה בריביות השקלית והדולרית וכן מעלייה בהיקפי האשראי. ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-211 מיליון ש"ח בהשוואה ל-211 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות מעסקי מימון ומעלייה בעמלות טיפול באשראי. במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי האשראי בסך של כ-66 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-68 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-292 מיליון ש"ח בהשוואה ל-288 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-54.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-52.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-51.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-49.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות ארבעה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן
- תעשייה, מסחר ומלונאות
- תשתיות אנרגיה ושוק ההון
- מימון פרויקטים ותשתיות

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

טבלה 5-6: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
728	872	372	450	סך הכנסות ריבית, נטו
39	29	18	13	הכנסות מימון שאינן מריבית
767	901	390	463	סך-הכל רווח מימוני, נטו
283	324	136	158	עמלות והכנסות אחרות
1,050	1,225	526	621	סך ההכנסות
(389)	(549)	(254)	37	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
355	394	185	192	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,084	1,380	595	392	רווח (הפסד) לפני מסים
417	496	218	143	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
667	884	377	249	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
86,192	101,482	86,192	101,482	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
73,164	83,199	73,164	83,199	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-10,412 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2022 ובסך של כ-4,613 מיליוני ש"ח ליום 30 ביוני 2021.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר העסקי במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-884 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-667 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מהפסדי אשראי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד ומעלייה ברווח המימוני, נטו, שקוזז בחלקו על-ידי עלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-901 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-767 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ביתרות האשראי ומעליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-324 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-283 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מעסקי מימון ובעמלות משוק ההון שקוזזה בחלקה מירידה בעמלות סינדיקציה.

במחצית הראשונה של שנת 2022 נרשמו הכנסות מהפסדי אשראי בסך של 549 מיליוני ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 389 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מקיטון בהפרשה הפרטנית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-394 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-355 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-101.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-96.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-83.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-85.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.

6.1.6. פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, בנק פוזיטיף תורכיה, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכלולים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC. בנוסף הסניף נותן אשראי בדרך של רכישת השתתפויות. תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות, כמפורט להלן.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ ומאז נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית שלו נמכרו/הועברו. למועד הנוכחי לא נותרו לקוחות בשלוחה. הבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

Hapoalim (Luxembourg) S.A. (הפועלים לוקסמבורג)

בחודש ינואר 2021 הוחזר הרישיון הבנקאי של הפועלים לוקסמבורג לבנק המרכזי האירופאי ובחודש אוקטובר 2021 מונה לחברה מפרק.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה באמצעות בנק פוזיטיף, הפועל ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית. במסגרת התכנית האסטרטגית של הבנק, הוחלט לפעול למכירת ההשקעה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. על רקע טענות של בעל מניות המיעוט בפוזיטיף ופתיחת הליכים משפטיים במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של פוזיטיף, חתם הבנק ביום 31 בינואר 2022 הסכם עם בעל מניות המיעוט לפיו ירכוש הבנק את החזקות בעל מניות המיעוט (30.17%) בתמורה לסך של 5 מיליון דולר, כך שהבנק יחזיק 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף והצדדים יוותרו הדדית על טענות הצד האחד כלפי האחר. בעל מניות המיעוט הגיש בקשה לבית המשפט למשיכת תביעתו (אשר תיבחן במסגרת השימוע שנקבע לכלל התביעות להמשך השנה). בתאריך 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק במלוא ההחזקה בבנק פוזיטיף. להערכת הבנק העסקה תסייע לממש את מהלך היציאה מפעילות בתורכיה ותתרום להמשך ניהולו התקין של בנק פוזיטיף. לפרטים בדבר הנחיות בנק ישראל להגדלת שיעורי השקלול של נכסי הסיכון וניכוי מסגרת קווי האשראי מההון הפיקוחי, ראה [ביאור 9.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה. בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל. לפרטים בדבר סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ופרשת FIFA ראה [ביאור 10.1](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
216	287	116	155	סך הכנסות ריבית, נטו
-	(15)	(6)	7	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
216	272	110	162	סך-הכל רווח מימוני, נטו
18	15	9	7	עמלות והכנסות אחרות
234	287	119	169	סך ההכנסות
במיליוני ש"ח				
4	51	(2)	41	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
241	201	113	125	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(11)	35	8	3	רווח (הפסד) לפני מסים
36	27	28	14	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
רווח (הפסד) נקי:				
(47)	8	(20)	(11)	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3	(1)	2	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(44)	7	(18)	(11)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
13,504	16,144	13,504	16,144	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
18,663	22,213	18,663	22,213	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזר הפעילות הבינלאומית במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-7 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-57 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022 בהשוואה לרווח נקי של כ-41 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות הריבית, נטו הנובעת בעיקר מעלייה בשיעור הריבית ומגידול ביתרות האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויון הסתכם בכ-31 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של שנת 2022 בהשוואה להפסד בסך של כ-74 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקטון בהפסד נובע מקטון בהוצאות הנובעות מתהליכי הסגירה של הפעילות וכן מקטון בהוצאות המשפטיות בקשר עם עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

- סך האשראי לציבור של הפעילות הבינלאומית ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-16.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-13.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-16.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-13.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. מרבית האשראי והגידול בפעילות ה-Middle-Market.
- האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2022 בבנק פוזיטיף בתורכיה הסתכם בכ-0.2 מיליארד ש"ח בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2021.

סך פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-22.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021, מרביתם מקורם בסניף ניו-יורק.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכונים השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), נעשית באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים גזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("נג"ה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
- ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
- ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים גזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

טבלה 6-7: מגזרי פעילות גישת ההנהלה - תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2021	2022	2021	2022	
במיליוני ש"ח				
1,056	1,542	642	867	סך הכנסות ריבית, נטו
599	116	183	(37)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
1,655	1,658	825	830	סך-הכל רווח מימוני, נטו
63	85	30	52	עמלות והכנסות אחרות
1,718	1,743	855	882	סך ההכנסות
1	17	(1)	7	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
244	231	128	106	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
1,473	1,495	728	769	רווח (הפסד) לפני מסים
485	482	249	251	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
988	1,013	479	518	רווח (הפסד) לאחר מסים
27	73	20	46	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
רווח (הפסד) נקי:				
1,015	1,086	499	564	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,017	1,086	499	564	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,341	3,806	2,341	3,806	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
61,170	65,096	61,170	65,096	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר הניהול הפיננסי במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,086 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,017 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המימוני, נטו של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-1,658 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,655 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-85 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-63 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

האשראי לציבור, נטו, ליום 30 ביוני 2022 הסתכם בכ-3.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-1.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. פיקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2022 הסתכמו בכ-65.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-78.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2021. הקיטון נובע בעיקר מהקטנת יתרות מפקידים גדולים.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים זניחים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות פועלים סהר בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינן מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזר במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכם ב-69 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 52 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווחי הון ממכירת נכסי נדל"ן.

העמלות וההכנסות האחרות במחצית הראשונה של שנת 2022 הסתכמו ב-144 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-129 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

6.2. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג
בנק הפועלים

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/ אישור הדירוג
מעלות	דירוג מנפיק טווח ארוך	ilAAA	יציב	26 ביולי 2022
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200) ⁽¹⁾	ilAAA		26 ביולי 2022
	כתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾	ilAA+		26 ביולי 2022
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו') ⁽³⁾	ilAA		26 ביולי 2022
מידרוג	שטר הון (סדרה ג') ⁽⁴⁾	ilAA-		26 ביולי 2022
	פיקדונות לזמן ארוך	Aaa.il	יציב	8 במרץ 2022
	פיקדונות לזמן קצר	P-1.il		8 במרץ 2022
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200) ⁽¹⁾	Aaa.il	יציב	8 במרץ 2022
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו') ⁽³⁾	Aa1.il	יציב	8 במרץ 2022
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו') ⁽³⁾	Aa2.il(hyb)	יציב	8 במרץ 2022
	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽⁵⁾	A	יציב	20 ביולי 2022
	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽⁵⁾	A-1		20 ביולי 2022
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽⁴⁾	BBB		20 ביולי 2022
	דירוג פיקדונות טווח ארוך	A2	יציב	26 ביולי 2022
	דירוג פיקדונות טווח קצר	P-1		26 ביולי 2022
	סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	דירוג מנפיק טווח ארוך	A	יציב
דירוג מנפיק טווח קצר		F1+		28 במרץ 2022
כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽⁴⁾		BBB		28 במרץ 2022

- (1) דירוג זהה ניתן גם לאגרות-חוב שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות (סדרות 32, 34, 35, 36).
- (2) הדירוג מתייחס לכתבי התחייבויות נדחים (סדרות יד', טו', טז') שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות.
- (3) דירוג זהה ניתן גם לכתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות (סדרות יח', יט', כ', כא').
- (4) נסחר ברצף מוסדי.
- (5) החל מאוגוסט 2021 חברת S&P מדרגת את סניף פועלים ניו-יורק, שאינו יישות משפטית נפרדת, בדירוג זהה לבנק.

מדינת ישראל

שם המדרג	דירוג טווח ארוך	טווח קצר	אופק הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	AA-	A-1+	יציב
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	A1		חיובי ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A+	F1+	יציב

(1) בחודש אפריל 2022 חברת Moody's העלתה את אופק הדירוג למדינת ישראל מציב לחיוב.

6.3. מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולשוויון הזדמנויות. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית, מקדמת מאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף".

המעורבות החברתית של פועלים בקהילה במחצית הראשונה של שנת 2022 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-18 מיליון ש"ח. משאבים אלו הופנו לקידום תעסוקה איכותית להגברת המוביליות החברתית, העצמאות, תחושת המסוגלות ורווחתו של הפרט. זאת על-ידי הכשרה והשמה איכותית לאנשים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית, מתן כלים וליווי, תמיכה ביזמות, בעסקים קטנים ובהייטק, עידוד השכלה גבוהה והעצמת דור העתיד. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2022 קידמנו 33 מהלכים עם עמותות שמטרתם עידוד תעסוקה וסיוע לדורשי העבודה. השקנו את מיזם 'מיזם פיקס למען הקהילה': מיזם משותף עם 'מיס פיקס דה יוניברס' של 'שדולת הנשים', אשר, נועד לעודד נשים לקידום יזמות חברתית למען נשים. במסגרת המהלך, יבחרו שלושה מיזמים חברתיים, שמטרתם חיזוק והעצמה של נשים, בדגש על הפריפריה החברתית והגאוגרפית. גובה המענקים שיעניק הבנק: 100,000 ש"ח, 75,000 ש"ח ו-50,000 ש"ח.

גם השנה ניהלנו את מיזם 'ערך לדרך' להכשרת עמותות מיזם להעצמת המגזר השלישי בשיתוף עם עמותת 'אלומות', שמסגרתו אנו מקנים לעמותות וארגונים כלים עסקיים וניהוליים לקידום איתנות ארוכת טווח המושגת על יכולות לגיוס משאבים ממגוון מקורות. ברבעון זה השקנו את המחזור ה-12 - מחזור ייעודי שבו משתתפים כ-40 מתנ"סים. ומחזור ייעודי לעמותות מהחברה הערבית.

כחלק מקידום סוגיות גיוון והעצמה פיננסית לנשים בחברה החרדית הקמנו את 'קהילת הנשים החרדיות בהייטק' בשיתוף עם עמותת 'קמא-טק' ופורום הבוגרות, במסגרתה מוצעות הרצאות מקצועיות במגוון נושאים בעולמות הפיננסים, צמיחה אישית ופיתוח קריירה. כמו-כן הענקנו חסות ל"ועידת אחת ועוד אחת" - ועידה לאומית לתעסוקת נשים חרדיות שהתכנסה במטרה להביא לשילוב מוצלח של נשים חרדיות במעגל העבודה.

קידמנו צעירים וצעירות מהחברה הערבית להשתלבות מיטיבה בתעסוקה איכותית דרך תמיכה בעשרות תכניות כגון שילוב סטודנטים יחד עם עמותת "קו משווה", קידום עובדות בחברות פיתוח מובילות של עמותת לוטוס, הענקת מלגות לחברה הדרוזית (סלאח פלח), התנסות ושילוב בתעסוקה דרך עמותת "מונא" ועוד.

"שבוע המעשים הטובים" - השנה הוחלט לקיים את המסורת של יום המעשים הטובים ולהרחיבו לשבוע, במסגרת שבוע זה לקחו חלק 3,105 עובדים שהתנדבו ב-188 מקומות מכל התחומים: ניקון חופים וחורשות, קטיף, אריזת כ-4,000 מארזי מזון וחלוקתו לאלפי קשישים ניצולי שואה ומשפחות במצוקה בכל הארץ כולל חברה ערבית לקראת הרמאדן, הקמת גינות קהילתיות במוסדות שיקומיים, הפעלה ומשחק עם ילדים, נוער וקשישים (אוכלוסייה בסיכון או עם צרכים מיוחדים) ואף חינוך פיננסי לילדי שמונה בתי ספר בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית. הפעילויות התקיימו בכל רחבי הארץ - מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום.

באמצעות המרכז לצמיחה פיננסית הענקנו לציבור ללא עלות כלים וידע להתנהלות פיננסית נכונה ל-350 אלף איש במסגרתם הענקנו ידע בנושאים המקדמים הוגנות כגון ת"ז בנקאית, כיצד לחסוך בעמלות, צמצום מסגרות אשראי, הטבות לאנשים עם מוגבלות, בעברית ובערבית. עשרות אלפי אזרחים ותיקים התקדמו לעולם הדיגיטלי בקורסים שקיימנו גם בשפה הצרפתית ונהנו מסביבת תרגול ראשונה מסוגה בישראל הכוללת 2 סימולטורים לאפליקציית ניהול חשבון ולאתר.

כ-300 משפחות "עלו על המסלול" ונהנו מהאפיק היברידי של המרכז לצמיחה פיננסית המשלב קורס לצד ליווי פיננסי צמוד במשך 4 חודשים. 23.7% מהמשפחות הצליחו להגדיל הכנסה, 44% מהמשפחות הצליחו לצמצם את תקציב ההוצאות ב-30%.

קידמנו את נושא הנגישות. זו השנה החמישית שערכנו באופן וולונטרי, בחינה עצמית של טיב השירות שמעניק הבנק ללקוחות עם מגבלות, באמצעות עריכת סקר לקוח סמוי בסניפים ובמוקדים הטלפונים המבוצע על-ידי סוקרים עם מוגבלות. תוצאות הבקורות נלמדות והפקות הלקחים מהבקורות מיושמות בצורה רחבת הן בפרויקטים פיתוחיים והן במיקודי ההדרכות והלמידה של הבנקאים מדי שנה, זאת במטרה להמשיך ולשפר את השירות הניתן ללקוחות עם מוגבלות.

בתחילת מאי אישר דירקטוריון הבנק את דוח סביבה חברתית וממשל תאגידי (ESG) לשנת 2021.

דוח ESG של בנק הפועלים מתפרסם זו השנה ה-15 ברציפות ונכתב על-פי תקן GRI ברמת השקיפות המקיפה (In accordance: Comprehensive Option) והשנה לראשונה גם על-פי תקן SASB.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

7. נספחים

7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2021				2022		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
2,591	3,209	3,071	2,813	3,403	4,304	הכנסות ריבית
(358)	(701)	(506)	(352)	(687)	(1,117)	הוצאות ריבית
2,233	2,508	2,565	2,461	2,716	3,187	הכנסות ריבית, נטו
449	201	212	219	148	(19)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,682	2,709	2,777	2,680	2,864	3,168	סך הרווח המימוני המדווח
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
הכנסות (הוצאות) ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב						
59	49	57	37	46	(14)	
293	92	120	94	30	(190)	רווח (הפסד) מהשקעות במניות
29	(7)	(21)	(6)	(73)	(77)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
הכנסות (הוצאות) מימון הנובעות מחיסוי המס בגין השקעות בחו"ל וגידור חשיפות מטבע של פריטים לא-כספיים, ואחרים ⁽²⁾						
(37)	35	23	22	(49)	17	
2,338	2,540	2,598	2,533	2,910	3,432	סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾

- השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 - השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 - רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- מזה בגין השפעות שינויים במדד: הכנסה של 516 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2022, הכנסה של 301 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2022, הכנסה של 44 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של 2021, הכנסה של 159 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2021, הכנסה של 190 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2021, הכנסה של 12 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2021.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 2-7: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים**

2021				2022		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
89	129	112	223	149	121	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(144)	(378)	(300)	(203)	(699)	(129)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(55)	(249)	(188)	20	(550)	(8)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
(453)	(398)	(64)	167	(50)	99	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות חשבונאיות, נטו
(508)	(647)	(252)	187	(600)	91	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:						
(203)	(303)	(253)	189	(586)	76	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
(68)	(172)	9	5	32	6	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיוור
(237)	(172)	(8)	(8)	(46)	(16)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	-	-	1	-	25	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות
(508)	(647)	(252)	187	(600)	91	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה מסך האשראי לציבור**:						
0.11%	0.16%	0.13%	0.26%	0.16%	0.13%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
(0.47%)	(0.34%)	0.06%	0.45%	0.11%	0.24%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור***
(0.66%)	(0.81%)	(0.30%)	0.21%	(0.66%)	0.10%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.03%	(0.12%)	(0.21%)	0.06%	(0.06%)	0.00%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
1.62%	(7.76%)	(13.70%)	4.07%	(4.37%)	0.16%	שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

* לרבות בגין אשראי לדיוור.

** על בסיס שנתי.

*** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך הוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2021				2022		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
עמלות						
187	192	197	217	211	218	דמי ניהול חשבונות
221	194	186	203	210	193	פעילות בניירות-ערך
55	70	75	75	69	93	כרטיסי אשראי, נטו
62	46	53	59	56	51	טיפול באשראי
139	147	161	170	174	161	עמלות מעסקי מימון
70	65	70	83	77	82	הפרשי המרה
83	88	96	91	92	105	עמלות אחרות
817	802	838	898	889	903	סך-הכל עמלות
82	22	29	56	95	17	הכנסות אחרות
899	824	867	954	984	920	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של הוצאות התפעוליות והאחרות

2021				2022		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
1,096	1,165	1,153	919	1,161	1,068	שכר
337	316	332	348	326	369	אחזקה ופחת בניינים וציוד
486	499	514	638	471	559	אחרות⁽¹⁾
1,919	1,980	1,999	1,905	1,958	1,996	סך-הכל

(1) ברבעון הרביעי של שנת 2021 נכללה הוצאה בגין הסכם פשרה בנוגע לתביעה ייצוגית בגין חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים בסך 50 מיליון ש"ח.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

7.2 שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הכנסה*	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
4.01%	2,907	289,912	4.31%	3,680	341,233
בישראל					
3.96%	145	14,631	4.52%	189	16,720
מחוץ לישראל					
4.01%	⁽⁴⁾ 3,052	304,543	4.32%	⁽⁴⁾ 3,869	357,953
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
2.25%	12	2,137	3.25%	16	1,972
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
2.25%	12	2,137	3.25%	16	1,972
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.08%	11	4,081	1.67%	16	3,842
בישראל					
3.39%	1	118	-	-	102
מחוץ לישראל					
1.14%	12	4,199	1.62%	16	3,944
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	33	133,363	0.46%	152	131,467
בישראל					
0.11%	3	11,031	0.72%	17	9,392
מחוץ לישראל					
0.10%	36	144,394	0.48%	169	140,859
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	1,003	-	-	980
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	1,003	-	-	980
סך-הכל					

* סווג מחדש.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך 137 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022 (30 ביוני 2021: 148 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הכנסה*	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.57%	82	57,371	1.19%	181	60,633
בישראל					
0.90%	7	3,099	1.53%	15	3,919
מחוץ לישראל					
0.59%	89	60,470	1.21%	196	64,552
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
1.10%	7	2,540	2.27%	37	6,525
בישראל					
-	-	2	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.10%	7	2,542	2.27%	37	6,525
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
0.92%	1	433	0.90%	1	444
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.92%	1	433	0.90%	1	444
סך-הכל					
2.47%	3,209	519,721	2.98%	4,304	577,229
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	6,900	-	-	7,317
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	41,738	-	-	54,205
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	568,359	-	-	638,751
סך-כל הנכסים					
2.16%	156	28,881	2.93%	221	30,133
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הגון של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 בסך של (1,417) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2021: 222 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הוצאה*	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.48%	289	241,424	0.81%	535	262,755
בישראל					
0.03%	9	117,802	0.31%	109	140,765
לפי דרישה					
0.91%	280	123,622	1.40%	426	121,990
לזמן קצוב					
0.56%	24	17,218	0.83%	40	19,351
מחוץ לישראל					
0.36%	7	7,722	0.56%	10	7,206
לפי דרישה					
0.72%	17	9,496	0.99%	30	12,145
לזמן קצוב					
0.48%	313	258,642	0.82%	575	282,106
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
0.83%	1	483	1.17%	2	685
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.83%	1	483	1.17%	2	685
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	3,466	-	-	4,172
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	3,466	-	-	4,172
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.28%	3	4,355	0.20%	3	5,875
בישראל					
2.02%	1	198	-	-	123
מחוץ לישראל					
0.35%	4	4,553	0.20%	3	5,998
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	610	0.82%	13	6,367
בישראל					
-	-	5	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	615	0.82%	13	6,367
סך-הכל					

* סווג מחדש.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הוצאה*	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
7.38%	381	20,639	7.60%	518	27,264
-	-	3	-	-	-
7.38%	381	20,642	7.60%	518	27,264
התחייבויות אחרות:					
0.61%	2	1,304	6.78%	6	354
-	-	37	-	-	-
0.60%	2	1,341	6.78%	6	354
0.97%	701	289,742	1.37%	1,117	326,946
-	-	208,744	-	-	237,573
-	-	7,554	-	-	4,591
-	-	21,299	-	-	24,353
-	-	527,339	-	-	593,463
-	-	41,020	-	-	45,288
-	-	568,359	-	-	638,751
1.50%	-	-	1.61%	-	-
פער הריבית					
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
1.94%	2,377	490,840	2.20%	3,006	547,096
1.81%	131	28,881	2.40%	181	30,133
1.93%	2,508	519,721	2.21%	3,187	577,229
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
0.57%	25	17,461	0.82%	40	19,474

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הכנסה*	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.62%	5,181	286,147	3.97%	6,725	338,450
בישראל					
3.95%	287	14,550	4.30%	352	16,378
מחוץ לישראל					
3.64%	⁽⁴⁾ 5,468	300,697	3.99%	⁽⁴⁾ 7,077	354,828
סך-הכל					
אשראי לממשלות:					
1.97%	21	2,131	2.96%	29	1,961
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.97%	21	2,131	2.96%	29	1,961
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים:					
1.10%	23	4,191	1.38%	28	4,064
בישראל					
1.74%	1	115	-	-	129
מחוץ לישראל					
1.11%	24	4,306	1.34%	28	4,193
סך-הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	63	126,582	0.28%	186	134,362
בישראל					
0.11%	5	9,388	0.42%	21	10,045
מחוץ לישראל					
0.10%	68	135,970	0.29%	207	144,407
סך-הכל					
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	883	-	-	1,012
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	883	-	-	1,012
סך-הכל					

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) עמלות בסך של 305 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2022 (30 ביוני 2021: 289 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הכנסה*	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.68%	193	56,820	0.95%	278	58,607
בישראל					
0.82%	13	3,154	1.26%	22	3,500
מחוץ לישראל					
0.69%	206	59,974	0.97%	300	62,107
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
0.65%	12	3,694	1.69%	65	7,701
בישראל					
-	-	2	-	-	1
מחוץ לישראל					
0.65%	12	3,696	1.69%	65	7,702
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
0.51%	1	390	0.53%	1	377
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.51%	1	390	0.53%	1	377
סך-הכל					
2.28%	5,800	508,047	2.67%	7,707	576,587
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
-	-	6,580	-	-	7,169
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	41,949	-	-	52,145
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	556,576	-	-	635,901
סך-כל הנכסים					
2.25%	306	27,209	2.63%	395	30,053
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הגון של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהן במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 בסך של (961) מיליוני ש"ח (30 ביוני 2021: 340 מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הוצאה*	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.40%	466	234,762	0.63%	833	263,253
בישראל					
0.03%	16	114,226	0.19%	134	139,425
לפי דרישה					
0.75%	450	120,536	1.13%	699	123,828
לזמן קצוב					
0.67%	57	16,994	0.69%	66	19,169
מחוץ לישראל					
0.40%	14	7,052	0.42%	16	7,617
לפי דרישה					
0.87%	43	9,942	0.87%	50	11,552
לזמן קצוב					
0.42%	523	251,756	0.64%	899	282,422
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
0.66%	2	604	0.92%	3	654
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.66%	2	604	0.92%	3	654
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	2,838	-	-	4,172
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	2,838	-	-	4,172
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.23%	5	4,428	0.14%	4	5,565
בישראל					
2.34%	2	171	-	-	119
מחוץ לישראל					
0.30%	7	4,599	0.14%	4	5,684
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
-	-	577	0.68%	20	5,841
בישראל					
-	-	5	-	-	2
מחוץ לישראל					
-	-	582	0.68%	20	5,843
סך-הכל					

* סווג מחדש.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הוצאה*	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
4.71%	525	22,293	6.55%	870	26,554
-	-	5	-	-	-
4.71%	525	22,298	6.55%	870	26,554
התחייבויות אחרות:					
0.37%	2	1,084	3.46%	8	463
-	-	19	-	-	-
0.36%	2	1,103	3.46%	8	463
0.75%	1,059	283,780	1.11%	1,804	325,792
-	-	203,721	-	-	237,178
-	-	7,275	-	-	4,547
-	-	21,481	-	-	24,234
-	-	516,257	-	-	591,751
-	-	40,319	-	-	44,150
-	-	556,576	-	-	635,901
1.53%	-	-	1.56%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
1.87%	4,494	480,838	2.04%	5,574	546,534
1.82%	247	27,209	2.19%	329	30,053
1.87%	4,741	508,047	2.05%	5,903	576,587
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל					
0.69%	59	17,194	0.68%	66	19,290

* סווג מחדש.

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לרבות מכשירים נגזרים.
- (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הכנסה (הוצאה)*	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
1.89%	1,897	400,493	2.18%	2,372	435,438
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.18%)	(84)	188,965	(0.40%)	(218)	219,998
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.71%	-	-	1.78%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
7.93%	1,010	50,926	9.87%	1,434	58,132
					סך נכסים נושאי ריבית
(6.73%)	(535)	31,813	(8.78%)	(680)	30,967
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.20%	-	-	1.09%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
1.48%	146	39,421	2.07%	277	53,526
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.44%)	(57)	51,503	(1.27%)	(179)	56,507
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.04%	-	-	0.80%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.49%	3,053	490,840	2.99%	4,083	547,096
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.99%)	(676)	272,281	(1.40%)	(1,077)	307,472
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.50%	-	-	1.59%	-	-
					פער הריבית

* סווג מחדש.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2021			2022		
שיעור הכנסה (הוצאה)*	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
1.93%	3,759	389,039	2.03%	4,410	435,393
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.19%)	(175)	184,114	(0.30%)	(323)	217,440
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.74%	-	-	1.73%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
5.59%	1,413	50,599	8.45%	2,441	57,765
					סך נכסים נושאי ריבית
(4.33%)	(707)	32,668	(7.36%)	(1,145)	31,133
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.26%	-	-	1.10%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
1.56%	322	41,200	1.73%	461	53,376
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.47%)	(118)	49,804	(0.93%)	(270)	57,929
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.09%	-	-	0.80%	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.29%	5,494	480,838	2.68%	7,312	546,534
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.75%)	(1,000)	266,586	(1.13%)	(1,738)	306,502
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.53%	-	-	1.54%	-	-
					פער הריבית

* סווג מחדש.

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 30 ביוני 2022

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 לעומת שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 לעומת שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2021		
שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾		שינוי נטו	גידול (קטיון) בגלל שינוי ⁽²⁾	
	מחיר	כמות		מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור:					
1,544	505	1,039	773	220	553
בישראל					
65	26	39	44	20	24
מחוץ לישראל					
1,609	531	1,078	817	240	577
סך-הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים:					
274	236	38	257	247	10
בישראל					
24	21	3	21	23	(2)
מחוץ לישראל					
298	257	41	278	270	8
סך-הכל					
1,907	788	1,119	1,095	510	585
סך-כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
367	277	90	246	203	43
בישראל					
9	2	7	16	12	4
מחוץ לישראל					
376	279	97	262	215	47
סך-הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:					
371	132	239	155	(13)	168
בישראל					
(2)	(2)	-	(1)	(1)	-
מחוץ לישראל					
369	130	239	154	(14)	168
סך-הכל					
745	409	336	416	201	215
סך-כל הוצאות הריבית					
1,162	379	783	679	309	370
סך-הכל הכנסות הריבית פחות הוצאות ריבית					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

מילון מונחים

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

אובליגו
חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.
איגוח
גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.
אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני
התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי
ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.
הון רובד 1

הון רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going-concern capital) כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2
הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר
הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות
כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.
חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת כנכס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמא פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון
חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים
כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.
מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ
משך חיים ממוצע
הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר
מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.
מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות
מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהן ובהצבעה בחברה.
מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC
Over the counter
מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגיל ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

מילון מונחים

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה
פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.
שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B
Business To Business
פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA
Credit Valuation Adjustment
חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA
Foreign Accounts Tax Compliance Act
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC
Federal Deposit Insurance Corporation
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA
Swiss Financial Market Supervisory Authority
הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI
Global Reporting Initiative
תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP
Internal Capital Adequacy Assessment Process
תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC
Less Developed Country
ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV
Loan To Value Ratio
היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM
Mark to Market
שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL
Non Performing Loan
אשראי פגום שאינו צובר ריבית.

VaR
Value at Risk
מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו
--

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

מילון המונחים של הבנק, המפרט את המונחים הנפוצים ביותר בשימוש במונחים של הבנק.

א

איגוח 234, 91

אשראי לציבור 79, 75, 57, 50, 49, 48, 47, 46, 41, 40, 25, 22, 14, 13, 11, 155, 154, 152, 148, 144, 140, 136, 107, 106, 105, 104, 103, 98, 86, 84, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 208, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 234, 233, 227, 223, 221, 216, 215, 213, 212, 211, 210

ג

גידור 133, 118, 91, 90, 89, 54, 53, 43, 20

ד

דיבידנד 114, 91, 84, 83, 82, 31, 30, 13, 8

ה

הון והלימות הון 32

הון מניות 82, 81, 80

הלבנת הון 214, 197, 124, 68, 67, 18

הלוואות לדיור 47, 46, 44, 41, 40, 37, 36, 35, 34, 32, 31, 26, 25, 14, 8, 136, 134, 117, 115, 105, 104, 103, 88, 87, 86, 85, 60, 58, 50, 49, 48, 162, 161, 158, 157, 156, 155, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 142, 140, 138, 211, 210, 203, 197, 175, 173, 171, 170, 169, 168, 167, 165, 164, 163

הליכים משפטיים 214, 123, 122, 42, 18

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 170, 169

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 221, 22

ו

ועדת שטרומ 195

ז

זכויות עובדים 114, 113, 112, 111, 110, 109, 83, 75, 68, 66

ח

חובות בסיווג בעייתי 86

חובות פגומים 169, 168, 165, 164, 152, 148, 140, 105, 104, 46, 44, 170

י

יעד הון 117, 31

ירידת-ערך 97, 88, 87

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 156, 155, 154, 75, 43, 42, 40, 8

206, 201, 158, 157

מגזרי פעילות פיקוחיים 136, 134, 75, 51, 41, 40, 37, 36, 35, 34, 8, 7

216, 158, 157, 156, 155, 154, 152, 150, 148, 146, 144, 142, 140, 138

מדינות זרות 28

מדיניות חשבונאית 89, 88, 87, 86, 85, 75

מימון ממונף 64, 9

מינוף 120, 119, 118, 117, 116, 115, 114, 86, 75, 33, 12, 8

מסגרות אשראי 176, 27

מפקידים גדולים 217, 39

נ

נגזרים 89, 83, 79, 75, 67, 57, 56, 50, 49, 48, 43, 39, 30, 27, 21, 20, 8

180, 179, 178, 133, 132, 131, 130, 129, 128, 127, 118, 109, 92, 91, 90

220, 216, 194, 193, 192, 191, 190, 189, 187, 186, 185, 184, 183, 182, 181

234, 233, 232, 231, 230, 229, 228, 227, 226, 225, 224, 223

נזילות 120, 67, 56, 43, 31, 14, 12, 7

ניהול סיכונים 196

ניירות-ערך 75, 69, 57, 50, 49, 48, 43, 33, 30, 29, 27, 25, 20, 14, 11, 8

131, 122, 121, 119, 105, 104, 103, 102, 101, 100, 99, 98, 90, 84, 83, 79

187, 186, 185, 184, 183, 182, 181, 180, 179, 178, 162, 161, 160, 159, 134

234, 229, 227, 225, 223, 216, 205, 196, 195, 191, 190, 189

נכסים אחרים 162, 161, 160, 159, 105, 104, 103, 83, 79, 50, 49, 48

228, 224, 180, 179, 178

נכסי סיכון 152, 148, 144, 140, 136, 115, 32

ס

סייבר 68, 43, 14

סיכון אשראי 53, 52, 51, 47, 45, 43, 34, 32, 27, 26, 22, 18, 14, 9, 8, 7

159, 118, 115, 109, 107, 106, 105, 104, 103, 75, 64, 62, 61, 57, 56, 54

174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160

221, 208, 184, 183, 182, 181, 177, 176, 175

סיכונים אחרים 68, 7

סיכון מוניטין 68, 43, 18, 14

סיכון מימון 67

סיכון נזילות 67, 43, 14, 12, 7

סיכון סביבתי 68, 18

סיכון רגולטורי 43, 14

סיכון ריבית 65, 43, 31, 14

סיכון שוק 65, 43, 18, 14, 7

סיכון תפעולי 115, 43, 32, 18, 14

ע

עמלות 8, 12, 13, 19, 23, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 77, 122, 124, 134, 138,
142, 146, 150, 154, 155, 156, 157, 158, 203, 208, 210, 211, 212, 213, 215,
216, 222, 227
ענפי משק 8, 9, 26, 29, 34, 55, 64, 209

פ

פיקדונות הציבור 14, 25, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 75, 79,
86, 90, 136, 140, 144, 148, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 178, 179, 180,
182, 183, 184, 208, 210, 212, 213, 215, 216, 217, 225, 226, 229, 230,
233

ר

רגולציה 18, 68, 125
רווח למניה 77

ש

שווי הוגן 9, 20, 24, 30, 43, 65, 75, 78, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99,
100, 101, 102, 110, 131, 132, 133, 168, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187,
188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 220

ת

תגמול 80, 81, 82, 114, 123, 125
תיק בנקאי 65, 66
תיק למסחר 28
תשואה להון 11
תשלום מבוסס מניות 80, 81, 82, 83